

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIğI
Tarım Reformu Genel M¼d¼rl¼đ¼

**KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ
KAPSAMINDA TARIMA DAYALI
YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ
2025 BAŞVURU DÖNEMİ**

Tebliğ No: 2024/43

UYGULAMA ESASLARI

Bakanlık bu Program için tahsis edilen bütçenin tamamını kullandırmama, Tebliğ kapsamında belirtilen her bir yatırım alanına uygun gördüğü tutarda destek sağlama ya da hiç destek sağlamama ve bu uygulama esaslarında değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

İÇİNDEKİLER TABLOSU

BİRİNCİ BÖLÜM.....	5
1. DAYANAK.....	5
1.1. DAYANAK	5
İKİNCİ BÖLÜM.....	5
2. BAŞVURU SAHİPLERİ VE YATIRIMCILAR	5
2.1. BAŞVURU SAHİPLERİ VE YATIRIMCILARIN SORUMLULUKLARI	5
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	5
3. YATIRIM YERİ.....	5
3.1. YATIRIM YERİNE İLİŞKİN GENEL HUSUSLAR	5
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	7
4. YATIRIM KONULARI VE YATIRIM KONULARI HAKKINDA HUSUSLAR	7
4.1. GENEL HUSUSLAR.....	7
4.2. YATIRIM KONULARINA İLİŞKİN ÖZEL HUSUSLAR.....	8
4.3. TARIMA DAYALI EKONOMİK YATIRIM KONULARI	10
4.3.1. Tarımsal Ürünlerin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanmasına Yönelik Yatırımlar	10
4.3.2. Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar.....	13
4.3.2.1. Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlara İlişkin Özel Hususlar.....	19
4.3.3. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kullanımına Yönelik Yatırımlar	20
4.3.4. Su Ürünleri Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	21
4.3.5. Hayvansal ve Bitkisel Orijinli Gübre İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanmasına Yönelik Yatırımlar	22
4.4. KIRSAL EKONOMİK ALTYAPI YATIRIM KONULARI	23
4.4.1. Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Yatırımları.....	23
4.4.2. Arıcılık Ve Arı Ürünlerine Yönelik Yatırımlar.....	29
4.4.3. Bilişim Sistemleri Ve Eğitimi Yatırımları (Akıllı Tarım Uygulamaları)	29
4.4.4. El Sanatları (Zanaatkârlık) Ve Katma Değerli Ürünlere Yönelik Yatırımlar	30
4.4.5. İpek Böceği Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	30
4.4.6. Su Ürünleri Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar.....	30
4.4.7. Tarımsal Amaçlı Örgütler İçin Makine Parkı Yatırımları	30
4.4.8. Tıbbi Ve Aromatik Bitkilere Yönelik Yatırımlar	31
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	31
5. GİDER KALEMLERİ	31
5.1. HİBE DESTEĞİ VERİLEN GİDER KALEMLERİ	31
5.1.1. İNŞAAT İŞLERİ ALIM GİDERLERİ	31

5.1.2. MAKİNE, EKİPMAN VE MALZEME ALIM GİDERLERİ	32
5.2. AYNİ KATKILAR	32
ALTINCI BÖLÜM.....	33
6. BAŞVURU AŞAMASI	33
6.1. BAŞVURU ZAMANI.....	33
6.2. BAŞVURULACAK ADRES	33
6.3. BAŞVURU ŞEKLİ	33
6.4. BAŞVURU NUMARASI.....	34
YEDİNCİ BÖLÜM	35
7. BAŞVURULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	35
7.1. BAŞVURULARIN İNCELENMESİ.....	35
7.2. DEĞERLENDİRME SONUÇLARININ AÇIKLANMASI	35
SEKİZİNCİ BÖLÜM	36
8. SATIN ALMA VE HİBE SÖZLEŞMESİ.....	36
8.1. SATIN ALMA	36
8.2. HİBE SÖZLEŞMESİ	36
8.3. HİBE SÖZLEŞMESİ AŞAMASINDA SUNULMASI GEREKEN BELGELER	37
8.4. HİBENİN NİHAİ TUTARI.....	38
8.5. HİBE SÖZLEŞMELERİNDE TEMİNAT ALINMASI	38
8.6. HİBE SÖZLEŞMESİNİN FESHİ.....	38
8.7. HİBE SÖZLEŞMESİNİN MÜCBİR SEBEPLER KAPSAMINDA FESHİ	38
DOKUZUNCU BÖLÜM.....	39
9. PROJE UYGULAMA AŞAMASI VE YATIRIMIN TAMAMLANMASI	39
9.1. Proje uygulama durumuna ilişkin rapor düzenlenmesi	39
9.1.1. İlerleme raporları	39
9.1.2. Nihai rapor.....	39
9.2. YATIRIMIN TAMAMLANMASI	40
ONUNCU BÖLÜM.....	40
10. PROJEDE YAPILACAK DEĞİŞİKLİKLER	40
10.1. HİBE SÖZLEŞMESİ İMZALANMADAN ÖNCE YAPILABİLECEK DEĞİŞİKLİKLER	40
10.2. HİBE SÖZLEŞMESİ İMZALANDIKTAN SONRA YAPILABİLECEK DEĞİŞİKLİKLER	41
10.3. İL MÜDÜRLÜĞÜ ONAYINA TABİ DEĞİŞİKLİKLER	42
10.4. BÜTÇE İÇİ DEĞİŞİKLİKLER	42
10.5. SERMAYE PAY ORANI VE İSİM DEĞİŞİKLİĞİ	43

10.6. Değişiklik Prosedürü	43
10.6.1. İnşaat İşleri Pozlarındaki Değişikliklerle İlgili Talepler	43
10.7. DEĞİŞİKLİK SÜRECİNDE TEKLİF ALMA KURALLARI.....	44
ON BİRİNCİ BÖLÜM	44
11. ÖDEMELER	44
11.1. ÖDEME ÖNCESİ YERİNDE KONTROLLER	44
11.2. ÖDEMELER	45
ON İKİNCİ BÖLÜM.....	48
12. DENETİM VE İZLEME.....	48
12.1. PROJE UYGULAMALARININ DENETİMİ VE İZLENMESİ	48

Not: İçindekiler menüsünde CTRL tuşuna basılı tutarak listeden gitmek istediğiniz konuya tıklamanız gerekmektedir. CTRL Tuşu kullanmadan listede gezinmek istemeniz halinde Dosya>Seçenekler>Gelişmiş sekmesinden “Köprü izlemek için CTRL+Tıklama kullan” seçeneği kapalı olmalıdır.

Tebliğde yer alan tanımlar ve hükümlere bu uygulama esaslarında ayrıca yer verilmemiştir.

2025 başvuru dönemi için Resmî Gazete’de yayımlanan Tebliğe ek olarak www.tarimorman.gov.tr adresinde yayımlanan uygulama rehberi, Genel Müdürlük talimatları, duyurular ve sıkça sorulan sorular da dikkate alınmalıdır.

Bu uygulama esaslarında geçen “Tebliğ” ibaresi 2024/43 No.lu Tebliği ifade etmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. DAYANAK

1.1. DAYANAK

Bu uygulama esasları; 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 19 uncu maddesi ile 27/7/2020 tarihli ve 2800 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımlar ve Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Karar hükümlerine dayanılarak hazırlanan ve 20/2/2025 tarihli ve 32819 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Tebliğin 44 üncü maddesi gereğince hazırlanmıştır.

Bu uygulama esasları, Tebliğde belirtilen genel uygulama usul esaslarını belirler. Tebliğde ve uygulama rehberinde yer almayan hususlarda ulusal mevzuat hükümleri ile Genel Müdürlüğün görüş ve talimatları geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

2. BAŞVURU SAHİPLERİ VE YATIRIMCILAR

2.1.BAŞVURU SAHİPLERİ VE YATIRIMCILARIN SORUMLULUKLARI

a) Başvuru sahipleri Tebliğ ve uygulama rehberinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda hibe başvurusunda bulunurlar.

b) Başvuru sahibi/Yatırımcı, Tebliğ ve uygulama rehberinde belirtilen ve sorumlu olduğu tüm belgeleri başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklemekle ve hibe sözleşmesi aşamasında il müdürlüğüne sunmakla yükümlüdür.

c) Başvuru aşamasında başvuru sahibi avan proje sunabilir. Ancak, hibe sözleşmesi aşamasında onaylanmış tatbikat projesinin sunulması zorunludur.

ç) Başvuru sahibi tarafından oluşturulacak hibeye esas proje tutarında oluşabilecek yanılmalar ve sapmalardan başvuru sahibi sorumludur.

d) Yatırımcı, uygulama rehberinde yer alan taahhütnameleri veri giriş sistemine yüklemeli ve hibe sözleşmesi aşamasında ise taahhütnameleri il müdürlüğüne sunmalıdır.

e) Başvuru ve proje uygulama sürecinde ulusal mevzuat gereği alınması gereken yapı kullanma izni, işletme kayıt/şartlı onay/onay belgesi, çalışma izin belgesi, işyeri açma ve çalışma ruhsatı vb. tüm yasal izin ve ruhsatlardan başvuru sahipleri sorumludur. Kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde başvuru yapan yatırımcılar bu belgelerden başvuru konusu ve niteliği ile ilgili olanları başvuru sırasında veri giriş sistemine yüklemelilerdir. Yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğinde başvuru yapan yatırımcılar ise bu belgeleri en geç nihai rapor ekinde il müdürlüğüne sunmalıdırlar.

f) Proje sahipleri sözleşme imzalanmadan önce yatırımlarına başlayamazlar. Proje sahipleri uygun harcamalar kapsamında yapacakları alımlarda, Tebliğ ve Bakanlık internet adresinde (www.tarimorman.gov.tr) yer alan uygulama rehberinde belirtilen hususlar çerçevesinde hareket etmelidirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YATIRIM YERİ

3.1. YATIRIM YERİNE İLİŞKİN GENEL HUSUSLAR

a) Yatırım yerinin kırsal alan tanımında yer alan kriterlerden herhangi birini karşılaması halinde yatırım yeri uygun olarak değerlendirilir.

b) Yatırım yeri yapı kullanma izin belgesi alınmasını gerektirmiyorsa il özel idaresinden/belediyeden alınan ilgili yapının teknik olarak ve diğer yasal düzenlemelerle

uyumlu olduğunu gösteren imzalı, tarihli ve mühürlü “Yazılı İzin Belgesi” hibe sözleşmesi ekinde sunulmalıdır.

c) Eğer yatırım sit alanları, milli parklar, tabiat parkları, özel çevre koruma bölgesi gibi korunan bir alanda yapılacak ise ilgili kanun ve yönetmeliklere göre izin belgeleri alınmış ve başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklenmiş olmalıdır.

ç) Tarım arazileri üzerinde yapılacak tüm yatırım niteliklerinde ve tüm yatırım konularındaki başvurular için 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve alt mevzuatı kapsamında izin alınması gerekmektedir. Bu kapsamda, yatırım yeri ile ilgili 5403 sayılı Kanun kapsamında izin alındığına dair yazının başvuru aşamasında il müdürlüklerinin ilgili şube müdürlüğünden temin edilerek veri giriş sistemine yüklenmesi, yatırım ile ilgili izin alınmamış ise izin sürecinin tamamlanarak başvuru yapılması gerekmektedir. Yatırım yeri izinlendirmeye tabi değil ise izin gerektirmediğine dair il müdürlüğünden alınan yazının başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklenmesi gerekmektedir. Ancak tapu kaydında arsa, konut, ticaret, sanayi vb. gibi hiçbir tarımsal vasıf içermeyen imarlı parseller üzerinde yapılacak yatırımlarda 5403 sayılı Kanun kapsamında izin belgesi veya muaf olduğuna dair belge alınması zorunlu değildir. Ayrıca, tarım arazisi üzerinde kurulu sabit bir tesis ile doğrudan ilişkili/bağılantılı olmayan ve tarım arazisinin doğal yapısını bozmayan makine ekipman alımlarında da 5403 sayılı Kanun kapsamında izin belgesi veya muaf olduğuna dair belge alınması zorunlu değildir. Bu durumda yatırımcı uygulama rehberinde örneği bulunan taahhünameyi başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklemelidir.

d) Yatırım, 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu, 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu veya 26/1/1939 tarihli ve 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun kapsamında kalan arazilerde yapılacak ise yatırımın izinlendirmeye tabi olması durumunda izin yazısının, izinlendirmeye tabi olmaması durumunda izin gerektirmediğine dair yazının başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklenmesi gerekmektedir.

e) Yatırım yerinin yukarıda bahsi geçen mevzuatlar çerçevesinde izinlendirme kapsamında olup olmadığına dair karar; arazi niteliği, arazi bilgileri ve tapu kayıt hareketleri sorgulanarak İl Müdürlükleri tarafından verilecektir.

f) Kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması, kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyona yönelik başvurularda; yatırım yeri organize sanayi bölgesi, tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgesi veya ihtisas küçük sanayi sitesinde ise işletmenin uygulayacağı yatırım konusu ile uyumlu olduğunu gösteren belgenin yukarıda belirtilen yatırım yerleriyle ilgili yönetim kurulundan alınması gerekir. Yatırım yerleri yukarıda belirtilen yerler dışında ise Yapı Kullanma İzin Belgesinin yatırım konusu ile uyumlu olduğunun tespitinde işletmenin yasal izin ve ruhsatları (İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı, İşletme Kayıt/Onay/Tescil Belgesi, Kapasite Raporu) dikkate alınır.

g) Yatırım yeri; organize sanayi bölgesi, tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgesi ya da ihtisas küçük sanayi sitesinde yer alıyorsa ve tahsisli ise tapu takyidat belgesinin, tapu idaresi yerine yukarıda anılan idarelerden alınmış olması yeterlidir.

ğ) Yatırım yeri kiralık ise;

1. Kiralama süresinin başvuru süresi içerisinde başlamak üzere en az 7 (yedi) yılı kapsaması gerekir.

2. Hibe sözleşmesi imzalanması aşamasında noter onaylı kira sözleşmesi il müdürlüğüne ibraz edilmelidir.

3. Kira sözleşmesi yerine tahsis/kullanma izni/irtifak hakkı belgesi bulunması halinde bu belgeler ilgili kurum ve kuruluşun bağlı oldukları mevzuata göre alınır.

4. İnşai faaliyet içeren projelerde nihai raporda ödeme talep dosyası ekinde tapu üzerine işlenecek “başkasına ait olan bir arazideki inşaat üzerinde malik olma yetkisi veren” üst hakkı şerhi şartı aranır.

5. Başvuru sahibi adına, ilgili kurumlardan, mevzuatlarında aranılan şartların yerine getirilmesi halinde tahsis/irtifakın iptal edilmeyeceğine yönelik olarak alınacak resmi yazı üst hakkı şerhi için taahhütname yerine kullanılabilecektir. Resmi kurum ve kuruluşlardan alınan tahsis/irtifak süresi boyunca tahsis/irtifakın iptal edilmeyeceğine dair taahhütname ve/veya resmi yazılarda ayrıca noter tasdiki aranmaz.

6. Aynı parselin birden fazla kişi tarafından kiralanması suretiyle başvuru yapılması halinde; kiralanın alan sunulan yatırım projesi için yeterli olmalıdır.

h) Yatırım yeri hisseli ise; hissedarlardan birisinin başvuruda bulunması halinde diğer hissedarların yatırımcıya muvafakat verdiklerini, sahibi oldukları arsa üzerinde inşaat yapılmasına rızaları olduğunu ve tesis faaliyete geçtikten sonra en az 7 (yedi) yıl süreyle tesisin faaliyetine engel olabilecek ölçüde başka bir tesis kurmayacaklarını beyan ettikleri taahhütnamenin başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklenmesi, noter onaylı taahhütnamenin ise hibe sözleşmesi aşamasında sunulması gerekmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. YATIRIM KONULARI VE YATIRIM KONULARI HAKKINDA HUSUSLAR

4.1.GENEL HUSUSLAR

a) Yatırım konularına ilişkin hibe desteği kapsamında değerlendirilecek kapasiteler uygulama rehberinde verilen tabloda belirtilmiştir.

b) Proje uygulaması ile ilgili ulusal mevzuat gereği alınması gerekli izin, ruhsat, denetim işleri ve uygulamalarda yapılması zorunlu olan tüm işlemlerin yerine getirilmesinden yatırımcılar sorumludur. İlgili mevzuat gereği alınması gereken izin ve ruhsatlar hibe sözleşmesi ekinde; yapı kullanma izin belgesi, sistem kullanım anlaşması, ÇED raporu, çevre izin lisansı veya çevre izin belgesi, süt sağım ünitesi için deney raporu, elektrik enerjisi üretilecekse elektrik sistem kullanım anlaşması ve işletmenin faaliyete geçmesinden sonra alınabilecek izin ve ruhsatlar nihai rapor ekinde; diğer bütün izin ve ruhsatlar hibe sözleşmesi ekinde sunulmak zorundadır. Ancak, yatırımcının, ilgili mevzuat gereği alınması gereken izin ve ruhsatları ilgili kurumdan kaynaklanan sebeplerle hibe sözleşmesi aşamasında sunamaması ve bu durumu belgelendirmesi halinde, yatırımcıya, il müdürlüğünün uygun görüşü ile söz konusu belgeleri temin ederek hibe sözleşmesi imzalaması için 20 (yirmi) iş günü ek süre verilir. Mücbir sebepler hariç olmak üzere verilen ek süre içinde yatırımcının ilgili mevzuat gereği alınması gerekli yasal izin ve ruhsatları alamaması halinde hibe sözleşmesi imzalanmaz.

c) Hibe sözleşmesi öncesi, yatırımcının satın alma işleri ile ilgili yüklenici/tedarikçilerden kaynaklanan sorunlar nedeniyle satın alma işlemlerinin gerçekleştirilmesi için ek süre talep etmesi halinde, il müdürlüklerince yapılacak inceleme sonucu durumu uygun mütalaa edilenler için projelerin bu Tebliğde belirtilen son tamamlanma tarihlerini geçmemeleri şartı ile hibe sözleşmesi imzalaması süresine ek olarak 20 (yirmi) iş günü süre verilir. Mücbir sebepler hariç olmak üzere verilen ek süre içinde satın alma esaslarına uygun işlem gerçekleştirilemez ise hibe sözleşmesi imzalanmaz.

ç) Yatırımcının, alınması gerekli izin ve ruhsatlar ile satın alma işlerinin her ikisi için de ek süre talep etmesi halinde verilecek ek süre 30 (otuz) iş gününü geçemez.

d) Yatırım konuları özelinde belirtilen kapasiteler dışında projelendirilen başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

e) Canlı materyal alımı hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

f) Kendi yürür makineler için tarımsal amaçlı örgütler tarafından yapılacak başvurularda;

- a. Projenin bir parçası olması,
- b. Projedeki zorunluluğunun belirtilmesi,
- c. Tarımsal amaçlı örgütün faaliyet alanında kullanılması,

- d. Tarımsal amaçlı örgüt üye sayısının en az 500 olması (Kooperatiflerde ise en az 200 ortağı bulunması),
- e. Üretim kapasitesinin gerektirmesi ve kapasitesi ile uyumlu olması
- halinde frigorifik araç ile üretim konusuyla alakalı taşımada kullanılmak üzere pikap ve taşıma römorku alımı uygulama rehberinde belirtilen referans fiyatlar gözetilerek hibe desteği kapsamında değerlendirilir. Bu başvurularda;
1. Sunulan projenin yalnızca kendi yürür makine alımını içermesi halinde proje, hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.
 2. İl proje değerlendirme komisyonu tarafından; sunulan proje kapsamında alınacak aracın kooperatif faaliyetlerine uygun olmadığı, kapasitesinin veya teknik özelliklerinin gereklilikten fazla olduğu kanaatine varılırsa proje reddedilir. Bu nedenle başvuru sahibinin faaliyet alanı, kapasite ve gereksinim gibi özelliklerini gözeterek proje sunması esastır.
 3. İl proje yürütme birimi; il proje değerlendirme komisyonunun projeyi kabulünden sonra araçla ilgili teknik özellikleri ve gereksinimleri kontrol etmekle yükümlüdür. Uyumsuzluk tespit edilmesi durumunda projede revizyona gidilerek işlemlere devam edilir.
 4. İl referans fiyat komisyonu; proje kapsamında alınacak araç için yatırımcının talep ettiği hibeye esas tutarın uygunluğunun kontrol edilmesinden (aracın teknik özellikleri göz önünde bulundurularak) sorumludur. Yatırımcının talep ettiği tutarın söz konusu araç için fazla olduğunun tespit edilmesi durumunda projede revizyona gidilerek yeni bir hibeye esas tutar belirlenir ve bu tutar üzerinden hibe sözleşmesi imzalanır.
 5. Alınacak aracın fiyatının, teknik özellikleri nedeniyle uygulama rehberinde belirtilen referans fiyatın üzerinde olması durumunda referans fiyatı aşan miktar yatırımcı tarafından aynı katkı olarak karşılanır.
 6. Yatırımcı, kendi yürür makineye dair ulusal mevzuat gereği alınması gereken yasal izin ve ruhsatların tamamlanması sonrasında ödeme talebinde bulunabilir. Ödeme talebinin uygunluğunun kontrolü ve kabulünden il proje yürütme birimi sorumludur. Bu kapsamda il proje yürütme birimi gerek duyması halinde yatırımcıdan bilgi ve belge talep edebilir. Yatırımcı, bu bilgi ve belgeleri il müdürlüğüne sunmakla yükümlüdür.

4.2. YATIRIM KONULARINA İLİŞKİN ÖZEL HUSUSLAR

- a) Tarımsal üretim planlaması kapsamında yer alan illerde, tarımsal üretim planlamasında belirtilen ürünlerde sunulan projeler artı puan verilerek öncelikli olarak değerlendirilir.
- b) Tarımsal üretim planlaması kapsamında su kısıtı olmayan, mera vasfı ve kaba yem üretim potansiyeli yüksek olan ve süt havzası oluşturmak amacıyla Planlama Bölgesi illeri olarak belirlenen Amasya, Bingöl, Bitlis, Çorum, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Muş, Tokat ve Tunceli illerinde tarımsal üretim planlamasında belirtilen konularda sunulan projeler artı puan verilerek öncelikli olarak değerlendirilir.
- c) Tarımsal üretim planlaması kapsamında su kısıtı olmayan, mera vasfı ve kaba yem üretim potansiyeli yüksek olan ve besi havzası oluşturmak amacıyla Planlama Bölgesi illeri olarak belirlenen Ağrı, Ardahan, Artvin, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Sivas, Şırnak, Tunceli ve Van illerinde tarımsal üretim planlamasında belirtilen konularda sunulan projeler artı puan verilerek öncelikli olarak değerlendirilir.
- ç) Tarımsal üretim planlaması kapsamında kanatlı eti üretimi amaçlı yetiştiricilikte planlı üretim bölgesi olarak belirlenen Adana, Adıyaman, Amasya, Bingöl, Çorum, Elazığ, Gaziantep, Giresun, Hatay, Kilis, Kahramanmaraş, Malatya, Ordu, Osmaniye, Samsun, Sinop ve Tokat

illerinde tarımsal üretim planlamasında belirtilen konularda sunulan projeler artı puan verilerek öncelikli olarak değerlendirilir.

d) Kapalı ortamda bitkisel üretim, bitkisel ürünlere yönelik yatırımlar, büyükbaş hayvan yetiştiriciliği ve hayvansal ürünlere yönelik yatırımlarda, değerlendirme sonucunda uygun kabul edilen başvurularda, aldığı puana bakılmaksızın öncelikle yatırım yeri tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgesinde bulunan projelere hibe desteği verilir. İlin bütçesi dahilinde uygun kabul edilen diğer projeler puan sıralaması göz önünde bulundurularak hibe desteğinden faydalandırılır. Tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerinin bulunduğu iller Tebliğin ekinde yer almaktadır.

e) Aynı projede farklı konular kapsamındaki ürün ya da ürün gruplarının işlenmesi ve paketlenmesine yönelik proje teklifi yapılamaz. Örneğin, sütün işlenmesine yönelik faaliyette bulunan bir işletmede meyve, sebze gibi başka bir ürünün işlenmesi ya da paketlenmesi için proje başvurusu yapılamaz. Ancak ilgili mevzuata uygun olması koşuluyla soğuk hava depolarında farklı ürün ya da ürün gruplarının depolanmasına yönelik proje başvuruları kabul edilir.

f) Tütün birim kooperatiflerinin, birliklerinin ve bunların üst birliklerinin iştegal konularında başvuruda bulunmaları halinde, Tütün Mamullerinin Üretim ve Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında üretim tesisi kurulmasındaki şartları sağlaması koşuluyla alınan Sarmalık Kısılmış Tütün Mamulü Üretim Tesisi Kurma Uygunluk Belgesinin mevcut tesisin yapı kullanım izni ile uyumlu olduğu kabul edilir.

g) Yatırımın sadece makine ve ekipman alımını içermesi durumunda, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun geçici 16 ncı maddesine göre İmar Barışı kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Bakanlığın yetkilendirdiği kuruluşlardan 5403 sayılı Kanunda tarım arazisi olarak tanımlanan yerler dışında kalan arazilerde ve sadece mevcut yapıları belgeleme maksadıyla alınmış “Yapı Kayıt Belgesi” kabul edilecektir. Makine ve ekipman alımı yanında yapı ruhsatı gerektirmeyen inşaat işleri olması durumunda, ilgili kurumlardan alınacak yapı ruhsatının alınmasına gerek olmadığına dair resmi yazı da başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklenmelidir.

ğ) Yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurular hariç traktör kullanımı gerektiren makine ve ekipman alımlarında başvuru sahibinin alınacak makine ve ekipmanın kullanımını sağlayacak güçte traktörü olduğuna dair ruhsat başvuru aşamasında sunulmalıdır. Yatırımcının başvuruda taahhüt etmesi şartıyla yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurularda ise ödeme talebinden önce ruhsat sunulmalıdır. Aksi takdirde ödeme yapılmaz.

h) Doğal yapılar, depo kapsamında kabul edilmez.

ı) 200 adet ve daha fazla sayıda arılı kovan ile gezginci arıcılık veya 100 adet ve daha fazla sayıda arılı kovana sahip ana arı üretimi yapan üreticiler için arıcı barakası veya karavanı alımı hibe desteği kapsamında değerlendirilir. Arıcı barakası; demonte sökölüp takılabilen yapıda olmalıdır. Hibeye esas tutar arıcı barakası için 150.000 Türk Lirasını; arıcı karavanı için ise 300.000 Türk Lirasını aşamaz.

i) Yatırımcılar tarıma dayalı ekonomik yatırımlar ile kırsal ekonomik altyapı yatırımlarında hayvan yetiştiriciliğine yönelik tarımsal sabit yatırım konularında sundukları proje kapsamında kapasiteleri oranında izoleli portatif hayvan barınağı amaçlı bir adet çadır alımı için başvuru yapabileceklerdir:

1. Çadırlar tüm zeminlere (toprak, beton, kilitli taş, hatıl beton) kurulabilir olmalıdır.

2. Çadır; yan yüksekliği en az 2 metre ve orta yüksekliği en fazla 6 (altı) metre, metal aksamın tamamı demonte iskelet geçmeli (kilit) sistemli olarak imal edilmiş, bağlantılı, makaslı ve iki makas arası mesafesi en az 2 metre olan, makasları zemine çelik dübeller ile sabitlenebilen özellikte olmalıdır. Çadırın alın kısımları (ön ve arka kapılarda bulunan) gövde malzemesi ile aynı özellikte olmalıdır.

3. Dış brandası birinci kalitede en az 1100 denye ve m² ağırlığı en az 650 gram olmalıdır. Branda aksamı alev-yürümez, anti bakteriyel, UV katkılı ve su, nem, rutubet vb. olumsuz şartlardan uzun süre etkilenmeyen, astarı hava ve nem geçiren özellikte olmalıdır.

4. Bir yüzü folyolu mineral şilte yalıtım (5 cm), sudan ve nemden etkilenmeyen demontede kopma ve dağılma yapmayan termal yalıtım, bizofol hava kabarcıklı (aba) yalıtım veya yay teknolojisi ile üretilmiş 500 gr/m² keçe yalıtım malzemelerinden birisi iklim ve coğrafya şartlarına göre tercih edilmelidir.

5. Her 10 metrede 1 adet mahya baca sistemi veya metal baca havalandırması olmalıdır.

6. Traktör giriş-çıkışları için kapı bulunmalıdır.

7. Çadır ölçeklerine uygun sayıda, çadırın ön ve arka kısmında veya yan kısımlarında sineklikli branda kapaklı pencereler olmalıdır.

8. Çadır alımlarında hibeye esas yatırım bedeli 1 m² çadırın referans fiyatı (makaslı montaj dahil) 1.350 (bin üç yüz elli) Türk Lirası olarak hesaplanacaktır.

j) Kırsal ekonomik altyapı yatırımları küçükbaş hayvan yetiştiriciliğine yönelik sunulan proje kapsamında 1 (bir) adet karavan alımı hibe desteği kapsamında değerlendirilir. Karavan alımı için başvuru sahibinin en az 250 (iki yüz elli) baş hayvan mevcudu olması/taahhüt etmesi ve hayvanlarını yılın belirli bir döneminde ikamet ettiği adresten farklı bir yerde uzun süreli olarak konaklattığını belgelemesi gerekmektedir. Hibeye esas tutar karavan için 300.000 Türk Lirasını aşamaz ve alınacak karavanın ok uzunluğu dahil toplam uzunluğu 5 (beş) metreyi geçemez.

k) Kırsal ekonomik altyapı yatırımlarında tarımsal amaçlı örgütler tarafından mobil olmayan hayvan gölgeliği (gölgelik file veya çelik konstrüksiyon) alımı hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

4.3.TARIMA DAYALI EKONOMİK YATIRIM KONULARI

4.3.1. Tarımsal Ürünlerin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanmasına Yönelik Yatırımlar

a. Tıbbi ve aromatik bitkilere yönelik yatırımlar

1. Başvurular için konu kodu TÜİ-A olmalıdır.

2. Tıbbi ve aromatik bitkilerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik tüm yatırım niteliklerindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

3. **Destek kapsamında olan tıbbi aromatik bitkiler:** Adaçayı, alıç, aloe vera, altın otu, anason, aronya, aslanpençesi, aspir, biberiye, civanperçemi, çakşır, çemen, çobançantası, çörekotu, çöven, dağ çayı, defne, dereotu, dediken, domuz turpu, ebegümeci, ekinezya, eşek hıyarı, fesleğen, geven, goji berry, göl soğanı, gümüş düğme, hardal, haşhaş, hatmi, hint yağı, hodan, hünnap, ihlamur, ısırgan otu, kapari/kebire, karaasma, karabuğday, karahindiba, kekik, kırmızı biber, kısa mahmut, kimyon, kişniş, kuşburnu, kuzukulağı, lavanta, maydanoz, mayıs papatyası, melek otu, Meryem ana, mersin, meyankökü, nane, nezle otu, oğul otu, öksürük otu, pelin, pire otu, rezene, safran, salep, sarı kantaron, sarımsak, sumak, şerbetçiotu, şeker otu, şevketi bostan, üzerlik otu, vanilya, yaban mersini, yağ gülü, yüksükotu, zencefil ve zerdeçaldır.

b. Bitkisel ürünlere yönelik yatırımlar

1. Başvurular için konu kodu TÜİ-B olmalıdır.

2. Bitkisel ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik tüm yatırım niteliklerindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

3. Meyve ve/veya sebze kurutma tesisi projelerinin iklimlendirme unsurlarını içermesi şarttır.

4. Zeytinyağı konusunda;

a) Yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurularda yapılması planlanan tesisin, iki fazlı sistem üretim prosesini içermesi ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının Zeytinyağı Tesislerinde Oluşan Atık Suların Yönetiminde Uyulması Gereken Teknik Hususlar konulu 2015/10 sayılı genelgesindeki hususlara uygun olması ön koşuldur.

b) İki fazlı tesisler için kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular ya da üç fazlı tesislerin iki fazlı sisteme dönüştürülmesine yönelik kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular kabul edilecektir.

5. Un ve yem konularında; kapasite artırımı için depolama tesisi [çelik silo (konik/düz)] yapımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde proje başvurusu yapılabilir. Ancak 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle zarar gören ve afet bölgesi ilan edilen illerde un ve yem konusunda tüm niteliklerde yapılacak başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

6. Kütlü pamuk konusunda; sadece kütlü pamuğu lif ve çiğit olarak ayırarak çırçırılama işini yapan makinelerle çırçır randımanının yükseltilmesi amacıyla yönelik teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde proje sunulabilecektir.

7. Çayın işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik olarak sadece Artvin, Giresun, Ordu, Rize ve Trabzon illerinde yapılacak başvurular kabul edilir.

c. Hayvansal ürünlere yönelik yatırımlar

1. Konu kodu TÜİ-C olmalıdır.

2. Alt konu bazında belirtilen istisnalar hariç hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik tüm yatırım niteliklerindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

3. Yatırımcılar ödeme/nihai ödeme için talepte bulunduklarında; proje sonucu yapılan tesis, yürürlükte olan mevzuatla [11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu (Süt toplama merkezleri hariç), 25902 sayılı ve 10/8/2005 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik, 27/12/2011 ve 28155 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği ile yatırım konusuyla ilgili diğer mevzuat] uyumlu olmalıdır.

4. Yatırımcılar mevcut işletmeleri için kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde başvuruda bulunmuşlarsa yukarıda belirtilen mevzuata uygun olarak hazırlanmış mevcut belgelerini başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklemeleri gerekmektedir.

5. Bu konu başlığı altında ayrıca aşağıdaki konular da yer alır:

c.1. Kırmızı et ve kanatlı eti parçalama ile mamul madde üretimine yönelik yatırımlar

1. Sunulacak proje; sadece kırmızı etin, sadece kanatlı etinin veya kanatlı ve kırmızı etin birlikte işlendiği, parçalandığı, paketlenildiği ve depolandığı tesisi içerebilir.

2. Sunulan projede parçalama tesisi; kapasite kısıtları tablosunda belirtilen kapasiteye sahip olmalıdır veya başvuru sahibi, sunduğu proje kapsamında belirtilen bu kapasite limitlerine nihai rapor aşamasında ulaşacağını taahhüt etmelidir.

3. Sunulan projede et işleme konusunda; ısıtma işlemi, fermentasyon, tutsüleme, tuzlama, kürlenme, emülsifiye etme, olgunlaştırma, marınasyon, kurutma, ekstrakte etme, ekstrüzyon veya bunların kombinasyonlarının ilk ürüne uygulanması gerekmektedir.

c.2. Su ürünlerinin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlar

1. Yeni veya mevcut bir işletmede balık ve su ürünleri işleyen tesisin kurulması için inşaat işleri ile su ürünlerinin taze, soğuk/donmuş muhafazası ve/veya şoklanması için, kesme, iç organ alma, pul kazıma, yıkama, sınıflandırma, kalibrasyon/boylama, temizleme/ayıklama, sterilizasyon sistemleri için, işleme amacıyla (konserveleme, tutsüleme/fümeleme, salamura etme, filetolama) yönelik sistemler ile tartma, ambalajlama, paketleme, vakum paketleme ve etiketleme sistemleri için gerekli makine ve ekipman alımı hibe desteği kapsamındadır.

2. Gıda amaçlı kullanılmayan su ürünleri ile ilgili yatırım başvuruları kabul edilmez.

3. Filetolama, dondurma, tütsüleme/fümeleme, tuzlama/salamura etme, konserveleme, taze muhafaza, kurutma ve soğutma işlemleri ile marinasyon yapacak tesisler hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

4. Hamsi, alabalık, levrek ve çipura için; balık unu ve yağı üretimi yapan tesisler de hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

5. Surimi, deniz salyangozu, midye ve kurbağa bacağı gibi ürünleri işleyen tesisler de hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

c.3. Büyükbaş ve küçükbaş hayvanların derileri ile küçükbaş hayvanların yapağlarının işlenmesine yönelik yatırımlar

1. Büyükbaş ve/veya küçükbaş hayvanların derileri ile yapağlarının işlenmesine yönelik proje başvuruları yatırım yerinin organize sanayi bölgesi olması şartıyla hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

2. Deri işleme için yapılacak proje başvuruları, yüzülmüş ve koruma işlemleri dışında işlem görmemiş derilerin, tuzlu yaş veya kuru (hava kurusu, tuzlu kuru, don kurusu) ham olarak işlendiği yatırım tesislerini kapsamaktadır.

c.4. Süt ve süt ürünlerine yönelik yatırımlar

c.4.1. Süt ve süt ürünlerinin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlar

1. Mevcut işletmede üretim sırasında oluşan peynir altı suyunun süt ürünü olarak değerlendirilerek ekonomik değerinin artırılması için yapılacak proje başvuruları da kabul edilecektir.

c.4.2. Süt toplama merkezleri

1. Yeni tesis ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

2. Hem mevcut bir süt işleme tesisi olan yatırımcılar hem de mevcut işletmesi olmadığı halde sadece süt toplama merkezleri kuracak olan yatırımcılar proje başvurusunda bulunabilirler.

3. Başvuru sahiplerinin mevcut süt işleme tesisi için kuracakları süt toplama merkezinin/merkezlerinin toplam kapasitesi mevcut işletmenin kapasite/ekspertiz raporunda belirtilen günlük süt işleme kapasitesinden fazla olamaz.

4. Süt toplama merkezlerinde çiğ sütün toplanması, süzülmesi, soğutulması ve uygun şartlar altında depolanması ön koşuldur.

5. Bu tesislerde süt; günlük toplanacaksa +8°C'den, günlük toplanmayacaksa +6°C'den yüksek olmayan sıcaklıklarda muhafaza edilmelidir.

6. Çiğ süt toplamada kullanılan tankların en az 1000 L/gün kapasitede olması, yeni olması, otomatik temizleme sistemine sahip olması, sıcak su kaynağının sağlanması, süt kamyonuna süt transferini sağlamak için entegre olmuş süt pompasına sahip olması ve tankların yüzeylerinin, "Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği" ve "Gıda Hijyeni Yönetmeliği" hükümlerine uygun, bakımlı, kolay temizlenebilir, gerektiğinde dezenfekte edilebilir olması gerekir. Ayrıca sütün kabulü sırasında değer tespiti yapacak makine ve ekipmanlar hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

7. Çiğ süt toplamada kullanılan tesisin yeri/yerleri ile tankın konacağı parselin/parsellerin mülkiyeti proje sahibine ait olmalı veya başvuruların başladığı tarihten itibaren en az 7 (yedi) yıllık kira sözleşmesi bulunmalı, başvuru sahibi bu belgeleri başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklemeli ve hibe sözleşmesi aşamasında noter onaylı kira sözleşmesini il müdürlüğüne sunulmalıdır. Elektrik ve su tesisatları abonelikleri başvuru sahibi adına olmalıdır.

8. Tarımsal amaçlı örgütler tarafından yapılacak başvurularda parsel/parseller ve abonelikler ortaklarının adına kayıtlı olabilir. Bu takdirde ortakların tesisin kendi adlarına kayıtlı parselde/parsellerde kurulmasına, başvuruların başladığı tarihten itibaren en az 7 (yedi) yıl süresince faaliyet göstermesine ve aboneliklerle ilgi tüm harcamaların kendilerince

karşılanaacağına dair rızalarının olduğu noter onaylı muvafakatname hibe sözleşmesi aşamasında il müdürlüğüne sunulmalıdır.

9. Mevcut faal işletmeler için yapılacak başvurularda, projelendirilecek süt toplama tesisi/tesisleri, işletmenin bulunduğu il sınırları içinde olmalıdır. Tüzel kişi başvurularında, tüzel kişiliğin ana sözleşmesi ve/veya tüzüklerinde bu faaliyet alanı belirtilmiş olmalıdır.

c.5.Arı ürünlerinin işlenmesine yönelik yatırımlar

1. Arı ürünlerinin (bal, polen, arı sütü, propolis vb.) işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik tüm yatırım niteliklerindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

Tarımsal ürünlerin depolanması

1. Tarımsal ürünlerin depolanmasına yönelik başvurularda sadece çelik silo ve soğuk hava deposu yapımına yönelik yeni tesis ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

ç. Çelik silo

a) Niteliği yeni tesis olan başvurularda konu kodu TÜİ-Ç olmalıdır.

b) Mevcut bir tesisin bir ünitesi olarak yapılacak çelik silo başvurularında; yatırımın niteliği teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon, konu kodu ise TÜİ-B olmalıdır.

c) Teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde sadece yenilenebilir enerji üretimi hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

d) Mevcut tesise ait yapı kullanma izin belgesinin başvuru ekinde sunulması gerekmektedir.

e) Çelik silo inşaatı yapı ruhsatına tabi ise yapı ruhsatı hibe sözleşmesi aşamasında sunulmalıdır.

d. Soğuk hava deposu

1. Tarımsal amaçlı örgütler tarafından yapılan başvurular hariç, soğuk hava depolarında soğutma ünitesinin yer aldığı alanlar kapasite kısıtları tablosunda belirtilen kapasitede olmalıdır.

2. Tarımsal amaçlı örgütler için üyelerinin su ürünleri yetiştiriciliği konusunda faaliyet göstermeleri halinde, üretim kapasiteleri oranında soğuk hava deposu yapımı ve buzlama makinesi alımı hibe desteği kapsamında değerlendirilecektir.

3. Niteliği yeni tesis olan başvurularda konu kodu TÜİ-D olmalıdır.

4. Soğuk hava deposu, mevcut bir tesisin bir ünitesi olarak yapılıyor ise; yatırımın niteliği teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon; konu kodu ise bitkisel ürün işleyen tesisler için TÜİ-B, hayvansal ürün işleyen tesisler için TÜİ-C, su ürünleri yetiştiriciliği konusunda tarımsal amaçlı örgütlerce yapılacak tesisler için yatırım konusunun kodu SÜİ-A, SÜİ-B ya da SÜİ-C olmalıdır.

5. Soğuk hava deposu konusunda teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde sadece yenilenebilir enerji üretimi, soğuk hava deposu ekipmanları ile soğuk hava deposunda depolanan ürünlerin pazara sevki öncesi tasnifi ve kasalanması için kullanılacak makine ve ekipmanların alımı hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

6. Yeni tesis niteliğinde yapılan başvurularda da soğuk hava deposunda depolanan ürünlerin pazara sevki öncesi tasnifi ve kasalanması için kullanılacak makine ve ekipmanların alımına yönelik gider kalemleri destek kapsamında yer alır.

4.3.2. Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar

a. Kapalı Ortamda Bitkisel Üretime Yönelik Yatırımlar

1. İklimlendirme, sulama ve gübreleme sistemli modern yeni seralar; iklime bağlı çevre koşulları denetlenerek içerisinde kültür bitkileri ile bunların tohum, fide ve fidanlarının ekonomik olarak üretilmesi, yetiştirilmesi, sergilenmesi ve korunmasını olanaklı kılan, uygun bir bitki gelişimi için ideal koşulları sağlamayı ve yıl boyunca üretim yapmayı amaçlayan, üzeri ışık geçirebilen bir malzeme ile kaplı, içinde hareket edilebilen, iklimlendirme (ısıtma-

soğutma-sisleme vb.), otomasyon sistemleri ve sulama sistemine sahip modern örtüaltı ünitelerini içeren tarımsal yapılardır.

2. Bu kapsamda iklimlendirme, sulama ve gübreleme sistemini de içeren yeni tesis niteliğinde modern seraların yapımı ya da teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde iklimlendirme, sulama ve/veya gübreleme sistemi ile yenilenebilir enerji kullanımına yönelik başvuru yapılabilir.

3. Sera başvurularında; kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması ve kapasite artırımı niteliğindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

4. Mevcut seraların sadece enerji ihtiyacının yenilenebilir enerji kaynağından karşılanmasına yönelik başvuruda bulunulması halinde hibe başvuru formunda yatırımın niteliği teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon, konu kodu ise YEÜ olmalıdır. Yenilenebilir enerji ile birlikte sulama, gübreleme, havalandırma, iklimlendirme sistemlerinin veya bu sistemlerden eksik olanın da bütçelendirilmesi halinde konu kodu TÜY-A olmalıdır.

5. Yenilenebilir enerji kullanılan seralar;

a) Yeni sera projesi başvurularında, yenilenebilir enerji kaynağı da (jeotermal, biyogaz, güneş ve rüzgâr) uygun harcama kapsamında değerlendirilir.

b) Yenilenebilir enerji kaynağı olarak güneş enerjisi kullanılan sera projelerinde; güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisinin başvuruya esas projede bulunması zorunludur.

c) Tesis/proje, elektrik piyasasında lisanssız elektrik üretimine ilişkin mevzuat hükümlerine göre projelendirilmelidir.

d) Yenilenebilir enerji kaynaklı sera başvurularında yenilenebilir enerji kaynağı jeotermal veya biyogaz ise bu kaynakların seranın sadece ısı ihtiyacını karşılaması yeterlidir.

6. Modern sera başvurularında yeni tesisler için hibe kapsamında kabul edilecek dekar başı maliyet;

- ✓ Topraklı seralarda en fazla 910.000 TL/daa
- ✓ Topraksız seralarda en fazla 1.000.000 TL/daa
- ✓ Topraksız, sislemeli, cam seralarda en fazla 1.200.000 TL/daa
- ✓ Topraksız, sislemeli ve su kültürü (Hidroponik) kullanan seralarda örtü malzemesine bakılmaksızın en fazla 1.350.000 TL/daa olmalıdır.

7. Dekar başı maliyet; sulama, gübreleme, havalandırma, iklimlendirme unsurlarının birlikte projelendirildiği teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde başvuru yapılması durumunda dekar başı maliyetlerin %45'ini; serada eksik olan sulama, gübreleme ve havalandırma ekipmanlarından her biri için %15'ini aşamaz.

8. Modern seralarda yeni tesis kapsamında yapılacak yatırımlarda yenilenebilir enerji üretim ünitesinin projelendirilmesi zorunlu değildir. Ancak yenilenebilir enerji üretimi de projelendirilmiş ise hibeye esas proje tutarı başvuru yılı için belirlenen üst limit içinde kalmak kaydı ile yenilenebilir enerji ünitesinin maliyeti, dekar başına maliyetlerin en fazla %45'ine kadar bütçelendirilebilir. Yenilenebilir enerji üretim ünitesi içermeyen ancak kamu kaynaklı jeotermal enerji kullanılacak modern seralarda bu enerjinin serada kullanımı sağlayan unsurlar dekar başı maliyetin en fazla %15'i olacak şekilde hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

9. 4/7/2019 tarihli ve 7181 sayılı Tapu Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 10 uncu maddesi ile 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki tarımsal amaçlı seralarda ruhsat şartı aranmayacaktır. Yeni tesis kapsamında yapılacak yatırımlarda, il müdürlüğünden alınan uygun görüş ile ruhsat vermeye yetkili idarece verilecek, etüt ve projelerin fen, sanat ve sağlık kurallarına uygun olduğuna dair yazı, hibe sözleşmesi aşamasında sunulmalıdır.

10. Mevcut faal bir serada gerçekleştirilecek projelerde seranın örtüaltı kayıt sistemine kayıtlı olduğuna dair belgenin başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklenmesi

gerekmektedir. Niteliği yeni tesis olan başvurularda ise seranın nihai rapor aşamasında örtüaltı kayıt sistemine kayıtlı olması gerekmektedir.

11. Yatırımın niteliğine bakılmaksızın nihai rapor aşamasında seranın yürürlükte olan ulusal mevzuat hükümlerine uygun olması gerekmektedir.

b. Büyükbaş hayvan yetiştiriciliğine yönelik yatırımlar

1. Bu konuda yapılacak proje başvurularında konu kodu TÜY-B olmalıdır.

2. Büyükbaş hayvan yetiştiriciliğine yönelik yatırım konusunda tarımsal üretim planlaması kapsamında tarımsal açıdan yeraltı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olduğunun Bakanlığımızca tespit edildiği 26/9/2024 tarihli ve 32674 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere Ödeme Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2024/31)'in 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (yyyy) bendinde belirtilen havzalarda yapılacak başvurular hariç tüm yatırım niteliklerindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir. Yatırım yerinin Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesinde yer alması halinde ise su kısıtı olan yerlerden birinde olmasına bakılmaksızın tüm yatırım niteliklerinde yapılacak başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir. Su kısıtı olan havzalarda yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğinde yapılan başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

3. İşletmede elde edilen gübrenin depolanması için sızdırmaz bir depoya yer verilmelidir. Depo hacmi hesaplanırken 11/2/2017 tarihli ve 29976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliği (Tebliğ No: 2016/46) ile Tebliğin uygulamasına ilişkin düzenlemelerde yer alan hususlar dikkate alınacaktır.

4. Gübre deposu hesabında işletmenin mimari projede belirtilen kurulu kapasitede barındıracağı toplam hayvan sayısı esas alınır. Gübre deposu hacmi; işletmedeki ön gübre deposu, sıvı gübre deposu (varsa) ve katı gübre depo hacimlerinin toplamını ifade eder.

5. Canlı hayvan alımı hibe kapsamında değildir.

6. Başvuru sahibinin kendisine ait olan veya nihai rapor aşamasında edineceğini taahhüt edeceği hayvan varlığı proje kapasitesinin %50'sinden az olamaz. Var olan hayvan sayısı bilgisi ve/veya taahhütname başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklenir.

7. Yatırımcının başvuru aşamasında taahhüt ettiği hayvan varlığı izleme süresi boyunca %50'nin altına düşmez ve izleme süresi sonunda başvuru aşamasında taahhüt edilen proje kapasitesinin en az %90'ına ulaşılması gerekmektedir. İzleme süresi boyunca ve il proje yürütme birimi tarafından yapılacak son kontrolde taahhüt edilen/mevzuatta belirtilen proje kapasitesine ulaşılmadığının tespiti halinde hibe sözleşmesi hükümlerince fesih işlemleri başlatılır.

8. Tarımsal üretime yönelik sabit yatırımlar kapsamında sunulan projelerde ek olarak kesimhane bulunamaz, bu şekilde projelendirilmiş yatırım başvuruları reddedilir.

b.1. Damızlık hayvan (sığır/manda) yetiştiriciliği

1. Tesisin, kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurularda başvuru aşamasında, yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurularda ise nihai rapor aşamasında Bakanlık Soy Kütüğü Sistemine kayıtlı olması gerekmektedir.

2. Damızlık büyükbaş hayvanlardan süt üretimi için yapılan sabit yatırım proje başvurularında sürü projeksiyonunun yer alması zorunludur. Sürü projeksiyonu, sunulan proje için taahhüt sayılır.

Damızlık hayvan (sığır/manda) yetiştiriciliği için ahır projelerinde zorunlu alanlar

1. Anaç/Sağmal Hayvan Bölmesi: Yem yolu ve yemlik dahil duraklı veya duraksız sistemde, beher hayvan başına net 10-15 m² aralığında yaşam alanı planlanmalıdır.

2. Sağımhane: Kapasiteye uygun olacak şekilde sağımhane, süt soğutma ve depolama alanı planlanmalıdır.

3. Doğumhane: Büyükbaş (Etçi ve sütçü damızlık) hayvan işletmelerinde her 25 sağmal hayvan başına 16-20 m² aralığında alan düşecek şekilde doğum bölmesi planlanmalıdır.

4. Revir: Büyükbaş (Etçi ve sütçü damızlık) hayvan işletmelerinde her 50 hayvan başına 16-20 m² aralığında alan olacak şekilde revir planlanmalıdır.

5. Buzağı bölmesi veya kulübeleri için sağmal inek sayısının en fazla %20 oranı gözetilerek buzağı başına 2-3 m² aralığında alan planlanmalıdır.

6. Genç hayvan bölmeleri toplam alanı anaç hayvanlar için ayrılan alanın en az %60'ı kadar olmalıdır. Aynı oranda gezinti alanı da ayrıca planlanabilir.

7. Kapalı ahırlarda pencere alanları ve havalandırma bacaları: Kapalı ahırlarda taban alanının en az %5'i oranında pencere planlanmalıdır. İşletme çatısında ahır taban alanının en az %1'i oranında havalandırma bacaları/boşlukları planlanmalıdır.

8. İşletmenin ana giriş kapısında ve ahırların girişinde dezenfeksiyon alanı (çukuru) bulunmalıdır.

9. Kapasiteye uygun gübre ve yem deposu olmalıdır. Kaba yem depoları sundurma olarak da projelendirilebilir.

10. Damızlık büyükbaş hayvanlardan süt üretimi için yapılacak yeni tesis başvurularında, ahır ve sabit süt sağım ünitesi birlikte projelendirilmelidir.

Damızlık hayvan (sığır/manda) yetiştiriciliği için ahır projelerinde hibe kapsamında değerlendirilecek zorunlu olmayan alanlar

Proje içeriğinde yer verilmesi koşuluyla, beher hayvan başına en fazla 7 m² gezinti alanı da ayrıca planlanabilir.

Silaj çukuru, buzağı bakım ünitesi hibe desteği kapsamında değerlendirilecek olup zorunlu olmayan alanlardır.

Damızlık hayvan (sığır/manda) yetiştiriciliği için ahır projelerinde zorunlu ekipmanlar

1. Gübre yönetimi için; gübre sıyrıcısı, gübre karıştırıcısı, gübre pompası.

2. Süt üretimi için; bilgisayarlı sürü yönetimine sahip sağım ünitesi veya komple sistem süt sağım ünitesi, süt soğutma ve depolama tankı (Sütü en az 2 (iki) gün depolayacak kapasitede olacaktır).

3. Sürü yönetimi için; başvuru aşamasında taahhüt edilen hayvan varlığı üzerinden belirlenen kapasiteyle orantılı; mastitis tespit cihazı, kızgınlık tespit sistemi, ineklerde doğum takip sistemi, üreme ve tohumlama takibi, muayene, aşı ve tedavi işlemleri, süt takibi sistemleri. (Sürü yönetim sistemi, komple bir yazılım ve donanım olabileceği gibi ayrı cihazların tek yazılım üzerinden izlenebileceği farklı izleme sistemlerinden oluşabilir.)

4. Yem üretimi için; yem karma (sabit/hareketli/elektrikli/şaftlı), yem kırma/ezme makinesi (elektrikli/şaftlı).

5. Otomatik suluk.

Damızlık (sığır/manda) hayvan yetiştiriciliği için ahır projelerinde hibe kapsamında değerlendirilecek zorunlu olmayan ekipmanlar

Otomatik süt sağım robotu, otonom buzağı besleme robotu, otonom yem itme robotu, otonom gübre sıyırma robotu, ısıtma ve soğutma için klimalar, hayvan bakım aracı (travay), padok (Rulo/tabaka yatak, yatak durak demiri/yatak demir sistemleri ve/veya yemlik kilidi), gübre seperatörü, sıvı gübre tankeri, havalandırma ve serinletme fanları, otomatik hayvan kaşıma fırçası (kaşağı), balya makinesi ve silaj makinesi, yemleme bandı (konveyör)/elektrikli raylı yem karma-dağıtma makinesi, kantar hibe desteği kapsamında değerlendirilecek olup zorunlu olmayan ekipmanlardır. Bu ekipmanlar dışında projede yer alan makine ve ekipman alımları aynı katkı ile karşılanacaktır.

b.2. Büyükbaş besi yetiştiriciliği

Büyükbaş besi ahır projelerinde hibe kapsamında değerlendirilecek zorunlu alanlar

1. Büyükbaş besi ahır projelerinde besilik beher hayvan başına yem yolu ve yemlik dahil duraklı veya duraksız sistemde net 10-15 m² aralığında alan planlanmalıdır.
2. Büyükbaş besi işletmelerinde her 50 hayvan başına 16-20 m² aralığında revir planlanmalıdır.
3. İşletmenin ana giriş kapısında ve ahırların girişinde dezenfeksiyon alanı (çukuru) bulunmalıdır.
4. Kapasiteye uygun gübre ve yem deposu bulunmalıdır. Kaba yem depoları sundurma olarak da projelendirilebilir.

Büyükbaş besi ahır projelerinde hibe kapsamında değerlendirilecek zorunlu ekipmanlar

1. Gübre yönetimi için; gübre sıyrıcısı, gübre karıştırıcısı ve gübre pompası.
2. Yem üretimi için; yem karma makinesi (sabit/hareketli/elektrikli/şaftlı), yem kırma/ezme makinesi (elektrikli/şaftlı).
3. Otomatik suluk.

Büyükbaş besi ahır projelerinde hibe kapsamında değerlendirilecek zorunlu olmayan ekipmanlar

1. Hayvan bakım aracı (travay), padok (Rulo/tabaka yatak, yatak durak demiri/yatak demir sistemleri ve/veya yemlik kilidi), havalandırma ve serinletme fanları, otomatik hayvan kaşıma fırçası (kaşağı), gübre seperatörü, balya makinesi, silaj makinesi, kantar, sıvı gübre tankeri, yemleme bandı (konveyör)/elektrikli raylı yem karma-dağıtma makinesi, ısıtma ve soğutma için klimalar; zorunlu olmayan ekipmanlardır.
2. Bu ekipmanların dışında projede yer alan makine ve ekipman alımları aynı katkı ile karşılanacaktır.

c. Küçükbaş hayvan yetiştiriciliğine yönelik yatırımlar

1. Konu kodu TÜY-C olmalıdır.
2. Bu konuda yapılacak proje başvurularında et ve süt üretimi konusunda koyun/keçi yetiştiriciliğine yönelik tüm yatırım niteliklerindeki başvurular hibe kapsamında değerlendirilir.
3. Ayrı bölümlerde yer alması şartıyla, koyun ve keçi yetiştiriciliği aynı tesiste projelendirilebilir.
4. Sunulacak projede sürü projeksiyonu yer almalıdır. Başvuru sahibinin kendisine ait olan veya nihai rapor aşamasında edineceğini taahhüt edeceği hayvan varlığı proje kapasitesinin %40'ından az olamaz. Var olan hayvan sayısı ve taahhütname başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklenir.
5. Yatırımcının başvuru aşamasında taahhüt ettiği hayvan varlığı izleme süresi boyunca %40'ın altına düşemez ve izleme süresi sonunda başvuru aşamasında taahhüt edilen proje kapasitesinin en az %85'ine ulaşılması gerekmektedir. İzleme süresi boyunca ve il proje yürütme birimi tarafından yapılacak son kontrolde taahhüt edilen/mevzuatta belirtilen proje kapasitesine ulaşılmadığının tespiti halinde hibe sözleşmesi hükümlerince fesih işlemleri başlatılır.
6. Canlı hayvan alımı hibe kapsamında değildir.

Küçükbaş ağıl yapımı projelerinde hibe kapsamında değerlendirilecek zorunlu alanlar

1. Koyun ve keçi ağılı projelerinde; yem yolu, yemlik ve hayvan servis yolları hariç beher hayvan başına en az 2 m², en fazla 3 m² alan, her 10 hayvan başına en az 2,5 m² alan düşecek şekilde doğum bölmesi, her 50 hayvan başına en az 2 m² alan düşecek şekilde revir bölmesi, koyun/keçi için ayrılan alanın en az %60'ı kadar kuzu/oğlak bölmesi ve işletme veya ağıl

girişlerinde dezenfeksiyon alanı planlanmalıdır. Entansif küçükbaş hayvancılık tesislerinde gerek görülürse, yaşam alanı kadar da gezinti alanı projelendirilebilir.

2. Kapasitesi 500 baştan büyük olan başvurularda yıkama ünitesi planlanması zorunlu olup daha az kapasitedeki işletmeler için isteğe bağlı bütçelendirilebilir.

Küçükbaş ağıl yapımı projelerinde hibe kapsamında değerlendirilecek zorunlu olmayan alanlar

Yem deposu, gübre deposu, soğutma sistem odası ve kapasitesi 500 baştan küçük olan proje başvurularında yıkama ünitesi yapımı isteğe bağlı olup zorunlu olmayan alanlardır. Kaba yem depoları sundurma olarak da projelendirilebilir.

Küçükbaş ağıl yapımı projelerinde hibe kapsamında değerlendirilecek zorunlu ekipmanlar

Kapasitesi 500 baştan büyük olan proje başvurularında; otomatik suluk, seyyar/sabit süt sağım ünitesi ve süt soğutma tankı zorunlu ekipmanlar olup bu ekipmanlar, daha az kapasitedeki işletmeler için isteğe bağlı bütçelendirilebilir.

Küçükbaş ağıl yapımı projelerinde hibe kapsamında değerlendirilecek zorunlu olmayan ekipmanlar

Gübre sıyırıcı, gübre karıştırıcı, gübre pompası, süt soğutma ve depolama tankı (sütü en az 2 (iki) gün depolayacak kapasitede), yemlik, kantar, yem kırma-ezme makinesi (sabit/hareketli/elektrikli/şaftlı), yem karma makinesi (sabit/hareketli/elektrikli/şaftlı), yemleme bandı (konveyör)/elektrikli raylı yem karma-dağıtma makinesi, balya makinesi, silaj makinesi, koyun kırma makinesi ile kapasitesi 500 baştan küçük olan proje başvurularında; otomatik suluk, süt soğutma tankı ve seyyar/sabit süt sağım ünitesi zorunlu olmayan ekipmanlardır. Bu ekipmanların dışında projede yer alan makine ve ekipman alımları aynı katkı ile karşılanacaktır.

ç. Kanatlı hayvan yetiştiriciliğine yönelik yatırımlar

1. Bu konuda yapılacak proje başvurularında konu kodu TÜY-Ç olmalıdır.
2. Bu konuda yapılacak proje başvurularında, üretim planlaması kapsamında kanatlı eti üretimi amaçlı yetiştiricilikte planlı üretim bölgesi olarak belirlenen illerde kanatlı eti üretimine yönelik başvurular dışında sadece kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular hibe kapsamında değerlendirilir.
3. Uygulama rehberinde verilen kapasite tablosunda belirtilen kapasiteler dışında projelendirilmiş başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

d. Kültür mantarı üretimine yönelik yatırımlar

1. Bu konuda yapılacak proje başvurularında konu kodu TÜY-D olmalıdır.
2. Kültür mantarı konusunda tüm yatırım niteliklerindeki kapalı ortamda bitkisel üretim tesislerine yönelik başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.
3. Kültür mantarı üretimine yönelik sabit yatırımlar mantar üretim tesisi ve bu tesisin kapasitesine uygun kompost hazırlama ünitesi ile birlikte projelendirilebileceği gibi sadece mantar üretim tesisi olarak da projelendirilebilir.
4. Yeni tesis olarak tek başına kompost hazırlama ünitesine hibe desteği verilmez. Ancak mevcut bir mantar üretim tesisi için yapılacak kompost hazırlama ünitesi için kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde başvuruda bulunulabilir.
5. Kültür mantarı üretimine yönelik sabit yatırımlarda;
 - a) İnşaat giderleri,
 - b) Ranza sistemi,
 - c) Isıtma ve soğutma için yüksek watt gücüne sahip klimalar,
 - ç) Havalandırma fanları,
 - d) Soğutma ve nemlendirmeyi sağlayan petekler,
 - e) Sisleme makinesi,

- f) Zaman ayarlı aydınlatma sağlayan elektrik ünitesi,
 - g) Su basımı için su motor ve pompa düzeneği,
 - ğ) Termometre ve kompost ölçümünü sağlayan çubuk termometre cihazları,
 - h) Sabit raflar,
 - ı) Paketleme ünitesi,
 - i) Tartım için dijital kantar
- hibe desteği kapsamında değerlendirilecektir.

e. Büyükbaş ve küçükbaş hayvan kesimhanelerine yönelik yatırımlar

1. Büyükbaş ve küçükbaş hayvan kesimhanelerine yönelik yatırımlar konusunda Tebliğin ekinde belirtilen illerde yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğinde yapılan başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilmez. Diğer illerde tüm yatırım niteliklerindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

2. Bu konuda yapılacak proje başvurularında konu kodu TŪY-E olmalıdır.

3. Faal kesimhanelerinin parçalama ve paketleme ünitesi için proje başvurusunda bulunulabilir. Bu durumda konu kodu TŪİ-C (Hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması) olmalıdır. Sunulan projeler, sakatat temizleme ve/veya işleme, et parçalama, ambalajlama ve/veya paketleme ile depolama ünitelerini içermelidir.

4. Sunulan projelerde; kasaplık büyükbaş ve küçükbaş hayvanların kesimini takiben etlerin ve sakatatların içerisinde muhafaza edileceği, üretim kapasitesiyle orantılı soğuk hava deposu ve/veya şoklama ünitesinin bulunması zorunludur. Soğuk hava deposu ve/veya şoklama ünitesi, tesisin yapılacağı parselde yer alması ve tesis ile bir bütünlük arz etmesi halinde hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

f. Kanatlı hayvan kesimhanelerine yönelik yatırımlar

1. Kanatlı kesimhanelerine yönelik tüm yatırım niteliklerindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

2. Bu konuda yapılacak proje başvurularında konu kodu TŪY-F olmalıdır.

3. Kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki proje uygulamalarının sonunda, uygulama rehberinde belirtilen kapasitelere sahip olması gerekmektedir.

4. Sunulan projelerde; kasaplık kanatlı hayvanların kesimini takiben etlerin ve sakatatların içerisinde muhafaza edileceği, üretim kapasitesiyle orantılı soğuk hava deposu ve/veya şoklama ünitesinin bulunması zorunludur. Soğuk hava deposu ve/veya şoklama ünitesi, tesisin yapılacağı parselde yer alması ve tesis ile bir bütünlük arz etmesi halinde hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

5. Faal kanatlı kesimhanelerinin parçalama ve paketleme ünitesi için proje başvurusunda bulunulabilir. Bu durumda konu kodu TŪİ-C (Hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması) olmalıdır. Sunulan projeler, sakatat temizleme ve/veya işleme, et parçalama, ambalajlama ve/veya paketleme ile depolama ünitelerini içermelidir.

4.3.2.1. Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlara İlişkin Özel Hususlar

a) Büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği konusunda, projenin sadece makine ve ekipman alımını içermesi durumunda mevcut/faal olan işletmenin bu uygulama esaslarında belirtilen zorunlu alan ve/veya makine ve ekipman kriterlerine haiz olması gerekmez. Ancak proje tamamlandığında alınması gereken yasal izin ve ruhsatlardan yatırımcı sorumludur.

b) Büyükbaş, küçükbaş ve kanatlı hayvanların etlerinin işlenmesinde hammadde karkas ettir.

c) Büyükbaş, küçükbaş, kanatlı hayvan ve örtüaltı yetiştiriciliğine yönelik yatırım konularında yapılacak tesislerin; Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliğinde (Tebliğ No: 2016/46) yer alan kapasite ve yapım standartlarına; ayrıca Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından 9/7/2015 tarihli ve 24239 sayılı yazı ile il müdürlüklerine gönderilen 2015/13 No.lu

talimatta belirtilen ticari etlik ve yumurtacı kanatlı işletmelerin biyogüvenlik talimatına uygun olması gerekmektedir.

4.3.3. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kullanımına Yönelik Yatırımlar

- a) Bu başvurularda konu kodu YEÜ olmalıdır.
- b) Tebliğ kapsamındaki tüm yatırım konularında kapasite artırımı ya da teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde başvuru yapılan proje sadece yenilenebilir enerji üretimi konusunda bütçelendirilmişse konu kodu YEÜ olmalıdır. Yenilenebilir enerji ile birlikte makine ve ekipman alımı ile inşaat işlerinin de bütçelendirilmesi halinde ise konu kodu; yatırım konusunun kodu (TÜİ-B, TÜİ-C, TÜY-A, TÜY-B vb.) olmalıdır.
- c) Tebliğde yer alan yatırım konularıyla uygunluk gösteren işletmeler, tesisin öz tüketimine ait elektrik ihtiyacını karşılamak amacıyla yenilenebilir enerji tesislerinin kurulumu için kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde başvuru yapabilirler.
- ç) Yenilenebilir enerji kullanılacak bütün yatırım konularında yenilenebilir enerji üretimi mevcut veya Tebliğ kapsamında kurulacak tesisin kapasite/ekspertiz raporunda hesaplanan yıllık enerji ihtiyacının en az %51'ini, en fazla %110'unu karşılayacak şekilde projelendirilmesi halinde hibe desteğinden faydalandırılır.
- d) Elde edilen enerjinin, mevcut veya Tebliğ kapsamında kurulacak tesisteki enerji ihtiyacının %110'unu aşması durumunda elde edilen toplam enerji ile tesiste ihtiyaç duyulan enerji oranlanarak hibe ödemesi yapılır. Bu oranların dışında kalan kısımlar aynı katkı olarak karşılanır.
- e) Kurulu güç; mevcut trafo üzerinden değil işletmeye ait kapasite/ekspertiz raporundaki mevcut makinelerin çalışma süreleri ve güçleri üzerinden hesaplanır.
- f) Tesise ait son enerji faturaları ile makine ekipmanların aktif çalışma süreleri il müdürlüğü tarafından kapasite/ekspertiz raporunun teyidinde kullanılabilir.
- g) Elde edilen enerjinin ulusal şebekeye bağlanması şarttır.
- ğ) Başvuru sahipleri için lisanssız elektrik üretimi yatırımlarında yapılması gereken ilk iş; bağlantı anlaşmasına çağrı mektubunun alınmasıdır. Bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu, hibe sözleşmesi aşamasında; bağlantı ve sistem kullanım anlaşması nihai raporda sunulmalıdır (Bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu; ilgili dağıtım şirketinin teknik değerlendirme sonucu projeye olumlu görüş vermesidir. Bu mektupta bağlantı noktası, hat mesafesi ve hattın türü gibi maliyet ve bütçe belirleyecek bilgiler yer almaktadır.).
- h) Tebliğ kapsamında bulunan konularla ilgili tarımsal faaliyetlere yönelik yapılmış ve/veya yapılacak tesislerde, toplu basınçlı sulama sistemleri için, sulama kooperatifleri ve sulama kooperatifleri üst birliklerinin sulama hizmetlerinin gerektirdiği elektrik enerjisini temin etmek amaçlı güneş ve rüzgâr enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımı ile 3 dekardan küçük olmaması şartıyla örtüaltı kayıt sistemine kayıtlı mevcut modern seralarda kullanılmak üzere; yenilenebilir enerji kaynaklarından jeotermal ve biyogazdan ısı ve/veya elektrik üreten tesisler ile güneş ve rüzgâr enerjisinden elektrik üreten tesislerin yapımı, hibe desteği kapsamında değerlendirilir.
- ı) Jeotermal enerji kaynağı için kiralama yapılabilir. Kiralama süresi başvuru süresi içerisinde başlamak üzere en az 7 (yedi) yılı kapsamalıdır. Kiralama bedeli ise hibe desteği kapsamında değerlendirilmez. Tesisin bulunduğu parselde yer alan jeotermal nakil hattı hibe desteği kapsamında olup parsel dışındaki nakil hattı hibe desteği kapsamı dışındadır.
- i) Yenilenebilir enerji ile ilgili Tebliğ ve uygulama rehberinde belirtilen kriterlere uyulması şartı ile hibe ödemeleri bağlantı anlaşmasında belirtilen kurulu güç üzerinden yapılır.
- 1) Başvuruya esas projenin bir ünitesi yenilenebilir enerji üretimi ünitesi ise uygulamanın herhangi bir aşamasında, mücbir sebepler kapsamında projede öngörülen kurulu gücün %51'in altına düşmesi ve bu durumun da resmî belgelerle ispat edilmesi halinde yenilenebilir enerji üretimi ünitesine ait giderler hibeye esas proje tutarından düşürülerek yatırımın geri kalan kısmı hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

2) Bağlantı anlaşmasında belirtilen gücün, bağlantı izni ve ruhsatı veren kurumdan kaynaklanan sebeplerle, projede öngörülen kurulu gücün %51'inin altına düşmesi ve bu durumun da ilgili kurumdan alınacak resmi belgelerle ispat edilmesi halinde, gerekçeleriyle birlikte tespit tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde yatırımcının talep etmesi, il müdürlüğünün mevzuata uyarlığını inceleyerek il proje yürütme biriminin uygun rapor düzenlemesi ve il müdürünün raporu onaylaması halinde gerekli belgeler Genel Müdürlüğe gönderilir. Genel Müdürlüğün de talebin mevzuata uyarlığını tespit ederek talebi uygun görmesi halinde sözleşme feshedilir ve yatırımcının teminatı iade edilir.

4.3.4. Su Ürünleri Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar

a) Su ürünleri yetiştiriciliği konusunda tüm yatırım niteliklerindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

b) Sadece kuluçkahane yapımı da hibe kapsamında değerlendirilecektir.

c) Yeni tesis niteliğindeki başvurularda jeneratör hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

ç) Denizlerde yetiştiricilik konusunda yapılacak proje başvurularında;

1. Konu kodu SÜİ-A olmalıdır.

2. Bu yatırımlar; çipura, levrek, granyöz, istiridye, midye ve alabalık türleri üretimi ve yetiştirilmesi amacıyla yapılan sabit yatırımları kapsamaktadır.

d) İç sularda yetiştiricilik konularında yapılacak proje başvurularında;

1. Konu kodu SÜİ-B; yatırım yerinin tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerinde olması durumunda ise SÜİ-C olmalıdır.

2. Bu yatırımlar; iç sularda alabalık türleri, yayın balığı, mersin balığı, sazan, tilapya, karabalık, makro ve mikro algler, karides, kara salyangozu; toprak havuzlarda ise alabalık, çipura, levrek, sariağız, minekop, fangri, mercan, sinagrit, sivriburun karagöz, eşkine, sargoz, mırmır, sarıkuyruk, trança üretimi ve yetiştirilmesi amacıyla yapılan sabit yatırımları ve balıkçı barınaklarını kapsamaktadır.

e) Destekleme kapsamında yapılacak üretimin midye ve istiridye yetiştiriciliği hariç entansif (tamamen dıştan yemlemeye dayalı yoğun yetiştiricilik) olması gerekmektedir.

f) Su ürünleri yetiştiriciliğinde kullanılan sular için filtrasyon ekipmanları, oksijenlendirme sistemleri, tesislerden çıkan suların arıtılması için kullanılması gereken ekipmanlar ve özellikle toprak havuzlarda ve kapalı devre sistemde su ürünleri yetiştiriciliği yapılan tesislerde enerji kurulum sistemleri hibe kapsamında değerlendirilecektir.

g) Tam kapalı devre sisteme (Üretimde kullanılan suyun, mekanik ve biyolojik araçlar serisi kullanılarak dışkı ve yem artıklarının uzaklaştırılması, kalite ve kimyasal yapı bakımından oksijence zenginleştirilmesi, karbondioksitin uçurulması, ozon ve/veya UV ile muamele gibi bazı işlemlere tabi tutulduktan sonra yetiştiricilik sisteminde tekrar kullanımı esasına dayanan, daha az su kullanımı, birim hacimden daha yüksek verim, daha iyi büyüme ve yemden daha fazla yararlanmayı sağlayan, yer ve tür serbestisi olan ve daha az çevresel etki ile ürün alabilmeyi temin eden tam kontrollü sistem) yönelik su ürünleri üretimi de hibe kapsamında değerlendirilecektir.

ğ) Bu kapsamda sunulan projelerin çevre koruma ve etkin atık yönetimi konusundaki Bakanlık mevzuatı ve ulusal mevzuata uygun olması gerekmektedir.

• Ağ kafeslerde balık yetiştiriciliği için hibe desteği kapsamında değerlendirilecek kalemler

Kafes, kafes ağı, kafes bağlantı elemanları (şamandıra, kolektör, halat, çakar, flaşör, zincir kilidi, zincir, çapa, radansa), kuş ağı kulesi, ağ yıkama makineleri, su kalitesi ölçüm cihazı, balık nakil tankı, tüp dolum kompresörü, balık boylama makinesi, boyut ölçme cihazı, balık gözlem aynası, buzlama makinesi, balık pompası, platformlara ve en az 10 metre boyunda ruhsatlı teknelere hidrolik yükleme ve boşaltma aparatı, aşılama makinesi ve ekipmanları, mikroskop, otomatik yemleme makinesi, ısı ve ışık yalıtımlı yem deposu, insansız sualtı aracı hibe desteği kapsamında değerlendirilecek makine ve ekipmanlardır.

• **Karada su ürünleri yetiştiricilik tesisleri için hibe desteği kapsamında değerlendirilecek kalemler**

İnşaat gideri olarak havuz yapımı, kuluçka dolabı, buzlama makinesi, balık nakil tankı, balık boylama makinesi, balık yetiştirme tankı, balık pompası, su dağıtım sistemi (boru, vana), su kalitesi ölçüm cihazı, su filtrasyon, oksijenlendirme ve geri kazanım sistemleri ve elektrik sistemleri, güneş enerjisi panelleri, aşılama makinesi ve ekipmanları, mikroskop hibe desteği kapsamında değerlendirilecek makine ve ekipmanlardır. Ayrıca 300.000 Türk Lirasını aşmamak üzere baraka tarzı betonarme veya ahşap depolama alanı da hibe desteği kapsamında değerlendirilir. İdari bina inşaat giderleri hibe desteği kapsamında değerlendirilmemektedir.

• **Kuluçkahaneler için hibe desteği kapsamında değerlendirilecek kalemler**

İnşaat gideri olarak havuz yapımı, kuluçka dolabı, yavru tankı, su filtrasyon, oksijenlendirme ve geri kazanım sistemleri, balık boylama makinesi, balık pompası, su dağıtım sistemi (boru, vana), balık nakil tankı ve elektrik sistemleri, güneş enerjisi panelleri, yumurta seçme makineleri, dezenfeksiyon makineleri, markalama makinesi, mikroskop hibe desteği kapsamında değerlendirilecek makine ve ekipmanlardır. İdari bina inşaat giderleri hibe desteği kapsamında değerlendirilmemektedir.

• **Midye ve istiridye yetiştiriciliği için hibe desteği kapsamında değerlendirilecek kalemler**

Platform için (HDPE boru sistemi, şamandıra, çapa, zincir, zincir kilit takımı, halka kolektör, şamandıralı çakar fener, çapa gergi şamandırası, halat), file, midye/istiridye ekim makinesi, midye/istiridye hasat makinesi, midye/istiridye yıkama ve boylama makinesi, midye/istiridye tutunma halatı, istiridye büyütme sepeti, su kalitesi ölçüm cihazı, tüp dolum kompresörü, buzlama makinesi, platformlara ve en az 10 metre boyunda ruhsatlı teknelere hidrolik yükleme ve boşaltma aparatı, mikroskop hibe desteği kapsamında değerlendirilecek makine ve ekipmanlardır.

• **Kapalı devre sistem için hibe desteği kapsamında değerlendirilecek kalemler**

İnşaat giderleri, mekanik filtrasyon cihazı, hassas filtrasyon cihazı, biyolojik filtre, protein ayırıştırıcı, UV ve ozon sterilizasyonu, su sıcaklığı ısıtma ve soğutma sistemi, oksijen ve sıcaklık, ph ölçüm, kontrol ve dağıtım sistemi, desatürasyon sistemi, defosforizasyon sistemi, denitrifikasyon sistemi, atık tutma sistemi, balık yetiştirme tankları, su dağıtım sistemi (boru, vana), güneş enerjisi panelleri, aşılama makinesi ve ekipmanları, mikroskop hibe desteği kapsamında değerlendirilecek makine ve ekipmanlardır.

4.3.5. Hayvansal ve Bitkisel Orijinli Gübre İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanmasına Yönelik Yatırımlar

a) Solucan gübresi başvuruları ve kimyasal katkı içeren gübre üretimine yönelik başvurular hibe desteği kapsamı dışındadır.

b) Hayvansal ve bitkisel orijinli gübrelerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik tüm yatırım niteliklerindeki başvurulara hibe desteği verilmektedir. Ancak yeni tesis veya kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması kapsamındaki hibe başvurularında sunulan projede işleme ve paketleme üniteleri mutlaka birlikte yer almalıdır; sadece işleme veya sadece paketleme tesisi projelendirildiğinde başvuru uygun kabul edilmez.

c) Hayvansal ve bitkisel orijinli gübrelerin her biri için tek başvuru yapılabileceği gibi iki konuyu birlikte içeren başvuru da yapılabilir. Bu durumda, iki konudan kapasitesi yüksek olanın konu kodu ile giriş yapılır.

A. Hayvansal orijinli gübre işlenmesi:

a) Bu konuda yapılacak proje başvurularında konu kodu HOG-A olmalıdır.

b) Hayvansal orijinli gübreler, hayvanların dışkıları ile yataklıklarının artıklarından elde edilen gübrelerdir (Ahır gübresi veya çiftlik gübresi).

B. Bitkisel orijinli gübre işlenmesi:

a) Bu konuda yapılacak proje başvurularında konu kodu HOG-B olmalıdır.

b) Bitkisel orijinli gübreler, tarımsal amaçlı yetiştirilen bitkilerin kendisinden ya da işlenmesi sonrası elde edilen yan ürünlerden elde edilen gübrelerdir (Sera veya budama atıkları vb.).

4.4. KIRSAL EKONOMİK ALTYAPI YATIRIM KONULARI

4.4.1. Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Yatırımları

a. Bitkisel ve Hayvansal Ürünlerin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanmasına Yönelik Yatırımlar

1. Konu kodu AİFG-A olmalıdır.
2. Bu başlık altında alt konular bazında belirtilen istisnalar hariç tüm yatırım niteliklerindeki başvurular kabul edilecektir.
3. Yatırımcının birincil üretimini yaptığı ürünlerin işlenmesine yönelik işleme tesisleri, soğuk hava deposu, soğuk oda, soğuk hava deposunda kullanılacak plastik kasalar, şoklama ünitesi, çelik silo ve paketleme üniteleri uygun harcama kapsamındadır. Yapılacak tesisin kapasitesi yatırımcının birincil üretim kapasitesinin üzerinde olabilir.

a.1 Bitkisel ürünlere yönelik yatırımlar

1. Bitkisel ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.
2. Meyve ve/veya sebze kurutma tesisi projelerinin iklimlendirme unsurlarını içermesi şarttır.
3. Sadece bitkisel üretim konusunda faaliyet gösteren başvuru sahipleri tarafından yapılacak başvurularda sisleme, don önlemeye yönelik makine ve ekipmanlar ile don ve dolu önleme ile gölgelemeye yönelik file ve/veya plastik/polimer örtü, hasat filesi alımı, kendi üretim kapasitesi ile sınırlı olmak kaydıyla boylama ve paketleme tesisi yatırımlarına ilişkin harcamalar uygun harcama kapsamında değerlendirilir. File ve plastik/polimer örtü alımlarında kurulumu ait yapı ekipmanlarını içerecek şekilde bütçelendirme yapılabilir.
4. Bitkisel ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurularda projenin bir parçası olarak sunulmak ve yatırımcının birincil üretim kapasite ile uyumlu olmak kaydıyla hasat ve yerden toplama makineleri hibe desteği kapsamında değerlendirilir. Tek başına hasat ve yerden toplama makineleri alımına yönelik proje sunulması halinde hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.
5. Tek parça (en az üç dekarlık) kivi ve benzeri bahçeler ile bağ tesislerine kordon telli terbiye sistemli/askı destek sistemi için proje başvurusunda bulunulabilir. Proje kapsamında ihtiyaç duyulan girdiler listesi güncel uygulama rehberinde verilmiştir.
6. Zeytinyağı konusunda;
 - a) Yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurularda yapılması planlanan tesisin, iki fazlı sistem üretim prosesini içermesi ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının Zeytinyağı Tesislerinde Oluşan Atık Suların Yönetiminde Uyulması Gereken Teknik Hususlar konulu 2015/10 sayılı Genelgesindeki hususlara uygun olması ön koşuldur.
 - b) İki fazlı tesisler için kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular ya da üç fazlı tesislerin iki fazlı sisteme dönüştürülmesine yönelik kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular kabul edilecektir.
7. Un ve yem konularında;
 - a) Kapasite artırımı için depolama tesisi [çelik silo (konik/düz)] yapımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde proje başvurusu yapılabilir.

b) 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle zarar gören ve afet bölgesi ilan edilen illerde un ve yem konusunda tüm niteliklerde yapılacak başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

8. Kütlü pamuk konusunda; sadece kütlü pamuğu lif ve çiğit olarak ayırarak çırçırılama işini yapan makinelerle çırçır randımanının yükseltilmesi amacına yönelik kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde proje sunulabilecektir.

9. Çayın işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik olarak sadece Artvin, Giresun, Ordu, Rize ve Trabzon illerinde yapılacak başvurular kabul edilir.

a.2 Hayvansal ürünlere yönelik yatırımlar

1. Hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

2. Hibeden faydalanan yatırımcılar ödeme için talepte bulunduklarında; proje sonucu yapılan tesis, yürürlükte olan mevzuat ve/veya sözleşme sonrası yayımlanmış mevzuatla [5996 sayılı Kanun, 6331 sayılı Kanun, 2872 sayılı Kanun (Süt toplama merkezleri hariç), 25902 sayılı ve 10/8/2005 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik, 27/12/2011 ve 28155 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği ile yatırım konusuyla ilgili diğer mevzuat] uyumlu olmalıdır.

3. Yatırımcılar mevcut işletmeleri için kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde başvuruda bulunmuşlarsa yukarıda belirtilen mevzuata uygun olarak hazırlanmış mevcut belgelerini veri giriş sistemine yüklemeleri gerekmektedir.

a.3 Süt ve süt ürünlerine yönelik yatırımlar

1. Süt ve süt ürünlerinin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

2. Proje, uygulama sonunda gerekli olan ulusal izin ve ruhsatlara sahip olmalıdır.

3. Mevcut işletmede üretim sırasında oluşan peynir altı suyunun süt ürünü olarak değerlendirilerek ekonomik değerinin artırılması için yapılacak proje başvuruları da kabul edilecektir.

a.4 Süt toplama merkezlerine yönelik yatırımlar

1. Yeni tesis ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

2. Hem mevcut bir süt işleme tesisi olan yatırımcılar hem de mevcut işletmesi olmadığı halde sadece süt toplama merkezleri kuracak olan yatırımcılar proje başvurusunda bulunabilirler.

3. Başvuru sahiplerinin mevcut süt işleme tesisi için kuracakları süt toplama merkezinin/merkezlerinin toplam kapasitesi mevcut işletmenin kapasite/ekspertiz raporunda belirtilen günlük süt işleme kapasitesinden fazla olamaz.

4. Süt toplama merkezlerinde çiğ sütün toplanması, süzülmesi, soğutulması ve uygun şartlar altında depolanması ön koşuldur.

5. Bu tesislerde süt; günlük toplanacaksa +8°C’den, günlük toplanmayacaksa +6°C’den yüksek olmayan sıcaklıklarda muhafaza edilmelidir.

6. Çiğ süt toplamada kullanılan tesisin yeri/yerleri ile tankın konacağı parselin/parsellerin mülkiyeti proje sahibine ait olmalı veya başvuru süresi içerisinde başlamak üzere en az 7 (yedi) yıllık kira sözleşmesi bulunmalı, başvuru sahibi bu belgeleri başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklemeli ve hibe sözleşmesi aşamasında noter onaylı kira sözleşmesini il müdürlüğüne sunmalıdır. Elektrik ve su tesisatları abonelikleri başvuru sahibi adına olmalıdır.

7. Çiğ süt toplamada kullanılan, süte temas edecek tankların en az 250 L/gün kapasitede olması, yeni olması, otomatik temizleme sistemine sahip olması, entegre sıcak su kaynağı ile süt kamyonuna süt transferini sağlamak için entegre süt pompasına sahip olması ve kullanılacak tankların yüzeylerinin, “Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği” ve “Gıda

Hijyeni Yönetmeliği” hususlarına uygun, bakımlı, kolay temizlenebilir, gerektiğinde dezenfekte edilebilir olması gerekir. Ayrıca sütün kabulü sırasında değer tespiti yapacak makine ve ekipmanlar hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

8. Tarımsal amaçlı örgütler tarafından yapılacak başvurularda parsel/parseller ve abonelikler ortaklarının adına kayıtlı olabilir. Bu taktirde ortakların tesisin kendi adlarına kayıtlı parselde/parsellerde kurulmasına, başvuruların başladığı tarihten itibaren en az 7 (yedi) yıl süresince faaliyet göstermesine ve aboneliklerle ilgi tüm harcamaların kendilerince karşılanacağına dair rızalarının olduğu noter onaylı muvafakatname hibe sözleşmesi aşamasında il müdürlüğüne sunulmalıdır.

9. Projelendirilecek süt toplama tesisi/tesisleri:

- ✓ Faaliyette bulunan işletmeler için;
 - a) İşletmelerin kurulu bulunduğu il sınırları,
 - b) Tüzel kişi başvurularında tüzel kişiliğin ana sözleşmesi ve/veya tüzüklerinde belirtilmiş olan faaliyet alanları,
- ✓ Süt işleme ile ilgili mevcut işletmesi bulunmayan ancak süt toplama amaçlı yeni tesis kuracak tarımsal amaçlı örgütler için ana sözleşmeleri ve/veya tüzüklerinde belirtilmiş olan faaliyet alanları,

içerisinde olmalıdır.

b. Tarımsal Ürünlerin Depolanmasına Yönelik Yatırımlar (Çelik Silo ve Soğuk Hava Deposu)

1. Yeni tesis ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde yapılacak başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

2. Yeni tesis niteliğindeki başvurularda konu kodu AİFG-B olmalıdır.

3. Mevcut bir tesisin bir ünitesi olarak yapılacak başvurularda yatırımın niteliği teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon; konu kodu ise AİFG-A olmalıdır.

4. Çelik silo konusunda;

a) Mevcut tesise ait yapı kullanma izin belgesinin başvuru ekinde sunulması gerekmektedir.

b) Yapı ruhsatı hibe sözleşmesi aşamasında sunulmalıdır.

c) Teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde sadece yenilenebilir enerji üretimi hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

5. Soğuk hava deposu;

a) Soğuk hava deposu konusunda teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde sadece yenilenebilir enerji üretimi, soğuk hava deposu ekipmanları ile soğuk hava deposunda depolanan ürünlerin pazara sevki öncesi tasnifi ve kasalanması için kullanılacak makine ve ekipmanların alımı hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

b) Yeni tesis niteliğinde yapılan başvurularda da soğuk hava deposunda depolanan ürünlerin pazara sevki öncesi tasnifi ve kasalanması için kullanılacak makine ve ekipmanların alımlarına yönelik gider kalemleri destek kapsamında yer alır.

c) Tarımsal amaçlı örgütler için üyelerinin su ürünleri yetiştiriciliği konusunda faaliyet göstermeleri halinde, üretim kapasiteleri oranında soğuk hava deposu yapımı ve buzlama makinesi alımı hibe desteği kapsamında değerlendirilecektir.

c. Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar

1. Başvurular için konu kodu AİFG-C olmalıdır.

c.1. Tarımsal üretime yönelik ahır ve ağıl yatırımları

1. Tüm niteliklerde yapılacak başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir. Ancak büyükbaş hayvan yetiştiriciliği konusunda tarımsal üretim planlaması kapsamında tarımsal açıdan yeraltı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olduğunun Bakanlığımızca tespit edildiği 26/9/2024 tarihli ve 32674 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere Ödeme Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2024/31)'in 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (yyyy) bendinde belirtilen

havzalarda yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğinde yapılan başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

2. Başvuru sahibinin kendisine ait olan veya nihai rapor aşamasında edineceğini taahhüt edeceği hayvan varlığı büyükbaş hayvan yetiştiriciliği için proje kapasitesinin %50'sinden, küçükbaş hayvan yetiştiriciliği için proje kapasitesinin %40'ından az olamaz. Var olan hayvan sayısı bilgisi ve/veya taahhütname başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklenir.

3. Yatırımcının başvuru aşamasında taahhüt ettiği hayvan varlığı izleme süresi boyunca büyükbaş hayvan yetiştiriciliği için %50'nin, küçükbaş hayvan yetiştiriciliği için ise %40'ın altına düşemez ve izleme süresi sonunda başvuru aşamasında taahhüt edilen proje kapasitesinin büyükbaş hayvan yetiştiriciliği için en az %90'ına, küçükbaş hayvan yetiştiriciliği için ise en az %85'ine ulaşılması gerekmektedir. İzleme süresi boyunca ve il proje yürütme birimi tarafından yapılacak son kontrolde taahhüt edilen/mevzuatta belirtilen proje kapasitesine ulaşılmadığının tespiti halinde hibe sözleşmesi hükümlerince fesih işlemleri başlatılır.

4. Bu konu başlığı altında yapılacak yatırımlar için hibe desteği kapsamında değerlendirilecek alanlar, tarıma dayalı ekonomik yatırım konularında belirtilen alanlar olup bu alanların tamamının projede yer alması zorunlu değildir. Ancak tesis tamamlandığında alınması gerekli yasal izin ve ruhsatlardan yatırımcı sorumlu olup bu hususta proje kapasitesi ve hayvan sayısına göre zorunlu olarak bulunması gereken alanlar projede planlanmalıdır.

5. Damızlık hayvan yetiştiriciliği projelerinde hibe desteği kapsamında değerlendirilecek makine ve ekipmanlar: Gübre yönetimi için; gübre sıyrıcısı, gübre karıştırıcısı, gübre pompası, süt üretimi için; bilgisayarlı sürü yönetimine sahip sağım ünitesi veya komple sistem süt sağım ünitesi, seyyar süt sağım makinesi, süt soğutma ve depolama tankı (Sütü en az 2 (iki) gün depolayacak kapasitede olacaktır.), sürü yönetimi için; başvuru aşamasında taahhüt edilen hayvan varlığı üzerinden belirlenen kapasiteyle orantılı; mastitis tespit cihazı, kızgınlık tespit sistemi, ineklerde doğum takip sistemi, üreme ve tohumlama takibi, muayene, aşı ve tedavi işlemleri, süt takibi sistemleri, yem üretimi için; yem karma (sabit/hareketli/elektrikli/şaftlı), yem kırma/ezme makinesi (elektrikli/şaftlı), suluk, otomatik süt sağım robotu, otonom buzağı besleme robotu, otonom yem itme robotu, otonom gübre sıyırma robotu, ısıtma ve soğutma için klimalar, hayvan bakım aracı (travay), padok (Rulo/tabaka yatak, yatak durak demiri/yatak demir sistemleri ve/veya yemlik kilidi), gübre seperatörü, sıvı gübre tankeri, havalandırma ve serinletme fanları, otomatik hayvan kaşıma fırçası (kaşağı), balya makinesi ve silaj makinesi, yemleme bandı (konveyör)/elektrikli raylı yem karma-dağıtma makinesi, kantar hibe desteği kapsamında değerlendirilecektir.

6. Büyükbaş besi yetiştiriciliği projelerinde hibe kapsamında değerlendirilecek makine ve ekipmanlar: Gübre yönetimi için; gübre sıyrıcısı, gübre karıştırıcısı ve gübre pompası, yem üretimi için; yem karma makinesi (sabit/hareketli/elektrikli/şaftlı), yem kırma/ezme makinesi (elektrikli/şaftlı), suluk, hayvan bakım aracı (travay), padok (Rulo/tabaka yatak, yatak durak demiri/yatak demir sistemleri ve/veya yemlik kilidi), havalandırma ve serinletme fanları, otomatik hayvan kaşıma fırçası (kaşağı), gübre seperatörü, balya makinesi, silaj makinesi, kantar, sıvı gübre tankeri, yemleme bandı (konveyör)/elektrikli raylı yem karma-dağıtma makinesi, ısıtma ve soğutma için klimalar hibe desteği kapsamında değerlendirilecektir.

7. Küçükbaş hayvan yetiştiriciliği projelerinde; yem deposu, gübre deposu, soğutma sistem odası ve yıkama ünitesi yapımı isteğe bağlı olup zorunlu olmayan alanlardır. Suluk, seyyar/sabit süt sağım ünitesi ve süt soğutma tankı, gübre sıyrıcı, gübre karıştırıcı, gübre pompası, süt soğutma ve depolama tankı, yemlik, kantar, yem kırma-ezme makinesi, yem karma makinesi, yemleme bandı (konveyör)/elektrikli raylı yem karma-dağıtma makinesi, balya makinesi, silaj makinesi, koyun kırma makinesi isteğe bağlı bütçelendirilebilir. Kaba yem depoları sundurma olarak da projelendirilebilir.

8. Alınacak makine ve ekipmanlar, işletmenin kapasitesi ile uyumlu olması koşuluyla hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

9. Ayrı bölümlerde yer alması şartıyla, koyun ve keçi yetiştiriciliği aynı tesiste projelendirilebilir.

c.2. Kapalı ortamda bitkisel üretime yönelik yatırımlar

1. Bu başlık altında sadece yeni tesis ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon yatırım niteliğindeki başvurular kabul edilecektir.

2. Modern sera konusunda ekonomik yatırımlar kapsamında belirtilen kriterler geçerlidir.

3. Yüksek tünel; mahya yüksekliği 4,5 metreye kadar olan, bağımsız veya bloklar halinde yapılabilen, konstrüksiyonunda galvaniz profil ve/veya galvaniz boru kullanılarak inşa edilmiş; meyve, sebze ve süs bitkisi yetiştiriciliğinin yapıldığı testistir.

4. Yüksek tünelde süs bitkisi yetiştiriciliği; dış mekân, iç mekân, kesme çiçek ve soğanlı yumrulu bitki yetiştiriciliğini kapsar.

5. Yüksek tünel inşasında kullanılan konstrüksiyon ve diğer yapı elemanları, altyapı işleri, beton işleri, örtü malzemesi ve ekipmanları hibeye esas proje giderleri olarak değerlendirilir.

6. Yeni tesis yatırım niteliğindeki yüksek tünel başvuruları; sulama sistemleri ve gübreleme sistemini bir bütün olarak içermelidir.

a) Örtüaltı Kayıt Sistemi Yönetmeliğine uygun olarak ÖKS'ye kayıt yaptırılması gerekir. ÖKS kayıt belgesi nihai rapor ekinde il müdürlüğüne sunulur.

b) Projelendirilmek istenildiği taktirde tesisin ısıtma sistemi; katı yakıtlı bir sistem olabileceği gibi yenilenebilir enerji sistemlerini de içerebilir. Hibeye esas proje giderleri arasında, ısıtma sisteminin yanında izolasyon sistemleri ve ısı pompası da uygun giderler kapsamında kabul edilir.

7. Hâlihazırda üretim yapılan yüksek tünelde yenilenebilir enerji, sulama sistemleri, otomasyon sistemleri (havalandırma), gübreleme sistemleri, ısıtma sistemleri, ısı perdesi ve sera örtüsü, tesisin tarımsal üretim kapasitesiyle uyumlu olması şartıyla hibe kapsamında değerlendirilir. Örtü malzemesi olarak en az 36 ay ömürlü malzeme kullanılmalıdır.

8. Teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurularda ısıtma sistemi olarak yenilenebilir enerji üretim kaynakları projelendirildiğinde dekar başı maliyet, yüksek tünelde dekar başı maliyetin en fazla %30'u; yenilenebilir enerji üretim hariç otomasyon sistemleri (havalandırma), sulama sistemleri, gübreleme sistemi, ısıtma sistemi, ısı perdesi ve sera örtüsü bir bütün olarak projelendirildiğinde ise dekar başı maliyet, ısıtma sistemi bulunmayan ya da katı yakıtlı yüksek tünelde dekar başı maliyetin en fazla %60'ı olmalıdır. Sulama, gübreleme ve havalandırma ekipmanlarından herhangi birini içeren mevcut tesisler için teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurularda tesiste eksik olan sulama, gübreleme ve havalandırma ekipmanlarından herhangi biri için başvuruda bulunulabilir. Bu durumda her bir ekipman için dekar başı maliyetin en fazla %15'i olmalıdır.

9. Yüksek tünelde dekar başı maliyet:

a) Isıtma sistemi kullanılmadığında en fazla 650.000 TL/daa

b) Isıtma sistemi olarak katı yakıtlı bir sistem kullanıldığında en fazla 690.000 TL/daa

c) Isıtma sistemi olarak yenilenebilir enerji üretim kaynakları kullanıldığında en fazla 800.000 TL/daa'dır.

10. Yüksek tünel için özel pozlar ve referans fiyatlar uygulama rehberinde yer almaktadır.

c.3. Yağmur hasadı için jeomembran gölet yapımına yönelik yatırımlar

1. Yeni tesis niteliğinde yapılacak başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

2. Bu kapsamda yapılacak başvurular; tarımsal kullanım amaçlı olarak yüzey akışı sularını depolayan ve su bütçesi üzerinde baskı oluşturmayan, kazı yeri 2 m derinliğinde, topografik koşullara göre 9,5-12 m genişlik ve/veya uzunluk olacak şekilde 100 m³ su alacak havuz boyutlarına sahip yağmur hasadı sistemlerinin uygulanması ve yaygınlaştırılması projelerini kapsamaktır.

3. Başvuruda sunulması zorunlu izin ve ruhsatlar, başvuru sahibi ile ilgili bilgi ve belgeler, plan, proje, raporlar ve maliyet konuları uygulama rehberinde verilmiştir.

ç. Kültür Mantarı Üretimine Yönelik Yatırımlar

1. Konu kodu AİFG-Ç olmalıdır.
2. Bu başlık altında tüm yatırım niteliklerindeki kapalı ortamda bitkisel üretim tesislerine yönelik başvurular kabul edilecektir.
3. Kültür mantarı yetiştiriciliğine yönelik gerekli makine ekipmanların alımı uygun harcama kapsamında değerlendirilir.
4. En az 2 kat ranza veya diğer sistemlerin uygulandığı, sırt pompası, sulama sistemi, birer adet vantilatör, aspiratör, higrometre ve termometre içeren tesis yapımına yönelik projeler hibe desteği kapsamında değerlendirilir.
5. Kültür mantarı üretimine yönelik sabit yatırımlar mantar üretim tesisi ve bu tesisin kapasitesine uygun kompost hazırlama ünitesi ile birlikte projelendirilebileceği gibi sadece mantar üretim tesisi olarak da projelendirilebilir.
6. Yeni tesis olarak tek başına kompost hazırlama ünitesine hibe desteği verilmez. Ancak mevcut bir mantar üretim tesisi için yapılacak kompost hazırlama ünitesi için kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde başvuruda bulunulabilir.

d. Yenilenebilir Enerji Tesisleri Yapımına Yönelik Yatırımlar

1. Proje sadece yenilenebilir enerji üretimi konusunda bütçelendirilmişse konu kodu AİFG-D olmalıdır.
2. Bu başlık altında kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu yatırım niteliğindeki başvurular kabul edilecektir.
3. Yenilenebilir enerji kaynağı kullanılacak bütün yatırım konularında yenilenebilir enerji üretimi, mevcut veya Tebliğ kapsamında kurulacak yeni tesisin kapasite/ekspertiz raporunda hesaplanan yıllık enerji ihtiyacının en az %51'ini en fazla %110'unu karşılayacak şekilde projelendirilmesi halinde hibe desteğinden faydalandırılır.
4. Tesise ait son enerji faturaları ile makine ekipmanların aktif çalışma süreleri il müdürlüğü tarafından kapasite/ekspertiz raporunun teyidinde kullanılabilir.
5. Elde edilen enerjinin, mevcut veya Tebliğ kapsamında kurulacak yeni tesisteki enerji ihtiyacının %110'unu aşması durumunda elde edilen toplam enerji ile tesiste ihtiyaç duyulan enerji oranlanarak hibe ödemesi yapılır. Bu oranların dışında kalan kısımlar aynı katkı olarak karşılanır.
6. Başvuruya esas yatırım projesinin bir ünitesi yenilenebilir enerji üretimi ünitesi ise mücbir sebepler kapsamında, uygulamanın herhangi bir aşamasında, projede öngörülen kurulu gücün %51'in altına düşmesi ve bu durumun da resmi belgelerle ispat edilmesi halinde, yenilenebilir enerji üretimi ünitesine ait giderler hibeye esas proje tutarından düşürülerek yatırımın geri kalan kısmı hibe desteği kapsamında değerlendirilir.
7. Bağlantı anlaşmasında belirtilen gücün, bağlantı izni ve ruhsatı veren kurumdan kaynaklanan sebeplerle, projede öngörülen kurulu gücün %51'in altına düşmesi ve bu durumun da ilgili kurumdan alınmış resmi belgelerle ispat edilmesi halinde, gerekçeleriyle birlikte tespit tarihinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde yatırımcının talep etmesi, il müdürlüğünün mevzuata uyarlılığını inceleyerek il proje yürütme biriminin uygun rapor düzenlemesi ve İl Müdürünün de raporu onaylaması halinde, gerekli belgeler Genel Müdürlüğe gönderilir. Genel Müdürlüğün de talebin mevzuata uyarlılığını tespit ederek talebi uygun görmesi halinde sözleşme tasfiye edilir ve yatırımcının teminatı iade edilir.
8. Kurulu güç mevcut trafo üzerinden değil işletmeye ait kapasite/ekspertiz raporundaki mevcut makinelerin çalışma süreleri ve güçleri üzerinden hesaplanır.
9. Elde edilen enerjinin ulusal şebekeye bağlanması şarttır.
10. Jeotermal enerji kaynağı için kiralama yapılabilir. Kiralama süresi başvuru süresi içerisinde başlamak üzere en az 7 (yedi) yılı kapsmalıdır. Kiralama bedeli ise hibe desteği kapsamında değerlendirilmez. Tesisin bulunduğu parselde yer alan jeotermal nakil hattı hibe desteği kapsamında olup parsel dışındaki nakil hattı hibe desteği kapsamı dışındadır.

11. Ayrıca yenilenebilir enerji tesisi projesi, yaylacı ve göçer faaliyetleri kapsamında büyükbaş veya küçükbaş hayvan yetiştiriciliği veya arıcılık ve arı ürünleri üretimi ile bitkisel üretim yapan küçük ölçekli aile işletmelerinin kendi enerji taleplerini karşılamak amacıyla 5 kW ya kadar off-grid sistem (PV'ler aracılığıyla üretilen fazla enerjiyi akülerde depolayan, şebekeye bağlı olmayan solar fotovoltaik sistemler) kurulmasını içerebilir.

4.4.2. Arıcılık Ve Arı Ürünlerine Yönelik Yatırımlar

1. Başvurular için konu kodu AÜİP olmalıdır.
 2. Bu başlık altında yeni tesis, kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu niteliğindeki başvurular kabul edilecektir.
 3. Ayrıca şebekeden bağımsız solar fotovoltaik (off-grid) sistemler konusunda proje kabulü yapılacaktır.

4. Arıcılık yatırımları kapsamında,

- ✓ Bal ve diğer arı ürünlerinin üretimine yönelik 30 (otuz) ile 500 (beş yüz) kovan aralığındaki işletmeler,
- ✓ Ana arı üretimine yönelik yatırımlar,
- ✓ Bal ve diğer arı ürünlerinin işlenmesi ve paketlenmesine yönelik tesisler desteklenecektir.

5. Bu konu başlığı altında; arı ürünlerinin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması için müstemilat inşası, arıcılıkla ilgili ekipman alımı, çiftlik içerisinde balın işlenmesi ve paketlenmesi için işleme ve paketleme hatları satın alınması veya mevcut hatların modernizasyonu, lisanslı üreticiler tarafından ana arıların üretilmesi için yetiştirme istasyonlarının kurulması ve donatılması, işleme ve paketlemeye yönelik tesis kurulumlarında tesisin öz tüketimi için yenilenebilir enerji üretimi amacıyla inşaat işleri ile makine ve ekipman alımları destek kapsamındadır.

6. Hibe desteği kapsamında kovan alımı yapılan projelerde arılı kovan sayısı nihai rapor aşamasında başlangıçta taahhüt edilen sayının en az %20'si, izleme süresi sonunda ise %100'ü olmalıdır.

7. Sadece arıcılık için proje başvurusunda bulunan yatırımcılar;

- Başvuru aşamasında AKS (Arıcılık Kayıt Sistemi)'ye kayıtlı olduğunu gösteren belge sunulmalıdır. Başvuru sahibinin proje sunduğu il ile AKS'de kayıtlı olduğu il aynı olmalıdır.
- Kendi enerji taleplerini karşılamak amacıyla 5 (beş) kW'a kadar off-grid sistem kurulumunu içeren yenilenebilir enerji üretim sistemi başvurusu yapılabilir.

8. Bal ve diğer arı ürünlerinin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması için yeni tesis ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon yatırım niteliğinde proje sunulması halinde yatırım yerinin mülkiyeti yatırımcıya ait olmalı ya da yatırım yeri kiralanmış ise, kiralama süresi başvuru süresi içerisinde başlamak üzere en az 7 (yedi) yılı kapsmalıdır.

9. İşletme kapasitesine uygun olmak şartıyla, hibe kapsamında değerlendirilen makine, ekipman ve malzemeler uygulama rehberinde belirtilmiştir.

10. Fondan arı yemi makinesi sadece tarımsal amaçlı örgütler için hibe desteği kapsamında değerlendirilecektir.

11. Arı kolonisi alımları hibe desteği kapsamında değildir.

12. Ödeme aşamasında yatırımcının AKS'ye kaydedilmiş güncel kovan sayılarını gösterir belge istenir.

4.4.3. Bilişim Sistemleri Ve Eğitimi Yatırımları (Akıllı Tarım Uygulamaları)

1. Başvurular için konu kodu BSY olmalıdır.

2. Bu başlık altında uygulama rehberinde yer alan akıllı tarım uygulamaları ile tarımsal bilişim ve çiftlik bilgi sistemi uygulamaları konularında, mevcut tesislerin teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu niteliğindeki başvurular kabul edilecektir.

3. Zirai insansız hava araçları sadece tarımsal amaçlı örgütler için hibe desteği kapsamında değerlendirilecektir.

4. Destek kapsamındaki gider kalemleri uygulama rehberinde belirtilmiştir.

4.4.4. El Sanatları (Zanaatkârlık) Ve Katma Değerli Ürünlere Yönelik Yatırımlar

1. Başvurular için konu kodu ESKÜ olmalıdır.
2. Bu konuda, işletme binaları ve üretim tesisleri; yerel gıdalar ve tarımsal ürünlerin üretilmesi, işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması konularında yeni tesis, kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu niteliğindeki başvurular kabul edilecektir.
3. İşletmenin öz tüketimi için yenilenebilir enerji üretimine yönelik yatırımlar hibe desteği kapsamındadır.
4. Bitkisel ürünlerin birincil üretimi bu kapsamda değerlendirilmez.
5. Destek kapsamındaki zanaatkârlık (el sanatları) faaliyetleri ve ürünleri ile katma değerli ürünler uygulama rehberinde belirtilmiştir.

4.4.5. İpek Böceği Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar

1. Başvurular için konu kodu İPY olmalıdır.
2. Bu başlık altında yeni tesis ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular kabul edilecektir.
3. Üretim amaçlı yapılacak tesis, üretilen kozaların depolanması ve kurutulması için gerekli alanı da içeren 3 ve/veya daha fazla katlı kerevet ile besleme yapılabilecek şekilde olmak üzere tekli besleme evlerinde minimum 2,80 metre, toplu besleme evlerinde minimum 3,20 metre tavan yüksekliğine ve tekli besleme evlerinde en az 100 m² toplu besleme evlerinde en az 500 m² brüt alana sahip olmalıdır.
4. İpek böceği yetiştirilecek dut bahçelerinin kurulumu ve beslenme evi yapımı da hibe desteği kapsamındadır.
5. Makine ekipman alımları, ısıtma/soğutma/havalandırma sistemleri ile sulama sistemleri de hibe desteği kapsamında değerlendirilir.
6. İpek böcekçiliği projesinin tamamlanmasından sonra nihai rapor ekinde İKS (İpek Böcekçiliği Kayıt Sistemi) kayıt belgesinin sunulması gerekmektedir.

4.4.6. Su Ürünleri Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar

1. Başvurular için konu kodu SÜY olmalıdır.
2. Bu başlık altında iç sularda ve toprak havuzlarda üretim faaliyetlerini içeren tüm yatırım niteliklerindeki başvurular kabul edilecektir.
3. Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımlar kapsamında iç sularda ve toprak havuzlarda yetiştiricilik konusunda hibe desteği verilen türler bu başlık altında da hibe desteği verilecek türler olarak kabul edilir.
4. Hibeye esas bütçe kapsamında değerlendirilecek kalemler Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımlar kapsamında karada su ürünleri yetiştiricilik tesisleri, kuluçkahaneler ile kapalı devre sistem için hibe desteği kapsamında değerlendirilecek makine ve ekipmanlar başlıkları altında belirtilmiştir.

4.4.7. Tarımsal Amaçlı Örgütler İçin Makine Parkı Yatırımları

1. Başvurular için konu kodu MP olmalıdır.
2. Yeni tesis ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.
3. Tarımsal amaçlı örgütler için ortak ihtiyaçlarına hizmet edecek makine parkları yatırımları konusunda yeni tesis ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde proje kabulü yapılacaktır. Birincil ve ikincil üretim yatırımlarını kapsayan makine ekipmanlar uygun harcama kapsamındadır.
4. Makine ve ekipmanın muhafazası için bina inşası ile hizmet verilmesi öngörülen yerde mevcut potansiyel için yeterli sayıda ve uygun ölçüde makine ekipman alımına yönelik proje sunulabilir.
5. Projede yer alan inşaat işleri ile makine ve ekipman alımları, başvuru yapan üretici örgütünün faaliyet alanlarıyla ilgili olmalıdır.

6. Bu kapsamda verilecek desteklerle, makine ekipmanların üretici örgütü tarafından ortaklara kiralanması suretiyle ortakların müşterek kullanımının sağlanmasını amaçlamaktadır. Üretici örgütünün kendi bünyesinde sabit olarak tesis edeceği ve/veya kullanacağı makine ekipmanlar destek kapsamında olmayacaktır.

7. Bu konu başlığı altında balya makineleri, biçer/biçer bağlar, biçerdövere montajlı sap toplamalı saman makineleri, çayır biçme makineleri, çekilir tip harman makineleri, kuluçka dolabı (inkübasyon kabini su ürünleri), mısır silaj makineleri, ot silaj makineleri, pnömatrik ekim makineleri, silaj paketleme makineleri, taş toplama, üniversal ekim makineleri (sıraya ekim makineleri), yem karma ve dağıtma makineleri, çay hasat makineleri hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

8. Kahverengi kokarca ile mücadele kapsamında alınacak zirai mücadele alet, makine ve ekipman alımları hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

9. Makine parkı yatırımlarında tarımsal amaçlı örgütün her 21 (yirmi bir) üyesi için en fazla 1 (bir) adet makine ekipman alımı hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

4.4.8. Tıbbi Ve Aromatik Bitkilere Yönelik Yatırımlar

1. Başvurular için konu kodu TABY olmalıdır.

2. Bu başlık altında, tıbbi ve aromatik özelliği olan bitkilerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması için tüm yatırım niteliklerindeki başvurular kabul edilecektir.

3. Lavanta, biberiye, kekik gibi tıbbi ve aromatik bitkisel ürün ekimi olan çiftçilere; kapasite kısıtları tablosunda belirtilen üretim alanı ve miktarda yağ işleme kapasiteleri olması koşuluyla veya nihai rapor aşamasında bu kapasiteye ulaşacaklarını başvuru sırasında taahhüt etmeleri şartı ile üretimleriyle orantılı bir adet distilasyon kazanı, soğutucu eşanjörü, su separatörü, yağlı su toplama tankı, yakıt tankı ve su pompası satın alımları ile tesis inşası konusunda hibe desteği verilecektir. Nihai rapor ekinde ulaşılan kapasite ile ilgili olarak kapasite/ekspertiz raporu ibraz edilmelidir.

4. **Destek kapsamında olan tıbbi aromatik bitkiler:** Adaçayı, alıç, aloe vera, altın otu, anason, aronya, aslanpençesi, aspir, biberiye, civanperçemi, çakşır, çemen, çobançantası, çörekotu, çöven, dağ çayı, defne, dereotu, dediken, domuz turpu, ebegümeci, ekinezya, eşek hıyarı, fesleğen, geven, goji berry, göl soğanı, gümüş düğme, hardal, haşhaş, hatmi, hint yağı, hodan, hünnap, ıhlamur, ısırgan otu, kapari/kebere, karaasma, karabuğday, karahindiba, kekik, kenevir, kırmızı biber, kısa mahmut, kimyon, kişniş, kolza (kanola), kuşburnu, kuzukulağı, lavanta, maydanoz, mayıs papatyası, melek otu, Meryem ana, mersin, meyankökü, nane, nezle otu, oğul otu, öksürük otu, pelin, pire otu, rezene, safran, salep, sarı kantaron, sarımsak, sumak, şerbetçiotu, şeker otu, şevketi bostan, üzerlik otu, vanilya, yaban mersini, yağ gülü, yüksükotu, zencefil ve zerdeçaldır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. GİDER KALEMLERİ

5.1. HİBE DESTEĞİ VERİLEN GİDER KALEMLERİ

Projede yer alan gider kalemleri öncelikle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı inşaat ve tesisat birim fiyatları listelerinde yer almalı, anılan Bakanlığın listelerinde yer almaması halinde diğer kamu kurum ve kuruluşları pozları kullanılmalıdır. Bu listelerde bulunmayan pozlar için referans fiyat komisyonu tarafından belirlenen referans fiyatlar kullanılabilir. Gider kalemleri için uygulama rehberi ile belirlenmiş bir referans fiyat bulunmaması durumunda Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) referans fiyatları da kullanılabilir.

5.1.1. İNŞAAT İŞLERİ ALIM GİDERLERİ

a) İnşaat işleriyle ilgili mimari, statik, elektrik, sıhhi tesisat ve çevre düzenlemesine ait uygulama projeleri ile bu projelere ait metraj ve keşif özetlerinin imzalı suretlerinin incelenmek

üzere hibe sözleşmesi ekinde sunulmuş olması gerekir. Bu uygulama projelerini hazırlayan kişinin ilgili meslek odasına kayıtlı olması şarttır.

b) Bakıcı evi için hibeye esas tutar hayvan yetiştiriciliğine yönelik başvurularda 360.000 (üç yüz altmış bin), su ürünleri yetiştiriciliğine yönelik başvurularda 300.000 (üç yüz bin) Türk Lirasını aşamaz.

c) Yapılarda tüm alanların kullanım amacı belirlenmiş ve yatırım amacı ile uyumlu olmalıdır. Aksi durumda ilgili harcamalarda kesinti yapılabilir veya yapının tamamı hibe desteği dışında değerlendirilebilir.

ç) Projede idari alan planlanmış olması halinde bu alanın büyüklüğü yatırımın kapasitesi ve tam zamanlı çalışan sayısı ile orantılı olmalıdır. İhtiyaç fazlası büyüklükte planlama yapıldığının tespit edilmesi durumunda, ilgili binanın tamamı hibe desteği dışında değerlendirilecektir.

d) Avan proje, başvuruya konu tesise ait vaziyet planı ile tesisin ihtiyaçlarına göre elde edilen verilere dayanılarak hazırlanan, konu ile ilgili proje müellifleri tarafından imzalanmış mimari proje ve makine yerleşim planı ile mimari projeye uygun inşaat, elektrik ve sıhhi tesisat yaklaşık maliyetleri ya da toplam inşaat alanının Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının inşaat ve tesisat birim fiyatları ile hesaplanan yaklaşık maliyetin yer aldığı projedir.

e) Avan proje ile başvurulması halinde başvuru aşamasında konu ile ilgili proje müellifleri tarafından imzalanmış mimari proje ve makine yerleşim planı sunulacaktır. Avan projede imzası bulunan konu ile ilgili proje müelliflerinin ilgili meslek odalarına kayıtlı olması zorunlu değildir. Ancak başvuru aşamasında konu ile ilgili proje müelliflerine ait diplomaların veri giriş sistemine yüklenmesi gerekir. Mimari projeye uygun inşaat, elektrik ve sıhhi tesisat yaklaşık maliyetleri ya da toplam inşaat alanının Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının inşaat ve tesisat birim fiyatları ile hesaplanan yaklaşık maliyeti başvuru dosyasında bulunmalıdır. Bu projelerde onay şartı aranmaz.

f) Tatbikat projesi ile başvurulması halinde; mimari, statik, elektrik, sıhhi tesisat vb. projeler ile bunların ayrıntılı metraj ve yaklaşık maliyetlerinin sunulmuş olması gerekir. Aşağıdaki hususları taşımayan proje evrakı reddedilecektir:

1. Detaylı metraj cetveli ilgili odaya kaydı bulunan mühendis/mühendisler (Harcama kalemlerine göre inşaat mühendisi, mimar, elektrik mühendisi ya da makine mühendisi) tarafından imzalanmış, tarih atılmış ve kaşelenmiş olmalıdır. Mühendislerle ait oda kayıt belgeleri başvuru aşamasında veri giriş sisteminin ilgili kısmına yüklenmelidir.

2. Elektrik tesisat projeleri ve mekanik projeler ilgili odaya kaydı bulunan proje müellifi tarafından imzalanmış, tarih atılmış ve onaylanmış olmalıdır. Müelliflere ait oda kayıt belgeleri başvuru aşamasında veri giriş sisteminin ilgili kısmına yüklenmelidir.

5.1.2. MAKİNE, EKİPMAN VE MALZEME ALIM GİDERLERİ

a) Tatbikat projesi ile başvurulması halinde makine ve ekipman listesi ile yerleşim planı ilgili odaya kaydı bulunan proje müellifi tarafından imzalanmış ve kaşelenmiş olmalıdır. Müelliflere ait oda kayıt belgeleri başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklenmelidir.

b) Makine ve ekipman ile ilgili düzenlenen teknik şartname başvuru aşamasında sunulur. Makine, ekipman ve malzeme alım giderlerine ait teknik şartnameyi, metraj ve keşfi, makine yerleşim planını ve bina büyüklüğü ile alınan makinelerin uyumlu ve üretim aşamalarında gerekli olduğuna dair raporu hazırlayan ve tasdik eden kişilerin ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları şarttır.

c) Kamera sistemleri alımı hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

5.2. AYNİ KATKILAR

a) Proje sahipleri tarafından taahhüt edilen ayni katkı, mutlaka bir iş karşılığı olmalı ve bütçe büyüklüğü ile birlikte iş kalemi olarak hibe başvuru formu bütçe tablolarında

belirtilmelidir. Bu nedenle de hibe başvuru formu ve bütçe tablolarının aynı katkı bölümlerinde yapılması planlanan işler mutlaka ayrıntılı olarak belirtilmelidir.

b) Yatırımcının inşaat ile ilgili aynı katkısı gerçekleşmeden ve inşaat bir bütün olarak tamamlanmadan makine, ekipman ve malzeme alımı ile ilgili hibe ödemesi talep edilemez. Yatırımcının makine, ekipman ve malzeme alımı için taahhüt ettiği aynı katkı yerine getirilmeden makine, ekipman ve malzeme alımı ile ilgili hibe desteği talep edilemez.

ALTINCI BÖLÜM

6. BAŞVURU AŞAMASI

6.1. BAŞVURU ZAMANI

- a) Başvurular 24/2/2025 tarihinde başlayıp 9/4/2025 tarihi saat 23:59'da sona erecektir.
- b) Son başvuru tarihi bitiminde veri giriş sistemi başvurular için veri girişine kapatılır.
- c) Yapılan başvurular son haliyle işleme alınır.
- ç) Başvuru süresi içerisinde işlemleri tamamlanmayan başvurular kabul edilmeyecektir.
- d) Son başvuru tarih ve saatinden sonra sistem üzerinden girişi yapılmamış olup il müdürlüğüne elden getirilen başvuru dosyaları kabul edilmeyecektir.

6.2. BAŞVURULACAK ADRES

Gerçek ve tüzel kişiler başvurularını www.tarimorman.gov.tr internet adresinden yaparlar.

6.3. BAŞVURU ŞEKLİ

Veri giriş sistemi üzerinden yapılacak başvurular için;

- a) Gerçek kişi başvurularında başvuru sahibinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması zorunludur. Başvuruların Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ile yapılması şarttır.
- b) Tüzel kişi başvurularında başvurunun vergi numarası ile yapılması şarttır.
- c) Gerçek ve tüzel kişi başvurularında başvuru sahibinin işlerini yürütmesi için birini yetkilendirmiş olması durumunda yetkilendirdiği kişinin de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması zorunludur.

A- Veri Giriş Sistemi Üzerinden Başvuru Yapılması

Adım-1

Bakanlık resmi web sayfasının (www.tarimorman.gov.tr) sağ kısmında yer alan “Hızlı Erişim” sekmesinden “KKYDP Başvuru” linki üzerinden giriş yapılır.

Adım-2

www.tarimorman.gov.tr adresinden üyelik kaydı yapılır. Sistemden gelecek otomatik aktivasyon postası aktive edildiğinde üyelik kaydı tamamlanmış olur.

Adım-3

Sisteme giriş yapılarak indirilen “Başvuru Formu” ve “İşletme Planı” doldurulur ve tekrar yüklenir.

Adım-4

“Başvuruların İdari Uygunluk Kontrol Listesi” dikkate alınarak hazırlanan belge ve dokümanlar sisteme yüklenir.

Adım-5

Başvuru sahibi tarafından gerekli kontroller yapıldıktan sonra “Başvuruyu Tamamla” butonu ile başvuru tamamlanır.

6.4.BAŞVURU NUMARASI

- a) Başvurular veri giriş sistemi üzerinden yapılacağından başvuru numarası sistem tarafından otomatik olarak aşağıda yer alan şemaya göre verilecektir.
- b) Başvurularda konu kodu doğru kodlanmalıdır. Aksi halde proje başvurusu reddedilir.
- c) Yatırımcı, il müdürlüğü ile yapacağı bütün yazışmalarda proje numarasını kullanacaktır.

YEDİNCİ BÖLÜM

7. BAŞVURULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

7.1. BAŞVURULARIN İNCELENMESİ

a) Değerlendirme başlamadan önce il proje değerlendirme komisyonu üyeleri tarafından uygulama rehberinde yer alan “Tarafsızlık ve Gizlilik Belgesi” imzalanmalıdır. Değerlendirme aşamasında komisyona katılan üyeler de katıldıkları ilk toplantıda bu belgeyi imzalamalıdır.

b) İl proje değerlendirme komisyonunda, ihtiyaç duyulması halinde proje konusuna göre belirlenen diğer ilgili üniversite, sivil toplum kuruluşu ve kamu kurumlarından teknik personel görevlendirilmesi talep edilebilir.

c) Başvurular, il proje değerlendirme komisyonu tarafından, Tebliğin ekinde yer alan proje değerlendirme kriterlerine ve uygulama rehberinde yer alan Başvuruların İdari Uygunluk Kontrol Listesi ve Başvuru Sahibi ve Projenin Uygunluk Değerlendirme Tablosu kriterlerine göre değerlendirilir.

ç) Başvuru aşamasında yüklenen belge, başvuru sahibinin/projenin karşılaması gereken kriterlere haiz olmadığını gösterir bir belge ise bu durum başvurunun uygun olmadığı anlamına gelir ve hatalı belge ve/veya doküman kapsamında değerlendirilmez.

d) Hatalı belge ve/veya dokümanı olan başvurulara ait “Başvuruların İdari Uygunluk Kontrol Listesi”nde yer alan belge veya dokümanların en fazla 5’inin hatalı olması durumunda hatalı belge ve/veya dokümanın düzeltilmesine izin verilir. Hatalı belge ve/veya doküman içeren başvurular, son başvuru tarihini takip eden 10 (on) iş günü sonunda il müdürlüğünün ilan panosunda ve internet sayfasında ilan edilir. Başvuru sahipleri bu ilanın yapıldığı günden itibaren 5 (beş) iş günü içinde veri giriş sisteminde yer alan hatalı belge ve/veya doküman tamamlama bölümünden doğru belge ve/veya dokümanlarını sisteme yüklerler. Eklenen belge ve/veya doküman son başvuru tarihinden sonraki bir tarihi içeremez. Hatalı belge ve/veya doküman içeren başvuruların ilanının yapıldığı günden itibaren 5 (beş) iş günü sonunda sistem evrak eklemeye kapatılır ve bu tarihten sonra evrak kabul edilmez.

e) Başvuru Sahibi ve Projenin Uygunluk Değerlendirme Tablosunda bir cevabın “hayır” olması halinde başvuru reddedilerek hibe başvurusu ile ilgili değerlendirmeye son verilmelidir.

f) Başvuruya konu projelerin uygunluğunun Başvuru Sahibi ve Projenin Uygunluk Değerlendirme Tablosu kriterlerine göre değerlendirilmesi gerekmektedir. Söz konusu değerlendirme yapılırken bütün başvurularda, sunulan projenin verileri, işletmede istihdam edilen çalışan sayısı ve işletmenin yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosuna ilave edilir. Ticari faaliyete yeni başlayan ya da başlayacak olan gerçek ve tüzel kişilerde ise bilanço yerine sunulan projenin verilerine göre değerlendirme yapılır.

g) Başvuru sahibinin başvuru formunda belirtmiş olduğu yatırımın niteliği ve projenin konusu sunmuş olduğu projenin içeriği ile uyumlu olacaktır.

ğ) İl proje değerlendirme komisyonunca değerlendirmesi yapılan başvurular, merkez proje değerlendirme komisyonunca genel değerlendirme kriteri açısından değerlendirilir.

7.2. DEĞERLENDİRME SONUÇLARININ AÇIKLANMASI

a) İl müdürlükleri Genel Müdürlük tarafından kendilerine iletilen sonuçları, başvuru sahiplerine Genel Müdürlüğün kendilerine bildirdikleri tarihten itibaren 5 (beş) iş günü süreyle ilan panosunda listelerin askıya çıkarılması ve başvurunun yapıldığı il müdürlüğünün resmi internet sitesinde yayımlanması suretiyle tebliğ eder. Başvuru sahiplerine ayrıca herhangi bir tebligat yapılmaz.

b) Başvurusu reddedilen başvuru sahiplerine tebligat yapılmaz. Ancak başvuru sahibinin yazılı olarak talep etmesi halinde başvuru sahibine geri bildirim belgesi il müdürlüğü tarafından kendisine sunulur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

8. SATIN ALMA VE HİBE SÖZLEŞMESİ

8.1. SATIN ALMA

a) Hibe başvuru hazırlığı döneminde uygulama projelerinin, keşif ve metrajların doğru hazırlanmaması, hibe başvurusu hibe desteği kapsamında değerlendirilmiş olsa bile, yatırımcı ile hibe sözleşmesi imzalanmamasına neden olabilecektir.

b) Yatırımcılar tarafından hibe başvuru aşamasında yatırım büyüklüğünün tespiti amacıyla yapılmış olan fiyat araştırmalarının (fiyat listeleri, proforma faturalar vb.) sorumluluğu tamamen yatırımcılara ait olup yatırımcılar gerektiğinde idareye bu belgeleri ibraz etmekle yükümlüdür.

c) Satın alma belgelerinin il müdürlüğü tarafından incelenmesi sonucu ortaya çıkan hibeye esas proje tutarının Tebliğde belirtilen alt limitin altında kalması sonucu yatırımcı ile hibe sözleşmesi imzalanmaz.

ç) Bütçe tabloları ve teknik şartnamelerde potansiyel yüklenici/tedarikçi firma unvanının yer alması halinde başvurular değerlendirmeye alınmaz.

8.2.HİBE SÖZLEŞMESİ

a) Hibe başvurusuna ait değerlendirmeler sonucunda projesi uygun bulunan başvuru sahipleri, potansiyel yatırımcı olarak hibe sözleşmesi akdine davet edilirler.

b) Hibe sözleşmesi aşamaları aşağıda belirtilmiştir.

Adım-1

Veri giriş sistemine yüklenmiş olan Başvuru Formu, İşletme Planı ve proje ile ilgili yüklenen diğer dosyalardaki dokümanların çıktıları alınır.

Adım-2

Başvuru dosyası düzenlenir. Başvuru formu, işletme planı ve eklerinde yer alan; resmî belgeler, taahhütnameler, diğer belge ve dokümanlar ile proje çizimleri sıralamaya uygun olarak dosyaya yerleştirilir. Başvuru dosyasında başvuru formu, işletme planı ve eklerinden sonra yer almalıdır. Yatırım ile ilgili mevcut ve planlanan binaları gösteren vaziyet planını ve mahal listesini de içeren mimari projeler, statik projeler, elektrik tesisat projeleri, mekanik tesisat projeleri, metraj cetveli, tek hat şeması ile makine ve ekipman yerleşim planı ayrı bir dosya/klasörde verilmelidir. Başvuru formu ve işletme planının tüm sayfaları başvuru sahibi tarafından paraflanmış olmalıdır.

Adım-3

Başvuru dosyası, biri orijinal diğeri kopya olmak üzere, üzerlerinde “Orijinal” ve “Kopya” ibareleri yer alacak şekilde iki nüsha halinde hazırlanır.

Adım-4

İki nüsha halinde hazırlanan başvuru dosyası, ekleri ve satın alma dosyası (1 orijinal, 1 kopya) tek bir paket (zarf, kutu, ambalaj vb.) içerisinde yer alacak şekilde ve bu paketin üzerine “KKYDP 2025 Başvuru Dönemi” ve “Tarıma Dayalı Yatırımlar Hibe Başvurusu” yazılarak teslim hazır hale getirilir. Başvuru paketi, hibe sözleşmesi imzalanması aşamasında il müdürlüğüne elden teslim edilir.

Proje klasörü hazırlanırken hibe sözleşmesi ekleri ayraçlar/indekslerle ayrılmalı ve bunların arasında ayrı bölümler halinde yer almalıdır. Destekleyici belgeler başvuru formunda belirtilen sırada ve her bir destekleyici belge üzerinde isminin yazılı olduğu bir A4 kâğıtla ayrılmış olarak dosyalanmalıdır.

Teslim aşamasında yapılan kontrollerde il müdürlüğü tarafından uygun bulunan dosyalar hibe sözleşmesi imzalanmak üzere kabul edilir.

c) Hibe sözleşmesinin eki olan tüm belgeler gerçek kişilerde başvuru sahibi veya vekalet verdiği kişi, tüzel kişilerde ise yetkilendirilen kişi tarafından imzalanarak/paraflanarak ve ayrı dosyalarda proje klasörünün içine yerleştirilmelidir. Proje klasöründe yeterli yer olmaması halinde mühendislik projeleri ayrı klasörlere konulmalıdır.

ç) Başvuru dosyasında, başvuru sahibi tarafından hazırlanan belge ve dokümanlara tarih atılmalıdır.

d) Veri giriş sisteminde yer alan belge ve dokümanlarla il müdürlüğüne teslim edilen başvuru dosyasında yer alan belge ve dokümanlar aynı olmalıdır.

e) Başvuru dosyası, ekleri ve satın alma dosyası gerçek kişilerde başvuru sahibinin kendisi veya noter onaylı vekâlet belgesine sahip vekili, tüzel kişilerde ise tüzel kişi adına imzaya yetkili kişi tarafından teslim edilmez ise başvuru kabul edilmeyecektir. Başvuru sahibi başvuru dosyasını il müdürlüğüne sunma aşamasında bu hususlara dikkat etmelidir.

f) Posta, faks, elektronik posta vb. yöntemlerle gönderilen ya da başka adreslere teslim edilen dosyalar kabul edilmeyecektir.

g) Tebliğde yer alan hibe sözleşmesi imzalama şartları ve yatırımın son tamamlanma tarihi dahil bütün hükümler yedek listeden çağırılan yatırımcılar için de geçerlidir, ayrıca ek süre talep edilemez. Hibe sözleşmesi imzalama aşamasında söz konusu yatırımcılardan bu konuda taahhütname alınacaktır.

ğ) Makine, ekipman veya malzemedeki kusurlar ya da bunları kullanıma hazır hale getirmedeki gecikmeler, çalışma hayatındaki anlaşmazlıklar veya faydalanıcının mali güçlükleri, mücbir sebep olarak nitelendirilemez. Eğer taraflardan biri, yükümlülüklerini mücbir sebepler nedeniyle yerine getiremiyorsa, sözleşme hükümlerini ihlal etmiş sayılmaz.

h) Hibe sözleşmesinin imzalanması sonrasında yapılacak haberleşmeler proje adı ile numarası belirtilmek suretiyle yazılı ve taahhütlü olarak, yatırımcının, veri giriş sisteminde yer alan resmi posta adresi üzerinden yapılacaktır. Adres değişikliği yazılı olarak bildirilmediği takdirde veri giriş sisteminde yer alan adrese yapılan gönderiler taraflara bildirilmiş sayılacaktır. Ayrıca UETS (Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi) üzerinden yapılan gönderiler de taraflara bildirilmiş sayılacaktır. Sermaye şirketlerinin (anonim ve limited şirketlerin) Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) hesap sahibi olması zorunludur.

8.3. HİBE SÖZLEŞMESİ AŞAMASINDA SUNULMASI GEREKEN BELGELER

Aşağıdaki belgeler hibe sözleşmesi imzalanmadan önce il müdürlüğüne sunulmalıdır. Geçerli belgeleri sunmayan başvuru sahipleri ile hibe sözleşmesi imzalanmaz.

a) Teminat mektubu veya nakit teminatın dekontu,

a) Yatırımcının Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim borcu ve vadesi geçmiş vergi borcu olmadığına dair veya yapılandırma söz konusu ise yapılandırmaya ilişkin resmi belgeler,

b) Adli sicil kaydı,

c) Yatırım yerinin ipotekli, şerhli, icralı olmadığına dair tapu müdürlüğünden veya web tapudan alınmış güncel belge,

ç) Yeni tesis niteliğindeki projeler için yapı ruhsatı, kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki projeler için yapı ruhsatı veya yapı kullanma izin belgesi, kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki yatırımlar için yapı kullanma izin belgesi,

d) Kapasite artırımı, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurularda, mevcut tesisin faaliyeti ile ilişkili olarak bankalarca başvuru sahibi adına daha önce kullandırılan kredi nedeniyle konulan ipotek için ilgili bankadan geri ödemelerin düzenli yapıldığına dair belge,

e) Tarımsal amaçlı örgütler hariç, tüzel kişi başvurularında tüzel kişiliğe ait sermaye pay oranlarını gösteren en son yayımlanmış ticaret sicil gazetesi onaylı sureti,

f) İlgili meslek odalarına kayıtlı kişiler tarafından hazırlanan ve tasdik edilen; makine, ekipman ve malzeme alım giderlerine ait teknik şartnameyi, metraj ve keşfi, makine yerleşim planını içeren ve bina büyüklüğü ile alınan makinelerin uyumlu ve üretim aşamalarında gerekli olduğuna dair teknik rapor,

g) Yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurular hariç traktör kullanımı gerektiren makine ve ekipman alımlarında başvuru sahibinin alınacak makine ve ekipmanın kullanımını sağlayacak güçte traktörü olduğuna dair ruhsat veya yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurularda yatırımcının ödeme talebinden önce ve/veya nihai rapor aşamasında traktör ruhsatını sunacağına dair uygulama rehberinde yer alan taahhütname,

ğ) Uygulama rehberinde yer alan başvuru konusu ile ilgili taahhütnameler,

h) Satın alma belgeleri

ı) Noter onaylı kira sözleşmesi

hibe sözleşmesi ekinde verilmelidir.

8.4. HİBENİN NİHAİ TUTARI

Başvuru planında talep edilen bütçeye dayanarak değerlendirme komisyonu tarafından yapılacak değerlendirme sonucu uygun görülen destek tutarı hibe sözleşmesinde belirtilir. Hibe sözleşmesinde yer alan destek tutarı tavan niteliğinde olup nihai tutar, fiili gerçekleştirmeler ve tahakkuklar sonrasında ortaya çıkar. Bu nedenle nihai ödeme tutarı, yatırımın tamamlanması sonrasında, yatırımcı tarafından il müdürlüğüne sunulan dokümanların değerlendirilmesi ve ödeme talebinde yer alan harcamaların yerinde kontrolleri neticesinde belirlenecektir.

8.5. HİBE SÖZLEŞMELERİNDE TEMİNAT ALINMASI

a) Hibe sözleşmesi imzalanmaması durumunda teminat mektubu veya nakit teminat başvuru sahibine iade edilir.

b) Hibe sözleşmesinin mücbir sebepler kapsamında feshedilmesi halinde teminat mektubu veya hesapta bulunan miktar yatırımcıya iade edilir; hibe sözleşmesindeki taahhütlerin yatırımcının kusuru üzerine yerine getirilmediği fesih hallerinde ve/veya yatırımcının kendi isteği ile proje uygulamaktan vazgeçmesi nedeniyle projesi için fesih işlemi uygulanmış olması halinde teminat mektubu veya hesapta bulunan miktar Hazineye irat kaydedilir.

c) Teminat mektubu veya hesaba yatırılan tutar, hibe sözleşmesinde taahhüt edilen aynı katkının da tamamlanması ve proje uygulamasının sona ermesinden sonra yatırımcının talebi üzerine iade edilir.

ç) Teminat mektubu örneği uygulama rehberinde yer almaktadır.

8.6. HİBE SÖZLEŞMESİNİN FESHİ

Hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra hibe sözleşmesi imzalanmasına engel oluşturacak bir durumun tespit edilmesi halinde, bu durum yatırımcıdan kaynaklanıyorsa Genel Müdürlüğün uygun görüşü kapsamında; yatırımcının kendi isteği ile projeyi uygulamaktan vazgeçtiğini il müdürlüğüne yazılı olarak bildirmesi halinde ise il müdürünün uygun görüşü kapsamında hibe sözleşmesi feshedilir ve teminat Hazineye irat kaydedilir.

8.7. HİBE SÖZLEŞMESİNİN MÜCBİR SEBEPLER KAPSAMINDA FESHİ

a) Hibe sözleşmesi sonrası mücbir sebepler veya yasalarda/mevzuatta yatırımın uygulanmasını zorlaştıracak veya geciktirecek şekilde değişiklikler olması nedeniyle verilen süre uzatımları sonucu, yatırım tamamlanamamış ve herhangi bir şekilde tamamlanabilmesinin mümkün olmadığı tespit edilmiş ise; yatırımcının gerekçeleriyle birlikte projesinin mücbir sebepler kapsamında feshini talep etmesi ve il proje yürütme biriminin talebin mevzuata uyarlığını incelemesinin ardından yatırımcının bu talebi uygunluk raporu ekinde il müdürünün onayı ile Genel Müdürlüğe gönderilir. Genel Müdürlüğün de mevzuata uyarlığını tespit ederek

uygun görmesi halinde sözleşme mücbir sebepler kapsamında feshedilir. Verilen ek süreler dahil, projeye uygun olarak yapılan hibeye esas harcamalar bir tutanakla tespit edilerek yatırımcıya ödenir. Tespit sonucu daha önce fazla ödeme yapıldığı anlaşılır ise yapılan fazla ödeme gecikme zammı ile birlikte geri alınır. Sözleşmenin mücbir sebepler kapsamında feshi nedeniyle yatırımcı ya da Bakanlık yukarıda açıklanan husus dışında herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Hibe sözleşmesi mücbir sebepler kapsamında feshedildikten sonra yatırımcının teminatı iade edilir.

b) Hibe sözleşmesi reddedilme nedenlerinden herhangi birinin varlığı veya uyuşmazlık il müdürlüğü ve/veya evrak vermekle mükellef kurumun hatasından kaynaklanıyorsa Genel Müdürlüğün uygun görüşü kapsamında hibe sözleşmesi feshedilir ve teminat iade edilir.

c) Gerçek kişi başvurularında, yatırımcının hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra vefat etmesi halinde kanuni mirasçılarının yatırımın uygulanmasına devam etmek istemediklerini il müdürlüğüne yazılı olarak bildirmeleri ya da başvuruda aranan koşulları sağlamamaları durumunda, henüz ödeme yapılmamış ise, il müdürlüğünün mevzuata uyarlığını inceleyerek il proje yürütme birimince uygun rapor düzenlemesi ve il müdürünün raporu onaylaması koşulu ile Genel Müdürlüğün uygun görmesi halinde genel usul ve esaslara göre hibe sözleşmesi feshedilir ve teminat iade edilir. Eğer ödeme yapılmış ise ödenen tutar mevzuat hükümleri çerçevesinde yatırımcının kanuni mirasçılarından tahsil edilir ve tahsilatın gerçekleşmesi halinde teminat yatırımcının kanuni mirasçılarına iade edilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

9. PROJE UYGULAMA AŞAMASI VE YATIRIMIN TAMAMLANMASI

Proje sahipleri, hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra projeyi hibe sözleşmesi hükümlerine göre il müdürlüğünün bilgisi dâhilinde süresi içerisinde uygulamaya başlarlar.

9.1. PROJE UYGULAMA DURUMUNA İLİŞKİN RAPOR DÜZENLENMESİ

Hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra projenin uygulanması yatırımcıların ve il müdürlüklerinin düzenleyeceği raporlara göre yürütülür:

9.1.1. İLERLEME RAPORLARI

a) Yatırımcı tarafından hazırlanacak bu raporlar, hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra ara ödeme talebinde ödeme evrakı ile birlikte ve ayrıca dörder aylık dönemler halinde il müdürlüğüne sunulur. Bu raporlar geçen dört aylık dönem içerisinde proje uygulamalarına ilişkin gelişmeleri özetleyen bilgileri içerir.

b) Yatırımcılar, uygulamaları Tebliğde belirtilen projenin son tamamlanma tarihine kadar gerçekleştirmek zorundadır.

c) Yatırımın uygulama süresi içinde kalmak koşuluyla hazırlanmış olan iş takviminde oluşabilecek değişiklikler, yatırımcılar tarafından il proje yürütme birimlerine gerekçeleriyle birlikte ilerleme raporları ile sunulur ve alınacak uygunluk görüşü ile güncellenir. Bu değişiklikler, Tebliğ gereği, uygulamaların yatırım süresi içinde tamamlanacağı hususuna aykırı olamaz.

ç) Yatırımcıların, başvuruda taahhüt ettikleri iş takvimine uygun hareket etmeme sebeplerini ve iş takviminde yapacakları revizyonlarını ilerleme raporunda sunmaları ve il proje yürütme biriminden onay almaları gerekmektedir.

9.1.2. NİHAİ RAPOR

a) Yatırımcı tarafından hazırlanan nihai raporun il müdürlüğüne son teslim tarihi Tebliğde belirtilen yatırımın son tamamlanma tarihidir. Yatırımın son tamamlanma tarihinde nihai rapor ve eklerini il müdürlüğüne sunmayan veya eksik sunan yatırımcılar için il müdürlüğü tarafından fesih işlemleri başlatılır.

b) Nihai rapor ve ekleri yatırımcı tarafından iki nüsha halinde hazırlanır ve ödeme talebi evrakı ile birlikte il müdürlüğüne sunulur. İl müdürlüğü nihai rapor ve eklerini 10 (on) iş günü

içerisinde inceler. Mevzuata uygun olduğu tespit edilen yatırımlar için, son sayfasına “**Nihai Rapor .../.../... tarihinde incelenmiştir.**” ibaresi yazılan rapor il proje yürütme biriminde görevli proje kontrol görevlilerince imzalandıktan sonra raporun bir nüshası yatırımcıya teslim edilir. Bir nüshası ise il müdürlüğünde muhafaza edilir. Ödeme için hazırlanan hak ediş Genel Müdürlüğe gönderilir. Nihai rapor ve ekindeki belgelerin eksik olması durumunda il müdürlüğü Genel Müdürlükten ödeme talebinde bulunmaz.

c) Uygun olmadığı tespit edilen nihai rapor ve ekleri için ise eksikliklerin yatırımın son tamamlanma tarihini aşmayacak şekilde giderilmesi hususunda yatırımcıya bilgi verilir. İl proje yürütme biriminin nihai raporu 10 (on) iş günü içerisinde inceleyeceği yatırımcılar tarafından göz önünde bulundurulmalıdır. Projenin son tamamlanma tarihi itibarı ile nihai raporun teslim edilmemesi halinde ya da il proje yürütme biriminin yapacağı incelemenin, projenin son tamamlanma tarihinden sonraki bir tarihte bitmesi ve nihai raporun uygun bulunmaması halinde ek süre verilmez ve hibe sözleşmesi feshedilir.

ç) İl proje yürütme biriminin yapacağı yer tespitinde eksiklik tespit edilmesi durumunda eksikliklerin yatırımın son tamamlanma tarihini aşmayacak şekilde giderilmesi hususunda yatırımcıya bilgi verilir.

d) ÇED raporu veya muafiyet belgesi, çevre izin lisansı veya çevre izin belgesi ve elektrik enerjisi üretilecekse elektrik sistem kullanım anlaşması nihai rapor aşamasında sunulmalıdır. Kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurularda ÇED raporu veya muafiyet belgesi yeni kapasiteye uygun olmalıdır.

9.2. YATIRIMIN TAMAMLANMASI

a) Yatırıma ait fiziki gerçekleşmenin ve tüm uygulamaların tamamlanması, nihai rapor ve eklerinin idareye sunulması, idarece de kabul edilmesi ve ödemenin yatırımcının hesabına yatırılmış olması halinde yatırım tamamlanmış sayılır.

b) 2025 yılı Aralık ayı itibarı ile bütçeyi kullanma zorunluluğu bulunduğundan, projenin son tamamlanma tarihinde tamamlanmış olması gerekmektedir. Ancak, mücbir sebepler veya yasalarda/mevzuatta yatırımın uygulanmasını zorlaştıracak veya geciktirecek değişimler olmasından dolayı tamamlanamayan projeler için yatırımcı, gerekçeleri ile birlikte başvuru yapabilir.

ONUNCU BÖLÜM

10. PROJEDE YAPILACAK DEĞİŞİKLİKLER

a) Telefon numarası, faks numarası, e-posta adresi, yasal ikametgâh veya kayıtlı ofis adresi, vergi dairesi, vergi mükellefi kategorisi, tüzel kişiliklerde temsil ve ilzama yetkili kişi, yatırımcının unvanı ya da ticaret sicil numarası değişiklikleri, değişikliği takiben 10 (on) iş günü içerisinde il müdürlüğüne bildirilmelidir. Değişikliğin bildirilmemesi halinde ortaya çıkabilecek sorunlardan tamamen yatırımcı sorumludur.

b) Tedarikçi/yüklenici değişikliği yapılması halinde yatırımcının yeni tedarikçiden/yükleniciden yapacağı makine ve ekipman alımları ile inşaat işleri teknik şartnameye/keşif özetine uygun olmalıdır. Aksi taktirde il müdürlüğü, gerektiğinde Genel Müdürlük projeyi reddetme/feshetme, ödemeyi yapmama veya ödeme yapılmış ise ödenen miktarı 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesi hükümlerine göre gecikme zammı ile birlikte yatırımcıdan geri alma hakkına sahiptir.

10.1. HİBE SÖZLEŞMESİ İMZALANMADAN ÖNCE YAPILABİLECEK DEĞİŞİKLİKLER

a) Mücbir sebepler hariç, proje uygulamasına ilişkin olarak projede ve/veya bütçede yapılacak revizyonlar; inşaat alanında küçülmeye ve projede kapasite azalışına, alınması

planlanan ve başvuruda sunulan makine yerleşim planında gösterilen makine, ekipman ve/veya malzemelerin kapasitesinde azalmaya neden olamayacağı gibi, projenin amacında, niteliğinde ve niceliğinde de bir değişikliğe neden olamaz ve hibe sözleşmesi feshedilir. Ancak;

1. Tebliğ ve/veya uygulama rehberinde Genel Müdürlük tarafından değişiklik yapılması sonucu gereklilik oluşması halinde Genel Müdürlüğün uygun görüşü doğrultusunda bu maddede belirtilen kısıtlara uyulması zorunlu değildir.
2. Projenin amacı ve niteliğinde herhangi bir değişiklik ile kapasitesinde azalma olmaması şartıyla projede sunulan birden fazla makine ekipman, aynı işlevleri yerine getiren tek bir makine ekipmanla değiştirilebilir. Bu durum meslek odasına kayıtlı konuyla ilgili mühendis tarafından teknik rapor ile açıklanmalı ve il proje yürütme birimi tarafından kabul edilmelidir. Genel Müdürlüğün uygun görüş vermesi halinde değişiklik uygulanır. Yeni durumda alınacak makine ekipman için ödenecek hibe tutarı, ilk durumdaki makine ekipmanlardan düşük fiyatlı olan için verilecek hibe tutarını geçemez.
3. Malzeme miktarı ve/veya güneş enerji sistemi ile enerji üretimi içeren projelerde; projenin amacı ve niteliğinde herhangi bir değişiklik ile kapasitesinde (üretilen güç) azalma olmaması şartıyla panel ve panele bağlı makine ve ekipman sayısı azaltılabilir.

b) Hibe sözleşmesi öncesi başvuruya esas projede yapılacak değişikliklerin onaylanması il müdürlüğünün yetkisindedir. Yapılan değişiklik veri sisteminde düzenleme gerekiyor ise Genel Müdürlüğe bildirilir.

c) Hibe sözleşmesi imzalanmadan önce; başvuru sahibi yatırım yerinin değiştirilmesi talebinde de bulunabilir.

ç) Yapılması talep edilen değişikliğin hibeye esas proje tutarında artışa neden olması halinde; hibe desteği talep edilen tutarın üzerindeki kısmın tamamının başvuru sahibi tarafından aynı katkı olarak karşılanması koşuluyla değişiklik yapılması kabul edilebilir.

10.2.HİBE SÖZLEŞMESİ İMZALANDIKTAN SONRA YAPILABİLECEK DEĞİŞİKLİKLER

a) Yatırımcı tarafından yapılmak istenen değişiklik; projenin konusunda, amacında, niteliğinde bir değişikliğe ve değerlendirme kriterleri yönünden herhangi bir puan azalmasına neden olamaz.

b) Yatırımcı, hibe sözleşmesi Genel Hükümleri ile ilgili olarak herhangi bir değişiklik talebi sunamaz. Ancak il müdürlüğü, gerektiğinde sözleşmenin Genel Hükümleri ile ilgili olarak yatırımcının değişiklik yapmasını isteyebilir.

c) Projenin amacı ve niteliğinde herhangi bir değişiklik ile kapasitesinde azalma olmaması şartıyla projede sunulan birden fazla makine ekipman, aynı işlevleri yerine getiren tek bir makine ekipmanla değiştirilebilir. Bu durum makine mühendisi tarafından teknik rapor ile açıklanmalı ve il proje yürütme birimi tarafından kabul edilmelidir. Genel Müdürlüğün uygun görüş vermesi halinde değişiklik uygulanır. Yeni durumda alınacak makine ekipman için ödenecek hibe tutarı, ilk durumdaki makine ekipmanlardan düşük fiyatlı olan için verilecek hibe tutarını geçemez.

ç) Hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra, mücbir sebepler söz konusu olur ise Genel Müdürlüğün uygun görüşü doğrultusunda hibe sözleşmesi uygulamanın herhangi bir safhasında değişikliğe uğrayabilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı askıya alınabilir.

d) Mücbir sebepler hariç, proje uygulamasına ilişkin olarak projede ve/veya bütçede yapılacak revizyonlar; inşaat alanında küçülmeye ve projede kapasite azalışına, alınması planlanan ve başvuruda sunulan makine yerleşim planında gösterilen makine, ekipman ve/veya malzemelerin kapasitesinde azalmaya neden olamaz. Ancak sadece güneş enerji sistemi ile enerji üretimi içeren projelerde; projenin amacı ve niteliğinde herhangi bir değişiklik ile kapasitesinde (üretilen güç) azalma olmaması şartıyla panel ve panele bağlı makine ve ekipman sayısı azaltılabilir.

e) Güneş enerji sistemi ile enerji üretimi içeren projelerde panel ile panele bağlı makine ve ekipmanlarda yapılacak değişiklikler hariç hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra gider kalemlerinde değişiklik yapılmak istenmesi halinde bu kalemler hibeye esas proje tutarından düşürülerek aynı katkı ile karşılanır.

f) İnşai faaliyet içermeyen yalnızca makine ve ekipman alımı söz konusu olan yatırımlar için, yatırımcının var olan yatırımın kapasitesinde artış sağlamak amacı ile yine kırsal alanda olmak ve hibe desteği verilen makine ve ekipmanların tümünün yeni kurulacak tesise taşınması şartıyla aynı il içerisinde, aynı konuda faaliyet gösterecek farklı bir tesis kurması halinde izleme süresi içerisinde yer değişikliğine izin verilir. Yer değişimi yapılacak tesis üzerine temlik hakkının yasaklanması veya ödenen hibe miktarı kadar izleme süresinin sonuna kadar geçerli banka teminat mektubunun verilmesi halinde hibe sözleşmesi yenilenir ve kalan izleme süreci yeni tesis üzerinden devam eder.

g) Yatırımcı, sözleşmede değişiklik yapmak için, uygulama rehberinde örneği yer alan ve talebin türünü ve nedenini içeren Değişiklik Talep Formunu (DTF) il müdürlüğüne sunar. İl müdürlüğü değişiklik talebini değerlendirmek amacıyla yatırımcıdan ilave bilgi, belge ve gerekçe talep edebilir. Hibe sözleşmesi değişim isteğinin kabul edilebilmesi için gerekçelerin detaylı olarak açıklanması ve belgelerle desteklenmesi gerekir.

ğ) İl proje yürütme biriminin, değişiklik talebi üzerinde yapacağı değerlendirme sonucu düzenleyeceği rapor Genel Müdürlüğe iletilir. Genel Müdürlük, değerlendirme sonrası kesin kararını il müdürlüğüne bildirir.

h) Değişiklik talebinin uygun bulunması halinde proje uygulamasına ilişkin yapılacak değişiklikler için ek hibe sözleşmesi imzalanır.

ı) Yatırımcı, onaylanan ve kendisine bildirilen değişiklikleri uygulayabilir. Onaylanan tüm değişiklikler için bir zeyilname düzenlenir. Zeyilname her iki tarafça imzalanır ve taraflar işlemleri bu zeyilnameye göre gerçekleştirir.

i) Değişiklik talepleri onaylanmadan önce değişiklik uygulanır ise bu durum sözleşmenin ihlali olarak değerlendirilir ve %5'i aşmaması kaydıyla ilgili harcamalar destek kapsamı dışında tutularak aynı katkıya aktarılır, %5'i aşması halinde ise hibe sözleşmesi feshedilir.

j) Yapılacak değişikliklerin yatırımın amacında değişikliğe neden olduğu belirlenirse bu durum sözleşmenin feshine yol açar.

k) İl müdürlüğü, sözleşme değişikliği talebinin değerlendirilmesi sonunda, uygun harcama tutarını azaltma hakkına sahiptir.

l) Hibe sözleşmeleri devredilemez. Ancak gerçek kişi başvurularında başvuru sahibinin, hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra vefat etmesi halinde, yasal mirasçıları talep ederlerse başvuruda aranan koşulları sağlamaları şartıyla hibe sözleşmesi tadil edilerek uygulamalara devam edilir. Vefat eden yatırımcının birden fazla yasal mirasçısı olması durumunda hibe sözleşmesinin tadil edileceği mirasçının diğer mirasçılardan alacağı "yatırımı devam ettirmesine rızaları olduğunu gösterir noter onaylı muvafakatname"yi sunması gerekmektedir.

10.3.İL MÜDÜRLÜĞÜ ONAYINA TABİ DEĞİŞİKLİKLER

Hibe sözleşmesi öncesi veya sonrası yapılacak aşağıda yer alan değişiklikler için il proje yürütme biriminin uygunluk raporu ile il müdürlüğü onayı yeterlidir.

- Tedarikçi/yüklenici değişikliği
- Makine ve ekipman yerleşim planı değişikliği

10.4.BÜTÇE İÇİ DEĞİŞİKLİKLER

a) Yatırımcı bütçe değişikliği talebini gerekçeleri ile birlikte il müdürlüğüne bildirir.

b) Hibeye esas proje tutarında bir artışa yol açmamak ve projenin temel amacını etkilememek, iş büyüklüğünde, kapasitede bir azalmaya, proje konusunda ve amacında değişikliğe yol açmamak şartıyla projede bir defa bütçe içi değişiklik yapılabilir.

c) Uygun görülen bütçe revizyonları takip eden ilk ödeme talebi ile birlikte il müdürlüğü tarafından proje toplam bütçesi tablosuna işlenir ve Genel Müdürlüğe bildirilir.

ç) Bütçe içi değişiklikler; makine, ekipman ve malzeme alımları ile inşaat işleri bütçe kısıtlarına aykırı olamaz.

d) Bütçe içi değişiklikler aynı katkı ile yapılması planlanmış işleri kapsamaz.

10.5.SERMAYE PAY ORANI VE İSİM DEĞİŞİKLİĞİ

a) Tüzel kişi ortaklarının sermaye pay oranı değişiklik talebi, bu hususu destekleyici belgelerle birlikte il müdürlüğüne iletilir. Bu talep sorumlulukların aynı şekilde devam etmesi koşulu ile il müdürlüğünün uygun görüşü kapsamında Genel Müdürlükçe değerlendirilir. Tüzel kişi ortaklarının sermaye pay oranı yatırımın izleme süresi sonuna kadar toplamda %51'in altında olamaz.

b) Tüzel kişiliğin unvan değişikliği yapması halinde ise değişikliği takip eden 5 (beş) iş günü içerisinde önceki ve sonraki ticaret sicil gazetesi, önceki ve sonraki yönetim kurulu kararı vb. belgeler il müdürlüğüne sunulur. İl müdürlüğü bu belgeleri 10 (on) iş günü içinde Genel Müdürlüğe iletir.

c) Yukarıdaki değişikliklerden herhangi biri gerçekleşmiş ise yatırımcı ile yeni durumun belirtildiği ek hibe sözleşmesi imzalanır. Ayrıca uygulama rehberinde yer alan taahhütname de yeni duruma göre tekrar doldurularak il müdürlüğüne sunulur.

10.6.DEĞİŞİKLİK PROSEDÜRÜ

a) Yatırımcı, uygulama rehberinde örneği yer alan Değişiklik Talep Formunu (DTF) hazırlayarak ilgili il müdürlüğüne sunar/gönderir. Yatırımcı, bu formdaki tablodan değişiklik türünü seçer, hibe sözleşmesi veya eklerindeki mevcut durumu, talep ettiği değişikliği ve gerekçesini detaylı olarak belirtir.

b) **Değişiklik talebinin kabul edilmesi ve onaylanması durumunda:** Değişiklikler için bir zeyilname düzenlenir. Zeyilname, 2 (iki) nüsha halinde hazırlanır. Tarafların imzası tamamlandıktan sonra bir nüshası yatırımcıya verilir, diğer nüshası orijinal sözleşmeye eklenir.

c) **Değişiklik talebinin kabul edilmemesi durumunda:** Karar, gerekçesiyle beraber resmi yazı ile yatırımcıya bildirilir. Bu durumda değişikliğe konu kısım yatırımcı tarafından mevcut sözleşmedeki şekliyle uygulanmalıdır.

10.6.1. İnşaat İşleri Pozlarındaki Değişikliklerle İlgili Talepler

a) Hibe sözleşmesi öncesi veya sonrası inşaat işi pozları değiştirilmek istendiğinde, yatırımcı Poz Değişikliği Talep Formunu (PDTF) doldurarak il müdürlüğüne sunar/gönderir.

b) Yeni pozlar için öncelikle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı poz listesinde yer alan fiyatlar kullanılmalıdır. Bu listede yer almayan poz ve birim fiyatlar için gerekçe belirtilerek diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından belirlenen pozlardan seçim yapılması zorunlu olup bunun dışındaki pozlarla yapılan zeyilname talepleri kabul edilmeyecektir.

c) İl müdürlüğü talebi değerlendirir ve Poz Değişikliği Karar Bildirim Formu ile cevaplar.

ç) Onay verilmiş tüm poz değişiklikleri için bir zeyilname düzenlenir.

d) Değiştirilecek pozların sayısı, başvuruda sunulan pozların sayısının %60'ından fazla olamaz. Zeyilname işin başlamasından önce taraflarca imzalanmış olmalıdır. Zeyilname iki tarafça da imzalanmadığı sürece, onay verilmiş poz değişiklikleri geçerli olmaz ve ödeme işlemlerinde dikkate alınmaz.

e) Yatırımcı talebi haricinde, gerek görülürse il müdürlüğü de sözleşme öncesi mevcut inşaat işleri pozlarında veya hibe sözleşmesinde değişiklik talep edebilir. Sözleşmenin hazırlığı sırasında il müdürlüğü tarafından yapılan maddi hatalara ya da mevzuattaki herhangi bir değişiklikten kaynaklanan düzeltmelere yönelik zeyilnameler Genel Müdürlük onayı alınarak düzenlenebilir. Zeyilname 2 (iki) nüsha halinde hazırlanır. Yatırımcı değişiklikler ile ilgili

olarak bilgilendirilir ve zeyilname imzalamak üzere davet edilir. Tarafların imzası tamamlandıktan sonra zeyilnamenin bir nüshası yatırımcıya verilir, diğer nüshası orijinal sözleşmeye eklenir.

10.7. DEĞİŞİKLİK SÜRECİNDE TEKLİF ALMA KURALLARI

a) İnşaat işleri için belirlenmiş yüklenicinin sözleşme sonrasında bu uygulama esaslarında açıklanan nedenlerle değiştirilmesinin talep edilmesi durumunda; öncelikle teklif geçerlilik süresi dolmamış ise mevcut yüklenicinin feragat etmesi gerekir. Öte yandan, makine ve ekipman alım sözleşmesi imzalanmış ise sözleşmenin fesih nedenine dair geçerli belge sunulmalıdır. Sonrasında yeni bir yükleniciden proje başvurusunda kullanılan keşif özetine göre güncel tarihli yeni bir teklif alınmalıdır. Yatırımcı, Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda, mücbir sebepler kapsamında keşif özetinde değişiklik yapabilir. Yeni teklif, zeyilname talebiyle beraber sunulmalıdır. İnşaat işlerinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının yeni tekliflerin alınma tarihinde geçerli olan pozları kullanılmalıdır. Bütçede artış olması halinde yatırımcı aynı katkı kapsamında bütçesini yeniden oluşturacaktır.

b) Makine ve ekipman harcamaları için seçilen tedarikçinin/yüklenicinin hibe sözleşmesi sonrasında bu uygulama esaslarında açıklanan nedenlerle değiştirilmesinin talep edilmesi durumunda öncelikle teklif geçerlilik süresi dolmamış ise mevcut tedarikçinin/yüklenicinin feragat etmesi gerekir. Öte yandan, makine ve ekipman alım sözleşmesi imzalanmış ise sözleşmenin fesih nedenine dair geçerli belge sunulmalıdır. Değişiklik için yeni alınacak geçerli teklif il müdürlüğüne sunularak Genel Müdürlüğün uygun görüşü istenmelidir.

c) Makine ve ekipman alımları için seçilen tedarikçinin/yüklenicinin sözleşme sonrasında bir veya birkaç harcama kalemini mevcut teknik şartnameye göre temin edememesi durumunda; satın alma yenilenerek proje başvurusunda kullanılan teknik şartnameye göre güncel tarihli yeni teklif alınmalıdır.

ç) İl müdürlüğü sözleşme sonrasında yapılmak istenen değişikliği teknik açıdan ve referans fiyatlara uygunluk bakımından değerlendirecektir.

d) İl müdürlüğü tarafından yapılacak araştırma neticesinde referans fiyatların çok üzerinde harcama kalemleri tespit edildiği takdirde, il müdürlüğü bu kalemlerin tutarlarında azaltma yapma veya bu kalemleri uygun harcama kapsamında kabul etmeme veya değişiklik talebini reddetme hakkına sahiptir.

e) Her bir kalem için sözleşmeye göre tutar düşüşleri zeyilnameye yansıtılacak, tutar yükselişleri ise yansıtılmayacaktır. Yeni kalemlerin tutarlarının yüksek olması durumunda aradaki farklar yüklenici tarafından aynı katkı ile bütçelendirilerek karşılanacaktır.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

11. ÖDEMELER

11.1. ÖDEME ÖNCESİ YERİNDE KONTROLLER

a) Ödeme öncesi yerinde kontroller, yatırımcının hibe sözleşmesinde yer alan yükümlülüklerinin ve ödeme talebinde yer alan yatırım ve harcamaların gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini kontrol etmek için il proje yürütme biriminde görevli proje kontrol görevlileri tarafından yapılır.

b) Genel Müdürlük/il proje yürütme biriminde görevli proje kontrol görevlileri, ödeme öncesi yerinde kontrolleri, hibe sözleşmesinin imzalandığı tarihten ödemenin yapıldığı tarihe kadar gerekli gördüğü her aşamada bildirimli veya bildirimsiz olarak gerçekleştirebilir.

c) Yatırımcı gerçek kişi ise kendisi veya vekili, tüzel kişi ise tüzel kişilik yetkilisi yerinde kontrol esnasında yatırımın uygulama adresinde bulunmalıdır.

ç) Yatırımcı, harcama kalemlerine ait bilgi, belge ve muhasebe kayıtlarını düzenli olarak tutmak, uygunluk kriterleri için destekleyici belgeleri bulundurmak ve yerinde kontrol sırasında istenmesi halinde il proje yürütme biriminde görevli proje kontrol görevlilerine göstermek zorundadır.

d) Yatırımcı, hibe sözleşmesi kapsamında yer alan yapım işlerini sözleşmenin eki olan projeye ait ölçülere ve teknik özelliklere uygun olarak gerçekleştirmek zorundadır. İl proje yürütme biriminde görevli proje kontrol görevlileri tüm yapım işlerinin ölçülerini, miktarlarını, teknik özelliklerini sözleşme ve ekleri ile yatırımcının ödeme talebinde sunmuş olduğu bilgilere göre kontrol eder. Herhangi bir uyumsuzluğun tespit edilmesi eksiklik olarak değerlendirilir.

e) Hibe sözleşmesi ve eklerinde uygun harcama kapsamında olan ve olmayan makine ve ekipmanların marka, model, teknik özellik, menşe ülke, fabrika seri numarası vb. bilgileri ödeme talebinde sunulan belgelerle uyumlu olmalı, bu makine ve ekipmanlar sözleşmenin ekinde bulunan makine yerleşim planına göre yerleştirilmiş olmalı, çalışabilir durumda olmalı ve projede belirtilen amaca uygun olarak kullanılmalıdır. İl proje yürütme biriminde görevli proje kontrol görevlileri bu kontroller sırasında herhangi bir uyumsuzluk tespit etmeleri halinde eksiklik olarak değerlendireceklerdir. Projede sunulan makine ekipmanlardan herhangi birinin belirtilen istisnalar dışında alınmaması eksiklik olarak değerlendirilmez ve hibe sözleşmesi feshedilir.

f) (d) ve (e) maddelerinde açıklanan eksikliğin tespit edilmesi ve tespit edilen eksikliğin hibeye esas proje tutarının %5'ini aşmaması durumunda il müdürlüğü kesintili ödeme yapma kararı alabilir. Tespit edilen eksiklik kalemleri aynı katkıya aktarılır. Bu durumda il proje yürütme birimi tespit tutanağı düzenler. Projeye ait ödeme icmalleri, kesinti tutarı ve nedenlerinin bildirildiği ve mevzuat hükümlerine göre uygunluk belirtir il proje yürütme birimi raporu ile birlikte Genel Müdürlüğe gönderilir. Tespit edilen eksikliğin hibeye esas proje tutarının %5'ini aşması durumunda ise Genel Müdürlüğün uygun görüşü doğrultusunda hibe sözleşmesi feshedilir.

g) Hibe sözleşmesi ve ekleri kapsamında alınacak makine ve ekipmanlar ikinci el ve kullanılmış olmamalıdır.

ğ) Yatırımcı, projesini tamamladığı tarih itibarı ile izleme süresi sonuna kadar mücbir sebepler hariç hiçbir koşulda yatırımını sözleşmede belirtilen amaç dışında kullanamaz ve il müdürlüğünün uygunluk görüşünü almadan yatırımında tadilat yapamaz.

h) Gerçek usulde vergiye tabi olmayan gerçek kişilerden demirbaş kaydı istenmez.

ı) Yatırımcı proje uygulaması sonunda Bakanlığın katkısına atıfta bulunacağı, nitelikleri uygulama rehberinde belirtilen levhayı ödeme talebi öncesinde yatırım uygulama sahasının en görünür kısmına yerleştirmiş olmalı ve uygulama sonrası izleme döneminin sonuna kadar yerinde bulundurulmalıdır.

11.2. ÖDEMELER

b) Ödeme taleplerine ilişkin dokümanların formatı ve içeriği uygulama rehberinde yer almaktadır.

c) İl müdürlüğüne teslim edilen nihai rapor ile ödeme belgeleri; 10 (on) iş günü içerisinde ilgili mevzuat, hibe sözleşmesi ve proje amaçlarına uygunluğu açısından kontrol edilir ve tespit tutanakları düzenlenir.

ç) Tespit tutanakları il proje yürütme birimi tarafından iş bitimi sonunda yerinde yapılan tespitler sonucu tutulur. İl proje yürütme birimi tarafından ara ödemelerde de tutanak düzenlenir.

d) İl proje yürütme birimi tarafından yatırımcı ile yüklenici/tedarikçi arasında düzenlenen teslim tutanakları kontrol edilir.

e) Yatırımcının ara ödeme talebi Tebliğde belirtilen proje son tamamlama tarihinden 2 (iki) ay önceki bir tarihte olmalıdır. Sonraki tarihlerde yapılacak talepler il müdürlüğü tarafından dikkate alınmaz.

f) Yatırımcı ödeme aşamasında; 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş noter tasdikli serbest meslek makbuzu veya fatura ile yükleniciye/tedarikçiye ödemesi gereken meblağın ödendiğine dair banka dekontu, süt sağım üniteleri için ilgili güncel mevzuat kapsamında alınmış deney raporu ve makine, ekipman, malzeme alımları ve inşaat işlerine dair belgeleri il müdürlüğüne verir.

g) Yatırımcılar ödeme talebine ilişkin il müdürlüğüne verecekleri dilekçenin ekinde bulunan belgeleri, eksiksiz ve doğru olarak 2 (iki) nüsha halinde düzenleyeceklerdir. Yatırımcı katkı payına istinaden ödenen miktarı gösteren banka dekontları il müdürlüğü tarafından ilgili bankadan teyit edilecektir. İl müdürlüğü tarafından muhafaza edilecek olan bu belgeler Genel Müdürlük tarafından gerektiğinde incelenmek üzere istenebilecektir.

ğ) Nihai rapor ekinde sunulacak banka dekontunun tarihi, yatırımcıya verilecek ek süre (ruhsat ve izinler için verilen ek süre hariç) içerisinde de olabilir.

h) Tebliğ kapsamında, yatırımcılardan her bir ödeme talebinde ve teminat iadesinde Sosyal Güvenlik Kurumundan alınacak vadesi geçmiş prim borcu ve vadesi geçmiş vergi borcu olmadığına dair belgenin ibraz edilmesi gereklidir. Vergi ve SGK prim borçları ile ilgili olarak yapılandırma söz konusu ise, yapılandırmaya ilişkin resmi belgenin il müdürlüğüne ibraz edilmesi gerekir.

ı) Borcu bulunan yatırımcılar borçlarını ödedikten sonra SGK'dan alacakları borcu bulunmadığını gösterir belgeyi getirdiklerinde il müdürlüğünce hak ediş ödemesine ait bilgilerin Genel Müdürlüğün veri tabanındaki elektronik ödeme tablosuna girişi yapılacaktır.

i) Ödeme belgeleri onaylandıktan sonra bu belgelere ait bilgilerin veri tabanına girişi yapılır ve hak ediş bilgilerini içeren veri tabanı çıktısı onaylanarak üst yazı ekinde Genel Müdürlüğe gönderilir.

j) İl müdürlüklerince gönderilen hak edişlerden uygun bulunanların yer aldığı ödemeye esas liste Genel Müdürlükçe hazırlanıp ödemesi yapılmak üzere Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne gönderilir ve ödeme tutarı T.C. Ziraat Bankası aracılığı ile yatırımcının hesabına aktarılır.

k) Yatırımcıya yapılan ilk ödemeler geçici hesaplarda tutulur. İlk ödemenin yapılabilmesi için T.C. Ziraat Bankası tarafından yatırımcıdan gerekli görülen belgelerin (kimlik belgesi, vergi levhası vb.) ibrazı istenir. Yatırımcıya daha sonra yapılacak ödemeler ise kendisine ait T.C. Ziraat Bankasında mevcut veya yeni açılacak hesabına otomatik olarak aktarılır.

l) 30/6/2007 tarihli ve 26568 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği Seri:A Sıra No:1 gereğince 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre yatırımcılardan istenecek vadesi geçmiş borç olarak değerlendirilen amme alacaklarından mükellefiyet kaydı bulunmayanlar herhangi bir vergi dairesinden söz konusu vergilerden mükellefiyet kayıtlarının olmadığına ilişkin belgeyi almaları halinde vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranmaksızın gerekli ödeme/işlem yapılacaktır.

m) İl müdürlüğü tarafından düzenlenip Genel Müdürlüğe gönderilecek olan ödeme evrakları: Genel Müdürlüğün veri tabanında girişi yapılan hak ediş bilgilerinin yer aldığı elektronik ödeme tablosuna ait 2 (iki) adet veri tabanı çıktısı ve "Ödemeye Esas İcmal Listesi"; il proje yürütme birimi personeli ile il müdür yardımcısı veya il müdürü tarafından imzalandıktan sonra mühürlenerek 1 (bir) adedi üst yazı ekinde Genel Müdürlüğe gönderilir.

n) İl müdürlüklerince veri tabanındaki elektronik ödeme tablosuna girişi yapılan ve onaylı veri tabanı çıktıları Genel Müdürlüğe ulaşan illere ait "Ödemeye Esas İcmal Listesi"nde adı geçen yatırımcıların hak edişleri, gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, tüzel kişilerin ise vergi numaraları esas alınarak Merkez Saymanlık Müdürlüğüne gönderilir. "Ödemeye Esas İcmal Listesi" aynı zamanda Tarımsal Desteklemeler ve Finans Daire

Başkanlığına da gönderilir. Ödemeler, gerekli işlemler tamamlandıktan sonra bütçe imkanları doğrultusunda Genel Müdürlük tarafından T.C. Ziraat Bankası kanalıyla yapılır.

o) Hibe desteği kapsamında yapılacak ödemelerin zamanının Bakanlık bütçe imkânları ile ilişkili olması nedeniyle Genel Müdürlüğe iletilen ödeme taleplerinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından o yılın bütçe tahsisatlarının serbest bırakılmasına yönelik talimat yayınlanana kadar hiçbir ödeme talebi işleme konulamamaktadır. Yatırımcılar tarafından bu husus planlamaları açısından dikkate alınmalıdır.

ö) İl müdürlüğü ödeme belgelerini kontrol eder. Ödemelerin Tebliğ ve uygulama rehberine uygun yapılmasından il müdürlükleri sorumludur.

p) Yatırımcılar tarafından gerçekleştirilen satın alma işlemlerine yönelik olarak il müdürlüğünün uygun görüşü sonrası yatırımcılar ile yükleniciler/tedarikçiler arasında imzalanmış uygulama sözleşmesinin bir nüshasının il müdürlüğüne sunulmaması halinde o satın almaya ait hibe ödemesi yapılmaz.

r) Ulusal şebekeye bağlanmak üzere elektrik üretimine yönelik yenilenebilir enerji üretim tesislerini içeren yatırımlarda enerji üretimi ile ilgili olarak hibe sözleşmesi ekinde çağrı mektubunun, nihai ödemede de sistem kullanım anlaşmasının İl Müdürlüğüne sunulması halinde ödeme yapılır.

s) Tarıma dayalı ekonomik yatırımlarda ara ödeme bir defaya mahsus yapılır. Ara ödeme talebi için hazırlanan ödemeye esas icmalde belirtilen hibeye esas proje tutarı, hibe sözleşmesinde belirtilen toplam hibeye esas proje tutarının %50'sinden fazla olamaz. İnşai faaliyetlerin tamamının gerçekleştirilmiş olması halinde inşaat kalemi için bu oran dikkate alınmaz. Kırsal ekonomik altyapı yatırımlarında ise ödeme nihai rapor onaylandıktan sonra tek seferde yapılır.

ş) Hibeye esas ara ödeme talebi için kesilen fatura tutarı 2.000.000 TL'nin altında olamaz.

t) Yatırımcıların proje kapsamındaki ödemelerini yüklenicilere/tedarikçilere devlet bankaları şubelerinde açacakları hesaplardan havale veya EFT ile yapmaları zorunlu olup proje uygulama sürecinde yatırımcılardan proje faaliyetleri için masraf tahsil edilmez.

u) Yatırımcı ödemede taleplerinde KDV dâhil fatura tutarının tamamını yüklenicinin/tedarikçinin banka hesabına yatırdıktan sonra ekinde dekontunun da yer aldığı ödeme talebini il müdürlüğüne sunar.

ü) Ödeme yapılan makine ve ekipman alımı faturaları (e-fatura, e-arşiv fatura, e-serbest meslek makbuzu) üzerinde "Bu fatura için KKYDP kapsamında hibe desteği verilmiştir. Faturada belirtilen makineler, yatırımcıya nihai ödemenin yapıldığı tarihten itibaren 5 (beş) yıl süreyle satılamaz ve devredilemez." ibaresi bulunacaktır.

v) Yatırımcılar tarafından düzenlenecek ödeme evrakları

a. Ödeme belgeleri (Fatura, serbest meslek makbuzu)

b. Yatırımcı katkı payı bedelinin ödendiğine dair belge (Banka dekontu)

c. Uygulama sözleşmeleri listesi

ç. Ödeme icmal tablosu

d. Hak ediş raporu ve eki destekleyici dokümanlar (Kapak, rapor ve metrajdan oluşmalıdır. Metraj sadece inşaat işleri için hazırlanıp yüklenici, yatırımcı ve il müdürlüğü tarafından imzalanmalıdır.)

e. Deney raporu (Süt sağım üniteleri için)

Süt sağım üniteleri için yatırımcının deney raporunu en geç nihai rapor ekinde sunması gerekmektedir. Yatırımın tamamlanmasını takiben Bakanlığın yetkilendirdiği ilgili kuruluşlardan biri tarafından mahallinde test yapılacak ve akabinde deney raporu düzenlenecektir. Bu işlem sırasında tedarikçi ve yatırımcının mutlaka hazır bulunmaları gerekmektedir. Düzenlenecek deney raporunun aslı il müdürlüğünde muhafaza edilecektir. Bu organizasyonun gerçekleştirilmesinden yüklenici/tedarikçi firma sorumludur.

f. İşletme tescil belgesi (Büyükbaş/küçükbaş/kanatlı hayvancılık sabit yatırımları için)

g. Tutanaklar:

- ✓ İnşaat Tespit Tutanağı
- ✓ Makine ve Ekipman Tespit Tutanağı
- ✓ İnşaat Teslim Tutanağı
- ✓ Makine ve Ekipman Teslim Tutanağı
- ✓ Hayvan Varlığı Tespit Tutanağı

y) Yatırımcı, il proje yürütme biriminin yapmış olduğu iş ve işlemlere, ödemeler ile yerinde kontrol bulguları ve sonuçlarına itiraz edebilir. İtiraza konu olacak doküman eline ulaştıktan sonra 10 (on) iş günü içinde itiraz edebilir. İtirazlar, iadeli taahhütlü posta ile veya elden yatırımcının hibe sözleşmesi imzaladığı il müdürlüğüne gönderilmeli ve en geç 10 (on) iş gününün sonuna kadar postaya verilmiş olmalıdır. İl müdürlüğü değerlendirmesini yaparak sonucu yatırımcıya 15 (on beş) iş günü içinde yazılı olarak bildirir.

ON İKİNCİ BÖLÜM

12. DENETİM VE İZLEME

12.1. PROJE UYGULAMALARININ DENETİMİ VE İZLENMESİ

a) Yatırımcının tüzel kişi olması durumunda, izleme süresi sonuna kadar yılda bir kez ortaklık yapısını gösterir belgenin il müdürlüğüne sunulması zorunludur.

b) Proje uygulamalarının denetimi ve izlenmesi aşamasında il müdürlüğünün Bakanlığa görüş sormasını gerektiren hallerde il proje yürütme birimi raporu ile görüş sorulması zorunludur.

c) Program kapsamında yapılan tüm işlemler Bakanlık tarafından denetlenir. Bu denetimler sırasında yapılan işlemlere ait talep edilen tüm bilgi ve belgeler il müdürlüğünce Genel Müdürlüğe sunulur.

ç) Proje uygulamalarının kontrolü, izlenmesi ve denetimi ihtiyaç duyulduğunda Genel Müdürlükçe de yapılır.

d) Programın tanıtım faaliyetlerinde kullanılmak üzere gerekli materyaller (fotoğraf, video, yatırımcı/tesis bilgi formları vb.) proje bitiminde il proje yürütme birimi tarafından gerekli kontrol ve güncellemeler sonrasında dijital ve fiziki ortamda saklanır. Genel Müdürlüğün talep ettiği durumlarda ve talep edilen projelere ait veriler dijital ortamda ve üst yazı ile Genel Müdürlüğe gönderilir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIğI
Tarım Reformu Genel M¼d¼rl¼đ¼

**KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ
KAPSAMINDA TARIMA DAYALI
YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ
2025 BAŞVURU DÖNEMİ**

Tebliğ No: 2024/43

SATIN ALMA ESASLARI

Bakanlık bu satın alma esaslarında değışiklik yapma hakkını saklı tutar.

Tebliğ ve Uygulama Esaslarında yer alan tanımlar ve hükümlere bu Satın Alma Esaslarında ayrıca yer verilmemiştir.

İÇİNDEKİLER

1. BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ	5
2. TANIMLAR	5
3. HİBE DESTEĞİ VERİLECEK PROJE GİDERLERİ	6
4. TEKLİF ALMA KURALLARI	6
4.1. TEKLİF ALMA	6
4.2. TEKLİF DAVET MEKTUBU VE TEKNİK ŞARTNAME	8
4.3. TEKLİF GEÇERLİLİK SÜRESİ	9
4.4. TEKLİFİN VERİLMESİ	9
4.4.1. Tekliflerin Hazırlanması Aşamasında Dikkat Edilecek Hususlar	9
4.4.2. Makine Ve Ekipman İle İnşaat İşleri Alımları İçin Genel Hususlar	12
4.5. TEKLİFLERİN GEÇERLİLİĞİ	12
4.6. TEKLİFLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	12
4.7. ALIMIN GERÇEKLEŞMESİ	13
4.8. MAKİNE EKİPMAN ALIM SÖZLEŞMESİ	14
4.9. ALINAN MAKİNE EKİPMANIN TESLİMİ	14
5. İŞ AKIŞI	14
6. PİYASA KOŞULLARI	14
7. ADİL REKABET KOŞULLARI, ŞEFFAFLIK VE FIRSAT EŞİTLİĞİ	15
8. YAZIŞMA DİLİ	15
9. BELGELERİN İL MÜDÜRLÜKLERİNE TESLİMİ	15
10. SATIN ALMALARA AİT DOSYALARIN İNCELENMESİ	16
10.1. İL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN YAPILACAK UYGULAMA VE İNCELEMELER	16
10.2. GENEL MÜDÜRLÜK TARAFINDAN YAPILACAK UYGULAMA VE İNCELEMELER	16
11. ÇIKAR İLİŞKİLERİ	16
SATIN ALIMLARDA KULLANILACAK DOKÜMANLAR	17
MAKİNE VE EKİPMAN SATIN ALIMLARINDA KULLANILACAK DOKÜMANLAR	18
EK-1A	18
MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARI-TEKLİF VERMEYE DAVET MEKTUBU	18
EK-1B	19
MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARI-SİPARİŞ EMRİ	19
EK-1C	20
MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARI-TEMİN KAYIT VE ŞARTLARI	20
EK-1Ç	21
MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARI-DEĞERLENDİRME FORMU	21
İNŞAAT İŞİ SATIN ALIMLARINDA KULLANILACAK DOKÜMANLAR	22
EK-2A	22

İNŞAAT İŞİ-TEKLİF VERMEYE DAVET MEKTUBU.....	
EK-2B.....	29
İNŞAAT İŞLERİ-DEĞERLENDİRME FORMU	29
BİRİM FİYAT TEKLİF CETVELİ.....	30
KEŞİF ÖZETİ	30
SİSTEMİN YERİNDE MONTAJINI VE UYGULAMADAN ÖNCE YER TESPİTİ GEREKTİREN MAKİNELER İÇİN YERİNDE TESPİT TUTANAĞI.....	32
SÜT SAĞIM ÜNİTESİ TESPİT TUTANAĞI.....	33

1. BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

Bu satın alma esasları, Program kapsamında yatırımcılara sağlanacak hibe desteği ile gerçekleştirilecek yatırım projeleri çerçevesinde yatırımcılarca yapılacak makine ve ekipman alımları ile inşaat işlerinin satın alma usul ve esaslarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu kapsamda; ekonomik yönden en avantajlı satın almanın gerçekleştirilmesi, çıkar ilişkilerinden kaçınılması, adil rekabet koşulları, şeffaflık ve satın almalarla ilgili tüm işlemlerin öngörülen usul ve esaslara uygun olması amaçlanmaktadır.

Bu satın alma esaslarında belirtilen satın alma kurallarının uygulanmasından yatırımcı sorumludur. Öngörülen usul ve esaslara uygun olmayan satın alımlar sonucunda oluşan giderlere hibe desteği verilmeyecektir.

2. TANIMLAR

Bu satın alma esaslarında geçen;

a) Anahtar teslimi götürü bedel sözleşme: Satın alma dokümanlarında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak işin tamamı için yüklenici/tedarikçi tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden yapılan sözleşmeyi,

b) AT/AB uygunluk beyanı: 27/5/2021 tarihli ve 31493 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “CE” İşareti Yönetmeliği gereği ürünün, teknik düzenlemenin gereklerine uygun olduğunu bildirmek üzere imalatçı ya da yetkili temsilcisi tarafından düzenlenen belgeyi,

c) Benzer iş: Satın alma konusu hizmet veya hizmetin bölümleriyle nitelik ve büyüklük bakımından benzerlik gösteren, aynı veya benzer usullerle gerçekleştirilen, teçhizat, ekipman, mali güç ve uzmanlık ile personel ve organizasyon gerekleri bakımından benzer özellik taşıyan hizmeti,

ç) Birim fiyat ve imalat tarifleri: Projeye dayalı olarak birim fiyat teklifi almak suretiyle satın alımı gerçekleştirilecek yapım işlerinde, yatırımcılarca hazırlanan, iş kaleminin adını, yapım şartlarını, ölçü şeklini, birimini, birim fiyata dâhil ve hariç unsurları ihtilafa meydan vermeyecek biçimde teknik olarak açıklayan birim fiyat tariflerini; anahtar teslimi götürü bedelli işlerde ise uygulama projeleri ve mahal listelerine dayalı olarak imalat iş kalemleri veya iş gruplarının teknik tarif ve özelliklerini belirten tarifleri,

d) CE işareti: 27/5/2021 tarihli ve 31493 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “CE” İşareti Yönetmeliğinde tanımlanan işareti,

e) Deney Raporu: 9/10/2020 tarihli ve 31269 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelikte tanımlanan raporu,

f) Geçerli teklif: Teklif tarihinin belirtildiği, teklif verenin adı soyadı/unvanı, adresi, vergi numarası, ticaret sicil numarası ile imza ve kaşesinin yer aldığı, bu satın alma esaslarında belirtilen esaslar çerçevesinde tüm kalemler için teklif geçerlilik süresinin belirtildiği, teknik şartnameyi/keşif özetini karşılayan tüm kalemlerin KDV ve tüm vergiler hariç olarak fiyatlandırıldığı teklifi,

g) İnşaat müteahhidi: Proje kapsamında inşaat işlerini gerçekleştirilecek olan gerçek veya tüzel kişiyi,

ğ) İş grubu: Anahtar teslimi götürü bedel sözleşme ile yapılacak işlerde, ara veya nihai ödemeye ilişkin iş kalemlerinin toplamından oluşan birimleri,

h) İş kalemi: Birim fiyat üzerinden sözleşme yapılacak işlerde, teknik ve özel yapım şartları belirtilen, birim fiyat tarifleri bulunan ve sözleşmelerinde bedeli gösterilen veya sonradan yeni birim fiyatı yapılan ödemeye esas birimleri,

ı) Makine ve ekipman menşe belgesi: Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler, Türkiye dışında AB’ye aday ülkeler ve diğer Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) yatırımcısı ülkeler, Avrupa Komşuluk ve Ortaklık Aracı (ENPI) ülkeleri ve Avrupa Ekonomik Alanı ülkeleri için “Menşe Şahadetnamesi”ni, bu ülkelerin dışında kalanlar için yetkili mercilerden alınan belgeyi,

- i) Metraj listesi: Anahtar teslimi götürü bedelli işlerde, iş kalemi ve/veya iş grubu; birli teklif işlerde ise iş kalemi şeklinde düzenlenen listeyi,
- j) Özel imalat makine ve ekipmanlar: Piyasada hazır halde bulunmayan, projelendirme veya bir talep üzerine üretimi yapılacak olan, özel ihtisas ve üretim tekniği gerektiren makine ve ekipmanları,
- k) Potansiyel tedarikçi: Makine ve ekipman alımları için yatırımcıya teklif veren gerçek veya tüzel kişiyi,
- l) Potansiyel yüklenici: İnşaat işleri ile makine ve ekipman alımları için yatırımcıya teklif veren gerçek veya tüzel kişiyi,
- m) Referans fiyat farkı: Hibeye esas makine ve ekipman alım ve/veya inşaat işleri tutarını oluşturan her bir kalemin, o kalem için tespit edilen referans fiyatlardan yüksek olan kısımlarının toplamını,
- n) Satın alma dokümanları: Satın alma konusu makine ve ekipman alımları ile inşaat işlerinde; isteklilere talimatları da içeren idari şartnameler ile yaptırılacak işin projesini de kapsayan teknik şartnameler, sözleşme tasarısı ve tüm işlem aşamaları için gerekli diğer bilgi ve belgeleri,
- o) Satın alma: Program kapsamında, yatırımcılarca teklif edilmiş ve hibe sözleşmesine bağlanmış projeler için gerekli olan ve hibeye esas proje tutarı içerisinde kalan makine ve ekipman alımları ile inşaat (yapım) işlerinin bu satın alma esaslarında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yüklenicilerden/tedarikçilerden sağlanması ile ilgili tüm işlemleri,
- ö) TSE Belgesi: Türk Standartları Enstitüsü (TSE) Belgelendirme Merkezi Başkanlığı tarafından Türk Standartlarına uygunluğunun doğrulanması amacıyla yapılan muayene ve deneylerin TSE'nin öngördüğü şartlarda gerçekleştirilip ürünün üretimi için teknolojik yeterlilik ve asgari kalite kontrol yeteneği ile bunların devamlılığını garanti altına alan bir kalite yönetim sisteminin tesis edilip edilmediğinin yerinde tespiti için üretim yeri incelemesi yapıp deney sonuçları ve üretim yeri incelemesi sonucunun uygun bulunması durumunda düzenlenen belgeyi,
- p) TSEK Markası: Türk Standardı bulunmayan konularda, firmaların söz konusu ürünlerinin ülkemizin şartları ve ilgili uluslararası veya diğer ülkelerin standartları esas alınarak TSE tarafından kabul edilen teknik özelliklere uygunluğunu belirten ve akdedilen sözleşme ile TSEK Markası kullanma hakkı veren, firma adına düzenlenen ve üzerlerinde TSEK Markası kullanılacak ürünlerin ticari markası, cinsi, sınıfı, tipi ve türünü belirten, geçerlilik süresi bir yıl olan belgeyi,
- r) Uygulama/alım sözleşmesi: Yatırımcılar ile proje kapsamında satın aldıkları makine ve ekipman ile inşaat işlerini sağlayan tedarikçiler/yükleniciler arasında yapılacak akdi,
- s) Yatırım projesi: Hibe desteğinden yararlanabilmek için belirlenmiş nitelikleri sağlayan gerçek veya tüzel kişilerin ekonomik faaliyetlere yönelik olarak gerçekleştirecekleri projeyi,
- ş) Yerli malı belgesi: Satın alımı gerçekleştirilecek makine ve ekipman için 13/9/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yerli Malı Tebliği (SGM 2014/35)'ne göre düzenlenmiş belgeyi,
- ifade eder.

3. HİBE DESTEĞİ VERİLECEK PROJE GİDERLERİ

Başvuru sahibi:

a) İnşaat işleri,

b) Makine ve ekipman alımı

harcamaları olmak üzere 2 (iki) harcama alanında teklif alımı gerçekleştirebilir. Yatırımın bütçesi, söz konusu harcama alanları dikkate alınarak hazırlanacaktır.

4. TEKLİF ALMA KURALLARI

4.1. TEKLİF ALMA

a) Yatırımcı geçerli teklif alma aşamasında aşağıdaki kurallara uymalıdır:

1. Belge temini ve ibrazı yatırımcının sorumluluğundadır.

2. Satın alma aşamasında istenen belgelere sahip olmayan tedarikçilerle/yüklenicilerle sözleşme imzalanmayacak, sözleşme imzalanmış olsa dahi temin edilen makine ve ekipmanlar ile yapılan inşaat işleri uygun harcama kapsamında kabul edilmeyecektir.

3. Yatırımcı, makine ve ekipmanın istenen belgelere sahip olduğunu araştırmalı ve satın almayı bu belgeleri ibraz edebilecek tedarikçilerle/yüklenicilerle gerçekleştirmelidir.

4. Hibe sözleşmesi sonrasında yatırımcılar uygulama sözleşmesi/sipariş emri teyidi için satın almanın gerçekleştirileceği yükleniciden/tedarikçiden bu belgeleri temin ederek il proje yürütme birimine vermelidir.

5. Makine ve ekipmanlar, yatırımcı tarafından yurt dışından temin edilmiş ise ilgili ülkenin yetkili kurumları tarafından verilmiş menşe belgesi de sunulmalıdır. Bu belge dışındaki herhangi bir belge menşe belgesi olarak kabul edilmez.

b) Teklif alımına çıkılmadan önce, uygun harcama alanları detaylandırılmalıdır. Uygun harcama alanlarının detaylandırılmasında, Tebliğ ve uygulama rehberinde yer alan kısıtlar, referans fiyatlar ve gereklilikler göz önüne alınmalıdır. Bu satın alma esasları dışındaki harcama kalemleri uygun harcama olarak kabul edilmeyecek ve desteklenmeyecektir.

c) Yatırımcı, hibeye esas harcamalarını uygulama rehberinde yer alan kalemlere göre belirlerken bu harcamaların aynı zamanda başvuru dosyasında yer alan proje, çizim veya lisanslara uygun olmasına dikkat etmeli ve satın alma ile ilgili faaliyetlerini bu çerçevede yürütmelidir. Bu kapsamda;

1. İnşaat işleri için belirlenen harcamalar hazırlanan çizim, yapı ruhsatı, detaylı metraj cetveli ve keşif özetine uygun olmalıdır.

2. Makine ve ekipman alımında ve/veya inşaat işlerinde hazırlanan teknik proje dikkate alınmalı; satın alınacak makine ve ekipman ile yapılacak inşaat işleri teknik projeye uygun olmalıdır.

ç) Genel uygulama olarak yatırımcı iki harcama alanının her biri için ilgili harcama alanı kapsamında alacağı tüm uygun alımları içerecek ve bir defada alım yapacak şekilde teklife çıkmalı, teklifleri kendi içerisinde bölmemelidir. Ancak aynı harcama alanı içerisinde farklı özellikteki alım kalemleri söz konusu olduğunda ve bunların bir defada satın alınmasının mümkün olmadığı durumlarda yatırımcı, ilgili harcama alanında benzer kalemleri bir araya getirmek suretiyle birden fazla defada alım yapabilir (Bu yöntem zorunlu durumlarda uygulanmalıdır). Yapılacak değerlendirmelerde tekliflerin kasıtlı olarak bölündüğü tespit edilirse, Genel Müdürlük ve/veya il müdürlüğü bu başvuruları reddetme veya ödeme yapmama hakkına sahiptir.

d) Yatırımcılar tarafından hazırlanacak satın alma dokümanları keşif bedelleri, satın alma sonucunda imzalanacak uygulama sözleşmeleri tutarları ve uygulamalara ilişkin hak ediş tutarları, hibe sözleşmesinde o gider için belirtilmiş tutarın üstünde olamaz.

e) Başvuru dosyasında sunulan ve veri giriş sistemine yüklenen mimari, statik, elektrik tesisat, mekanik tesisat ve benzer bütün çizimlerin imza tarihlerinin uygulama esaslarında belirtilen başvuru tarihinden sonraki bir tarih olması veya revizyon yapılarak güncel tarihli hale getirilmesi gerekmektedir.

f) Ödeme taleplerinin kabul edilebilmesi için iki harcama alanının da hibe sözleşmesi ekinde belirtilmiş olması ve hibe desteği verilecek proje giderleri kapsamında yer alması gerekmektedir. Bu iki koşuldan birinin sağlanmadığı durumlarda projenin herhangi bir safhasında il proje yürütme birimince ödeme için belge düzenlenmez.

g) Hibe sözleşmesi imzalama ve ödeme aşamasında, inşaat işleri ile makine ve ekipman alımlarının başvuru dosyasında yer alan proje ve/veya revize edilen çizim, teknik proje, yapı ruhsatı, detaylı metraj cetveli, keşif özeti ve ilgili diğer belge ve dokümanlara uygunluğu kontrol edilecektir. Bu kontroller sonucu il proje yürütme birimi uygun olmayan inşaat işi ve/veya makine ve ekipmanlar için hibe desteği vermeme hakkına sahiptir.

ğ) Teklif alma koşullarına uymak yatırımcının sorumluluğundadır.

h) Yatırımcı aynı katkı kapsamında bulunan veya uygun olmayan harcamalar için teklif alma kurallarına uymak zorunda değildir.

4.2. TEKLİF DAVET MEKTUBU VE TEKNİK ŞARTNAME

a) Yatırımcı, teklif alımına çıkarken her bir uygun harcama alanına yönelik, uygun harcama kalemlerinin detaylarını içeren bir “teklif davet mektubu” ile teknik özelliklerini içeren ve işi tam olarak tanımlayan bir “teknik şartname”; inşaat işlerinde ise bunlara ek olarak “keşif özeti” hazırlamalıdır.

b) Teklif davet mektubunda;

1. Teklifin hangi harcama alanı için istendiği (İnşaat işleri, makine ve ekipman alımı harcamaları)
2. Tarih
3. Gönderilen tedarikçinin/yüklenicinin adı soyadı/unvanı
4. Yatırımcının adı soyadı/unvanı ve iletişim bilgileri
5. Teklife çıkış amacı
6. Teklifin sunulması gereken son tarih (gün/ay/yıl olarak) ve saat
7. Teklifin hangi tarih (gün/ay/yıl olarak) ve saate kadar geçerli olacağı
8. Teklifin ekinde olması gereken belgeler
9. Yatırımcının istediği özel şartlar

belirtilmelidir. Teklif davet mektubunda yukarıda belirtilen hususların yer almaması ve bunun tekliflerin kontrol ve değerlendirmesini olumsuz etkilemesi durumunda, il müdürlükleri, hibe sözleşmesi imzalama aşamasında bu tekliflerin ait olduğu harcamayı uygun olmayan harcama olarak değerlendirebilir.

c) Yatırımcı tarafından teklif davet mektubunun son sayfası imzalanmalı ve diğer tüm sayfaları paraflanmalı, yatırımcının kaşesi varsa tüm sayfalar kaşelenmelidir.

ç) Yatırımcının her bir uygun harcama alanına (makine ve ekipman alımı ve/veya inşaat işleri) yönelik, uygun harcama kalemlerinin detaylarını içeren en az 1 (bir) teklif alması gerekir.

d) Yatırımcının, ilgili alım kapsamında tüm potansiyel tedarikçilere/yüklenicilere bu satın alma esaslarında standart doküman olarak verilen aynı tarihli tek tip teklif davet mektubu ile tek tip teknik şartnameyi göndererek bunlara dayalı teklif alımı yapması zorunludur. Böylece potansiyel tedarikçiler/yükleniciler arasında adil rekabet, şeffaflık ve eşit muamele ilkesi sağlanmış olacaktır. İl müdürlüğü tarafından yapılacak değerlendirmelerde tüm potansiyel tedarikçilere/yüklenicilere aynı tarihli tek tip teklif davet mektubu ve tek tip teknik şartname gönderilmediği tespit edilirse il müdürlüğü bu tekliflerin ait olduğu harcamayı uygun olmayan harcama olarak değerlendirebilir.

e) Teknik şartname hazırlama aşamasında yatırımcı aşağıdaki hususlara dikkat etmelidir.

1. Teknik şartnameler yatırım kapsamındaki tüm harcama alanları için (inşaat işleri, makine ve ekipman alımı) ayrı ayrı hazırlanmalıdır.

2. Makine ve ekipman alımı harcamaları için hazırlanacak teknik şartnamelerde satın alımı yapılacak her bir kalem belirtilmelidir.

3. Makine ve ekipman alımı için bu satın alma esaslarının ekinde yer alan formata uygun olarak hazırlanacak teknik şartnamelerde; yatırımcının adı soyadı/unvanı ile her bir makine ve ekipmanın adı, teknik özellikleri, birimi ve miktarı belirtilmelidir. Aksi takdirde il proje yürütme birimi, söz konusu kalemleri veya teknik şartnamenin ait olduğu harcamayı uygun olmayan harcama kapsamında değerlendirebilir.

4. Satın alınacak makine ve ekipmanlar Tebliğ ve uygulama rehberinde belirtilen kısıt ve gerekliliklere uygun olarak belirlenmelidir.

5. Makine ve ekipman alımı kapsamında hazırlanacak teknik şartnamelerde yer alacak teknik özellikler satın alımı yapılacak makine ve ekipmanı belirleyici nitelikte olmalı, çok genel teknik özelliklerden kaçınılmalıdır.

6. İnşaat işleri için hazırlanacak teknik şartnamede; yatırımcının adı soyadı/unvanı ve inşaat işi ile ilgili gerekli tüm koşullar belirtilmelidir. İnşaat işlerinde teknik şartname ile birlikte inşaat işinin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı listelerindeki poz numarası, adı, birimi ve miktarının belirtildiği bir keşif özeti de hazırlanmalıdır.

7. İnşaat işleri içeren başvurularda, uygun harcamalar listesinde yer alan her bir yapı için ayrı detaylı metraj cetveli ve keşif özeti hazırlanmalıdır.

8. Yatırımcı keşif özetini bu satın alma esaslarının ekinde yer alan şekilde uygun hı olarak kabul edilen her bir inşaat mahalli için ayrı ayrı hazırlamalıdır.

9. Keşif özeti, inşaat işinin çizimleri ve teknik şartnameleri ile birlikte potansiyel yüklenicilere gönderilmelidir.

10. Başvuruda sunulan proje içerisindeki teklifte yer alan fiyatlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından her bir poz numarasına göre belirlenen birim fiyatlarla karşılaştırılacaktır.

11. Makine ve ekipman alımlarında; bakım, yedek parça, garanti şartları ile yatırımcının tercihihine göre varsa diğer özel şart ve istekler teknik şartnamede belirtilmelidir.

12. Teklif davet mektupları ve ekinde yer alan teknik şartnameler, inşaat işlerinde keşif özeti ve çizimlerle birlikte potansiyel tedarikçilere/yüklenicilere elden teslim edilmeli veya taahhütlü posta/kargo ile gönderilmelidir.

13. Yatırımcının hazırlayacağı teknik şartnameler ve inşaat işlerinde keşif özetlerinin tümü; uygulama rehberinde belirtildiği şekilde hibe sözleşmesi ekinde sunulmalıdır. Aksi takdirde hibe sözleşmesi imzalanmayacaktır.

4.3. TEKLİF GEÇERLİLİK SÜRESİ

a) Yatırımcı teklifin geçerlilik süresini belirlerken aşağıdaki hususlara dikkat etmelidir:

1. Teklif geçerlilik süresi, hibe sözleşmesi imzalanması planlanan tarihten itibaren en az 60 (altmış) gün sonrasını kapsamalıdır.

2. Teklif geçerlilik süresi tamamlanmadan seçilen tedarikçi/yüklenici ile uygulama/alım sözleşmesi imzalanmalı ve bu sözleşme hibe sözleşmesi sonrası il müdürlüğüne sunulmalıdır.

b) Yatırımcı, teklif geçerlilik süresini belirleme aşamasında, il müdürlüğü ile sözleşme imzalamadan önce yaptığı tüm alımların destek kapsamı dışında kalacağını unutmamalıdır.

c) Seçilen teklif göz önünde bulundurularak başvuruda ve hibe sözleşmesi aşamasında uygun harcama kapsamında kabul edilen miktar ve tutarlar üzerinden hibe sözleşmesi imzalanacak ve satın alma seçilen tedarikçiden/yükleniciden yapılacaktır.

ç) Her koşul altında tedarikçi/yüklenici ile sözleşme imzalama tarihinde oluşabilecek fiyat artışları yatırımcı tarafından aynı katkı ile karşılanacaktır.

d) İl proje yürütme birimi, oluşabilecek fiyat artışlarının yatırımcı tarafından karşılanacağına dair taahhünameyi hibe sözleşmesi aşamasında yatırımcıya imzalatmalıdır.

e) Başvuruların sona erdiği tarih ile olası hibe sözleşmesi imzalanma tarihi arasındaki süre takriben 3 (üç) aydır. Yatırımcı bu takvimi göz önünde bulundurmalıdır.

4.4. TEKLİFİN VERİLMESİ

a) Potansiyel tedarikçiler/yükleniciler, detayları teklif davet mektubu ve teknik şartnamede yer alan her bir harcama kalemini fiyatlandırarak ve teklifin sunulması gereken son tarihi geçirmeden, teklif davet mektubunda belirtilen bütün şartlara uygun şekilde tekliflerini sunmalıdırlar.

b) Satın alma konusunda potansiyel tedarikçi/yüklenici bulmak yatırımcının sorumluluğundadır.

4.4.1. Tekliflerin Hazırlanması Aşamasında Dikkat Edilecek Hususlar

a) Potansiyel tedarikçiler/yükleniciler tekliflerini KDV ve tüm vergiler hariç olarak ve teknik şartnamede belirtilen tüm kalemleri fiyatlandırarak vermelidirler.

b) Teklifte yer alan fiyatlar KDV ve tüm vergiler hariç olarak verilmez veya teknik şartnamede belirtilen tüm kalemler birim ve toplam olarak fiyatlandırılmaz veya genel toplam belirtilmez ise il müdürlüğü, söz konusu kalemleri uygun harcama kapsamında değerlendirmez.

c) Tekliflerde fiyatlar;

1. Makine ve ekipman alımlarında teknik şartnamede belirtilen formata,

2. İnşaat işlerinde ise teknik şartname ile keşif özetine

uygun olarak her bir kalem için birim fiyat ve toplam fiyat olarak verilmelidir.

3. Küsuratlar iki haneyi aşmayacak şekilde belirtilmeli ve yuvarlama yapılmamalıdır. Rakamlar yazılırken binler basamakları nokta ile küsuratlar ise virgül ile ayrılmalıdır. (Örneğin: 2.788.342,75 TL)

ç) Makine ve ekipman için tekliflerin fiyatlandırılmasında aşağıdaki esaslar dikkate alının

1. Yurt içinden temin edilen makine ve ekipman için birim ve toplam fiyatlar vergiler ve harçlar hariç olacak şekilde verilmelidir.

2. İthal edilecek olan makine ve ekipman için, birim ve toplam fiyatlar, gümrük vergileri hariç yani DDP (Delivery Duty Paid: Gümrük vergisi ödenmiş olarak teslim) olarak verilmelidir.

3. Makine ve ekipman alımlarında verilecek tekliflerde fiyatlar; makine ve ekipman (paketleme, sigorta, ambalajdan çıkarma hariç) ile nakliye ve montaj giderlerinin tek bir faturada belirtilmesi şartı ile uygun ödeme kapsamında değerlendirilecektir.

4. Teklifler Türk Lirası dışında farklı para birimleri üzerinden verilemez.

5. Tekliflerde, teklif geçerlilik süresi tarih (gün/ay/yıl) ve saat şeklinde belirtilmelidir.

6. Hibe sözleşmesi öncesi, teklifin/tekliflerin teknik şartnameyi, inşaat işlerinde keşif özeti karşılayıp karşılamadığı kontrol edilecek; teknik şartnameyi, inşaat işlerinde keşif özeti karşılamayan teklif/teklifler için yatırımcıdan ek bilgi ve/veya yeniden belge tanzimi istenecektir. Yatırımcı tarafından sunulan ilave bilgi ve açıklamalar sonucunda ilgili kalemler hâlâ teknik şartnameyi/keşif özeti karşılamıyorsa söz konusu kalem(ler) uygun olmayan harcama kapsamında değerlendirilecektir.

7. Makine ve ekipman alımı kapsamında, teklif veren tedarikçiler/yükleniciler tekliflerinde teknik şartnamede yer alan her bir kalem için marka ve model ile bu marka ve modelin teknik özelliklerini belirtmelidirler.

8. Yatırımcının destek almak istediği alımlar için; satın alma uygunluk onayı almak üzere il proje yürütme birimine sunduğu satın alma evrakının ekinde:

i. Teklifi imzalayan kişiye ait imza beyannamesi, tüzel kişiye ait imza sirküsü

ii. Teklif davet mektubunun potansiyel tedarikçi/yüklenici tarafından imzalanmış aslı veya fotokopisi

iii. Teknik şartnamenin, inşaat işlerinde keşif özeti potansiyel tedarikçi/yüklenici tarafından imzalanmış aslı veya fotokopisi

iv. **Tedarikçi/yüklenici;**

✓ **Tüzel kişi ise**, Ticaret ve/veya Sanayi Odasından uygulama rehberinin yayımı tarihinden sonra alınmış Ortaklık Yapısını Gösteren Belge (Bu belgede ortakların hisse oranları belirtilmelidir. Ortaklık yapısını gösteren belgelerin fotokopileri il müdürlüklerince “ASLI GİBİDİR” şeklinde onaylanmak suretiyle kabul edilebilir.)

✓ **Gerçek kişi ise**, T.C. Kimlik Numarasının yer aldığı nüfus cüzdanı fotokopisi veya nüfus kayıt sureti

✓ **Ticaret ve/veya Sanayi Odasına üye ise**, Ticaret ve/veya Sanayi Odasından uygulama rehberinin yayımı tarihinden sonra alınmış Faaliyet Belgesi veya Faaliyet Alanını Gösteren Belge (Faaliyet belgelerinin fotokopileri il müdürlüklerince “ASLI GİBİDİR” şeklinde onaylanmak suretiyle kabul edilebilir.)

✓ **Esnaf ve Sanatkarlar Odasına üye ise**, Esnaf ve Sanatkarlar Odasından uygulama rehberinin yayımı tarihinden sonra alınmış Mesleki Faaliyet Belgesi veya Faaliyet Alanını Gösteren Belge (Mesleki faaliyet belgelerinin fotokopileri il müdürlüklerince “ASLI GİBİDİR” şeklinde onaylanmak suretiyle kabul edilebilir.)

✓ **Serbest mühendis veya müşavir statüsünde gerçek kişi ise**, bağlı olduğu meslek odasından alınmış uygulama rehberinin yayımlandığı yıla ait Serbest Müşavirlik Mühendislik Büro Tescil Belgesi (Serbest Müşavirlik Mühendislik Büro Tescil Belgesinin fotokopisi il müdürlüklerince “ASLI GİBİDİR” şeklinde onaylanmak suretiyle kabul edilebilir.)

bulunmalıdır.

d) Yukarıda istenen belgelerin tamamı satın alma işleminin tamamlanmasına kadar geçerliliğini korumalıdır.

e) Seçilen tedarikçinin/yüklenicinin:

✓ **Yurt içinde üretilmiş makine ve ekipmanlar** için TSE, TSEK, deney raporu veya yerli malı belgelerinden herhangi biri ile kataloğu

- ✓ **İthal makine ve ekipmanlar** için CE belgesi, deney raporu veya AT/AB Uygunluk Beyanı (CE Uygunluk Deklarasyonu)’nın herhangi biri ile katalog ve nihai raporda menşe belgesini
- ✓ **Özel imalat makine ve ekipmanlar** için iş deneyim belgesi, kapasite raporu ile birlikte Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen üretim konusuyla uyumlu sanayi sicil belgesi veya deney raporunu*

sunması halinde uygun harcama kapsamında değerlendirilecektir.

* Deney raporu için Bakanlığımızca deney yapma yetkisi verilen kuruluşların listesine [Tarımsal Teknolojiler \(tarimorman.gov.tr\)](http://TarımsalTeknolojiler.tarimorman.gov.tr) adresinden ulaşılabilir.

f) Yukarıda istenen belgelerin tamamı satın alma işlemi tamamlanana kadar geçerliliğini korumalıdır.

g) Tedarikçinin/yüklenicinin SGK ve vergi dairesine borcu olmadığına dair güncel belge ile yetkili mercilerden alınacak ihaleden yasaklı olmadıklarına dair belgenin de satın alma dosyasında sunulması gerekmektedir.

ğ) Ayrıca,

1. İhtiyari Garanti Belgesi
2. Satış Sonrası Hizmet Yeterlilik Belgesi (Yetkili Servis Belgesi) veya TSE Hizmet Yeterlilik Belgesi veya yüklenici/tedarikçinin vereceği hizmet yeterlilik taahhüdü
3. Yetkili Servislerin Listesi
4. Türkçe Bakım ve Kullanma Kılavuzu

satın alma aşamasında sunulmalıdır. Bu belgelerin onaylanmış asılları yatırımcı tarafından muhafaza edilecektir.

h) İnşaat işleri ile ilgili satın almalarda teklif sahibinin aşağıda verilen asgari yeterlilik kriterlerini karşılaması gerekmektedir:

1. Son 3 (üç) yılda, işbu davette tanımlanan işlere eşdeğer inşaat işlerinin doğasına ve karmaşıklığına sahip en az bir işin inşaatında ana yüklenici olarak çalışmış olmak (Satın alma bedelinin en az %50’si oranında iş bitirme belgesi)
2. İnşaat müteahhidi yetki belgesine sahip olmak
3. İşin tatminkâr bir şekilde yapımına yeterli inşaat ekipmanı ve personelinin bulunması (Ya da bulunacağına dair taahhütname)
4. Sözleşme kapsamındaki işleri başarıyla yerine getirmek için gerekli mali kaynaklara sahip olmak (Diğer bir deyişle, mali kaynakların bulunabilirliğini destekleyen satın alma bedelinin en az %20 si oranında Banka Referans Mektubu. Bu belge sadece yüklenici olarak seçilen firmadan istenecektir.)

ı) İnşaat işleri ile ilgili satın alımlarında yüklenicilerin “İş Bitirme Belgesi” sunması gerekmektedir. İş Bitirme/İş Deneyimi Belgesi olarak aşağıda yer alan belgelerden birinin sunulması yeterlidir:

1. Özel yapım işlerinde; hak ediş sonrası düzenlenen “Fatura+Sözleşme+Yapı Kullanma İzin Belgesi”
2. Özel yapım işlerinde; iş sonucu temin edilmiş Yapı Ruhsatı/Yapı Kullanma İzin Belgesi’ne istinaden belediye başkanlığından alınacak resmi yazı
3. Resmî kurumlara yapılan işlerle ilgili olarak imzalanmış sözleşme ve kurum tarafından verilmiş resmi yazı
4. Mühendis veya mimarlar için lisans eğitimlerine uygun inşaat işleri satın alımlarında, iş deneyimi olarak mezuniyet belgesi

NOT: İş deneyimi bulunmayan mühendis veya mimarların, aldıkları lisans eğitimine uygun inşaat işi satın alımlarına ilişkin yapacakları başvurularında, toplam süresi 15 (on beş) yılı geçmemek kaydıyla mezuniyetlerinden sonra geçen her yıl için (2024 yılı inşaat işi ihalelerinde benzer iş deneyimi olarak dikkate alınacak inşaat mühendisi diploma tutarı) 2.304.515 TL iş deneyimi olarak dikkate alınır. Bu şekilde elde edilen deneyim; mühendis/mimarın 5 (beş) yıldır en az %51 hissesine sahip olduğu tüzel kişilikler tarafından da kullanılabilir.

4.4.2. Makine Ve Ekipman İle İnşaat İşleri Alımları İçin Genel Hususlar

a) Teklif/Teklifler, teklif davet mektubu ekinde gönderilen teknik şartname ve inşaat işlerinde keşif özeti formatına uygun olarak verilmelidir. İnşaat işlerinde keşif özeti, teknik şartnameyi mutlaka karşılamalıdır. Teknik şartnamede ve inşaat işlerinde keşif özetinde belirtilen teknik özellik/özelliklerin ve miktarın altında teklif verilemez. Teklifte/Tekliflerde, tüm şartların kabul edildiğine dair genel ifadeler olmamalı, teknik şartname ve inşaat işlerinde keşif özetine uygun olarak her bir kalemin; adı (inşaat işlerinde poz numarası), teknik özellik/özellikleri, birim ve miktarı belirtilmelidir.

b) Yatırımcı, alım yapacağı alanda faaliyet gösteren potansiyel tedarikçilerden/yüklenicilerden teklif almalıdır. Bu kapsamda, teklif veren tedarikçi/yüklenici faaliyet alanını gösteren ve teklifin eklerinde belirtilen belgelerden kendi statüsüne uygun belgeyi teklifin ekinde sunmalıdır. Bu belgeler, tedarikçinin/yüklenicinin faaliyet alanı yazılı olacak şekilde ilgili kurumlardan alınmalıdır.

c) Başvuru sahipleri, faaliyet alanları uygun olsa bile, başvuru yaptıkları döneme ait başka projelerin inşaat işleri ile makine ve ekipman alımlarına teklif veremezler. Böyle bir durumun tespit edilmesi durumunda mevcut başvuruları reddedilir.

ç) Teklifte; teklifin tarihi, teklif sahibinin adı soyadı/unvanı, adresi, vergi numarası, ticaret sicil numarası (esnaf ve sanatkâr statüsünde olan tedarikçilerde/yüklenicilerde esnaf sicil numarası, serbest mühendis ve müşavirlerde büro tescil numarası) bulunmalı ve bu belgeler teklifin ekinde sunulmuş olan diğer belgelerde yer alan bilgiler ile uyumlu olmalıdır.

d) Tekliflerin son sayfası, teklif verenler tarafından imzalanmalı ve diğer tüm sayfaları paraflanmalı, yatırımcının kaşesi varsa tüm sayfalar kaşelenmelidir. İl müdürlüğüne tekliflerin ıslak imzalı, orijinal nüshaları sunulmalıdır. Bu konuda bir şüphe veya şikâyet olması durumunda il müdürlüğü, ilgili tedarikçiden/yükleniciden kanıtlayıcı doküman isteme hakkına sahiptir.

e) Bir tedarikçi/yüklenici firmanın aynı başvuru döneminde farklı projelere teklif vermesi durumunda, tekliflerdeki imzalar karşılaştırılacaktır. Aynı firmanın farklı projelere verdiği tekliflerdeki imzalar arasında uyumsuzluk tespit edilmesi durumunda ilgili firmaların imza sirküleri istenecek ve buna göre işlem yapılacaktır.

f) Değerlendirmeler sonucunda; ek bilgi veya belgelerde herhangi bir uyumsuzluk tespit edilmesi halinde ilgili teklifin ait olduğu harcama alanının tamamı uygun olmayan harcama kapsamında değerlendirilecektir.

g) İl proje yürütme birimi tarafından yapılacak değerlendirmede başvuru dosyasında sunulan ve veri giriş sistemine yüklenen çizimlerin imza tarihleri kontrol edilecektir. Değerlendirmeler sonucunda uyumsuzluk tespit edilmesi halinde başvuru reddedilecektir.

ğ) Hibeye esas bütçede yer alan makine ve ekipman yeni olmalıdır. Daha önce kullanılmış makine ve ekipman kabul edilmeyecektir.

h) Ödeme ve izleme sırasında hibeye esas bütçede yer alan makine ve ekipmanların üzerinde marka, model, seri no, üretim yılı gibi bilgileri içeren etiketlerin bulunması zorunludur.

4.5. TEKLİFLERİN GEÇERLİLİĞİ

a) Teklifin geçerliliği, teklifin doğruluğunu ve teklifin değerlendirilmesi için taşınması gereken kriterleri ifade etmektedir.

b) Birden fazla teklif alınması durumunda; yatırımcı geçerli teklifler içerisinde seçtiği en uygun teklife göre yatırımını bütçelendirecek, varsa diğer geçerli teklifleri de başvuru dosyasına ekleyecektir.

c) Geçerli teklifin şartları, tanımlar kısmında belirtilmiş olup bu şartların herhangi birini karşılamayan teklifler geçersiz sayılacaktır.

ç) Yatırımcı tarafından tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında tekliflerin bu şartları taşıyıp taşımadığı kontrol edilmeli ve geçersiz teklifler değerlendirmeye alınmamalıdır.

4.6. TEKLİFLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tekliflerin değerlendirilme süreci, potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin tekliflerini başvuru sahiplerine sunmaları ile başlar. Yatırımcı teklifleri değerlendirirken aşağıdaki hususlara dikkat etmelidir:

- a) Tekliflerin geçerli olup olmadığını kontrol etmelidir.
- b) Teklifin ekinde, istenen belgelerin bulunup bulunmadığını kontrol etmelidir.
- c) Teklif edilen fiyat/fiyatların, serbest piyasa şartlarına göre makul ve kıyaslanabilir olmasına dikkat etmelidir.
- ç) Teklif/Tekliflerin geçerli olmaması durumunda, yatırımcı tarafından yeniden teklif istenmeli ve geçerli teklif başvuru dosyasında sunulmalıdır.
- d) Teklifteki hesaplama ve toplamaların doğruluğunu kontrol etmelidir. Teklifteki hesaplama hatalarında sorumluluk yatırımcıya aittir.
- e) Yatırımcı, satın almayı gerçekleştireceği geçerli teklifi belirledikten sonra, yatırım bütçelendirilecektir. Geçerli tekliflerin değerlendirilmesinde en önemli kural, genel toplamda en düşük değere sahip geçerli teklifin yatırımın bütçelendirilmesinde kullanılacak olmasıdır.
- f) Yatırımcı gerek aynı katkının gerekse verilecek hibenin kullanımında etkinlik, ekonomiklik ve verimlilik açısından gerekli özeni göstermek zorundadır.

4.7. ALIMIN GERÇEKLEŞMESİ

- a) Proje kapsamındaki alımlar, hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra yapılmalıdır. İl müdürlüğü ile sözleşme imzalanmadan önce yapılacak alımlar uygun harcama olsa dahi kabul edilmeyecektir.
- b) Sözleşme öncesi kontroller ve projenin iş takvimi analizleri sonucunda; il müdürlüğü, gerektiğinde Genel Müdürlük, yatırımcıya verilecek destek tutarında kesintiye gidebilir.
- c) Yatırımcı, geçerli teklifin sahibi olan tedarikçi/yüklenici ile uygulama/alım sözleşmesi imzalamalı ve alımı söz konusu tedarikçiden/yükleniciden gerçekleştirmelidir. Uygulama/alım sözleşmeleri hibe sözleşmesi sonrası il müdürlüğüne sunulmalıdır.
- ç) Yatırımcının seçtiği tedarikçi/yüklenici ile uygulama/alım sözleşmesi imzalamasına ve alım yapmasına engel teşkil edebilecek bazı istisnai durumlar olabilir. Bu durumlarda yatırımcının yapması gereken işlemler aşağıda belirtilmiştir.

d) Satın alımlarda istisnai durumlar:

1. Seçilen teklif sahibi tedarikçinin/yüklenicinin, yatırımcı ile sözleşme imzalamaktan kaçınması durumunda; yatırımcı, il müdürlüğünün kendisini hibe sözleşmesi imzalamaya davet ettiği tebliğ tarihinden sonraki bir tarihte olacak şekilde bir sözleşmeye davet mektubu hazırlayacaktır. Yatırımcı, bu davet mektubunda tedarikçiye/yükleniciye sözleşme imzalamak için en az 10 (on) gün süre tanıyacak ve tedarikçi/yükleniciyi taahhütlü posta/kargo ya da noter yoluyla sözleşmeyi imzalamaya davet edecektir. Tedarikçinin/Yüklenicinin bu mektupta belirtilen son güne kadar sözleşme imzalamaması durumunda; yatırımcı, il müdürlüğüne verilmek üzere söz konusu durumu açıklayan bir dilekçe hazırlayacaktır. Bu dilekçenin ekine tedarikçiye/yükleniciye gönderdiği sözleşmeye davet mektubunun bir fotokopisini ve taahhütlü posta/kargo gönderim evrakı ya da noter ihbarnamesini ekleyecektir.
2. Teklif sahibi tedarikçinin/yüklenicinin teklifinde belirtilen fiyatlardan satış yapmayı kabul etmemesi halinde yatırımcı bu durumu belgelemek zorundadır.
3. Söz konusu teklif sahibi tedarikçi/yüklenici, satın alım sırasında iflas etmiş veya üretime/ticarete ara vermiş ise yatırımcı, bu durumu belgelemek zorundadır.
4. Tedarikçinin/Yüklenicinin sözleşmede yer alan yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumunda;
 - i. Yatırımcı dilekçe ile tedarikçinin/yüklenicinin sözleşmedeki hangi yükümlülüklerini (teslim/iş bitirme süresi, teslim koşulu vb.) yerine getirmediğini açıklayacak ve tedarikçi/yüklenici ile yapmış olduğu sözleşmenin bir fotokopisi ile taahhütlü posta/kargo gönderim evrakı ya da noter ihbarnamesini dilekçesine ekleyerek il müdürlüğüne sunacaktır. İl müdürlüğü gerekli durumlarda sözleşme koşullarının yerine getirilmediği veya başlanmasına rağmen zamanında yerine getirilemeyeceğini tespit için görüşme ve incelemeler yapabilecektir.
 - ii. İl müdürlüğü ile yapılan sözleşmede; satın alımın yapılacağı tedarikçi/yüklenici, satın alınacak makine ve ekipmanların marka, model ve teknik özellikleri yer almaktadır. Bu

nedenle, yatırımcı sözleşmesinde değişiklik yapmak için il müdürlüğüne başvı zorundadır. Aksi taktirde il müdürlüğü tarafından ödeme yapılmayacaktır.

iii. Yukarıda sayılan ve benzeri istisnai durumlarda yatırımcı, il müdürlüğüne tedarikçi/yüklenici değişikliği talebinde bulunabilecektir. Bu amaçla yeniden, en az 1 (bir) geçerli teklif il müdürlüğüne sunulmalıdır. Hibe sözleşmesi aşamasında il müdürlüğüne sunulan seçilmiş tedarikçinin/yüklenicinin değiştirilme talebi, bununla ilgili kanıtlayıcı belgeler, yeni teklif/teklifler tüm ekleriyle beraber sözleşme değişikliği aşamasında il müdürlüğüne sunulmalıdır. Seçilen yeni tedarikçinin/yüklenicinin teklifindeki fiyatların, yatırımcı ile il müdürlüğü arasında imzalanmış sözleşmede belirtilen fiyatlardan daha fazla olması durumunda, fazla olan kısım yatırımcı tarafından aynı katkı olarak karşılanacaktır.

iv. Tedarikçi/yüklenici değişiminde; il müdürlüğü, gerektiğinde Genel Müdürlük yukarıda belirtilen belgelere ek olarak başka belge veya bilgi isteyebilir.

4.8. MAKİNE EKİPMAN ALIM SÖZLEŞMESİ

a) Satın alımla ilgili tüm hususlar yatırımcı ile tedarikçi/yüklenici arasında yapılacak makine ve ekipman alım sözleşmesinde belirtilecektir.

b) Makine ve ekipman alım sözleşmesi, yatırımcı ile tedarikçi/yüklenici arasında yapılacak bir sözleşme olup il müdürlüğünün makine ve ekipman alım sözleşmesi ile ilgili herhangi bir sorumluluğu olmayacaktır.

c) Makine ve ekipman alım sözleşmelerinde fesih koşulları düzenlenmelidir.

ç) Teklif geçerlilik süresi tedarikçi/yüklenici ile alım sözleşmesi imzalandığında sona erecek ve bu aşamadan sonra makine ve ekipman alım sözleşmesi hükümleri geçerli olacaktır.

4.9. ALINAN MAKİNE EKİPMANIN TESLİMİ

a) Yatırımcı, potansiyel tedarikçilere/yüklenicilere gönderdiği “Teklif Davet Mektubu”nda satın alımı gerçekleştirecek makine ve ekipmanların teslim koşullarını belirtecektir.

5. İŞ AKIŞI

Yatırımcının geçerli teklif alma ve satın alım sürecinde aşağıdaki iş akışlarını izlemesi önerilir:

- Teklif davet mektubunun hazırlanması
- Teknik şartnamenin/keşif özetinin hazırlanması
- Teklif davet mektubunun hibe sözleşmesi tarihinden önce teklif alınacak şekilde potansiyel tedarikçilere/yüklenicilere gönderilmesi
- Potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin tekliflerini sunması
- Yatırımcı tarafından tekliflerin değerlendirilmesi, en uygun teklifin seçilmesi ve yatırımın bütçelendirilmesi
- Satın alma belgelerinin başvuru belgeleri ile birlikte il müdürlüğüne sunulması
- İl müdürlüğü tarafından belgelerin kontrol edilmesi, yer tespitinin yapılması ve hibe sözleşmesi imzalanması
- Hibe sözleşmesi imzalanması sonrası yatırımcı ile tedarikçi/yüklenici arasında uygulama/alım sözleşmesi yapılması
- Hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra alımın gerçekleştirilmesi, faturalandırılması, teslimi ve kontrolü ile evrakların dosyalanması

6. PİYASA KOŞULLARI

a) Yatırım kapsamında gerçek ve tüzel kişilerce gerçekleştirilecek satın alımlarda, genel kabul görmüş ticari teamüller ve rekabete dayalı serbest piyasa koşulları izlenecektir.

b) Başvuruda belirtilen birim fiyatlar esas alınacak olup enflasyon oranı dikkate alınmayacaktır.

c) Hibe sözleşmesi imzalanmadan önce il müdürlüğü tüm alımlar için teklifte yer alan kalemin, o kalem için belirtilmiş teknik özellikleri göz önünde bulundurarak referans fiyatlara uygun olup olmadığını kontrol edecektir.

ç) Yapılacak incelemeler neticesinde referans fiyatların üzerinde harcama kalemleri tespit edildiği takdirde, il proje yürütme birimi bu kalemlerin tutarlarında azaltma yapma veya bu kalemleri uygun harcama kapsamında kabul etmeme veya projeyi reddetme hakkına sahiptir.

7. ADİL REKABET KOŞULLARI, ŞEFFAFLIK VE FIRSAT EŞİTLİĞİ

a) Teklif alımları ve satın alımlarda adil rekabet koşulları, şeffaflık ve fırsat eşitliğinin sağlanması, manipülasyonlardan, usulsüzlük ve dolandırıcılık kapsamına giren faaliyetlerden kaçınılması ve tüm işlemlerin “Sağlam Mali Yönetim Prensipleri” ile uyumlu olması gerekmektedir. İl müdürlüğü tarafından yapılacak değerlendirmelerde bu konular da dikkate alınacak olup aksi durumlarda il müdürlüğü bu başvuruları reddetme hakkına sahiptir.

b) Yatırımcının gerçekleştireceği satın alma işlemine teklif verecek potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin tekliflerini bu satın alma esaslarında belirtilen hususlara uygun şekilde hazırlayarak sunması zorunludur.

c) Yatırımcı, bu satın alma esaslarında belirtilen niteliklere uygun tedarikçilerin/yüklenicilerin seçimi konusunda azami özeni gösterecek ve satın almanın, temel satın alma kurallarına uygun olarak gerçekleştirilmesini sağlayacaktır.

ç) İl müdürlüğü; teklif toplama ve satın alma sürecinin şaibeli olduğu veya temel satın alma kuralları ile tekliflerin bağımsızlığı ilkesinin ihlal edildiği kanaatine varırsa başvuruyu reddetme hakkına sahiptir. Bu durumda projenin aksamamasından ve doğabilecek maliyetlerden Bakanlık hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.

d) Satın alımlarda yatırımcının ve tedarikçilerin/yüklenicilerin aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmaları yasaktır:

1. Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla satın almaya ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

2. Potansiyel tedarikçileri/yüklenicileri tereddüde düşürmek, teklif vermelerini engellemek, potansiyel tedarikçilere/yüklenicilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya satın alma kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

3. Sahte belge düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

4. Bir potansiyel tedarikçi/yüklenici tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekâleten birden fazla teklif vermek.

Bu yasak fiil veya davranışlarda bulunanlar hakkında Bakanlık fiil veya davranışın özelliğine göre ilgili yasal hükümleri uygulama hakkına sahiptir. Yatırımcı gerek teklif alma ve teklifleri değerlendirme, gerekse satın alma aşamasında bu hususlara dikkat etmelidir.

8. YAZIŞMA DİLİ

a) Tedarikçiler/yükleniciler tarafından verilen teklifler ve yatırımcının il müdürlüğüne satın alımlarla ilgili sunacağı tüm dokümanlar Türkçe olmalıdır.

b) Teklif davet mektubu, teknik şartname, keşif özeti ve teklifler bilgisayarda hazırlanmalı, el yazısı kullanılmamalıdır.

9. BELGELERİN İL MÜDÜRLÜKLERİNE TESLİMİ

a) Yatırımcılar, sisteme girdikleri ve ekledikleri tüm belgeleri kapsayan başvuru dosyalarını ve mevzuata uygun olarak yaptıkları inşaat işleri ile makine ve ekipman alımlarına ilişkin satın alma belgelerinin aslını hibe sözleşmesi imzalama aşamasında ilgili il müdürlüğüne teslim ederler.

b) İl müdürlüğü, hibe sözleşmesi imza aşamasında gerekli durumlarda yatırımcıdan ilave veya belge isteme hakkına sahiptir. Yatırımcıdan istenen belgeler yeni düzenlenmiş belgeler olmamalı, dosya içindeki belgelerin doğruluğunu ispatlayan ve izah eden belgeler olmalıdır.

10. SATIN ALMALARA AİT DOSYALARIN İNCELENMESİ

10.1. İL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN YAPILACAK UYGULAMA VE İNCELEMELER

a) Satın alma işlemlerinin il proje yürütme birimi tarafından incelenmesinden sonra, uygun bulunan projeler için yatırımcı ile hibe sözleşmesi imzalanır.

10.2. GENEL MÜDÜRLÜK TARAFINDAN YAPILACAK UYGULAMA VE İNCELEMELER

a) Satın alma süreci ve proje uygulamaları Genel Müdürlük tarafından incelenebilir. Bunun için il müdürlüklerinden evrak talep edilebilir.

b) Genel Müdürlük, gerek duyması halinde satın alma işlemine herhangi bir safhada müdahale edebilir, satın alma belgelerini kabul ve/veya reddi yönünden inceleyebilir.

c) İnceleme sonucunda Genel Müdürlüğün verdiği karar kesindir.

11. ÇIKAR İLİŞKİLERİ

a) İnşaat işleri ile makine ve ekipman alımlarında çıkar ilişkilerinden kaçınılması zorunludur.

b) Yatırımcı ile potansiyel tedarikçiler/yükleniciler arasında ve/veya teklif alınan potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin kendi aralarında herhangi bir çıkar ilişkisi olmamalı, potansiyel tedarikçi/yüklenici seçiminde buna özen gösterilmelidir. Bu konu önem arz etmekte olup il müdürlüğü, başvuru dosyasıyla birlikte sunulan Ticaret ve/veya Sanayi Odasından alınmış “Ortaklık Yapısını Gösteren Belgeler”den bu durumu kontrol edecektir.

c) Yatırımcı ile tedarikçiler/yükleniciler arasındaki çıkar ilişkisi kontrolünde dikkate alınacak diğer bir nokta ise ailevi ilişkilerdir. Yatırımcı ile tedarikçiler/yükleniciler arasında herhangi bir ailevi ilişki olduğundan şüphelenilmesi durumunda yatırımcıdan ek bilgi/belge ve gerekirse “Vukuatlı Nüfus Kayıt Örneği” istenerek akrabalık ilişkileri sorgulanır.

ç) İl müdürlüğü tarafından, yatırımcı ile potansiyel tedarikçiler/yükleniciler arasında ve/veya teklif veren potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin kendi aralarında herhangi bir çıkar ilişkisi tespit edildiğinde başvuru reddedilecektir.

d) Genel Müdürlük ve/veya il müdürlüğü tarafından, potansiyel tedarikçiler/yükleniciler arasında ve/veya teklif alınan potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin kendi aralarında aynı tedarikçinin/yüklenicinin satın alma işlemini üstlenmesi için teklif verdiği ve/veya satın almanın yapıldığının tespit edilmesi durumunda işlem reddedilecektir.

e) Teklifi veren potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin çıkar ilişkisi kurma ve/veya buna teşebbüs etme durumları tespit edildiğinde ek teklif veren potansiyel tedarikçilerin/yüklenicilerin ilgili başvuru dönemi kapsamında 81 ilde yapılan satın almalarda tedarikçi/yüklenici olmak için verdikleri teklifler değerlendirmeye alınmayacaktır.

f) İl müdürlüğü bir çıkar ilişkisi tespit ettiği takdirde, bu durumu netleştirmek için yatırımcıdan ilave bilgi veya belge talep edebilir.

g) Projenin değerlendirilmesi aşamasında mevcut bilgi veya belgelerden bir çıkar ilişkisi tespit edilmez ancak projenin uygulama ve faaliyet dönemlerinde Genel Müdürlük ve/veya il müdürlüğü tarafından çıkar ilişkisi oluşturabilecek bir durum tespit edilirse veya şikâyet neticesinde yapılan incelemeler sonucunda böyle bir durum tespit edilirse hibe sözleşmesi feshedilecek ve ödeme yapılmış ise ödenen miktar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesi hükümlerine göre gecikme zammı ile birlikte anılan Kanun hükümlerine göre yatırımcıdan geri alınacaktır.

SATIN ALIMLARDA KULLANILACAK DOKÜMANLAR

MAKİNE VE EKİPMAN SATIN ALIMLARINDA KULLANILACAK DOKÜMANLAR

EK-1A

MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARI-TEKLİF VERMEYE DAVET MEKTUBU

Tarih:

Tedarikçi:

1. Firmanızı, aşağıdaki kalemlerin tedariki için fiyat teklifi vermeye davet ediyoruz.
(I)
(II)
2. Bu davet konusu kalemlerin tamamı için fiyat vermeniz gerekmektedir. Fiyat teklifiniz davet konusu kalemlerin tamamı için değerlendirilecek ve satın alma, davet konusu kalemlerin tamamı için en uygun teklifi veren tedarikçiden gerçekleştirilecektir.
3. İstenen formatta hazırlayacağınız fiyat teklifiniz aşağıdaki adrese teslim edilecektir:
Adres:
Telefon Numarası:
Faks Numarası:
4. Fiyat teklifi ile birlikte, fiyat verilen her bir kalem için, satış sonrası bakım onarım hizmetleri veren tedarikçilerin listesi de dahil olmak üzere, yeterli düzeyde teknik belge, bilgi ve katalog ile diğer matbu evrak da verilmelidir.
5. Teklifler en geç .../.../... tarihi, ... saatine kadar 3 üncü maddede belirtilen adrese gönderilecektir.
6. Faks yoluyla gönderilen teklifler geçerli sayılacaktır.
7. Fiyat teklifleri aşağıdaki talimatlara ve ekteki taslak Sipariş Emrinde belirtilen Temin Kayıt ve Şartlarına uygun olarak verilecektir. Alıcının, seçilen tedarikçiye göndereceği Sipariş Emrinin bir parçası olacak Temin Kayıt ve Şartlarını imzalayınız.
(I) **FİYATLAR:** Fiyatlar, aşağıdaki adrese teslim masrafları dâhil olmak üzere, Türk Lirası cinsinden ve KDV hariç olarak verilecektir.
Teslimat Adresi:
(II) **DEĞERLENDİRME VE SİPARİŞİN VERİLMESİ:** Teknik şartnameleri karşılayan teklifler, fiyatların karşılaştırılması suretiyle değerlendirilecektir. Sipariş emri, en düşük fiyatı veren, istenen teknik ve mali kapasiteye sahip tedarikçiye verilecektir.
(III) **TEKLİFİN GEÇERLİLİK SÜRESİ:** Teklifler, teslim alındıkları tarihten itibaren 60 (altmış) gün süreyle geçerli olacaktır.
8. Konuya ilişkin daha fazla bilgi almak için aşağıdaki numaralardan bize ulaşabilirsiniz.
Telefon Numarası:
Faks Numarası:

Saygılarımızla

(Ad Soyad)

(Unvan/Görev)

(Adres)

MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARI-SİPARİŞ EMRİ

Sipariş Numarası :
Sipariş Tarihi :
Alıcının Adı Soyadı/Unvanı:
Alıcının Posta Adresi :
Telefon Numarası :
Faks Numarası :

Konu:’nın temin işi.

Gönderildiği Tedarikçi: (Tedarikçinin adı soyadı/unvanı ve adresini yazınız)

Sayın Yetkili,

Yukarıdaki ürünler için .../.../... tarihinde vermiş olduğunuz sayılı tutarındaki fiyat teklifiniz ekte yer alan Teknik Şartnamelere ve Temin Kayıt ve Şartlarına göre uygun bulunmuştur. Satın alma işlemi firmanızdan gerçekleştirilecektir.

Bu sipariş emrini aldığınızı, aldığınız tarihten itibaren 5 (beş) gün içinde teyit ediniz.

Saygılarımla,

(Ad Soyad)

(Unvan/Görev)

(Adres)

MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARI-TEMİN KAYIT VE ŞARTLARI

Projenin Adı :
 Alıcının Adı Soyadı/Unvanı :
 Tedarikçinin Adı Soyadı/Unvanı :

1. Fiyatlar ve İhtiyaç Çizelgesi

Sıra No	Makine ve Ekipmanın Adı	Marka/Model	Teslim Süresi	Miktar	Birim Fiyat	Toplam Fiyat
Genel Toplam						
KDV (%)						
Toplam						

Not: Birim fiyat ile birim fiyatın/fiyatların toplanmasıyla elde edilen toplam fiyat arasında tutarsızlık olması durumunda, birim fiyat geçerli olacaktır.

Yedek Parçalar :
 Araçlar ve Aksesuarlar :
 Kullanma Kılavuzları :
 Bakım Koşulları :

- Sabit Fiyat:** Yukarıda belirtilen fiyatlar kesin ve sabit olup sözleşmenin uygulanması sırasında herhangi bir değişiklik yapılmayacaktır.
- Teslimat Takvimi:** Teslimat yukarıda belirtilen sürede tamamlanacaktır.
- Ödeme:** Fatura bedelinin tamamı makine ve ekipmanın teslimini takiben ödenecektir.
- Satın Alma:** Fatura bedeli uygulama rehberinde yer alan hükümler doğrultusunda ödenecektir.
- Garanti:** Makine ve ekipman alıcıya teslim edildiği tarihten itibaren en az 12 (on iki) ay boyunca imalatçının garantisi altında olacaktır. Garanti süresini ve şartlarını ayrıntılı şekilde belirtiniz.
- Ambalaj ve İşaretleme Talimatları:**
- İstenen Teknik Özellikler:**
 - Genel Tanım
 - Teknik Özellikler ve Standartlar
 - Performans Değerleri
 Tedarikçi yukarıdaki şartlara uyacağını teyit eder.
- Tedarikçinin Yükümlülüklerini Yerine Getirmemesi:** Tedarikçi, alıcının vereceği 21 (yirmi bir) günlük ihbarnameye rağmen, sipariş edilen makine ve ekipmanı yukarıda belirtilen temin kayıt ve şartlarına uygun olarak teslim edemezse alıcı, tedarikçiye karşı herhangi bir yükümlülüğe girmeden Sipariş Emrini iptal edebilir.

Tedarikçinin Adı Soyadı/Unvanı :
 Yetkili Kişinin İmzası :
 Tarih :

MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARI-DEĞERLENDİRME FORMU

1. Projenin Adı :
2. İl Müdürlüğü :
3. Tedarik Edilecek Ürünlerin Ayrıntıları :
4. Tahmini Maliyet :
5. Davet Edilen Tedarikçi Sayısı :
- Teklif Veren Tedarikçi Sayısı :
- 6.

Tedarikçinin Adı Soyadı/Unvanı	Teklifin Alındığı Tarih	Verilen Fiyat Teklifi

7. Uygun Tekliflerin Fiyatlarına Göre Sıralaması

- Tedarikçi-1 Fiyat:
- Tedarikçi-2 Fiyat:
- Tedarikçi-3 Fiyat:

8. Uygun Bulunmayan Teklifler

- Tedarikçi-1 Ret Gerekçesi:
- Tedarikçi-2 Ret Gerekçesi:
- Tedarikçi-3 Ret Gerekçesi:

9. Teklifi Uygun Bulunan Birinci Sıradaki Tedarikçi :

10. Sözleşmenin Toplam Tutarı :

11. Satın Alma Kararının Verildiği Tarih :

12. Sözleşmenin sonuçlandırılmasında tartışılması gereken hususlar varsa ayrıntılarıyla belirtiniz.

13. Diğer tedarikçilerden alınan şikâyetler varsa ayrıntılarıyla belirtiniz.

Değerlendirme Komisyonu Üyelerinin İmzası

İNŞAAT İŞİ SATIN ALIMLARINDA KULLANILACAK DOKÜMANLAR

EK-2A

İNŞAAT İŞİ-TEKLİF VERMEYE DAVET MEKTUBU

Davet Tarihi:

Yüklenicinin Adı Soyadı/Unvanı:

Sayın Yetkili,

1. Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında yapılacak yatırımlara hibe desteği verilmektedir. Hibe desteği almaya hak kazanan projemizi gerçekleştirerek hibe desteğinden yararlanmayı amaçlıyoruz.
2. İşbu belge ile sizleri söz konusu işle ilgili olarak aşağıda verilen kalemlere teklif vermeye davet ediyoruz.

.....
.....

3. Teklifin hazırlanmasında yardımcı olmak üzere çizimler, şartnameler, keşif ve metrajlar ile teklif formu örneği Ek'te sunulmuştur. Ek'teki örneğe göre hazırlanmış teklifinizi mühürlü bir zarf içinde aşağıdaki adrese göndermeniz gerekmektedir.

..... (İşverenin Adı Soyadı/Unvanı)

Adres:

4. Teklifiniz; .../.../... tarihinden itibaren 60 (altmış) gün geçerli olacaktır.
5. İşbu dokümana, sizlere yardımcı olması ve yol göstermesi için, Teklif Hazırlama Şartnamesi ve Sözleşme Koşulları Bölümleri de eklenmiştir.
6. Teklifinizi en geç .../.../... tarihi, saat'ya kadar sunmanız gerekmektedir. Teklifler; katılmayı tercih eden yüklenicilerin huzurunda ve kamuya açık olarak .../.../... (teklif sunum tarihiyle aynı tarih) tarihinde, saat (son teklif verme süresinden hemen sonra)'da aşağıdaki adreste açılacaktır:

Adres:

Telefon Numarası:

Faks Numarası:

Saygılarımızla,

(İşverenin Adı Soyadı)

(Unvanı/Görevi)

(Adres)

BÖLÜM 1- TEKLİF HAZIRLAMA ŞARTNAMESİ

1. İşin Kapsamı: _____ (İşverenin Adı Soyadı/Unvanı), işveren olarak sizleri, sözleşme koşulları kapsamında tanımlanan işlerin ifasına yönelik teklif vermeye davet etmektedir. Uygun teklif veren yükleniciler arasından seçilecek yüklenicinin sözleşme koşulları kapsamında belirlenmiş olan bitiş tarihinde tüm işleri tamamlaması beklenmektedir.

2. Teklif Vermeye Uygunluk: Yükleniciler aşağıdaki şartları karşılama koşuluyla teklif verebilirler. Buna göre işbu teşekküllerin;

- (a) İşverenden ayrı ve bağımsız, ticaret esaslı yasal kuruluşlar olmaları
- (b) İlgili yasa ve tüzüklerinde gösterildiği şekilde, bağımsız denetlenmiş hesaplar ile sermayeden elde edilen getiri oranını ve ikrazı arttırma ile makine ekipman ve hizmetlerin satılması yoluyla gelir elde etme gücünü sağlayacak mali özerkliğe sahip olmaları
- (c) Kamuya bağlı olmamaları gerekmektedir.

Teklif sahiplerinin her biri, bireysel ya da ortak girişimin bir parçası olarak yalnızca bir teklif sunma hakkına sahiptir. Bu kuralı ihlal eden yüklenicilerin teklifleri reddedilecektir. Tüzel kişi ortakları hem müştereken hem de birbirinden bağımsız olarak söz konusu sözleşmenin yerine getirilmesinden sorumlu olacaklardır.

3. Teklif Sahibinin Niteliği: Satın almanın verilebilmesi için teklif sahibinin aşağıda verilen asgari yeterlilik kriterlerini karşılaması gerekmektedir:

- (a) Son üç yılda, işbu Davette tanımlanan işlere eşdeğer inşaat işlerinin doğasına ve karmaşıklığına sahip en az bir işin inşaatında ana yüklenici olarak çalışmış olmak (Satın alma bedelinin en az %50'si oranında iş bitirme belgesi)
- (b) İnşaat müteahhidi yetki belgesine sahip olmak
- (c) İşin tatminkâr bir şekilde yapımına yeterli inşaat ekipmanı ve personelinin bulunması (Ya da bulunacağına dair taahhütname)
- (d) Sözleşme kapsamındaki işleri başarıyla yerine getirmek için gerekli mali kaynaklara sahip olmak (Diğer bir deyişle, mali kaynakların bulunabilirliğini destekleyen satın alma bedelinin en az %20 si oranında Banka Referans Mektubu. Bu belge sadece yüklenici olarak seçilen firmadan istenecektir.)

4. Alan Gezisi: Yüklenici; tümüyle kendi sorumluluğu, maliyeti ve riski altında, iş sahasını ve çevresini ziyaret edebilir, teklif hazırlama ve işlerin yerine getirilmesi için kendisine gerekli olabilecek her türlü bilgiyi edinebilir.

5. Teklif Dokümanlarının İçeriği: Teklif dokümanları aşağıdaki belgelerden oluşacaktır:

Bölüm 1	Tekliflerin Hazırlanmasına Yönelik Talimatlar
Bölüm 2	Sözleşme Koşulları
Bölüm 3	Çizimler
Bölüm 4	Teknik Şartnameler
Bölüm 5	Metrajlar/Fiyatlandırılmış Faaliyet Takvimi
Bölüm 6	Teklif Formu
Bölüm 7	Sözleşme Formu

6. Teklifi Oluşturan Dokümanlar: Yüklenici tarafından sunulacak teklifin aşağıdaki dokümanları kapsamı gerekmektedir:

- I. Teklif Formu
- II. Metrajlar/Fiyatlandırılmış Faaliyet Cetveli
- III. Nitelik ve Deneyim Bilgileri

7. Fiyat Teklifi: Sözleşme; işbu Davetin 2 nci maddesi uyarınca tanımlanan işlerin tamamını kapsayacak ve sabit birim fiyat esaslı sözleşmeler için metrajlarda verilen birim ve toplam fiyatlara ya da sabit fiyatlı götürü usulü sözleşmeler için fiyatlandırılmış faaliyet cetveline dayandırılacaktır. Fiyatlar tümüyle Türk Lirası olarak teklif edilecektir. Yüklenici; metrajlarda ya da fiyatlandırılmış faaliyet cetveli kapsamındaki çizimler ve özelliklerde tanımlanan iş kalemleri için oran ve fiyat verecektir. Yüklenici tarafından işin ifasında yapılmış ancak oran ya da fiyat teklif edilmemiş kalemler için işveren herhangi bir ödeme yapmayacaktır. İşbu Sözleşme kapsamında yüklenicinin son teklif sunma tarihinden 15 (on beş) gün önce ödemesi gereken her türlü vergi, resim ve harç yüklenici tarafından işverene sunulacak oran, fiyat ve toplam fiyat teklifine dâhil edilecektir. Yüklenici tarafından teklif edilecek oran ve fiyatlar Sözleşme süresince sabit olacak ve herhangi bir değişiklik yapılmayacaktır.

8. Tekliflerin Geçerlilik Süresi: Fiyat teklifi, 11 inci maddede yer alan teklif verme tarihinden itibaren en az 60 (altmış) gün süreyle geçerli olacaktır. İşveren, yüklenicilerden belirli bir süre için tekliflerinin geçerlilik sürelerini uzatmalarını isteyebilir. İşverenin istekleri ile yüklenicilerin cevapları yazılı olarak yapılacaktır. Yüklenicilerden herhangi biri, işverenin teklif geçerlilik süresinin uzatılması hususundaki isteğini, teklifini geri çekmek suretiyle, hiçbir ceza almadan geri çevirebilir.

9. Teklifin Dili: Teklif ile ilgili her türlü doküman ve sözleşme Türkçe olacaktır.

10. Tekliflerin Hazırlanması ve Mühürlenmesi: Yüklenici, 6 ncı maddede belirtildiği şekilde, teklif formu ile fiyat teklifini oluşturan dokümanların orijinal birer nüshasını hazırlayacak ve bunların üzerinde “ORJİNALDIR” ibaresi yer alacak şekilde işverene sunacaktır. Buna ek olarak yüklenici söz konusu belgelerin birer nüshasını da üzerinde “NÜSHA” ibaresi yer alacak şekilde işverene sunacaktır. Nüsha ile orijinal dokümanlar arasındaki herhangi bir uyumsuzluğun söz konusu olması halinde orijinal dokümanlar esas alınacaktır. Fiyat teklifinin orijinali ve kopyası; yüklenici adına yetkili kişi ya da kişilerce imzalanacaktır. İlgili giriş, değişiklik ya da düzeltmeler de dâhil olmak üzere satın alma teklifinin (fiyat teklifi) tüm sayfaları, fiyat teklifini imzalayan kişi ya da kişilerce paraflanacaktır. Yüklenici, iki iç zarf ve bir dış zarf içerisindeki fiyat teklifinin orijinalini ve nüshasını, iç zarfların üzerlerinde “ORJİNAL” ve “NÜSHA” yazmak suretiyle mühürleyecektir. İç ve dış zarfların üzerine işverenin yukarıda verilen adresi yazılacaktır. Bu zarfların üzerinde ayrıca, söz konusu fiyat teklifinin; teklif vermeye davet mektubunun 7 nci maddesi kapsamında belirlenen tekliflerin açılma tarihinden önce açılmaması gerektiğine dair bir uyarı da bulunacaktır. İç zarflarda yüklenicinin adı soyadı/unvanı ve adresi yer alacaktır. Dış zarfta yukarıdaki ibarelerin olmaması durumunda işveren; bu tür yanlışlardan doğacak yanlış adrese gönderme ya da fiyat teklifinin zamanından önce açılması gibi durumlardan sorumlu olmayacaktır.

11. Fiyat tekliflerinin verileceği yer ve son teklif verme tarihi: Fiyat teklifleri; işverenin, teklif vermeye davet mektubunun 3 üncü maddesinde belirtilen adresine (tarih/saat)’den önce sunulacaktır. İşverene söz konusu tarih ve zamandan sonra sunulacak her türlü fiyat teklifi; işveren tarafından açılmadan teklif sahibine iade edilecektir.

12. Tekliflerin değiştirilmesi: 11 inci maddede verilen son teklif sunma tarihinden sonra hiçbir teklif değiştirilmeyecektir.

13. Tekliflerin açılması: İşveren; değişiklikler de dâhil olmak üzere tüm fiyat tekliflerini, son teklif verme tarihi ve saatinde, teklif vermeye davet mektubunun 7 nci maddesinde belirtilen adreste, katılmak isteyen firma (teklif veren firmalardan) temsilcileri huzurunda açacaktır. Teklif sahiplerinin adları, satın alma (fiyat) teklifleri, her bir satın alma (fiyat) teklifinin toplam miktarı işveren tarafından tekliflerin açılması esnasında duyurulacaktır.

14. Satın alma sürecinin gizliliği: Satın almayı kazanan yüklenicinin ilan edilmesine, tekliflerin incelenmesi, açıklığa kavuşturulması, değerlendirme ve kıyaslanmasına yönelik hiçbir bilgi verilmeyecektir.

15. Tekliflerin değerlendirilmesi ve kıyaslanması: İşveren satın almayı; teklif dokümanlarının tamamını karşılayan ve bu dokümanlara uygun ve en düşük teklifi veren yükleniciye verecektir. Tekliflerin değerlendirilmesinde işveren; her bir teklifte aşağıda verilen yanlışları düzeltecektir.

(a) Yazı ve rakamla yazılan tutarlar arasında farklılık olması durumunda, yazı ile yazılan tutarlar esas alınacaktır.

(b) Miktar ile o satırdaki kalemlerin birim fiyatlarının çarpımından kaynaklanan bir farklılık olması durumunda; teklif edilen birim fiyat geçerli olacaktır.

Yüklenicilerden birinin yanlışlığı düzeltmeyi reddetmesi halinde bu yüklenicinin teklifi reddedilecektir.

16. İşverenin herhangi bir teklifi kabul etme veya herhangi bir teklifi ya da tekliflerin tamamını reddetme hakkı: İşveren, uygulama sözleşmesi imzalanmadan önce herhangi bir teklifi kabul etme veya herhangi bir teklifi ya da tüm teklifleri reddetme hakkını saklı tutar.

17. Satın almanın verilmesi ve uygulama sözleşmesinin imzalanması ile ilgili tebligat: İşveren; teklifi kabul edilen yükleniciyi, teklif geçerlilik süresinin bitiminden önce iadeli taahhütlü posta ile bilgilendirecektir. Söz konusu bilgilendirmede işverenin, uygulama sözleşmesinde belirtilecek şekilde yüklenicinin yerine getirmesi gereken işlerin ifası ve muhafazası ile ilgili olarak yükleniciye ödeyeceği tutar belirtilecektir. Satın almanın verilmesi ile ilgili yazılı tebligat uygulama sözleşmesinin yasal zeminini oluşturacaktır.

BÖLÜM 2- SÖZLEŞME KOŞULLARI

1. Dil: Sözleşmenin dili Türkçe olacaktır.

2. Kanun: Sözleşme Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına tabidir.

3. Haberleşme: Taraflar arasındaki haberleşme, yalnızca yazılı olarak yapılacak ve tebligatlar teslim alındıktan sonra geçerli olacaktır.

4. Güvenlik: Yüklenici iş sahasındaki tüm faaliyetlerin güvenliğinden sorumlu olacaktır.

5. Bitiş Tarihinin Uzatılması: Yüklenicinin işi bitiş tarihine kadar tamamlayamaması halinde işin bitiş tarihi işveren tarafından uygun görülen süre kadar uzatılabilecektir.

6. İşverenin Erteleme Talimatı: İşveren, yükleniciye iş kapsamındaki herhangi bir faaliyetin başlangıcında ya da ifası sırasında erteleme talimatı verebilir.

7. Kusurlar: İşverenin tespit ettiği kusurlar yüklenici tarafından en geç 30 (otuz) gün içerisinde düzeltilmelidir. Yüklenicinin söz konusu kusuru belirtilen süre içerisinde düzeltmemesi durumunda kusurun düzeltilmesi için gerekli maliyet hesaplanacaktır. Yüklenici ya bu meblağı ödeyecek ya da işveren yükleniciye yapacağı ödemelerden bu meblağı kesecektir.

8. İş Programı: Satın almanın verildiğinin yazılı olarak bildirilmesini müteakip 7 (yedi) gün içinde yüklenici, işverenin onayını almak üzere işlerle ilgili her türlü genel yöntem, düzenleme, talimat ve zamanlamayı içeren bir program sunacaktır. Yüklenici herhangi bir zamanda söz konusu iş programını revize edebilir ve yeniden işverene sunabilir.

9. Ödeme Belgesi: İşveren, yüklenicinin ifa ettiği işleri kontrol edecektir. Yüklenici ya ödemesi belgeleyecektir.

10. Ödemeler: İşveren, yüklenici tarafından sunulan ödeme belgelerini kontrol edecek ve ödeme taleplerini değerlendirerek her bir belgenin kendisine sunulmasından sonraki 45 (kırk beş) gün içinde yükleniciye ödeme yapacaktır. İşverenin ödemeleri geciktirmesi halinde yüklenici sonraki ödemede, geciken ödemenin faizini alma hakkına haizdir. Faiz, ödemenin yapılması gereken tarihten geciken ödemenin yapıldığı tarihe kadarki süre için, yerel bankaların yürürlükteki imar ikraz faiz oranları üzerinden hesaplanacaktır. Ödemenin gecikmesi nedeniyle oluşacak faizlerden yatırımcı sorumludur.

11. Vergiler: Yüklenici, Türkiye Cumhuriyeti Kanunları kapsamındaki her türlü vergiden sorumludur.

12. Hak Ediş: Yüklenici, işverene işbu sözleşme uyarınca kusur düzeltme süresinin bitiminden önce ödeyeceği toplam tutarı gösteren detaylı bir doküman sunacaktır. İşveren, yüklenicinin işbu sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirdikten sonra sunduğu ödeme talebini almasını müteakip 5 (beş) gün içinde ödeme talebinin doğru ve tam olması halinde yükleniciye ödemesi gereken hak edışı belgelendirecektir. Söz konusu hesabın doğru ve tam olmaması halinde işveren gerekli düzeltme ya da değişiklikleri yapması için yükleniciye 5 (beş) gün süre verir. Hak edişin tekrar sunulmasından sonra da kabul edilmemesi halinde işveren yükleniciye ödenecek tutarı belirleyerek bir hak ediş belgesi hazırlayacaktır.

13. Fesih: Taraflardan birinin işbu sözleşmeyi ihlal etmesi halinde diğer taraf sözleşmeyi feshedebilir. Sözleşmenin ihlali en az aşağıdaki durumları içermelidir:

- (a) Yüklenicinin, işveren tarafından izin verilmediği halde işi en az 10 (on) gün durdurması
- (b) Belgelendirilen bir hak edişin işveren tarafından 45 (kırk beş) gün içinde ödenmemesi
- (c) Yüklenicinin herhangi bir kusuru, işverenin belirlediği şekilde 30 (otuz) gün içinde düzeltmediğinin yükleniciye tebliğ edilmesi
- (d) Yüklenicinin işlerin tamamlanmasını 30 (otuz) gün geciktirmesi

Sözleşmenin feshedilmesi halinde yüklenici işleri derhal durduracak, iş sahasının güvenliğini sağlayacak ve iş sahasını tebligatı takip eden 15 (on beş) gün içinde terk edecektir.

14. Mücbir Sebepler: Taraflardan biri, karşı tarafa mücbir sebebin olduğu tarihten itibaren bildirimde bulunarak bu sözleşmeyi feshedebilir.

15. Fesih Durumunda Ödeme: Sözleşmenin, yüklenici tarafından ihlal edilmesi nedeniyle feshedilmesi halinde işveren, tamamlanan işin ve hâlihazırda sipariş edilen malzemelerin değeri için bir belge hazırlayacaktır. İşveren tarafından fazladan yapılmış bir ödeme olması halinde bu miktar yüklenici tarafından işverene ödenecektir.

16. Mülkiyet: İşbu sözleşmenin yüklenicinin hatası nedeniyle feshedilmesi halinde iş sahasındaki materyallerin ve inşaat ekipmanlarının, geçici işlerin ve sözleşme kapsamındaki işlerin tamamı işverenin mülkiyetinde olacaktır.

17. İhtilafların Çözümü: İşveren ve yüklenici, işbu sözleşmeden doğacak veya bununla bağlantılı tüm ihtilafları ve anlaşmazlıkları öncelikle doğrudan görüşmeler yoluyla çözmeye çalışacaklardır. Anlaşmazlıkların yine de çözülememesi halinde taraflar anlaşmazlık konusunu sözleşmenin tabi olduğu Kanun uyarınca ilgili yetkili mahkemelere götürebilir.

BÖLÜM 3- ÇİZİMLER

(Bu bölüme yapım işine ait teknik resim kurallarına göre çizilmiş, ölçekli ve detaylı çizimler

eklenecektir.)

BÖLÜM 4– TEKNİK ŞARTNAME

(Bu bölüme yapılacak işin tüm detaylarını açıklayan yeterli bilgileri içeren teknik şartname eklenecektir.)

BÖLÜM 5– METRAJLAR

(Bu bölüme yapılacak tesisin bütününe içeren yapımlara ilişkin metrajlar eklenecektir.)

BÖLÜM 6– TEKLİF

Tarih:

Kime: (İşverenin Adı Soyadı/Unvanı)

..... (İşverenin Adresi)

Bizler, TL tutarındaki (yazı ve rakam ile) sözleşme bedeli karşılığında, işbu teklifin beraberindeki sözleşme koşulları uyarınca sözleşmesini (sözleşmenin adı ve sayısı) ifa etmeyi teklif ederiz. Sözleşme kapsamındaki işleri, başlangıç tarihinden sonraki (yazı ve rakam ile) gün içinde tamamlamayı teklif ediyoruz.

Size sunulan en düşük teklifi ya da herhangi bir teklifi kabul etme zorunluluğunuzun bulunmadığını kabul ediyoruz.

İşbu belge ile bu teklifin, teklif dokümanlarında öngörülen teklif geçerliliğine uygun olduğunu teyit ediyoruz.

Yüklenicinin Adı Soyadı/Unvanı:

Yetkilinin İmzası:

Adresi:

Telefon Numarası:

Faks Numarası:

BÖLÜM 7- SÖZLEŞME FORMU

İşbu Sözleşme,

..... (Bundan sonra “işveren” olarak anılacak olan işverenin adı soyadı/unvanı ve adresi) ile (Bundan sonra “yüklenici” olarak anılacak olan yüklenicinin adı soyadı/unvanı ve adresi) arasında .../.../... tarihinde imzalanmıştır.

İşbu sözleşme ile işveren, yüklenicinin (Bundan sonra “işler” olarak anılacak olan sözleşmenin adı ve numarası) gün içinde ifa etmesini istemektedir. İşveren, yüklenici tarafından bu işlerin ifası ile bunlardan kaynaklanabilecek her türlü kusurun telafisi için verilmiş bulunan teklifi kabul etmiştir.

İşbu sözleşme aşağıdakileri içermektedir:

1. İşbu sözleşmede, kelime ve ifadelerin tümü bundan böyle sözleşme koşullarında belirtilen mukabil tanımlarla aynı anlama gelecek ve işbu sözleşmenin ayrılmaz bir bütünü oluşturacak, yorumlanacak ve kabul edilecektir.
2. İşveren tarafından yükleniciye işbu sözleşme kapsamında belirtildiği şekilde yapılacak ödemelerin karşılığında yüklenici, işverene işleri her açıdan bu sözleşmenin hükümlerine uygun olarak ifa etmeyi ve bunlardan kaynaklanacak her türlü kusuru telafi etmeyi taahhüt eder.
3. İşveren, işbu sözleşme ile işlerin ifa edilmesi ve bunlardan kaynaklanacak her türlü kusurun telafi edilmesi karşılığında sözleşme bedelini ya da sözleşme hükümleri uyarınca ödenecek olan diğer meblağları sözleşme kapsamında belirtilen zamanlarda ve şekilde yükleniciye ödemeyi taahhüt eder.

İşbu sözleşme yukarıda belirtilen tarihten (gün/ay/yıl) itibaren geçerli olmak üzere belirtilen süre içerisinde taraflarca ifa edilecektir.

İşverenin Adı Soyadı/Unvanı İmzası:

Yüklenicinin Adı Soyadı/Unvanı İmzası:

İNŞAAT İŞLERİ-DEĞERLENDİRME FORMU

1. Projenin Adı :
2. İl Müdürlüğü :
3. Sözleşme Numarası :
4. İşin İçeriği :
5. Keşif Bedeli :
6. Teklifler

Sıra No	Yüklenicinin Adı Soyadı/Unvanı	Teklifin Alındığı Tarih	Teklif Edilen Fiyat

7. Fiyatın Dışındaki Değerlendirme Kriteri/Kriterleri:

(Varsa açıklayınız)

8. Fiyat Çerçevesinde Uygun Tekliflerin Sıralanması

Yüklenici-1	Fiyat
Yüklenici-2	Fiyat
Yüklenici-3	Fiyat
...	...
...	...

9. Uygun Olmayan Teklifler

Yüklenici-1	Gerekçe(ler)
Yüklenici-2	Gerekçe(ler)
Yüklenici-3	Gerekçe(ler)
...	...
...	...

10. En Düşük Fiyatlı Teklifin Sahibi :

11. Sözleşmenin Toplam Bedeli :

12. Satın Alma Kararının Verildiği Tarih :

13. Sözleşmenin Sonuçlandırılması Aşamasında Tartışılması Gereken Hususlar

(Varsa ayrıntılarıyla belirtiniz.)

14. Diğer Yüklenicilerin Şikâyetleri

(Varsa ayrıntılarıyla belirtiniz.)

Değerlendirme Komisyon Üyelerinin İmzası

BİRİM FİYAT TEKLİF CETVELİ

Satın Alma Kayıt Numarası:						
		A ¹			B ²	
Sıra No	Poz No	İş Kaleminin Adı ve Kısa Açıklaması	Birimi	Fiyatı	Teklif Edilen Birim Fiyat (TL)	Tutar (TL)
1						
2						
3						
4						
5						
6						
TOPLAM TUTAR (KDV HARİÇ)						

¹Muhammen bedel

²Teklif fiyatı

KEŞİF ÖZETİ

Yatırımcı keşif özeti aşağıda yer alan formata uygun olarak her bir inşaat mahalli için ayrı ayrı hazırlanmalıdır.

Yapı Adı (Örnek: Ahır, kaba yem deposu, silaj çukuru vb.)					
Uygun Harcama Kaleminin Adı*	No	Poz No**	Yapım İşinin Adı	Birimi	Miktar

*Örnek: Kazı dolgu ve reglaj işleri, drenaj sistemleri, beton işleri vb.

**Güncel poz numaraları kullanılmalıdır.

Kazı Metraji

Yüklenicinin Adı Soyadı/Unvanı:			Hak Ediş No:		
İşin Adı:					
Sıra No	Poz No	İşin Cinsi	Alındığı Yer	Miktar	Birim
1					
2					
3					
4					
Yüklenici			Kontrol Eden		

Kazı Keşif Özeti

Yüklenicinin Adı Soyadı/Unvanı:				Hak Ediş No:		
İşin Adı:						
Sıra No	Poz No	İşin Cinsi	Miktar	Birim	Birim Fiyatı (TL)	Tutar (TL)
1						
2						
3						
4						
TOPLAM TUTAR (KDV HARİÇ)						
Yüklenici			Kontrol Eden			

NOT: Fiyatlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı veya (Kurum adı) yılı birim fiyat listesinden alınmıştır.

MAKİNE EKİPMAN ALIMLARI İÇİN TEKNİK ŞARTNAME FORMATI

No	Makine ve Ekipmanın Adı	Özellikler/Teknik Özellikler	Bakım, Yedek Parça, Garanti Şartları	Diğer Özel Şart ve İstekler	Birim	Miktar

**SİSTEMİN YERİNDE MONTAJINI VE UYGULAMADAN ÖNCE YER TESPİTİ
GEREKTİREN MAKİNELER İÇİN YERİNDE TESPİT TUTANAĞI**

İşin Adı :
Proje Numarası :
Yatırımcının Adı Soyadı/Unvanı :
Tedarikçinin Adı Soyadı/Unvanı :
Hibe Sözleşmesi Tarihi :

Yatırımcı ile tedarikçi arasında tarihinde imzalanan uygulama sözleşmesi kapsamında gerçekleştirilecek iş için il proje yürütme birimince gerekli ön inceleme yapılmıştır. Uygulama yerine yatırımcı veya tedarikçiyle birlikte gidilerek söz konusu tesis/taşınmaz yerinde incelenmiştir.

Hibe desteği verilecek makine ve ekipmanın uygulama/montaj yerinde mevcut eksiklik, kusur ve arızalar varsa tutanağa yazılmıştır. Arazinin durumuna/montaj yerinin uygunluğuna bakılmıştır.

- 1- Balıkçı gemilerinde soğuk deponun montaj yerinin durumu
- 2- File sistemi kurulacak yerin durumu (fidan/bağın yaşı ve yaklaşık sayısı)
- 3- Süt sağım ünitesinin kurulacağı binanın durumu
- 4- ...

Yerinde yapılan incelemeler sonucunda, hibe desteği verilecek makine ve ekipmanın adı geçen mahalde kullanılmasının uygun olduğuna karar verilmiş olup taraflarca ... nüsha olarak düzenlenen işbu kabul tutanağı imza altına alınmıştır. .../.../20..

YATIRIMCI

TEDARİKÇİ

İL PROJE YÜRÜTME BİRİMİ

SÜT SAĞIM ÜNİTESİ TESPİT TUTANAĞI

Yatırımcının Adı Soyadı/Unvanı :

Proje Numarası :

Süt Sağım Ünitesinin Modeli :

Tedarikçinin Adı Soyadı/Unvanı :

Yatırımcı ile tedarikçi arasında .../.../... tarihinde imzalanan uygulama sözleşmesi kapsamında alımı gerçekleştirilen süt sağım ünitesinin tespiti için .../.../... tarihinde il proje yürütme birimince uygulama mahalline gidilmiştir. Yatırımcı ve tedarikçinin birlikte tuttıkları teslim tutanağı ile süt sağım ünitesinde kullanılan tüm makine ve ekipmanların tam ve sağlam olarak yatırımcı tarafından teslim alındığı anlaşılmaktadır.

Süt sağım ünitesinde kullanılan makine ve ekipmanın model ve imal yılı kontrol edilmiş olup sistemin bütün parçalarının yeni ve kullanılmamış olduğu tespit edilmiştir. Süt sağım ünitesinde kullanılan makine ve ekipmanın uygulama sözleşmesine uygun olduğu, kabule engel olabilecek eksiklik, kusur ve arızaların bulunmadığı görülmüştür.

Test kurumu yetkilisi ve tedarikçi firma mahallinde hazır bulunmuşlar ve test kurumu tarafından gerekli olan testler yapılmıştır.

Kabul bakımından muayene ve inceleme işlemlerinin yapılması için iş mahallinde gerekli incelemeleri yapan taraflarca söz konusu süt sağım ünitesinin projeye uygun halde bir bütün olarak kurulduğu, kullanılmamış ve faturayla uyumlu olduğu ayrıca “Tarım ve Orman Bakanlığı hibe desteği ile alınmıştır.” ibaresinin sistemin uygun bir yerinde yazılı bulunduğu görülmüştür. Kabulün yapılmasına karar verilmiş olup taraflarca nüsha olarak düzenlenen işbu kabul tutanağı imza altına alınmıştır. .../.../20..

YÜKLENİCİ

TEST KURUMU YETKİLİSİ

İL PROJE YÜRÜTME BİRİMİ

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Tarım Reformu Genel M¼d¼rl¼Đ¼

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA TARIMA DAYALI
YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ
2025 BAŞVURU DÖNEMİ
Tebliğ No: 2024/43

HİBE BAŞVURU FORMU

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı
Yatırımların Desteklenmesi
[Tebliğ No: 2024/43]

HİBE BAŞVURU FORMU

Başvuru Sahibinin Adı Soyadı/Unvani	
Başvuru Sahibinin T.C. Kimlik veya Vergi Numarası	
Projenin Adı	(Projenin faaliyet konusu ve başvuru ile uyumlu olacak)

Yatırımın Niteliği (Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımlar İçin)																		
Yeni Tesis					Kısmen Yapılmış Yatırımların Tamamlanması					Kapasite Artırımı			Teknoloji Yenileme ve/veya Modernizasyon					
[]					[]					[]			[]					
Proje Konusu																		
TÜİ					TÜY								YEÜ	SÜİ			HOG	
TÜİ A	TÜİ B	TÜİ C	TÜİ Ç	TÜİ D	TÜY A	TÜY B	TÜY C	TÜY Ç	TÜY D	TÜY E	TÜY F	SÜİ A		SÜİ B	SÜİ C	HOG A	HOG B	
[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	

Yatırımın Niteliği (Altyapı Yatırımları İçin)													
Yeni Tesis		Kısmen Yapılmış Yatırımların Tamamlanması				Kapasite Artırımı		Teknoloji Yenileme ve/veya Modernizasyon					
[]		[]				[]		[]					
Proje Konusu													
AİFG					AÜİP	BSY	ESKÜ	İPY	SÜY	MP	TABY		
AİFG-A	AİFG-B	AİFG-C	AİFG-Ç	AİFG-D									
[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]		

Projenin Türü	
Avan	Tatbikat
[]	[]

Proje Toplam Tutarı	Hibeye Esas Proje Tutarı*	Aynı Katkı Tutarı	Talep Edilen Hibe Desteği Tutarı
A = (B + C)	B	C	D = B*0,50
..... TL (KDV hariç)	 TL (KDV hariç)	 TL (KDV hariç)	 TL (KDV hariç)

*Hibeye esas proje tutarı Tebliğde belirtilen limitleri geçemez.

Başvuru Sahibi veya Yetkilendirilen Kişinin	
Adı Soyadı/Unvani	
İmzası	
Kaşe (Tüzel kişiler için)	

Proje No	İl Trafik Kodu	Yatırımın Niteliği	Sektörel Bazda Proje Konusu Kodu	Etap/Başvuru Sıra Numarası
				

1. YATIRIM PROJESİ

1.1. Proje Bilgileri

Projenin Adı :

Projenin Konusu :

Yatırımın Yapılacağı Yer :

(Başvuru ekinde ibraz edilen tapu vb. belgelerde yer alan bilgilere göre doldurulacaktır. Yatırım organize sanayi bölgesi, tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgesi ya da ihtisas küçük sanayi sitesinde yer alıyorsa belirtilecektir.)

İli :

İlçesi :

Beldesi :

Köyü/Mahallesi :

Pafta No :

Ada No :

Parsel No :

1.2. Yatırımın Bütçe Verileri ve Talep Edilen Hibe Desteği Tutarı

İnşaat İşleri Giderleri		Makine Ekipman Alım Giderleri	
Hibeye Esas Gider	Ayni Katkı Gideri	Hibeye Esas Gider	Ayni Katkı Gideri
..... TL (KDV hariç)	 TL (KDV hariç)	 TL (KDV hariç)	 TL (KDV hariç)

1.3. Yatırımcı Kimlik Bilgileri

Başvuru Sahibinin Adı Soyadı/Unvanı	
T.C. Kimlik Numarası	
Hukuki Statüsü	
Vergi Dairesi ve Vergi Sicil Numarası	
Resmi Adresi*	
Posta Adresi**	
Telefon Numarası**	
E-Mail Adresi**	
İrtibata Geçilecek Kişi***	

*/**Hibe sözleşmesine ilişkin olarak yapılacak haberleşmeler yazılı ve proje adı ile numarası belirtilmek suretiyle taahhütlü olarak başvuru aşamasında veri giriş sisteminde belirtilen resmi posta adresine gönderilecektir. Yazılı olarak değiştirildiğinin bildirilmediği takdirde veri giriş sisteminde yer alan adrese yapılan gönderiler taraflara bildirilmiş sayılacaktır. Ayrıca UETS (Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi) üzerinden yapılan gönderiler de taraflara bildirilmiş sayılacaktır.

** Posta adresi, telefon numarası ve e-mail adresi başvuru sahibine ait olmalıdır.

***İrtibata geçilecek kişi gerçek kişilerde başvuru sahibi veya vekâlet verdiği kişi, tüzel kişilerde ise tüzel kişilik tarafından yetkilendirilmiş kişidir. Vekâletnamenin/yetki belgesinin noter onaylı olması şarttır.

1.4. Yatırım İçin Alınması Gereken Yasal İzin ve/veya Ruhsatlar*

İzin/Ruhsat	İlgili Kurum	Yaklaşık Süre
İzin (Sözleşme aşaması/nihai rapor)		
İmar Durumu		
İnşaat Ruhsatı		
ÇED Belgesi		
Çağrı Mektubu		
Bağlantı Anlaşması		
Yapı Kullanım İzni		
İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı		
İşletme Kayıt/Onay Belgesi		
İşletme Tescil Belgesi (Hayvancılık)		
Diğer Belgeler (Gübre üretim izni, tohum işleme belgesi, örtü altı kayıt sistemi belgesi vb.)		
Kapasite Raporu		

*Tabloda belirtilmemiş olan izin ve ruhsatların olması durumunda boş satırlara işlenmesi gerekmektedir.

2. PROJE BÜTÇE TABLOSU

SIRA NO	GİDER KALEMLERİ	Giderler Toplamı	PROJE MALİYETİNİN AYLARA DAĞILIMI (İş Takvimi)								
			YATIRIM SÜRESİ (Aylık)								
			Hibe Sözleşmesinin İmzalandığı Ay	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
HİBEYE ESAS PROJE GİDERLERİ											
A	İNŞAAT İŞLERİ GİDERLERİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	MAKİNE VE EKİPMAN ALIM GİDERLERİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C	HİBEYE ESAS PROJE TUTARI (A+B)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AYNI KATKI											
A1	İNŞAAT İŞLERİ GİDERLERİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B1	MAKİNE VE EKİPMAN ALIM GİDERLERİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D	AYNI KATKI TOPLAMI (A1+B1)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	PROJE TOPLAM TUTARI (C+D)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1. Proje bütçesi, yatırım için gerekli giderlerin tümünü içermelidir.
2. Hibe esas proje tutarı, Tebliğde belirtilen limitleri geçemez.
3. Tutarlar, Katma Değer Vergisi (KDV) hariç ve Türk Lirası bazında düzenlenecektir.
4. Belirtilen tutarlar işletme planındaki yatırım bütçesi ve finansmanındaki ayrıntılı tablolar ile uyumlu olmak zorundadır.
5. **1. ay hibe sözleşmesinin imzalandığı aydır. (Örneğin aylar sütunundaki “3” kavramı mart ayını değil uygulama başladıktan sonraki 3. ayı ifade eder.)**
6. Satır ve sütunların yetersiz olması durumunda ekleme yapılabilir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIğI
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

**KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ
KAPSAMINDA TARIMA DAYALI
YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ
2025 BAŞVURU DÖNEMİ**

Tebliğ No: 2024/43

İŞLETME PLANI

İşletme Planında yer alan tüm bölümlerin doldurulması gerekmektedir. Ancak uygulanacak proje ile ilgili olmaması nedeniyle boş bırakılması gereken bir bölüm olması halinde gerekçesi o bölümde detaylı şekilde açıklanmalıdır.

Bazı bölümlerde hazır tablo formatları sunulmuş olup bu tabloların formatları değiştirilmeden doldurulmalıdır.

Sunulan her türlü bilginin başvuru aşamasında girilen diğer bilgi ve belgeler ile uyumlu olması gerekmektedir. İşletme Planının doğru ve uygun şekilde doldurulması başvuru sahibinin sorumluluğundadır.

1. GENEL BİLGİLER

1.1. BAŞVURU SAHİBİNE İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

(Başvuru sahibinin kişisel bilgileri (gerçek kişi) veya hukuki statüsü ve pay oranları (tüzel kişi), mevcut durumdaki faaliyetleri/ticari durumu hakkında kısaca bilgi veriniz.)

1.2. PROJEYE AİT GENEL BİLGİLER

(Projenin amacı, yatırım yerinin tanımı ve/veya seçim gerekçeleri, planlanan organizasyon yapısı, yatırımdan beklenen sonuçlar konularını birer paragraf halinde kısaca anlatınız.)

2. PROJE BÜTÇESİ VE YATIRIM FİNANSMANI

(Proje bütçesi, yatırım tutarı, işletme sermayesi, yatırımın finansman ihtiyacı ve kaynaklarına ilişkin bilgileri içeren aşağıdaki tabloları doldurarak birer paragrafla açıklayınız.)

2.1. HİBEYE ESAS PROJE TUTARI KAPSAMINDAKİ GİDERLER

(Belirtilen tutarlar başvuru formundaki proje bütçe tablosu ile uyumlu olmak zorundadır. Farklı veriler ve/veya tutarsızlıklar bulunması ret gerekçesidir.)

2.1.1. İNŞAAT İŞLERİ ALIM GİDERLERİ

(Sözleşmeler bazında alt gruplar belirtilecektir.)

PLANLANAN İNŞAAT İŞLERİ				
Uygun Harcama Kalemi	Yapım İşinin Adı	Birimi	Miktarı	Tutar
Toplam Tutar				

2.1.2. MAKİNE VE EKİPMAN ALIM GİDERLERİ

(Sözleşmeler bazında alt gruplar belirtilecektir.)

PLANLANAN MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARI				
Makine ve Ekipmanın Adı	Teknik Özellikleri	Birimi	Miktarı	Tutar
Toplam Tutar				

2.1.3. AYNİ KATKI KAPSAMINDAKİ GİDERLER

A- İNŞAAT İŞLERİ ALIM GİDERLERİ

(Alt gruplar şeklinde belirtilecektir.)

PLANLANAN İNŞAAT İŞLERİ				
Uygun Harcama Kalemi	Yapım İşinin Adı	Birimi	Miktarı	Tutar
Toplam Tutar				

B- MAKİNE VE EKİPMAN ALIM GİDERLERİ

(Alt gruplar şeklinde belirtilecektir.)

PLANLANAN MAKİNE VE EKİPMAN ALIMLARI				
Makine ve Ekipmanın Adı	Teknik Özellikleri	Birimi	Miktarı	Tutar
Toplam Tutar				

2.2. YATIRIM GİDERLERİ

(Projenin niteliği ve konusuna göre aşağıdaki tabloyu doldurunuz ve açıklanması gereken kısımları kısaca açıklayınız.)

Harcama Türü	Hibeye Uygun Harcamalar	Hibeye Uygun Olmayan Harcamalar
1. Etüt-Proje Giderleri		
2. Patent ve Lisans Giderleri		
3. Arazi Gideri		
4. Arazi Düzenleme ve Çevre Düzenleme Giderleri		
5. İnşaat İşleri Giderleri		
6. Makine ve Ekipman Alım Giderleri		
7. Demirbaş Alım Giderleri		
8. Makine Taşıma ve Sigorta Giderleri		
9. İthalat ve Gümrükleme Giderleri		
10. Montaj Giderleri		
11. İşletmeye Alma Giderleri		
12. Taşıt Giderleri		
13. Genel Giderler		
14. Beklenmeyen Giderler		
15. Yatırım Dönemi Faiz Gideri		
Toplam		

2.3. TOPLAM YATIRIM TUTARI

Toplam yatırım tutarının tespiti için yatırım tutarı ile işletme sermayesi tutarını toplayınız.

A. Yatırım Tutarı	
A1 Hibeye Uygun Harcamalar	
A2 Hibeye Uygun Olmayan Harcamalar	
B. İşletme Sermayesi Tutarı	
Toplam Yatırım Tutarı (A+B)	

2.4. İŞLETME SERMAYESİ

İşletme sermayesinin tespiti için aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

Kalemler	1. Yıl	2. Yıl	3. Yıl	4. Yıl	5. Yıl
1. Hazır Değerler					
2- Hammadde ve Malzeme Stoku					
3. Mamul Stoku					
4. Alacaklar					
5. Kısa Vadeli Borçlar					
6. İşletme Sermayesi (1+2+3+4-5)					

2.5. FİNANSMAN İHTİYACI VE FİNANSMAN KAYNAKLARI TABLOSU

	Tutar (TL)
Yatırımın Finansman İhtiyacı	
1. Başlangıç Yatırımı	
2. İşletme Sermayesi	
Toplam Finansman İhtiyacı	
Kullanılacak Finansman Kaynakları	
1. Öz Kaynaklar	
2. Borçlar	
3. Krediler	
4. Hibe Miktarı	
Toplam Finansman Kaynakları	

3. ÜRETİM PLANLAMASI

(İşletmede üretilen/üretilecek ürün ya da ürünlerin ve hammadde tedarikinin, işletmenin üretim kapasitesinin, üretim miktarlarının ve girdi çıktı miktarlarının planlanması için aşağıdaki tabloları doldurarak birer paragrafla açıklayınız.)

3.1. ÜRETİM

Ürün	Üretim Miktarı (Tam Kapasitede)	Birim
1.		
2.		
3.		
4.		

3.2. TEDARİK PLANLAMASI (HAMMADDE FİYATLARI, BİRİM SATIŞ FİYATLARI)

ÜRETİM VE SATIŞ BİLGİLERİ								
	Birim (Ton, Kg, L, TL, vb.)	Mevcut Durum	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl	Toplam
Kurulu Kapasite								
Üretim Miktarı								
Satış Miktarı								
Birim Satış Fiyatı								

4. PAZARLAMA PLANLAMASI

(İşletmede üretilen ürünlerin pazar araştırması, piyasa durumu, aynı veya benzer ürün üreten işletmelerle rekabet, potansiyel müşterilere ilişkin pazarlama konularındaki planınızı birer paragrafla açıklayınız.)

5. İŞLETME GELİR VE GİDERLERİ İLE KÂRLILIK VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

5.1. İŞLETME GELİRLERİ

İşletmede üretilecek ürünlerden elde edilecek satış gelirleri ve diğer gelirleri yıllar bazında aşağıdaki tabloda göstererek bir paragrafla açıklayınız.

5.1.1. Satış Gelirleri Tablosu (TL)

Yıllar	1. Yıl	2. Yıl	3. Yıl	4. Yıl	5. Yıl
a- Satış Miktarı					
Ürün 1					
Ürün 2					
Ürün 3					
b- Birim Fiyatı					
Ürün 1					
Ürün 2					
Ürün 3					
c- Satış Geliri (Ciro) (axb)					
Ürün 1					
Ürün 2					
Ürün 3					
Toplam Satış Geliri (A)					
Diğer Gelirler					
İkincil (Yan) ürün gelirleri					
Devlet destekleme gelirleri					
...					
...					
Toplam Diğer Gelirler (B)					
Gelirler Toplamı (A+B)					

5.2. İŞLETME GİDERLERİ

5.2.1. Yıllık İşletme Giderleri

İşletmenin üretim yapabilmesi için ihtiyaç duyulacak 1 (bir) yıllık;

- Hammadde, yardımcı madde ve malzeme miktarları ve yıllık tutarları,
- Elektrik, su ve yakıt giderleri,
- Bakım ve onarım giderleri (Bina, makine, ekipman, demirbaş, taşıt giderleri vb.) (Yıllık oranlar: İnşaat: %1,5, Makine: %4, Tesisat: %3),
- Genel yönetim giderleri [Kira ve sigorta (emlak, araç, makine vb.), vergi (gelir ve kurumlar vergisi hariç), resim ve harçlar, kırtasiye, iletişim, eğitim giderleri vb.]
- Varsa üretim ile ilgili lisans ve patent ödemesi (Bu gider her yıl kullanılacak.),
- Satış ve pazarlama (Satış faaliyetlerinin gerektirdiği taşıma, depolama, promosyon, eğitim, reklam ve ambalajlama)

5.2.2. Amortisman giderleri

Amortisman Tablosu

Amortisman Tabi Sabit Kıymet	Sabit Kıymet Gider Tutarı (TL)	Amortisman Oranı %	Amortisman Süresi (Yıl)	Yıllık Amortisman Miktarı (TL)
İnşaat		2	50	
Makine ve Ekipman		10	10	
Tesisat		5	20	
TOPLAM				

5.2.3. Personel giderleri

(Personelin ayrıntılı bilgisi ve sayısını içerir şekilde ödenen brüt ücretlerin toplamı aşağıdaki tabloya işlenmelidir.)

Sıra No	Personel	Kişi Sayısı	Aylık Maaş (Brüt)	Çalışma Süresi (Ay)	Yıllık Tutar
1					
2					
3					
4					
5					
TOPLAM					

5.2.4. Varsa işletme dönemine ait yıllık faiz giderleri

Faiz Ödeme Planı

	1. Yıl	2. Yıl	3. Yıl	4. Yıl	5. Yıl	Toplam
1. Faize Esas Ana Para Miktarı						
2. Ana Para Ödeme Taksiti						
3. Yıllık Faiz Tutarı						
Toplam Ödeme (2+3)						

5.2.5. Yıllık İşletme Giderleri Toplamı

Yıllık işletme giderleri toplamı için aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

Yıllık İşletme Giderleri Tablosu

	1. Yıl	2. Yıl	3. Yıl	4. Yıl	5. Yıl
Yıl					
Kapasite					
GİDERLER					
1. Hammadde					
2. Yardımcı Madde ve Malzeme					
3. Elektrik, Su, Yakıt					
4. Bakım ve Onarım					
5. Teknoloji Ödemeleri (Lisans vb.)					
6. İşçilik ve Personel					
7. Kira					
8. Genel Yönetim					
9. Satış ve Pazarlama					
10. Amortisman					
11. Faiz (İşletme Dönemi)					
TOPLAM					

5.3. KÂRLILIK VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Kârlılık ve sürdürülebilirliğe ilişkin bilgileri gelir ve gider hesaplamalarına dayanarak kısaca açıklayınız.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIğI
Tarım Reformu Genel M¼d¼rl¼đ¼

**KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ
KAPSAMINDA TARIMA DAYALI
YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ
2025 BAŞVURU DÖNEMİ**

Tebliğ No: 2024/43

UYGULAMA REHBERİ EKLERİ

İÇİNDEKİLER

1. EKLER.....	4
KONU BAŞLIKLARI, KONU KODLARI VE UYGUN BAŞVURU NİTELİĞİ.....	4
TARIMA DAYALI EKONOMİK YATIRIMLAR	4
KIRSAL EKONOMİK ALTYAPI YATIRIMLARI.....	5
TARIMA DAYALI EKONOMİK YATIRIMLAR KAPASİTE TABLOSU.....	6
KIRSAL EKONOMİK ALTYAPI YATIRIMLARI KAPASİTE TABLOSU	8
Ek-1A	9
İDARİ UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ	9
Ek-1B.....	10
BAŞVURU SAHİBİ VE PROJENİN UYGUNLUK DEĞERLENDİRME TABLOSU	10
Ek-2	11
REFERANS FİYAT LİSTESİ.....	11
MAKİNE PARKI KONUSUNDA ALINABİLECEK MAKİNE VE EKİPMANLARA AİT REFERANS FİYAT LİSTESİ*	17
KENDİ YÜRÜR MAKİNELERE AİT REFERANS FİYAT LİSTESİ.....	19
Ek-3	20
Ek-4	20
Ek-5	21
Ek-6	21
AKILLI/HASSAS TARIM UYGULAMALARI, TARIMSAL BİLİŞİM VE ÇİFTLİK BİLGİ SİSTEMİ UYGULAMALARI.....	21
Ek-7	22
ZANAATKÂRLIK (EL SANATLARI) ÜRÜNLERİ İLE KATMA DEĞERLİ ÜRÜNLER KAPSAMINDA DESTEKLENECEK FAALİYETLER	22
Ek-8	23
KIRSAL EKONOMİK ALTYAPI YATIRIMLARI İÇİN ARICILIK VE ARI ÜRÜNLERİNİN İŞLENMESİ VE PAKETLENMESİNE YÖNELİK YATIRIMLARDA HİBEYE ESAS BÜTÇE KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLECEK MALZEMELER.....	23
Ek-9	24
YAĞMUR HASADI İÇİN JEOMEMBRAN GÖLET YAPIMINA YÖNELİK BAŞVURULARDA BAŞVURU SAHİBİ TARAFINDAN SUNULMASI GEREKEN BİLGİ, BELGELER VE REFERANS METRAJ LİSTESİ	24
2. TAAHHÜTNAMELER, TUTANAKLAR VE RAPORLAR	26
GENEL TAAHHÜTNAME	27
TARAFSIZLIK VE GİZLİLİK BELGESİ *	28
TAAHHÜTNAME*	29
ÖRTÜ ALTI KAYIT SİSTEMİ TAAHHÜTNAMESİ.....	30
HAYVAN VARLIĞI TAAHHÜTNAMESİ	31
TAAHHÜTNAME	32
TAAHHÜTNAME	33
KESİN TEMİNAT MEKTUBU.....	34
TEKNİK RAPOR.....	35
YATIRIM YERİ TESPİT TUTANAĞI.....	36
HİBE SÖZLEŞMESİNE UYGUNLUK RAPORU	37
LEVHA ÖRNEĞİ	38
3. ÖDEME İLE İLGİLİ EKLER	39
ÖDEK-1	40
ÖDEK-2	41
ÖDEME İCMAL TABLOSU	41
ÖDEK-3.....	42
UYGULAMA SÖZLEŞMELERİ LİSTESİ.....	42
ÖDEK-4/A.....	43
MAKİNE VE EKİPMAN TESPİT TUTANAĞI	43
No	43
MAKİNE EKİPMAN ADI.....	43
ADET	43
MARKASI/MODELİ.....	43
İMAL YILI.....	43
KAPSAMI	43
HİBEYE ESAS	43
AYNI KATKI.....	43
ÖDEK-4/B.....	44
MAKİNE VE EKİPMAN TESPİT TUTANAĞI.....	44
ÖDEK-5/A.....	45
İNŞAAT TESPİT TUTANAĞI	45
ÖDEK-5/B.....	46
İNŞAAT TESPİT TUTANAĞI	46
ÖDEK-5/C.....	47
İNŞAAT TESPİT TUTANAĞI	47
ÖDEK-5/D.....	48
İNŞAAT TESPİT TUTANAĞI	48
ÖDEK-6.....	49
HAYVAN VARLIĞI TESPİT TUTANAĞI	49
ÖDEK-7	50
YATIRIMCI-YÜKLENİCİ/TEDARİKÇİ TUTANAĞI	50
4. PROJE RAPORLARI.....	51
İLERLEME RAPORU	52
NİHAİ RAPOR	53

ÖRNEK İZLEME TUTANAĞI	59
5. DEĞİŞİKLİK YAPILMASI İLE İLGİLİ FORMLAR.....	60
EK-10.A	61
Değişiklik Talep Formu (DTF).....	61
EK-10.B.....	62
Poz Değişikliği Talep Formu (PDTF)	62
EK-10.C.....	63
POZ DEĞİŞİKLİĞİ KARAR BİLDİRİM FORMU	63
EK-10.Ç.....	64
ZEYİLNAME.....	64

Tebliğ ekinde yer alan eklere bu uygulama rehberi eklerinde ayrıca yer verilmemiştir.

**2025 başvuru dönemi için Resmî Gazete’de yayımlanan Tebliğe ek olarak
www.tarimorman.gov.tr adresinde yayımlanan güncel uygulama rehberi,
Genel Müdürlük talimatları ve duyurular da dikkate alınmalıdır.**

Bu uygulama esaslarında geçen “Tebliğ” ibaresi 2024/43 No.lu Tebliği ifade etmektedir.

1. EKLER

Konu Başlıkları, Konu Kodları ve Uygun Başvuru Niteliği Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımlar

Konu Adı	Konu Kodu	Alt Konu Kodu	Alt Konu Adı	Alt Konu Adları		Yatırım niteliği, Hibeye esas proje tutarı üst limiti, Başvuru kabulü			
						Yeni Tesis	Kısmen Yapılmış Yatırımların Tamamlanması	Kapasite Artırımı	Teknoloji Yenileme ve/veya Modernizasyon
						20.000.000 TL	18.000.000 TL	16.000.000 TL	16.000.000 TL
Tarımsal Ürünlerin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması	TÜİ	A	Tıbbi ve Aromatik Bitkilere Yönelik Yatırımlar			✓	✓	✓	✓
		B	Bitkisel Ürünlere Yönelik Yatırımlar			✓	✓	✓	✓
		C	Hayvansal Ürünlere Yönelik Yatırımlar	Hayvansal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması		✓	✓	✓	✓
				Kırmızı et ve kanatlı eti parçalama ile mamul madde üretimi		✓	✓	✓	✓
				Su ürünlerinin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanması		✓	✓	✓	✓
				Büyükbaş ve küçükbaş hayvanların derileri ile küçükbaş hayvanların yapılarının işlenmesi		✓	✓	✓	✓
				Süt ve süt ürünlerine yönelik yatırımlar	İşleme, Paketleme ve Depolama	✓	✓	✓	✓
					Süt Toplama Merkezleri	✓	✗	✗	✓
				Anı ürünlerinin işlenmesi		✓	✓	✓	✓
		Ç	Çelik Silo Konusuna Yönelik Yatırımlar			✓	✗	✗	✓
		D	Soğuk Hava Deposu Konusuna Yönelik Yatırımlar			✓	✗	✗	✓
Tarımsal Üretim Yönelik Sabit Yatırımlar	TÜY	A	Kapalı Ortamda Bitkisel Üretime Yönelik Yatırımlar			✓	✗	✗	✓
		B	Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar*			✓	✓	✓	✓
		C	Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar			✓	✓	✓	✓
		Ç	Kanatlı Hayvan Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar**			✗	✗	✓	✓
		D	Kültür Mantarı Üretimine Yönelik Yatırımlar			✓	✓	✓	✓
		E	Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Kesimhanelerine Yönelik Yatırımlar***			✓	✓	✓	✓
		F	Kanatlı Hayvan Kesimhanelerine Yönelik Yatırımlar			✓	✓	✓	✓
Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kullanımına Yönelik Yatırımlar	YEÜ					✗	✗	✓	✓
Su Ürünleri Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	SÜİ	A	Denizlerde Yetiştiricilik			✓	✓	✓	✓
		B	İç Sularda Yetiştiricilik			✓	✓	✓	✓
		C	TDİOSB Yetiştiricilik			✓	✓	✓	✓
Hayvansal ve Bitkisel Orijinli Gübre İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması	HOG	A	Hayvansal Orijinli Gübre			✓	✓	✓	✓
		B	Bitkisel Orijinli Gübre			✓	✓	✓	✓

✓ : Başvuru yapılabilir.

✗ : Başvuru yapılamaz.

* Büyükbaş hayvan yetiştiriciliği konusunda Bakanlığımız üretim planlamasına göre su kısıtı olan havzalarda yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğinde yapılan başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

** Üretim planlaması kapsamında kanatlı eti üretimi amaçlı yetiştiricilikte planlı üretim bölgesi olarak belirlenen illerde kanatlı eti üretimine yönelik başvurular için tüm yatırım nitelikleri hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

***Büyükbaş ve küçükbaş hayvan kesimhanelerine yönelik yatırımlara yönelik yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğinde hibe desteği verilmeyecek iller Tebliğin ekinde verilmiştir.

Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımları

PROJE KONUSU	KONU KODU	ALT KONU KODU	ALT KONU	Hibeye Esas Proje Tutarı Üst Limiti: 8.000.000 TL				
				Alt Konu Adları	Yatırım Niteliği Başvuru Kabulü*			
					Yeni Tesis	Kısmen Yapılmış Yatırımların Tamamlanması	Kapasite Artırımı	Teknoloji Yenileme
					01	02	03	04
Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Yatırımları	AİFG	AİFG-A	Bitkisel ve Hayvansal Ürünlerin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması*	Bitkisel Ürünler Yönelik Yatırımlar	✓	✓	✓	✓
				Hayvansal Ürünler Yönelik Yatırımlar	✓	✓	✓	✓
				Süt ve Süt Ürünlerine Yönelik Yatırımlar	✓	✓	✓	✓
				Süt Toplama Merkezleri	✓	✗	✗	✓
		AİFG-B	Tarımsal Ürünlerin Depolanması	Çelik Silo	✓	✗	✗	✓
				Soğuk Hava Deposu	✓	✗	✗	✓
		AİFG-C	Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar	Ahır Ve Ağıl Yatırımları**	✓	✓	✓	✓
				Kapalı Ortamda Bitkisel Üretim	✓	✗	✗	✓
				Yağmur Hasadı İçin Jeomembran Gölet Yapımına Yönelik Yatırımlar	✓	✗	✗	✗
		AİFG-Ç	Kültür Mantarı		✓	✓	✓	✓
		AİFG-D	Yenilenebilir Enerji Tesisleri Yapımına Yönelik Yatırımlar		✗	✗	✓	✓
Arıcılık ve Arı Ürünlerine Yönelik Yatırımlar	AÜİP				✓	✗	✓	✓
Bilişim Sistemleri ve Eğitimi Yatırımları	BSY				✗	✗	✗	✓
El Sanatları ve Katma Değerli Ürünler Yönelik Yatırımlar	ESKÜ				✓	✗	✓	✓
İpek Böceği Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	İPY				✓	✗	✗	✓
Su Ürünleri Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	SÜY				✓	✓	✓	✓
Tarımsal Amaçlı Örgütler İçin Makine Parkı Yatırımları	MP				✓	✗	✗	✓
Tıbbi ve Aromatik Bitki Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	TABY				✓	✓	✓	✓

✓ : Başvuru yapılabilir.

✗ : Başvuru yapılamaz.

*Uygulama esaslarında konu bazında belirtilen kısıtlara ayrıca bakılmalıdır.

** Büyükbaş hayvan yetiştiriciliği konusunda Bakanlığımız üretim planlamasına göre su kısıtı olan havzalarda yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğinde yapılan başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımlar Kapasite Tablosu

Konu	Konu Kodu	Alt Konu	En Az	En Fazla
Tarımsal Ürünlerin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanmasına Yönelik Yatırımlar	TÜİ-A	Tıbbi ve Aromatik Bitkilere Yönelik Yatırımlar	-	-
Tarımsal Ürünlerin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanmasına Yönelik Yatırımlar	TÜİ-B	Bitkisel Ürünlere Yönelik Yatırımlar	-	-
Tarımsal Ürünlerin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanmasına Yönelik Yatırımlar	TÜİ-C	Hayvansal Ürünlere Yönelik Yatırımlar	Hayvansal Ürünlerin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması	-
			Kırmızı Et Parçalama Tesisi	0,5 ton/gün
			Kanatlı Eti Parçalama Tesisi	0,5 ton/gün
			Su Ürünlerinin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması	100 ton/yıl
			Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvanların Derileri ile Küçükbaş Hayvanların Yapağlarının İşlenmesi	-
			Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması	5 ton/gün
			Süt ve Süt Ürünlerine Yönelik Yatırımlar (Süt Toplama Merkezleri)	-
			Arı Ürünlerinin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması	-
Tarımsal Ürünlerin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanmasına Yönelik Yatırımlar	TÜİ-Ç	Tarımsal Ürünlerin Depolanması	Çelik Silo	-
	TÜİ-D		Soğuk Hava Deposu	1.500 m3
Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar	TÜY-A	Kapalı Ortamda Bitkisel Üretime Yönelik Yatırımlar	-	3 da
Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar	TÜY-B	Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	Damızlık Hayvan Yetiştiriciliği (Sığır)	25 baş*
			Damızlık Hayvan Yetiştiriciliği (Manda)	25 baş*
			Büyükbaş Besi Yetiştiriciliği (Sığır)	25 baş
			Büyükbaş Besi Yetiştiriciliği (Manda)	25 baş
Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar	TÜY-C	Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	Süt Hayvancılığı (Koyun-Keçi)	150 baş
			Besi Hayvancılığı (Koyun-Keçi)	150 baş
Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar	TÜY-Ç	Kanatlı Hayvan Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	Broyler (Tavuk)	5.000 broyler/dönem
			Yumurta Tavukçuluğu	7.500 yumurta tavuğu/dönem
			Hindi	1.000 hindi/dönem
			Kaz	350 kaz/dönem
Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar	TÜY-D	Kültür Mantarı Üretimine Yönelik Yatırımlar	-	-
Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar	TÜY-E	Büyükbaş ve Küçükbaş Kesimhanelerine Yönelik Yatırımlar	Büyükbaş Hayvan Kesimhanelerine Yönelik Yatırımlar	-
			Küçükbaş Hayvan Kesimhanelerine Yönelik Yatırımlar	-
Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar	TÜY-F	Kanatlı Kesimhanelerine Yönelik Yatırımlar	Kanatlı Hayvan Kesimhanelerine Yönelik Yatırımlar (Tavuk)	1.000 adet/saat
			Kanatlı Hayvan Kesimhanelerine Yönelik Yatırımlar (Hindi)	100 adet/saat

			Kanatlı Hayvan Kesimhanelerine Yönelik Yatırımlar (Kaz)	100 adet/saat	1.000 adet/saat
Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kullanımına Yönelik Yatırımlar	YEÜ	-	-	İşletme yıllık enerji ihtiyacının %51'i	İşletme yıllık enerji ihtiyacının %110'u
Su Ürünleri Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	SÜİ-A	-	Tuzlu Su/Denizlerde Yetiştiricilik	-	-
	SÜİ-B	-	Tatlı Su/İç Sularda Yetiştiricilik	-	-
	SÜİ-C	-	TDİÖSB Yetiştiricilik	-	-
Hayvansal ve Bitkisel Orjinli Gübre İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanmasına Yönelik Yatırımlar	HOG-A	Hayvansal Orjinli Gübre (Ahır veya Çiftlik Gübresesi)	-	-	-
			-	-	-
	HOG-B	Bitkisel Orjinli Gübre	-	-	-

* Sağmal ve gebe düve/manda

Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımları Kapasite Tablosu

Konu	Konu Kodu	Alt Konu		En Az	En Fazla
Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Yatırımları	AİFG-A	Bitkisel ve Hayvansal Ürünlerin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması	Süt ve Süt Ürünlerine Yönelik Yatırımlar (İşleme, Paketleme ve Depolama)	-	10 ton/gün
			Süt ve Süt Ürünlerine Yönelik Yatırımlar (Süt Toplama Merkezleri)	-	-
			Et İşleme/Parçalama	-	0,5 ton/gün
			Hayvansal Ürünlere Yönelik Yatırımlar (Diğer)	-	-
			Bitkisel Ürünlere Yönelik Yatırımlar	-	-
	AİFG-B	Tarımsal Ürünlerin Depolanması	Soğuk Hava Deposu	-	-
			Çelik Silo	-	-
	AİFG-C	Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar	Kapalı Ortamda Bitkisel Üretime Yönelik Yatırımlar	0.5 da	10 da
			Ahır Yatırımları (Damızlık-Sığır)	5 baş*	-
			Ahır Yatırımları (Damızlık-Manda)	5 baş*	-
			Ahır Yatırımları (Besi-Sığır)	5 baş	-
			Ahır Yatırımları (Besi-Manda)	5 baş	-
			Ağıl Yatırımları-Süt Hayvancılığı (Koyun-Keçi)	25 baş	-
			Ağıl Yatırımları-Besi Hayvancılığı (Koyun-Keçi)	25 baş	-
			Yağmur Hasadı İçin Jeomembran Gölet Yapımına Yönelik Yatırımlar	-	100 m3 su alacak havuz boyutları
AİFG-Ç	Kültür Mantarı Üretimine Yönelik Yatırımlar	-	100 m2'lik kapalı alanda	-	
AİFG-D	Yenilenebilir Enerji Tesisleri Yapımına Yönelik Yatırımlar	-	İşletme yıllık enerji ihtiyacının %51'i	İşletme yıllık enerji ihtiyacının %110'u	
Arıcılık ve Arı Ürünlerine Yönelik Yatırımlar	AÜİP	Arı Yetiştiriciliği	-	30 kovan	500 kovan
		Arı Ürünlerinin İşlenmesi, Paketlenmesi ve Depolanması	-	-	-
Bilişim Sistemleri ve Eğitimi Yatırımları	BSY	-	-	-	-
El Sanatları ve Katma Değerli Ürünlere Yönelik Yatırımlar	ESKÜ	-	-	-	-
İpek Böceği Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	İPY	-	-	200 fidanlıktut dut bahçesi	10.000 fidanlıktut bahçesi
Su Ürünleri Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	SÜY	Tatlı Su/İç Sularda Yetiştiricilik	-	-	-
		Tuzlu Su/Denizlerde Yetiştiricilik	-	-	-
Tarımsal Amaçlı Örgütler İçin Makine Parkı Yatırımları	MP	-	-	-	-
Tıbbi Ve Aromatik Bitki Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	TABY	-	-	Üretim: 5 dekar İşleme: 250 kg/yıl	-

* Sağmal ve gebe düve/manda

Ek-1A

İDARİ UYGUNLUK KONTROL LİSTESİ

N O	BAŞVURUDA YÜKLENECEK BELGELER	Gerçek veya Tüzel Kişi	Yatırım Niteliği	Uygun/ Uygun Değil/ Muaf
1	Tüzel kişilik ana sözleşmesinin (varsa değişikliklerin) yayımlandığı Ticaret Sicil Gazetesi	T	1-2-3-4	
2	Uygulama rehberinin yayımı tarihinden sonra alınmış Faaliyet Belgesi	T	1-2-3-4	
3	Yatırım için yetkili kurul kararı (tarımsal amaçlı örgütlerde genel kurul kararı) ile tüzel kişiliği temsile yetkili kişilerin temsil yetkisine ilişkin karar ve noter onaylı imza sirküleri	T	1-2-3-4	
4	Kapasite artırımı, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular için başvuru sahibinin başvuru konusu ve niteliği ile ilgili Bakanlık kayıt sistemine kayıtlı olduğuna dair belge ile damızlık hayvan yetiştiriciliği başvurularında Soy Kütüğü Kayıt Belgesi	G/T	3-4	
5	İşletme Sınıfı ve KOBİ Vasfı Belgesi veya mali bilanço, gelir tablosu ve vergi levhası	T	1-2-3-4	
6	İnşaat işleri alımlarında inşaat metrajı, keşif özeti, teknik şartnamesi	G/T	1-2-3-4	
7	Makine ve ekipman alımlarında makine ve ekipman teknik şartnamesi, bina büyüklüğü ile alınan makine ve ekipmanın uyumlu ve üretim aşamalarında gerekli olduğuna dair "Teknik Rapor"	G/T	1-2-3-4	
8	Traktör kullanımı gerektiren makine ve ekipman alımlarında başvuru sahibinin alınacak makine ve ekipmanın kullanımını sağlayacak güçte traktörü olduğuna dair ruhsat veya yeni tesis/kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurular için taahhütname	G/T	1-2-3-4	
9	Tapu kaydı (web tapu üzerinden ya da tapu müdürlüğünden alınacak malik için detaylı Şerh/Beyan/İrtifak bilgisi içeren belge), arazi kiralık ise kira kontratı, hisseli araziler için muvafakatname ve tesisin faaliyetine engel olabilecek ölçüde başka bir tesis kurmayacaklarını beyan ettikleri taahhütname	G/T	1-2-3-4	
10	Proje başvuruları için başvuruya esas yeni avan proje/tatbikat projesi (PDF ve DWG formatında), alınması planlanan makine ve ekipmana ait ölçekli yerleşim planı ve tatbikat projesi ile başvurulması halinde müelliflere ait oda kayıt belgeleri, avan proje ile başvurulması halinde müelliflere ait diploma, 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu ve/veya 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu kapsamında konulan şerhler için ilgili kurumdan yatırım yapılmasında sakınca olmadığına dair belge	G/T	1-2-3-4	
11	3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında alınan izin belgesi/izin gerekmediğine dair yazı veya taahhütname	G/T	1-2-3-4	
12	Kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurular için yapı ruhsatı veya yapı kullanma izin belgesi ya da başvuru sahibinin yatırım yerinin bağlı olduğu ilgili kurumdan alacağı yapı ruhsatı almasına gerek olmadığına dair yazı	G/T	2	
13	Kapasite artırımı, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular için yapı kullanma/yapı kayıt izin belgesi ya da başvuru sahibinin yatırım yerinin bağlı olduğu ilgili kurumdan alacağı yapı ruhsatı almasına gerek olmadığına dair yazı	G/T	3-4	
14	Kapasite artırımı, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular için başvuru konusu ve niteliği ile ilgili üretim izin belgesi (İşletme kayıt belgesi/işletme onay/şartlı onay belgesi), işyeri açma ve çalışma ruhsatı, demirbaş kayıt listesi, yatırıma ait fotoğraflar ile kapasite raporu veya ekspertiz raporu; varsa tesisin hastalıktan arı işletme olduğuna dair belge	G/T	3-4	
15	Kapasite artırımı, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurularda; sadece mevcut tesisin faaliyeti ile ilişkili olarak başvuru sahibi tarafından bankalardan alınan kredi nedeniyle yatırım yerinin ipotekli olması halinde, geri ödemelerinin düzenli yapıldığına dair ilgili bankadan alınan belge	G/T	3-4	
16	Genel Taahhütname	G/T	1-2-3-4	
17	Büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliğine yönelik sabit yatırım proje başvurularında, başvuru sahibinin, nihai rapordan önce tesiste bulunması zorunlu hayvan varlığını karşılayacağına dair taahhütname ve/veya mevcut hayvan varlığı için Türkvet kaydı belgesi	G/T	1-2-3-4	
18	Ancılık ve arı ürünlerine yönelik başvurularda başvuru sahibinin AKS'ye kayıtlı olduğuna dair belge	G/T	1-2-3-4	
19	Coğrafi İşaret Tescil Belgesi	G/T	1-2-3-4	
20	Sözleşmeli Üretim Yönetim Sistemi Belgesi	G	3-4	
21	Adli sicil kayıt belgesi (Tüzel kişilerde yönetim kurulu üyeleri için), adli sicil kaydı olması durumunda mahkeme kararı	G/T	1-2-3-4	
22	İl/ilçe müdürlükleri döner sermayesine yatırılan KKYDP'ye ait başvuru ücret makbuzu	G/T	1-2-3-4	
23	İkametgâh belgesi	G/T	1-2-3-4	
24	Yatırımcının Bakanlık Kayıt Sistemine son beş yıldır kesintisiz olarak kayıtlı olduğuna dair belge	G/T	1-2-3-4	
25	Engellilik Sağlık Kurulu Raporu	G	1-2-3-4	
26	Başvuru sahibinin yaylacı/göçer olduğuna dair belge, küçükbaş hayvan yetiştiriciliği konusunda karavan alımında yatırımcının hayvanlarını ikameti dışında bir yerde uzun süre konaklattığına dair belge	G/T	1-2-3-4	
27	Su ürünleri konusunda yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğinde proje sunan yatırımcıların ön izin belgesi almak için il müdürlüğüne vermiş oldukları kayda girmiş dilekçenin bir nüshası	G/T	1-2	
28	Başvuru sahibine ait SGK hizmet dökümü (Tüzel kişilerde yönetim kurulu üyeleri için)	G/T	1-2-3-4	
29	Yağmur hasadı için jeomembran gölet yapımına yönelik başvurular için taahhütname	G/T	1	

Not 1: Belgelerin tam olması bu belgelerin içeriklerinin uygun olduğu anlamına gelmez.

Not 2: Avan projede inşaat keşif, metraj şartı aranmaz. Projede üretime yönelik olarak yer alan makine ve ekipmanlar için ise ölçekli makine yerleşim planı ile bu makinelere ait teknik şartname eklenmelidir.

Not 3: Engellilik raporu, ikametgâh belgesi ve yatırımcının Bakanlık Kayıt Sistemine son 5 yıldır kesintisiz olarak kayıtlı olduğuna dair belgenin yüklenmesi isteye bağlıdır. Söz konusu durumların var olması halinde buna dair belgelerin başvuru sistemine yüklenmesi başvuru sahibinin puan almasını sağlayacaktır. Bu belgelerin yüklenmemesi projenin elenme sebebi değildir.

Ek-1B
BAŞVURU SAHİBİ VE PROJENİN UYGUNLUK DEĞERLENDİRME TABLOSU

	KONTROL EDİLECEK KRİTERLER	EVET	HAYIR
1	Başvuru sahibi Tebliğin ilgili maddelerini haizdir.		
2	Başvuru konusu hibe desteği verilecek yatırım konularına uygundur.		
3	Başvuru formu ve işletme planı birbiri ile uyumlu ve ilişkilidir.		
4	Hibeye esas proje tutarı Tebliğde belirtilen hibeye esas proje tutarını aşmamaktadır.		
5	Hibe desteği tutarı hibeye esas proje tutarının %50'sini aşmamaktadır.		
6	Hibeye esas proje giderleri kapsamında sunulan harcamalar, hibe desteği verilecek uygun giderler kapsamındadır.		
7	Başvuru, mikro, küçük veya orta ölçekli işletme için yapılmıştır.		
8	Farklı gerçek/tüzel kişilerce hazırlanmış olsa dahi aynı yatırım alanlarında birbirleri ile ortak ekonomik ve/veya çıkar ilişkileri bulunan veya birbirlerini tamamlayan projelerle müracaat edilmemiştir.		
9	Birbirleri ile birebir aynı olan, kopya projelerle başvuru yapılmamıştır.		
10	İdari alan yapımı, kazı, dolgu, reglaj işleri gibi inşaat giderlerinde Tebliğde belirtilen oranlara uyulmaması		

Ek-2
REFERANS FİYAT LİSTESİ

Hibe kapsamına alındığı mevzuatta belirtilen ancak referans fiyat listesinde olmayan ve/veya özelliği referans fiyat listesinde bulunmayan makine ve ekipmanlar için öncelikle diğer kamu kurum ve kuruluşların referans fiyatları kullanılmak üzere İl Referans Fiyat Komisyonu tarafından referans fiyat belirlenir.

Makine Türü	Malzeme Adı	2025 REFERANS FİYATLAR (TL)
Bal Dinlendirme Tankları	Bal dinlendirme tankı 101-200 kg lık	₺11.455,00
Bal Dinlendirme Tankları	Bal dinlendirme tankı 201-300 kg lık	₺12.783,78
Bal Dinlendirme Tankları	Bal dinlendirme tankı 301 ve 400 kg arası	₺15.807,90
Bal Dinlendirme Tankları	Bal dinlendirme tankı 401 ve 500 kg arası	₺19.015,30
Bal Dinlendirme Tankları	Bal dinlendirme tankı 50-100 kg lık	₺11.455,00
Bal Dinlendirme Tankları	Bal tenekesi ısıtma (eritme) havuzu, çift cidarlı, 2 tenekelik	₺19.244,40
Bal Dinlendirme Tankları	Bal tenekesi ısıtma (eritme) havuzu, çift cidarlı, 4 tenekelik	₺24.742,80
Bal Dinlendirme Tankları	Bal tenekesi ısıtma(eritme) havuzu, çift cidarlı, 10 tenekelik	₺45.132,70
Bal Dinlendirme Tankları	Bal tenekesi ısıtma(eritme) havuzu, çift cidarlı, 6 tenekelik	₺31.386,70
Bal Dinlendirme Tankları	Bal tenekesi ısıtma(eritme) havuzu, çift cidarlı, 8 tenekelik	₺39.863,40
Bal Süzme Makineleri	Bal süzme makinesi, manuel, 4 çita kapasiteli	₺11.455,00
Bal Süzme Makineleri	Bal süzme makinesi, manuel, 6 çita kapasiteli	₺14.204,20
Bal Süzme Makineleri	Bal süzme makinesi, motorlu, 12 çita kapasiteli	₺77.321,25
Bal Süzme Makineleri	Bal süzme makinesi, motorlu, 12 çita kapasiteli, tam otomatik	₺83.163,30
Bal Süzme Makineleri	Bal süzme makinesi, motorlu, 20 çita kapasiteli	₺89.119,90
Bal Süzme Makineleri	Bal süzme makinesi, motorlu, 20 çita kapasiteli, tam otomatik	₺95.076,50
Bal Süzme Makineleri	Bal süzme makinesi, motorlu, 4 çita kapasiteli	₺31.844,90
Bal Süzme Makineleri	Bal süzme makinesi, motorlu, 4 çita kapasiteli, tam otomatik	₺65.980,80
Bal Süzme Makineleri	Bal süzme makinesi, motorlu, 6 çita kapasiteli	₺44.903,60
Bal Süzme Makineleri	Bal süzme makinesi, motorlu, 6 çita kapasiteli, tam otomatik	₺68.271,80
Bal Süzme Makineleri	Bal süzme makinesi, motorlu, 8 çita kapasiteli	₺57.962,30
Bal Süzme Makineleri	Bal süzme makinesi, motorlu, 8 çita kapasiteli, tam otomatik	₺71.250,10
Balya Makinesi*	Prizmatik balya makinesi, Haşbaylı	₺780.658,25
Balya Makinesi*	Prizmatik balya makinesi, Haşbaylı, 2 İpli	₺768.401,40
Balya Makinesi*	Prizmatik balya makinesi, Haşbaylı, 3 İpli	₺822.171,17
Balya Makinesi*	Prizmatik balya makinesi, Haşbaysız, 2 ipli	₺490.274,00
Balya Makinesi*	Prizmatik balya makinesi, Haşbaysız, 3 ipli	₺659.945,46
Balya Makinesi*	Rulo balya makinesi (Haşpaylı, rulo çapı en az 120 cm olanlar)	₺1.145.500,00
Balya Makinesi*	Rulo balya makinesi (Haşpaysız, rulo çapı en az 120 cm olanlar)	₺1.145.500,00
Buzlama Makinesi (Su Ürünleri İçin)	1 ton/gün kapasiteli	₺348.232,00
Buzlama Makinesi (Su Ürünleri İçin)	10 ton/gün kapasiteli	₺1.145.500,00

Buzlama Makinesi (Su Ürünleri İçin)	2 ton/gün kapasiteli	₺435.290,00
Buzlama Makinesi (Su Ürünleri İçin)	3 ton/gün kapasiteli	₺631.170,50
Buzlama Makinesi (Su Ürünleri İçin)	5 ton/gün kapasiteli	₺827.051,00
Buzlama Makinesi (Su Ürünleri İçin)	7,5 ton/gün kapasiteli	₺1.044.696,00
Canlı Balık Nakil Tankı	2100 Lt	₺57.275,00
Canlı Balık Nakil Tankı	2500 Lt	₺63.002,50
Canlı Balık Nakil Tankı	3000 Lt	₺74.457,50
Canlı Balık Nakil Tankı	3500 Lt	₺85.912,50
Canlı Balık Nakil Tankı	4000 Lt	₺87.058,00
Canlı Balık Nakil Tankı	5000 Lt	₺87.058,00
Ceviz, Badem ve Antep Fıstığı Soyma Makineleri	Antep Fıstığı Soyma Makineleri - Kazan hacmi 101-200 litre olanlar	₺39.611,39
Ceviz, Badem ve Antep Fıstığı Soyma Makineleri	Antep Fıstığı Soyma Makineleri - Kazan hacmi 201-300 litre olanlar	₺40.642,34
Ceviz, Badem ve Antep Fıstığı Soyma Makineleri	Antep Fıstığı Soyma Makineleri - Kazan hacmi 301-400 litre olanlar	₺41.650,38
Ceviz, Badem ve Antep Fıstığı Soyma Makineleri	Antep Fıstığı Soyma Makineleri - Kazan hacmi 50-100 litre olanlar	₺38.580,44
Ceviz, Badem ve Antep Fıstığı Soyma Makineleri	Badem Soyma Makineleri - Elektrikli badem soyma	₺60.299,12
Ceviz, Badem ve Antep Fıstığı Soyma Makineleri	Badem Soyma Makineleri - P.T.O tahrikli badem soyma	₺56.427,33
Ceviz, Badem ve Antep Fıstığı Soyma Makineleri	Ceviz Soyma Makineleri - Ceviz soyma, Kazan hacmi 101-170 litre olanlar	₺39.611,39
Ceviz, Badem ve Antep Fıstığı Soyma Makineleri	Ceviz Soyma Makineleri - Ceviz soyma, Kazan hacmi 171-250 litre olanlar	₺45.155,61
Ceviz, Badem ve Antep Fıstığı Soyma Makineleri	Ceviz Soyma Makineleri - Ceviz soyma, Kazan hacmi 251-400 litre olanlar	₺102.980,45
Ceviz, Badem ve Antep Fıstığı Soyma Makineleri	Ceviz Soyma Makineleri - Ceviz soyma, Kazan hacmi 50 litreye kadar olanlar	₺24.215,87
Ceviz, Badem ve Antep Fıstığı Soyma Makineleri	Ceviz Soyma Makineleri - Ceviz soyma, Kazan hacmi 50-100 litre olanlar	₺31.065,96
Çok Fonksiyonlu Bal Tankları	Çok fonksiyonlu bal tankı, 100 kg	₺23.940,95
Çok Fonksiyonlu Bal Tankları	Çok fonksiyonlu bal tankı, 150 kg	₺29.462,26
Çok Fonksiyonlu Bal Tankları	Çok fonksiyonlu bal tankı, 250 kg	₺34.960,66
Çok Fonksiyonlu Bal Tankları	Çok fonksiyonlu bal tankı, Mikserli, 100 kg	₺39.909,22
Çok Fonksiyonlu Bal Tankları	Çok fonksiyonlu bal tankı, Mikserli, 150 kg	₺47.881,90
Çok Fonksiyonlu Bal Tankları	Çok fonksiyonlu bal tankı, Mikserli, 250 kg	₺53.953,05
Fındık ve Ceviz Kurutma Makineleri	Ürün alma kapasitesi 0,7 ton	₺72.991,26
Fındık ve Ceviz Kurutma Makineleri	Ürün alma kapasitesi 1 ton	₺204.380,11
Fındık ve Ceviz Kurutma Makineleri	Ürün alma kapasitesi 2 ton	₺248.184,03
Fındık ve Ceviz Kurutma Makineleri	Ürün alma kapasitesi 3 ton	₺408.783,13
Fındık ve Ceviz Kurutma Makineleri	Ürün alma kapasitesi 5 ton	₺437.970,47
Fındık ve Ceviz Kurutma Makineleri	Ürün alma kapasitesi 7 ton	₺467.180,72
Fındık ve Ceviz Kurutma Makineleri	Ürün alma kapasitesi 9 ton	₺496.368,06

File sistemi (m2 Fiyatı)	%40 yoğunluklu	₺10,31
File sistemi (m2 Fiyatı)	%45 yoğunluklu	₺11,46
File sistemi (m2 Fiyatı)	%55 yoğunluklu	₺12,60
File sistemi (m2 Fiyatı)	%60 yoğunluklu	₺13,75
Kuluçka Dolabı (İnkübasyon Kabini Su Ürünleri)	100.000 yumurta kapasiteli	₺19.358,95
Kuluçka Dolabı (İnkübasyon Kabini Su Ürünleri)	200.000 yumurta kapasiteli	₺34.250,45
Meyve ve Sebze Kurutma Makineleri	Isıtma gücü 1000-1499 watt arası olanlar	₺31.661,62
Meyve ve Sebze Kurutma Makineleri	Isıtma gücü 1500-1999 watt arası olanlar	₺49.531,42
Meyve ve Sebze Kurutma Makineleri	Isıtma gücü 1999-2999 watt arası olanlar	₺56.977,17
Meyve ve Sebze Kurutma Makineleri	Isıtma gücü 2999-4499 watt arası olanlar	₺74.205,49
Meyve ve Sebze Kurutma Makineleri	Isıtma gücü 4499-5999 watt arası olanlar	₺125.294,79
Meyve ve Sebze Kurutma Makineleri	Isıtma gücü 500-999 watt arası olanlar	₺21.397,94
Meyve ve Sebze Kurutma Makineleri	Isıtma gücü 5999 watt'tan büyük olanlar	₺192.466,91
Mısır Silaj Makineleri**	Çift sıralı	₺468.120,03
Mısır Silaj Makineleri**	Dört Sıralı	₺916.400,00
Mısır Silaj Makineleri**	Sıra Bağımsız	₺378.015,00
Mısır Silaj Makineleri**	Tek sıralı	₺142.042,00
Mısır Silaj Makineleri**	Üç Sıralı	₺801.850,00
Mobil Güneş (Solar) Enerjisi Paket Sistemleri (5 kW'a kadar)	Toplam gücü 1000 W'a kadar solar enerji paketi	₺73.312,00
Mobil Güneş (Solar) Enerjisi Paket Sistemleri (5 kW'a kadar)	Toplam gücü 1001-2000 W arası solar enerji paketi	₺114.550,00
Mobil Güneş (Solar) Enerjisi Paket Sistemleri (5 kW'a kadar)	Toplam gücü 2001-3000 W arası Solar Sistemi Paketi	₺164.952,00
Mobil Güneş (Solar) Enerjisi Paket Sistemleri (5 kW'a kadar)	Toplam gücü 3001-4000 W arası Solar Sistemi Paketi	₺210.772,00
Mobil Güneş (Solar) Enerjisi Paket Sistemleri (5 kW'a kadar)	Toplam gücü 4001-5000 W arası Solar Sistemi Paketi	₺263.465,00
Ot Silaj Makineleri**	İş genişliği 130 cm'ye kadar	₺164.952,00
Ot Silaj Makineleri**	İş genişliği 131-150 cm	₺223.578,69
Ot Silaj Makineleri**	İş genişliği 151-180 cm	₺270.544,19
Ot Silaj Makineleri**	İş genişliği 181-210 cm	₺318.036,62
Polen Kurutma Fırını	Polen kurutma fırını, 25 kg/gün kapasiteli	₺27.537,82
Polen Kurutma Fırını	Polen kurutma fırını, 50 kg/gün kapasiteli	₺33.586,06
Sabit Yem Karma Makineleri	Elektrikli - Depo hacmi (m³), <20	₺1.145.500,00
Sabit Yem Karma Makineleri	Elektrikli - Depo hacmi (m³), 0.5≤...<1	₺137.116,35
Sabit Yem Karma Makineleri	Elektrikli - Depo hacmi (m³), 1.5≤...<2	₺178.972,92
Sabit Yem Karma Makineleri	Elektrikli - Depo hacmi (m³), 2≤...<3	₺196.269,97
Sabit Yem Karma Makineleri	Elektrikli - Depo hacmi (m³), 3≤...<4	₺215.376,91
Sabit Yem Karma Makineleri	Elektrikli - Depo hacmi (m³), 4≤...<5	₺266.214,20
Sabit Yem Karma Makineleri	Elektrikli - Depo hacmi (m³), 5≤...<6	₺297.394,71
Sabit Yem Karma Makineleri	Elektrikli - Depo hacmi (m³), 6≤...<8	₺428.233,72
Sabit Yem Karma Makineleri	Elektrikli - Depo hacmi (m³), 8≤...<9	₺493.664,68
Sabit Yem Karma Makineleri	Elektrikli - Depo hacmi (m³), 9≤...<13	₺594.789,42

Sabit Yem Karma Makineleri	Traktör Kuyruk Milinden Hareketli - Depo hacmi (m³), <20	₺1.145.500,00
Sabit Yem Karma Makineleri	Traktör Kuyruk Milinden Hareketli - Depo hacmi (m³), 0.5≤...<1	₺137.116,35
Sabit Yem Karma Makineleri	Traktör Kuyruk Milinden Hareketli - Depo hacmi (m³), 1.5≤...<2	₺178.972,92
Sabit Yem Karma Makineleri	Traktör Kuyruk Milinden Hareketli - Depo hacmi (m³), 2≤...<3	₺196.269,97
Sabit Yem Karma Makineleri	Traktör Kuyruk Milinden Hareketli - Depo hacmi (m³), 3≤...<4	₺215.376,91
Sabit Yem Karma Makineleri	Traktör Kuyruk Milinden Hareketli - Depo hacmi (m³), 4≤...<5	₺266.214,20
Sabit Yem Karma Makineleri	Traktör Kuyruk Milinden Hareketli - Depo hacmi (m³), 5≤...<6	₺297.394,71
Sabit Yem Karma Makineleri	Traktör Kuyruk Milinden Hareketli - Depo hacmi (m³), 6≤...<8	₺428.233,72
Sabit Yem Karma Makineleri	Traktör Kuyruk Milinden Hareketli - Depo hacmi (m³), 8≤...<9	₺493.664,68
Sabit Yem Karma Makineleri	Traktör Kuyruk Milinden Hareketli - Depo hacmi (m³), 9≤...<13	₺594.789,42
Sır Alma Tezgâhları	Çift kişilik sır alma tezgâhı	₺22.680,90
Sır Alma Tezgâhları	Tek kişilik sır alma tezgâhı	₺16.495,20
Süt Sağım Makineleri (Mobil/Yarı Sabit)	Büyükbaş mobil süt sağım makineleri - Çift sağım başlıklı, çift güğümlü	₺25.934,12
Süt Sağım Makineleri (Mobil/Yarı Sabit)	Büyükbaş mobil süt sağım makineleri - Çift sağım başlıklı, tek güğümlü	₺21.581,22
Süt Sağım Makineleri (Mobil/Yarı Sabit)	Büyükbaş mobil süt sağım makineleri - Dört sağım başlıklı iki güğümlü	₺47.423,70
Süt Sağım Makineleri (Mobil/Yarı Sabit)	Büyükbaş mobil süt sağım makineleri - Dört sağım başlıklı üç güğümlü	₺47.423,70
Süt Sağım Makineleri (Mobil/Yarı Sabit)	Büyükbaş mobil süt sağım makineleri - Tek sağım başlıklı, çift güğümlü	₺19.313,13
Süt Sağım Makineleri (Mobil/Yarı Sabit)	Büyükbaş mobil süt sağım makineleri - Tek sağım başlıklı, tek güğümlü	₺18.671,65
Süt Sağım Makineleri (Mobil/Yarı Sabit)	Küçükbaş mobil süt sağım makineleri - Çift sağım başlıklı, tek güğümlü	₺21.397,94
Süt Sağım Makineleri (Mobil/Yarı Sabit)	Küçükbaş mobil süt sağım makineleri - Dört sağım başlıklı, çift güğümlü	₺25.178,09
Süt Sağım Makineleri (Mobil/Yarı Sabit)	Küçükbaş mobil süt sağım makineleri - Dört sağım başlıklı, tek güğümlü	₺23.826,40
Süt Sağım Makineleri (Mobil/Yarı Sabit)	Küçükbaş mobil süt sağım makineleri - Tek sağım başlıklı, tek güğümlü	₺15.464,25
Süt Soğutma Tankları	Sterilizasyon üniteleri - Süt güğümü sterilizasyon cihazı, en az 9 üniteli	₺520.286,10
Süt Soğutma Tankları	Sterilizasyon üniteleri - Süt soğutma tankı sterilizasyon ünitesi, 2000 litreye kadar tanklar için	₺178.239,80
Süt Soğutma Tankları	Süt boşaltma pompası - Süt boşaltma pompası, kapasitesi 10,1-15 t/h	₺83.163,30
Süt Soğutma Tankları	Süt boşaltma pompası - Süt boşaltma pompası, kapasitesi 15,1 ve üstü	₺89.119,90
Süt Soğutma Tankları	Süt boşaltma pompası - Süt boşaltma pompası, kapasitesi 5 t/h'e kadar	₺59.336,90
Süt Soğutma Tankları	Süt boşaltma pompası - Süt boşaltma pompası, kapasitesi 5,1-10 t/h	₺71.364,65
Süt Soğutma Tankları	Süt kabul tankı - Süt kabul tankı, 1000 lt, kantarlı	₺154.642,50
Süt Soğutma Tankları	Süt kabul tankı - Süt kabul tankı, 500 lt, kantarlı	₺136.772,70
Süt Soğutma Tankları	Süt Soğutma Tankları - Manuel yıkamalı, 1201-1600 litre, dikey	₺237.805,80

Süt Soğutma Tankları	Süt Soğutma Tankları - Manuel yıkamalı, 1601-2000 litre, dikey	₺297.371,80
Süt Soğutma Tankları	Süt Soğutma Tankları - Manuel yıkamalı, 1601-2000 litre, dikey, yarı silindirik	₺368.621,90
Süt Soğutma Tankları	Süt Soğutma Tankları - Manuel yıkamalı, 1601-2000 litre, yatay	₺428.187,90
Süt Soğutma Tankları	Süt Soğutma Tankları - Manuel yıkamalı, 250-400 litre, dikey	₺106.989,70
Süt Soğutma Tankları	Süt Soğutma Tankları - Manuel yıkamalı, 401-800 litre, dikey	₺166.326,60
Süt Soğutma Tankları	Süt Soğutma Tankları - Manuel yıkamalı, 801-1200 litre, dikey	₺202.226,57
Tahıl Kurutma Makineleri	10-12 m³ yükleme kapasiteli, dizel yakıtlı	₺1.145.500,00
Tahıl Kurutma Makineleri	10-12 m³ yükleme kapasiteli, gaz yakıtlı	₺1.145.500,00
Tahıl Kurutma Makineleri	12,1-15 m³ yükleme kapasiteli, dizel yakıtlı	₺1.145.500,00
Yem Ezme Makineleri	Motor gücü 10,1-14 kW	₺103.484,47
Yem Ezme Makineleri	Motor gücü 14,1-18 kW	₺144.218,45
Yem Ezme Makineleri	Motor gücü 18,1-21 kW	₺187.357,98
Yem Ezme Makineleri	Motor gücü 2,6-3 kW	₺20.092,07
Yem Ezme Makineleri	Motor gücü 21 kW 'tan fazla olanlar	₺218.561,40
Yem Ezme Makineleri	Motor gücü 2-2,5 kW	₺20.046,25
Yem Ezme Makineleri	Motor gücü 3,1-4 kW	₺28.248,03
Yem Ezme Makineleri	Motor gücü 3-5 kW	₺38.694,99
Yem Ezme Makineleri	Motor gücü 4,1-5 kW	₺29.737,18
Yem Ezme Makineleri	Motor gücü 5,1-10 kW	₺81.765,79
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Dikey helezonlu, depo hacmi (m³) 1<...<2	₺97.756,97
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Dikey helezonlu, depo hacmi (m³) 10	₺647.115,86
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Dikey helezonlu, depo hacmi (m³) 12≤...<14	₺670.965,17
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Dikey helezonlu, depo hacmi (m³) 14≤...<16	₺757.267,14
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Dikey helezonlu, depo hacmi (m³) 16≤...<18	₺906.869,44
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Dikey helezonlu, depo hacmi (m³) 18≤...<20	₺1.038.143,74
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Dikey helezonlu, depo hacmi (m³) 2≤...<3	₺211.848,77
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Dikey helezonlu, depo hacmi (m³) 20≤...	₺1.145.500,00
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Dikey helezonlu, depo hacmi (m³) 3	₺269.856,89
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Dikey helezonlu, depo hacmi (m³) 4	₺340.076,04
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Dikey helezonlu, depo hacmi (m³) 5	₺356.869,07
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Dikey helezonlu, depo hacmi (m³) 6	₺436.435,50
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Dikey helezonlu, depo hacmi (m³) 8	₺568.168,00
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m³) 10	₺659.945,46
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m³) 12	₺705.857,10

Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m ³) 12<...<14	₺715.937,50
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m ³) 14≤...<16	₺823.339,58
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m ³) 16≤...<18	₺1.145.500,00
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m ³) 18≤...<20	₺1.145.500,00
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m ³) 2≤...<3	₺223.028,85
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m ³) 20≤...	₺1.145.500,00
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m ³) 3	₺265.733,09
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m ³) 4	₺345.574,44
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m ³) 5	₺487.387,34
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m ³) 6	₺505.577,88
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay çift helezonlu, depo hacmi (m ³) 8	₺614.056,73
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay Tek Helezonlu 10 (m ³)	₺497.444,83
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay Tek Helezonlu 12 (m ³)	₺532.061,84
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay Tek Helezonlu 2,5 (m ³)	₺281.174,43
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay Tek Helezonlu 3,5 (m ³)	₺311.438,54
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay Tek Helezonlu 4 (m ³)	₺346.055,55
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay Tek Helezonlu 4,5 (m ³)	₺372.012,58
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay Tek Helezonlu 6 (m ³)	₺404.453,14
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay Tek Helezonlu 8 (m ³)	₺432.540,80
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay Tek Helezonlu 9 (m ³)	₺467.134,90
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay üç helezonlu, depo hacmi (m ³) 12≤...<14	₺681.526,68
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay üç helezonlu, depo hacmi (m ³) 2≤...≤3	₺200.462,50
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay üç helezonlu, depo hacmi (m ³) 4	₺326.307,13
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay üç helezonlu, depo hacmi (m ³) 6	₺389.630,37
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay üç helezonlu, depo hacmi (m ³) 8	₺600.242,00
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	Yatay üç helezonlu, depo hacmi (m ³) 9	₺606.656,80
Zeytinyağı Depolama Tankları	100 lt	₺18.923,66
Zeytinyağı Depolama Tankları	10000lt	₺95.969,99
Zeytinyağı Depolama Tankları	1000lt	₺36.495,63
Zeytinyağı Depolama Tankları	200 lt	₺21.627,04
Zeytinyağı Depolama Tankları	2000lt	₺51.364,22
Zeytinyağı Depolama Tankları	300 lt	₺24.330,42

Zeytinyağı Depolama Tankları	3000lt	₺66.232,81
Zeytinyağı Depolama Tankları	330 lt	₺27.033,80
Zeytinyağı Depolama Tankları	350 lt	₺29.737,18
Zeytinyağı Depolama Tankları	500 lt	₺32.440,56
Zeytinyağı Depolama Tankları	5000lt	₺81.101,40

* Başvuru sahibinin kendisine ait en az 20 dekar arazisi olmalıdır.

** Başvuru sahibinin kendisine ait en az 15 dekar arazisi olmalıdır.

MAKİNE PARKI KONUSUNDA ALINABİLECEK MAKİNE VE EKİPMANLARA AİT REFERANS FİYAT LİSTESİ*

Makine Türü	Malzeme Adı	2025 REFERANS FİYATLAR (TL)
Akülü Çay Hasat Makineleri	Bıçak kesme Uzunluğu 30 cm	₺11.455,00
Akülü Çay Hasat Makineleri	Bıçak kesme Uzunluğu 45 cm	₺12.027,75
Akülü Çay Hasat Makineleri	Bıçak kesme Uzunluğu 50 cm	₺12.600,50
Biçer/Biçer Bağlar	PTO'dan tahrikli, asılır, iş genişliği en az 130 cm	₺302.480,73
Biçerdövere Montajlı Sap Toplamalı Saman Makineleri	Biçerdövere Montajlı Sap Toplamalı Saman Makineleri	₺238.264,00
Çayır Biçme Makineleri	Diskli Çayır Biçme Makineleri - 4 Diskli çayır biçme makinesi	₺201.722,55
Çayır Biçme Makineleri	Diskli Çayır Biçme Makineleri - 5 Diskli çayır biçme makinesi	₺205.411,06
Çayır Biçme Makineleri	Diskli Çayır Biçme Makineleri - 5 Diskli çayır biçme makinesi (koşullandırıcılı)	₺282.388,66
Çayır Biçme Makineleri	Diskli Çayır Biçme Makineleri - 6 Diskli çayır biçme makinesi	₺231.757,56
Çayır Biçme Makineleri	Diskli Çayır Biçme Makineleri - 6 Diskli çayır biçme makinesi (koşullandırıcılı)	₺309.078,81
Çayır Biçme Makineleri	Diskli Çayır Biçme Makineleri - 7 Diskli çayır biçme makinesi	₺232.719,78
Çayır Biçme Makineleri	Diskli Çayır Biçme Makineleri - 7 Diskli çayır biçme makinesi (koşullandırıcılı) (Traktörle Çekilir)	₺742.284,00
Çayır Biçme Makineleri	Diskli Çayır Biçme Makineleri - 8 Diskli çayır biçme makinesi	₺243.304,20
Çayır Biçme Makineleri	Diskli Çayır Biçme Makineleri - 8 Diskli çayır biçme makinesi (koşullandırıcılı) (Traktörle Çekilir)	₺898.072,00
Çayır Biçme Makineleri	Düz Bıçaklı Çayır Biçme Makineleri - Çayır biçme makinesi (Bıçaklı) (Traktöre asılır)	₺128.296,00
Çayır Biçme Makineleri	Tamburlu Çayır Biçme Makineleri - 110-140 cm, tamburlu çayır biçme makinesi (Traktöre asılır)	₺64.216,73
Çayır Biçme Makineleri	Tamburlu Çayır Biçme Makineleri - 141-170 cm, tamburlu çayır biçme makinesi (Traktöre asılır)	₺82.498,91
Çayır Biçme Makineleri	Tamburlu Çayır Biçme Makineleri - 171-200 cm, tamburlu çayır biçme makinesi (Traktöre asılır)	₺107.402,08
Çekilir Tip Harman Makineleri	Çekilir Tip Harman Makineleri	₺475.267,95
Pnömatik Ekim Makineleri	Balta Ayaklı Tip - 6 sıralı pnömatik ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺384.131,97
Pnömatik Ekim Makineleri	Balta Ayaklı Tip - 6 sıralı pnömatik ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺317.074,40
Pnömatik Ekim Makineleri	Balta Ayaklı Tip - 7 sıralı pnömatik ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺516.849,60
Pnömatik Ekim Makineleri	Balta Ayaklı Tip - 7 sıralı pnömatik ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺423.514,26

Pnömatik Ekim Makineleri	Balta Ayaklı Tip - 8 sıralı pnömatik ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺555.956,97
Pnömatik Ekim Makineleri	Balta Ayaklı Tip - 8 sıralı pnömatik ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺449.677,48
Pnömatik Ekim Makineleri	Diskli Ayaklı Tip - 6 sıralı diskli tip pnömatik ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺494.924,73
Pnömatik Ekim Makineleri	Diskli Ayaklı Tip - 6 sıralı diskli tip pnömatik ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺412.861,11
Pnömatik Ekim Makineleri	Diskli Ayaklı Tip - 7 sıralı diskli tip pnömatik ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺610.757,69
Pnömatik Ekim Makineleri	Diskli Ayaklı Tip - 7 sıralı diskli tip pnömatik ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺514.925,16
Pnömatik Ekim Makineleri	Diskli Ayaklı Tip - 8 sıralı diskli tip pnömatik ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺700.335,79
Pnömatik Ekim Makineleri	Diskli Ayaklı Tip - 8 sıralı diskli tip pnömatik ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺580.653,95
Silaj Paketleme Makineleri	Silaj Paketleme Makinası 500 kg	₺1.145.500,00
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	16 sıralı ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺201.149,80
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	16 sıralı ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺176.223,72
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	17 sıralı ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺210.245,07
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	17 sıralı ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺183.096,72
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	18 sıralı ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺212.215,33
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	18 sıralı ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺189.992,63
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	19 sıralı ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺210.863,64
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	19 sıralı ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺195.422,30
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	20 sıralı ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺222.135,36
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	20 sıralı ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺200.851,97
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	21 sıralı ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺226.717,36
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	21 sıralı ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺206.442,01
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	22 sıralı ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺232.582,32
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	22 sıralı ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺212.032,05
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	23 sıralı ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺239.272,04
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	23 sıralı ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺216.155,85
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	24 sıralı ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺245.984,67
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	24 sıralı ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺220.279,65

Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	25 sıralı ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺251.437,25
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	25 sıralı ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺230.612,06
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	26 sıralı ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺259.387,02
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	26 sıralı ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺240.921,56
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	27 sıralı ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺267.107,69
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	27 sıralı ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺251.253,97
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	28 sıralı ekim makinesi (Gübre Depolu)	₺274.828,36
Üniversal Ekim Makineleri (Sıraya Ekim Makineleri)	28 sıralı ekim makinesi (Gübre Deposuz)	₺261.586,38

* Makine Parkı konusunda alınabilecek makine ve ekipmanlar uygulama esaslarında belirtilmiş olup bu listede yer almayan makine ve ekipmanlar için yukarıda verilen Referans Fiyat listesi dikkate alınacak, anılan listede de yer almayan makine ve ekipmanlar olması halinde ise İl Referans Fiyat Komisyonu tarafından referans fiyat belirlenecektir.

KENDİ YÜRÜR MAKİNELERE AİT REFERANS FİYAT LİSTESİ

Aracın Türü		Özelliği*	Hibeye Esas Proje Tutarı Üst Limiti (TL)
Frigorifik Araç	Minivan	Kasa hacmi: 5 m ³	680.000
	Panelvan (Uzun Şasi)	Kasa hacmi: 35 m ³	1.200.000
	Kamyon/Kamyonet	2000-2500 motor hacmi 3,5 ton kasa kapasiteli	1.200.000
		2501-3000 motor hacmi 3,5-10 ton kasa kapasiteli	1.600.000
		3001-3500 motor hacmi 5-10 ton kasa kapasiteli	2.000.000
		5000+ motor hacmi 10-30 ton kasa kapasiteli	2.800.000
Pikap		4X2	1.560.000
		4X4**	1.800.000
Taşıma Römorku		-	200.000

* Yatırımcının tabloda belirtilen özelliklere haiz olmayan farklı bir araç alımı için başvuru yapması durumunda il referans fiyat komisyonu söz konusu araç için **başvuru tarihi ve yukarıdaki referans fiyatları dikkate alarak (Daha düşük teknik özelliklere sahip araç alımı söz konusu olduğunda hibeye esas tutar tabloda yer alan tutardan daha az olmalıdır.)** yeni bir referans fiyat belirler. Her durumda hibeye esas tutar tabloda belirtilenden fazla olamaz **ve düşük özellikli araca tablodaki referans fiyata eşit veya bu fiyattan fazla ödeme yapılamaz.** Ödeme yapılması aşamasında satın alma sonrası ortaya çıkan gerçekleştirmeler dikkate alınarak uygulama rehberinde belirtilen hususlar doğrultusunda iş ve işlemler gerçekleştirilir.

** Tarımsal amaçlı örgüt faaliyet konusu/alanı/yerinin arazi şartları 4x4 pikap kullanımını zorunlu kılıyor ise hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

Ek-3

Kapalı Ortamda Bitkisel Üretim Tesisleri İçin Özel Pozlar Ve Referans Fiyatlar			
Sıra No	Poz Adı	Birimi	Birim Fiyat (TL)
1	Sıcak daldırma galvaniz (boru, profil, segmanlı/segmansız klips profilleri)	Kg	₺91,69
2	Elektronik kaplama galvaniz (boru, profil, segmanlı/segmansız klips pofilleri)	Kg	₺89,42
3	Sera örtü naylonu (UV+AF+LD+EVA katkılı)	Kg	₺111,69
4	Sera örtü naylonu (UV+IR+AF+LD+EVA katkılı)	Kg	₺122,00
5	Solarizasyon Örtüsü*	Kg	₺100,00
6	PVC naylon tutturucu klips	Metre	₺11,00
7	Sera sinek tülü (en az 1,8 metre eninde)	Metre	₺64,26
8	0,63 kW-0,75 kW sonsuz dişli redüktörlü havalandırma motoru	Adet	₺21.363,58
9	0,37 kW-0,55kW sonsuz dişli redüktörlü havalandırma motoru	Adet	₺18.786,20
10	Muhtelif bağlantı elemanları (galvaniz kelepçe, ekleme parçaları, vida, cıvata, somun, vb.)	Kg	₺139,06

* Solarizasyon örtüsü; sarf malzemesi olarak kabul edilmeyen, izleme süresi sonuna kadar kullanıma uygun materyal olması halinde hibe desteği kapsamında kabul edilir.

Ek-4

Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımları İçin Bağ Tesisi Projesi Kapsamında Kordon Telli Terbiye Sistemli Bağ Tesisi Kapsamında İhtiyaç Duyulan Girdiler Listesi *			
Sıra No	Yapılan İşin Cinsi	Birim	Miktar
1	Köşebent Sıra Başı Direkler (Gövde: 40mm x 40mm x 5mm, T' ler: 40mm x 40mm x 5mm)	Adet	10
2	Köşebent Sıra Arası Direkler (Gövde: 40mm x 40mm x 3mm, T' ler: 30mm x 30mm x 3mm)	Adet	50
3	Baş Direkleri Gergi Halatı (4 mm x 2,5 m)	Adet	10
4	Toprak Çıpası (Ankraj)	Adet	10
5	Galvanizli Tel (3mm)	Kg	20
6	Galvanizli Tel (2mm)	Kg	43
7	Tel Gerdirmeye Mandalı (2-3 mm için)	Adet	30
8	Kurulum İşçiliği	Dekar	1

Ek-5

Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımları İçin Kivi Tesisi Projesi Kapsamında İhtiyaç Duyulan Girdiler Listesi *			
Sıra no	Yapılan İşin Cinsi	Birimi	Miktar
1	Beton Direk (Etriyeli)	Adet	40
2	İnce Çelik Halat (3mm)	Kg	60
3	Kalın Çelik Halat (5mm)	Kg	60
4	Çeki/Ankraj Demiri (Çalpara)	Adet	20
5	Gergi Demiri (Büyük Boy)	Adet	20
6	Gergi Demiri (Küçük Boy)	Adet	20
7	Balkon Demiri (Yan Konsol)	Adet	20
8	Klamens	Adet	102
9	Kivi T veya I Direği	Adet	60
10	Rente Direği	Adet	12
11	Kivi Teli	Metre	1750
12	Kurulum İşçiliği	Dekar	1

* İnşai faaliyetlerin maliyetleri güncel Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı birim fiyatlarını aşmamalıdır. Miktarlar dekar başına verilmiştir.

Ek-6

AKILLI/HASSAS TARIM UYGULAMALARI, TARIMSAL BİLİŞİM VE ÇİFTLİK BİLGİ SİSTEMİ UYGULAMALARI

1. Tarla tarımında gübre sensörleriyle ölçüm
2. Çiftçi bilgilendirme sistemleri (Zirai don, aşırı yağış, dolu, zararlı uyarısı, gübreleme takvimi, ilaçlama-sulama önerisi, vb.)
3. Hasat (Dane kaybının ölçümü) ve güncel verim haritasının çıkarılması
4. Verim haritalarının karşılaştırılması (Başarı ölçümü)
5. Otomatik dümenleme sistemleri* (Başvuru sahibinin kendisine ait tek parça en az 75 dekar arazisi olmalıdır.)
6. Sadece tarımsal amaçlı örgütler için zirai insansız hava araçları**
7. Hayvancılıkta büyükbaş hayvanların adım ve lokasyon takibi, vücut ısısı, nabız gibi biyomedikal verilen izlenmesi, sütün miktarı ve kalitesi, sütle ilgili değerlerin yakından izlenmesi
8. Yem hazırlamada yemin dengeli bir rasyonda hazırlanmasını dijital olarak yönetilebilen satın alımlar
9. Otonom buzağı besleme robotu, otonom yem itme robotu, otonom gübre sıyırma robotu

* Otomatik dümenleme sistemlerinde makine ekipman yerleşim planı istenmez.

** İnsansız hava aracı sürücü belgesinin en geç nihai rapor aşamasında sunulması gerekmektedir.

Ek-7

**ZANAATKÂRLIK (EL SANATLARI) ÜRÜNLERİ İLE KATMA DEĞERLİ ÜRÜNLER
KAPSAMINDA DESTEKLENECEK FAALİYETLER****• Zanaatkârlık (El Sanatları) Ürünleri**

1. Metal işi
2. Ahşap işi
3. Cam eşya üretimi
4. Seramik üretimi
5. Çinicilik
6. Çanak çömlek yapımı
7. Dokumacılık
8. Hasır işleri
9. Sepet dokuma
10. Müzik aletleri yapımı
11. Keçe yapımı
12. Halıcılık
13. Kilimcilik
14. Semer yapımı
15. Taş işleme
16. Sedef döşeme
17. Kâğıt sanatları
18. Hattatlık (Kaligrafi)
19. Ebru sanatı
20. Saraçlık
21. Yorgancılık
22. Tarak yapımı
23. Süpürge yapımı
24. Folklorik bebek ve giysi yapımı
25. Alçı işleri
26. Tandır yapımı
27. Giysi dekorasyonu
28. Nakış işlemleri
29. Kenevir işleme

• Katma Değerli Ürünler

1. Sabun
2. Gülsuyu
3. Kenevir ürünleri

Ek-8

**KIRSAL EKONOMİK ALTYAPI YATIRIMLARI İÇİN ARICILIK VE ARI ÜRÜNLERİNİN
İŞLENMESİ VE PAKETLENMESİNE YÖNELİK YATIRIMLARDA HİBEYE ESAS BÜTÇE
KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLECEK MALZEMELER**

1. Ana arı malzemeleri*
2. Polen tuzaklı yeni kovanlar (boş) ve parçaları
3. Kovanlar için gerekli aparatlar (Petek yapıştırma makinesi**, sır alma bıçağı**, bal refraktometresi**, asit buharlaştırma aparatı, bal mikseri**, el demiri**, çerçeve tutma aleti**, organik asit eldiveni**, arıcı pürmüz çakmağı**, bal mumu eritme makinesi**, elektronik kontrollü çit sistemi**, bal taşıma sandığı**, bal sağım çadırı**, çerçeve delme aleti**, polen kurutma ve temizleme makinesi**, arı yemlikleri)
4. Bal dinlendirme tankları
5. Arıcılık elbise ve kıyafetleri*
6. Bal eritme kazanları
7. Körük**
8. Arı zehri toplama makinesi**
9. Bal süzme makinesi, bal dolum ve paketleme makinesi
10. Sadece tarımsal amaçlı örgütler için fondan arı yemi makinesi
11. 200 adet ve daha fazla sayıda arılı kovan ile gezginci arıcılık yapan üreticiler için güneş enerji sistemi, arıcı barakası veya karavanı alımı
12. 100 adet ve daha fazla sayıda arılı kovana sahip ana arı üretimi yapmak isteyen arıcılara; güneş enerji sistemi, çiftleştirme kovanı veya kutusu (En az 1.000 adet) ve arıcı barakası veya karavanı alımı
13. Bakanlıktan bombus arısı ön izinli veya izinli bombus arısı yetiştiricileri için, bina yapımı ve tadilatı, raf sistemleri, ilgili alet ve ekipman alımı ile diğer yatırım giderler

* En fazla 1 takım, hibe desteği verilecek uygun gider kalemleri arasında kabul edilecektir.

** En fazla 1'er adet, hibe desteği verilecek uygun gider kalemleri arasında kabul edilecektir.

NOT 1: Listede yer alan ve miktar kısıtı bildirilmeyen diğer makine ve malzemeler, kapasite/miktarlarının proje kapasitesine uygun olması halinde uygun gider kalemleri arasında kabul edilecektir.

NOT 2: Arıcılık yatırımları kapsamında makine ekipman yerleşim planı sunulması zorunlu değildir.

Ek-9

**YAĞMUR HASADI İÇİN JEOMEMBRAN GÖLET YAPIMINA YÖNELİK BAŞVURULARDA
BAŞVURU SAHİBİ TARAFINDAN SUNULMASI GEREKEN BİLGİ, BELGELER VE
REFERANS METRAJ LİSTESİ**

Maliyet İcmali*

İmalat	Birim	Miktar
Açıkta Kazı **	m ³	187,64
Demir**	Ton	0,25
Geotekstil (500gr/cm ²)	m ²	133,00
Geomembran (1.5 mm)	m ²	133,00
Betonarme Beton (15 cm)**	m ³	19,95
Koruma Beton (10 cm)**	m ³	13,30
Hasır Çelik**	Kg	500,00
Tel çit	m	43,00
Diğer Masraflar (%5)		

*Başvuru aşamasında yürürlükte olan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı birim fiyatları temel alınmalıdır.

**Açıkta Kazı: Zemine uygun olan kazılarda kazı maliyetidir.

İzin ve Ruhsat Durumu

- 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında “Su Depolama Tesisleri” tarımsal amaçlı yapı taleplerine, Büyük Ova Koruma Alanı dışında yer alan araziler için 5403 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi kapsamında Büyük Ova Koruma Alanı içindeki araziler için 14 üncü madde kapsamında izin alınmalıdır.
- Yapı ruhsatı vermeye yetkili kurumdan alınmış, yapı ruhsatının alınmasına gerek olmadığını resmi yazı veya yapı ruhsatı sunulmalıdır.

Yağmur Hasadı Başvurularında Başvuru Sahibi Tarafından Sunulması Gereken Bilgi, Belge, Rapor, Proje ve Taahhütnameler

Başvuru sahibi aşağıda belirtilen konular için taahhütname vermelidir:

- İnşa edilecek havuzların tarımsal sulama amaçlı olacağı ve sadece yağışları toplamak amacıyla inşa edileceği,
- Suyun yer altı sularından temin edilmeyeceği,
- Doğal göl, sulak alan veya devlet eli ile yapılmış su sistemlerinden su almayacağı ve bu kabil yapılara müdahale etmeyeceği,
- Havuzun inşa alanı akışa geçen yağışı efektif bir şekilde alması için başvuru sahibine ait en uygun topoğrafik koşulları içeren alanda olduğu.

Başvuru sahibi ile ilgili bilgi ve belgeler başvuruda sunulmalıdır

- Yapının tesis edileceği yer ile ilgili tapu ve çaplı tapu örnekleri,
- Tapunun hisseli olması durumunda hissedarlardan alınmış, muhtar onaylı muvafakatname sunulması gerekmektedir. Hibe sözleşmesi aşamasında noter onaylı muvafakatname sunulmalıdır.

Başvuruda sunulması gereken plan, proje ve raporlar:

- Vaziyet planı
- Aplikasyon planı
- Mimari proje, statik proje, elektrik projesi, mekanik tesisat projesi ve zemin etüd raporu
- Hidrojeolojik etüd raporu
- Su tüketim raporu
- Teknik rapor

Başvuruda proje ile sunulan ilgili raporlarda aşağıda yer alan maddeler de yer almalıdır:

- a. Yapılan havuzların yağış akış yollarını engellemeyecek şekilde inşa edileceği ve taşkınlarla mahal vermeyeceği gösterilmelidir.
- b. Projede su toplama alanları ve su toplama potansiyeli belirtilmelidir. Su toplama potansiyeli ile havuz kapasitesi birbiri ile uyumlu olmalıdır.
- c. Yağışın havuza getirilme şekli raporda yer almalıdır.
- ç. Havuz sulama alanları belirtilmelidir.
- d. Proje alanındaki ürün deseni ve tahmini su ihtiyacı belirtilmelidir.
- e. Proje ile sulama yapılacak alanlar ve sulama metotları belirtilmelidir.
- f. Teknik projede suyun havuza giriş yerleri, su taşma savakları ve sulama suyunun araziye aktarılması ile ilgili yapılar belirtilmeli ve uygulamaya alınmalıdır.

Diğer Hususlar:

- a. Jeomembran havuz herhangi bir kuru dere yatağı veya akarsu üzerine yapılmayacaktır.
- b. Proje sahibi buharlaşmayı azaltmak maksadıyla havuz çevresine ağaç ve çalı formunda ağaçlandırma yapabilir. Ancak ağaçlar, kökleri havuz yapısına zarar vermeyecek uzaklıkta dikilmelidir.
- c. Çevrede bulunan insan ve diğer canlılara yönelik bir tehlike arz etmemesi için havuzun çevresi çit ile çevrilmelidir.
- ç. Tehlike anında kullanılmak üzere havuzun bütün kenarlarına tırmanma halatları konulmalıdır.

2. TAAHHÜTNAMELER, TUTANAKLAR VE RAPORLAR

GENEL TAAHHÜTNAME

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2024/43) hükümleri çerçevesinde;

1) Başvuruda bulunduğum proje için 2024/43 No.lu Tebliğ kapsamında verilecek destek dışında, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 39 uncu maddesi uyarınca 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz katma değer vergisi mükelleflerine münhasıran imalat sanayiinde kullanılmak üzere yapılan yeni makine ve teçhizat teslimlerine ilişkin katma değer vergisi istisnası ve faiz niteliğindeki destekler hariç, hiçbir kamu kurum ve kuruluşunun desteklerinden yararlanmayacağımı,

2) Bakanlık internet sitesinden yapılacak duyuruları tebligat kabul edeceğimi,

3) Tebliğ ve mevzuat kapsamındaki yükümlülüklerim dâhilinde talep edilen her türlü belgeyi il müdürlüğüne sunacağımı,

4) En az izleme süresi sonuna kadar Bakanlık kayıt sistemlerinden en az birine kayıtlı olacağımı,

5) Yatırım yerimin icralık ve davalık bir durumunun olmadığını,

6) İdari ve mali açıdan kamudan bağımsız olduğumu,

7) Yatırımla ilgili alınması gereken belge ve izinlerin mer'i mevzuatla uyumlu olacağını,

8) Yatırımında, Bakanlığınızca yayımlanmış olan 2024/43 No.lu Tebliğde ve Tebliğe bağlı olarak hazırlanan uygulama rehberi ile satın alma rehberinde yer alan tüm başvuru şartlarına uyacağımı, verdiğim bilgilerin tamamının doğru olduğunu ve tüm taahhütlerimi yerine getireceğimi, sunmuş olduğum başvurunun il proje değerlendirme komisyonu ve il proje yürütme birimince kontrolü esnasında uygun bulunmaması veya başvuruda taşımam gereken niteliklerden herhangi birini daha sonra kaybetmem durumunda hiçbir hak iddia etmeyeceğimi,

9) Tesisin ve/veya makine ekipmanın mülkiyetini, amacını ve/veya Tebliğde belirtilen istisna hariç yerini izleme süresi içerisinde değiştirmeyeceğimi veya başkalarına kiralamayacağımı ve tesisi faal tutarak işletme planına uygun olarak faaliyetlerime devam edeceğimi,

10) Projemin aynı katkı giderleri içermesi durumunda bu giderlere esas işlemleri hibeye esas proje giderlerine yönelik ödeme talebimden önce gerçekleştireceğimi,

11) Satın alma gerçekleştirildikten sonra fatura tutarının hibe sözleşmesinde belirtilen hibeye esas proje tutarının altında olması durumunda faturada belirtilen tutarın %50'sine hibe ödemesi yapılacağını kabul edeceğimi, fatura tutarının hibeye esas proje tutarının üzerinde olması durumunda ise aradaki farkı aynı katkı olarak ödeyeceğimi,

12) Kiralanmış mülk üzerine gerçekleştireceğim yatırımın en geç nihai rapor ekinde üst hakkının veya kiralamanın tapuya şerh edilmesini

taahhüt ve beyan eder, aksinin ortaya çıkması durumunda; her türlü ihtilaf konularında T.C.

..... Mahkemelerinin yetkili olduğunu, ödeme talebinde bulunmayacağımı, tarafıma hiçbir ödemenin yapılmamasını, tarafıma ödeme yapılmış olsa dâhi ödenmiş olan destek miktarının gecikme zammı ile birlikte geri alınması da dâhil bütün hukuki ve cezai sorumlulukları kabul edeceğimi, kurumun alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Borçlar Kanunu, Türk Ticaret Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılacağını kabul ederim./....../20...

Başvuru Sahibi/Yetkili Kişi

Adı Soyadı :

T.C Kimlik/Vergi Numarası :

Tarih :

İmza ve (Tüzel kişiler için) Kaşe :

Not: Bu taahhütname tüm başvuru sahipleri tarafından başvuru ekinde sistem üzerinden gerekli bölüme imzalı olarak yüklenecektir. Hibe sözleşme aşamasında yatırımcı tarafından imzalı, kaşeli ve noter onaylı olarak idareye teslim edilecektir.

TARAFSIZLIK ve GİZLİLİK BELGESİ *

Altında imzam bulunan işbu belgeyle Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2024/43) çerçevesinde yapılan başvuruların değerlendirilmesinde yer almayı kabul ediyorum. Bu belgeyi imzalamakla 2025 Başvuru Dönemiyle ilgili şimdiye kadar sunulan bilgilerin tümünden haberdar olduğumu teyit ederim. Ayrıca sorumluluklarımı dürüst ve adil bir şekilde yerine getireceğimi bildiririm.

Değerlendirme sürecinden (2025 Başvuru Dönemi kapsamında bireysel olarak ya da ortaklık kapsamında başvuruda bulunan tüm başvuru sahipleri ya da ortaklar dâhil) kazanç elde edecek hiçbir tarafla ilgim yoktur (Mali, mesleki ya da herhangi türden doğrudan ya da dolaylı herhangi bir geçmiş ya da mevcut ilişki dikkate alınmaktadır). Herhangi bir tarafın gözünde tarafsızlığım konusunda şüphe uyandıracak, geçmişte, şu anda ya da gelecekte ortaya çıkacak mevcut veya öngörülebilir hiçbir olay ya da durum olmadığını beyan ederim. Değerlendirme esnasında böyle bir ilişkinin mevcut olduğunun ya da oluştuğunun ortaya çıkması halinde değerlendirme sürecindeki görevimden derhal çekileceğimi bildiririm.

Değerlendirme sürecinde ya da sonrasında, tarafıma ifşa edilen ya da tarafımca edinilen ya da tarafımca hazırlanan herhangi bir bilginin ya da belgenin gizliliğini dürüstçe koruyacağımı, bu bilgileri sadece bu değerlendirme sürecinin gerekleri doğrultusunda kullanacağımı ve herhangi bir üçüncü tarafa ifşa etmeyeceğimi beyan ederim. Ayrıca, yazılı bilgilerden ya da verilen fotokopilerden hiçbirini şahsımda tutmamayı kabul ederim.

Adı Soyadı	
T.C Kimlik Numarası	
Tarih	
İmza	

*İl proje değerlendirme komisyonu başkan ve üyeleri ile değerlendirme sürecinde yer alacak tüm şahıslar (alt komisyon üyeleri, teknik komisyon üyeleri vb.) tarafından doldurulacaktır.

İşbu beyanın koşullarını yerine getirmeyen ve bu koşulların bağlayıcılığını kabul etmeyen hiçbir çalışana ya da uzmana gizli bilgiler ifşa edilemez.

TAAHHÜTNAME*
(Tüzel Kişiler İçin)

Tarım ve Orman Bakanlığı ile arasında tarihinde imzalanan numaralı hibe sözleşmesi kapsamında demirbaş defterimize kayıtlı (Makinelere ait bilgiler: Makine ismi, modeli vb. yazılacak. Örnek: Hakan Makine 3 ton/saat kavanoz dolum makinesi) ve (inşaat işleri varsa) Belediyesince/OSB/İl Özel İdaresince verilen tarih ve sayılı yapı kullanım izin belgesinde belirtilen taşınmazı ve bunlardan oluşan (Tesisin adı yazılacak. Örnek: Süt işleme paketlenme depolama) tesisinin nihai ödemesinin yatırımcının hesabına geçtiği tarihten itibaren 5 (beş) yıl süreyle tesisi ve/veya hibe kapsamında sağlanan makine ekipmanı başkalarına kiralamayacağımızı, tesisin ve/veya hibe kapsamında sağlanan makine ekipmanın Tebliğde belirtilen istisna hariç yerini, konusunu, amacını, niteliğini ve niceliğini değiştirmeyeceğimizi, tesisi faal tutarak işletme planına uygun olarak faaliyetlerimize devam edeceğimizi, İl Tarım ve Orman Müdürlüğünce yapılacak denetimlerde tespit edilen ve tarafımıza tebliğ edilen aksaklıkları Tebliğde belirtilen istisna hariç 25 (yirmi beş) iş günü içerisinde gidereceğimizi aksi taktirde hibe kapsamında aldığımız ödemeleri gecikme zammı ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre geri ödeyeceğimizi taahhüt ederiz./...../20...

YATIRIMCI

(Adı-Soyadı/Unvan)

(İmza)

(Kaşe)

* Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2024/43) kapsamında hibe sözleşmesi imzalayan tüzel kişiliğe haiz yatırımcılar tarafından; tüzel kişilik karar defterine bu taahhütname kararı alınarak noterden onaylatılıp nihai rapor ve ekleri ile birlikte idareye sunulacaktır. Teminatın yatırımcıya iadesi aşamasında bu belgenin idareye sunulmuş olması şarttır.

ÖRTÜ ALTI KAYIT SİSTEMİ TAAHHÜTNAMESİ

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı 2024/43 No.lu Tebliğ kapsamında 2025 başvuru döneminde yapacağım yatırım tamamlandığında tesisimi Örtü Altı Kayıt Sistemine kayıt ettirmiş olacağımı taahhüt ederim.

Yatırımcı

(Adı Soyadı, T.C Kimlik/Vergi Numarası)

(İmza)

(Kaşe)

HAYVAN VARLIğI TAAHHÜTNAMESİ

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı 2024/43 No.lu Tebliğ kapsamında uygulayacağım projem için nihai rapor aşamasında tesisimde bulunması gereken zorunlu hayvan varlığını/arılı kovan sayısını karşılayacağımı taahhüt ederim.

Yatırımcı

(Adı Soyadı, T.C Kimlik/Vergi Numarası)

(İmza)

(Kaşe)

TAAHHÜTNAME
(Traktör)

Ek-7

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı 2024/43 No.lu Tebliğ kapsamında 2025 başvuru döneminde yeni tesis/kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğinde yapacağım yatırım tamamlandığında hibe kapsamında alacağım makine ekipmanı kullanacak güçte traktör alacağımı, traktör alımını gerçekleştirmeden herhangi bir ödeme talebinde bulunmayacağımı taahhüt ederim.

Yatırımcı

(Adı Soyadı)

(İmza)

(Kaşe)

TAAHHÜTNAME
(5403)

Ek-7

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı 2024/43 No.lu Tebliğ kapsamında 2025 başvuru döneminde uygulayacağım proje yatırım yerinin tapu kaydında arsa, konut, ticaret, sanayi vb. gibi hiçbir tarımsal vasıf içermeyen imarlı parsel olduğunu, 5403 sayılı Kanun kapsamında izin belgesi veya muaf olduğuna dair belge alınmasının zorunlu olmadığını/tarım arazisi üzerinde kurulu sabit bir tesis ile doğrudan ilişkili/bağlantılı olmayan ve tarım arazisinin doğal yapısını bozmayan makine ekipman alımı olduğunu bu nedenle 5403 sayılı Kanun kapsamında izin belgesi veya muaf olduğuna dair belge alınması zorunlu olmadığını; beyanımın aksini destekler nitelikte bir durumun tespiti halinde hiç bir hak talep etmeyeceğimi ve Bakanlığın vereceği tüm kararları kabul edeceğimi taahhüt ederim.

Yatırımcı

(Adı Soyadı)

(İmza)

(Kaşe)

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne
.....

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2024/43) hükümleri uyarınca yatırımcı 'nın (Ad Soyad, T.C Kimlik/Vergi Numarası) hibe başvurusu hibe desteğine uygun görüldüğünden söz konusu yatırımcının ilgili Tebliğ gereği vermek zorunda olduğu kesin teminat tutarı olan (rakam ve yazıyla) Türk Lirasını Bankası A.Ş. garanti ettiğinden, adı geçen sözleşmedeki taahhüdünü ilgili Tebliğ, uygulama rehberi ve hibe sözleşmesi hükümlerine göre kısmen veya tamamen yerine getirmediği takdirde protesto çekmeye, hüküm ve adı geçen iznini almaya gerek kalmaksızın ve adı geçen ile T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı arasında ortaya çıkacak herhangi bir uyuşmazlık ve bunun akıbet ve kanuni neticeleri nazarı itibara alınmaksızın, yukarıda yazılı tutarı ilk yazılı talebiniz üzerine nakden, tamamen ve talep tarihinden ödeme tarihine kadar geçen günlere ait kanuni faiziyle birlikte ödeyeceğimizi Bankanın imza atmaya yetkili temsilcisi ve sorumlusu sıfatıyla ve banka ad ve hesabına taahhüt ve beyan ederiz.

İş bu kesin teminat mektubu süresiz olup mektubun tazmini halinde mektup tutarı TL (Türk Lirası) olarak tarafınıza ödenecektir./....../20...

..... Bankası

..... Şubesi

İmza

İmza

Unvan

Unvan

- Bu mektup tutarı da dahil olmak üzere şubemizce verilmiş ve halen geçerli olan geçici, kesin ve avans teminat mektupları toplamı : TL
- Şubemiz limiti : TL
- Genel Müdürlük ihtiyat fonundan alınan limit : TL
- Şubemiz toplam limiti : TL

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı 2024/43 No.lu Tebliğ kapsamında 2025 başvuru döneminde alınacak ve aşağıda belirtilen makine ve ekipmanlar, tesisin büyüklüğü ve kapasitesiyle uyumlu olup üretim aşamalarında gereklidir.

Makine ekipman adı	Markası/Modeli	Tesis kapasitesi ile uyumluluk	Projede gereklilik durumu

¹ Bu rapor proje müelliflerince imzalanacaktır.
Projede değişiklik yapılması halinde güncellenmesi gerekmektedir.

Projenin Adı :
Projenin Konusu :
Başvuru Sahibi :
Proje Numarası :
Proje Süresi :

Aşağıda imzaları bulunan kişiler yukarıda belirtilen proje mahalline giderek yerinde gerekli incelemeleri yapmış, (il, ilçe, köy/mahalle) adresinde tapunun ada parsel kayıtlı taşınmaz üzerinde sunulan projenin Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2024/43) esaslarına uygun olduğunu belirlemiştir. İşbu tutanak imza tarihinden itibaren 5 (beş) iş günü içerisinde yatırımcının il müdürlüğü ile hibe sözleşmesi imzalaması gerektiği kendisine bildirilmiş sayılır.

İşbu tutanak taraflar arasında 2 (iki) nüsha olarak düzenlenerek imza altına alınmıştır. .../.../20..

İl Proje Yürütme Birimi Personeli ¹**Yatırımcı****Ad Soyad
(İmza)****Ad Soyad
(İmza)****Ad Soyad
(İmza)****Ad Soyad
(İmza)**

¹ İl proje yürütme biriminde görevlendirilen proje kontrol görevlilerinin sayısının fazla olması durumunda tamamının imza zorunluluğu yoktur. İşin niteliğine göre uzmanlık alanı ile ilgili en az üç teknik personelin imzasının tutanakta yer alması yeterlidir.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı 2024/43 No.lu Tebliğ kapsamında Bakanlığımızca hibe programına alınan (Yatırımcı Adı Soyadı/Unvanı) hibe sözleşmesi imzalayacağı numaralı projesine ait evrakı .../.../20.. tarihinde il müdürlüğümüze sunmuştur. Başvuru aşamasında veri giriş sistemine girişi yapılan bilgi ve belgelerle hibe sözleşmesi ve eklerinin Tebliğ ve uygulama rehberinde yer alan esaslara göre uygun ve uyumlu olduğu, yatırımcının sunduğu evrakın ve yatırım yerinin uygun olduğu tarafımızca tespit edilmiştir. .../.../20..

İl Proje Yürütme Birimi

Yatırımın niteliğine göre hibe desteği verilen tesis için tesis girişine **görünür şekilde en az 100x100 cm boyutlarında levha** yerleştirilmesi ve levhanın asıldığına dair fotoğrafın en geç nihai ödeme evrakıyla il müdürlüğüne ibraz edilmesi gerekmektedir.

**T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI**

**Bu tesise Tarım Reformu Genel
Müdürlüğü Kırsal Kalkınma Yatırımlarının
Desteklenmesi Programı (KKYDP)
kapsamında hibe desteği verilmiştir.**

Proje Adı:

Proje Tarihi:

3. ÖDEME İLE İLGİLİ EKLER

ÖDEK-1: Yatırımcı dilekçesi

ÖDEK-2: Ödeme icmal tablosu

ÖDEK-3: Dönem içinde imzalanan uygulama sözleşme listesi

ÖDEK-4: Makine ve ekipman tespit tutanağı

ÖDEK-5: İnşaat tespit tutanağı

ÖDEK-6: Hayvan varlığı tespit tutanağı

ÖDEK-7: Yatırımcı-Yüklenici/Tedarikçi tutanağı

ÖDEK- 1

..... İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜNE

Ek listede belirtilen inşaat işleri ile makine, ekipman ve malzeme alımlarını hibe sözleşmesi hükümlerine uygun olarak gerçekleştirdiğimizi; uygulama sözleşmeleri kapsamında temin edilen inşaat işleri ve/veya makine, ekipman ve malzeme giderlerini uygulama sözleşmelerine ve hibe sözleşmesine uygun olarak teslim aldığımızı/gerçekleştirdiğimizi; hibe sözleşmesi ve 2024/43 No.lu Tebliğde belirtilen orana uygun olarak yatırımcı katkı payımızı ekli listede belirtilen yüklenicilere/tedarikçilere ödediğimizi ve uygulamaların Tebliğ ve bağlı mevzuat hükümlerine uygun olarak yapıldığını onaylar, gereğini arz ederim./...../20...

Yatırımcının Adı Soyadı/Unvanı
İmza ve Kaşe

EKLER :

1. Ödeme belgeleri (Fatura, noter tasdikli serbest meslek makbuzu)
2. Katılım bedelinin ödendiğine dair belgeler (Banka dekontu)
3. Uygulama sözleşmeleri listesi (ÖDEK-3)
4. Ödeme icmal tablosu (ÖDEK-2)
5. Hak ediş raporu
6. Tutanaklar (ÖDEK-4, ÖDEK-5, ÖDEK-6, ÖDEK-7)
7. Vergi dairesinden alınan vadesi geçmiş borcu olmadığına dair belge
8. Sosyal Güvenlik Kurumundan alınan prim borcu olmadığına dair belge
9. Süt sağım ünitesi/süt toplama merkezine ait deney raporu (Yatırım konusuna göre)
10. İşletme tescil belgesi (Yatırım konusuna göre)
11. Yapı kullanım izin belgesi (Nihai rapor ile birlikte istenir.)
12. Bakanlık kayıt sistemi belgesi (ÖKS, AKS, TÜRKVET, ÇKS vb.) (Nihai rapor ile birlikte istenir.)

ÖDEK-2

ÖDEME İCMAL TABLOSU

İL MÜDÜRLÜĞÜ :
 PROJE NUMARASI :
 YATIRIMCI ADI SOYADI/UNVANI :
 HİBE SÖZLEŞMESİ TARİHİ :
 HİBEYE ESAS PROJE TUTARI :
 ÖDENMİŞ TOPLAM HİBE TUTARI :
 PROJE SÜRESİ VE İŞİN BİTİŞ TARİHİ (VARSA SÜRE UZATIMI) :
 VARSA GERÇEKLEŞEN AYNİ KATKI MİKTARI :
 (SON ÖDEMENİN YAPILABİLMESİ İÇİN AYNİ KATKININ TAMAMININ GERÇEKLEŞMESİ GEREKİR.)

No	Ödemeye Esas İşin Adı (İnşaat/Makine ve Ekipman)	Uygulama Sözleşmesi Tutarı (TL)	Yatırımın Yapıldığı		Yatırımcının			Fatura Tarihi ve No	Gerçekleşen Toplam Harcama Tutarı (TL)	Talep Edilen Hibe Tutarı (TL)
			İl	İlçe	Vergi No/ T.C. Kimlik No*	Baba Adı**	Doğum Tarihi**			

*Tüzel kişi ise vergi numarası, gerçek kişi ise T.C. kimlik numarası yazılacaktır.

**Gerçek kişi ise doldurulacaktır.

NOT: Hibe ödemesinin hangi işler karşılığında talep edildiği, işin niteliği, bulunduğu aşama ve ödeme miktarı yazılı olarak kısaca belirtilecektir.

Yatırımcının Adı Soyadı
(İmza-Kaşe)
..../..../20...

İl Proje Yürütme Birimi Personeli
(İsim-İmza)
..../..../20...

İl Müdür Yardımcısı
(İsim-İmza)
..../..../20...

İl Tarım ve Orman Müdürü
(İsim-İmza-Mühür)
..../..../20...

ÖDEK-3

UYGULAMA SÖZLEŞMELERİ LİSTESİ

İL MÜDÜRLÜĞÜ :
 DÖNEMİ :
 PROJE NUMARASI :
 HİBE SÖZLEŞMESİ TARİHİ :
 YATIRIMCININ ADI SOYADI/UNVANI :

No	Yüklenici/Tedarikçi Adı Soyadı/Unvanı	Uygulama Sözleşmesi İmzalanan İşin Adı	Alım Yöntemi*	Uygulama Sözleşmesi İmza Tarihi	Uygulama Sözleşmesi Toplam Tutarı (KDV Hariç)	Uygulama Sözleşmesi Toplam Tutarı (KDV Dâhil)

Yatırımcının Adı Soyadı
(İmza-Kaşe)
..../..../20...

İl Proje Yürütme Birimi Personeli
(İsim-İmza)
..../..../20...

İl Müdür Yardımcısı
(İsim-İmza)
..../..../20...

İl Tarım ve Orman Müdürü
(İsim-İmza-Mühür)
..../..../20...

*"Ticari Teamüller", "Küçük İnşaat İşleri", "Ulusal Rekabete Açık İhale" şeklinde doldurulacaktır.

ÖDEK-4/A

MAKİNE VE EKİPMAN TESPİT TUTANAĞI

Yatırımcının Adı Soyadı/Unvanı :
 Proje Numarası :
 Proje Adı :

Yatırımcı ile yüklenici arasında tarihinde imzalanan uygulama sözleşmesi kapsamında alımı gerçekleştirilen makine ve ekipman tarihinde il proje yürütme birimi veya yetkilendirilmiş ilçe müdürlükleri teknik personeline yerinde görülmüştür. Yatırımcı ve yüklenicinin birlikte tuttukları teslim tutanağı ile makine ve ekipmanın tam ve sağlam olarak yatırımcı tarafından teslim alındığı anlaşılmaktadır. Yatırımcının projeye ait hibe başvuru dosyasında ve satın alma evrakında yer alan teknik bilgilere göre makine ve ekipmanların alım ve montajının eksiksiz ve kusursuz olarak tamamlandığı, makinelerin yeni ve çalışır vaziyette olduğu tespit edilmiştir.

Alınan makine ve ekipmanın **model ve imal yılı kontrol edilmiş, şase ve seri numarası tutanağa yazılmıştır.** Alınan makine ve ekipmanın uygulama sözleşmesi ve eklerine uygun olduğu, kabule engel olabilecek eksiklik, kusur ve arızaların bulunmadığı görülmüştür.

Kabul bakımından muayene ve inceleme işlemlerinin yapılması için gerekli incelemeleri yapan komisyonumuz tarafından söz konusu **makine ve ekipmanın kullanılmamış ve faturayla uyumlu olduğu görülmüştür.** Kabulün yapılmasına karar verilmiş olup komisyonumuzca nüsha olarak düzenlenen işbu kabul tutanağı imza altına alınmıştır. .../.../20..

No	Makine Ekipman Adı	Adet	Markası/Modeli	İmal Yılı	Seri No/Şase No	Kapsamı	
						Hibeye esas	Aynı katkı

KABUL VE YERİNDE TESPİT KOMİSYONU**YATIRIMCI****İL PROJE YÜRÜTME BİRİMİ**

Not: İl proje yürütme biriminde görevlendirilen proje kontrol görevlilerinin sayısının fazla olması durumunda tamamının imza zorunluluğu yoktur. İşin niteliğine göre uzmanlık alanı ile ilgili en az üç teknik personelin imzasının tutanakta yer alması yeterlidir.

ÖDEK-4/B

MAKİNE VE EKİPMAN TESPİT TUTANAĞI
(Uygun Bulunmayan Makine ve Ekipman İçin)

Yatırımcının Adı Soyadı/Unvanı :

Proje Adı :

Proje Numarası :

Makine ve Ekipmanın Adı, Modeli ve İmal Yılı :

Makinenin Seri ve Şase Numarası :

Yatırımcı ile yüklenici arasında tarihinde imzalanan uygulama sözleşmesi kapsamında alımı gerçekleştirilen makine ve ekipman tarihinde il proje yürütme biriminde görevli proje kontrol görevlileri tarafından yerinde görülmüştür. Hibe başvuru dosyasında yer alan teknik bilgilere göre makine ve ekipmanın Tebliğ, uygulama rehberi ve hibe sözleşmesine uygun olmadığı, kabulüne engel olan eksiklik, arıza ve/veya kusurunun bulunduğu tespit edilmiştir.

Tespit Edilen Eksiklik/Arıza/Kusur:

Kabulün yapılmamasına karar verilmiş olup nüsha olarak düzenlenen işbu tutanak mahallinde imza altına alınmıştır. .../.../20..

YATIRIMCI

İL PROJE YÜRÜTME BİRİMİ PERSONELİ

Not: İl proje yürütme biriminde görevlendirilen proje kontrol görevlilerinin sayısının fazla olması durumunda tamamının imza zorunluluğu yoktur. İşin niteliğine göre uzmanlık alanı ile ilgili en az üç teknik personelin imzasının tutanakta yer alması yeterlidir.

ÖDEK-5/A**İNŞAAT TESPİT TUTANAĞI
(Ara Ödeme İçin)**

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2024/43) kapsamında hibe desteği almaya hak kazanan proje numaralı (Yatırımcı Adı Soyadı/Unvanı) tarafından Projesine ait ödeme talep edilen inşaat işlerinin Tebliğ, uygulama rehberi, hibe sözleşmesi ve teknik şartnameye uygun olarak gerçekleştirildiği il proje yürütme birimi personelince tarihinde yerinde yapılan incelemeler sonucunda tespit edilmiştir. .../.../20...

İL PROJE YÜRÜTME BİRİMİ PERSONELİ

(Ad Soyad-İmza)

Not 1: İl proje yürütme biriminde görevlendirilen proje kontrol görevlilerinin sayısının fazla olması durumunda tamamının imza zorunluluğu yoktur. İşin niteliğine göre uzmanlık alanı ile ilgili en az üç teknik personelin imzasının tutanakta yer alması yeterlidir.

Not 2: Tebliğ ve ilgili mevzuat kapsamında yapı kullanma izin belgesi alma zorunluluğu olmayan yapılar hariç, nihai ödemede yapı kullanma izin belgesi alındığında sorumluluk ruhsat veren kurumda olduğundan il proje yürütme birimi yatırımın sadece fiziki olarak gerçekleştirildiğini belirlemiş olacaktır.

ÖDEK-5/B**İNŞAAT TESPİT TUTANAĞI
(Nihai Rapor/Son Ödeme İçin)**

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2024/43) kapsamında hibe desteği almaya hak kazanan proje numaralı (Yatırımcı Adı Soyadı/Unvanı) tarafından Projesine ait hibe başvuru dosyasında belirtilen inşaat işlerinin tamamlandığı ve yapı kullanma izin belgesinin alındığı/muaf olduğu il proje yürütme birimi personeline tarihinde yerinde yapılan incelemeler sonucunda tespit edilmiştir. .../.../20...

İL PROJE YÜRÜTME BİRİMİ PERSONELİ

(Ad Soyad-İmza)

Not 1: İl proje yürütme biriminde görevlendirilen proje kontrol görevlilerinin sayısının fazla olması durumunda tamamının imza zorunluluğu yoktur. İşin niteliğine göre uzmanlık alanı ile ilgili en az üç teknik personelin imzasının tutanakta yer alması yeterlidir.

ÖDEK-5/C**İNŞAAT TESPİT TUTANAĞI****(Ayni Katkı ile Gerçekleştirilecek İnşaat İşlerinde Ara Ödeme İçin)**

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2024/43) kapsamında hibe desteği almaya hak kazanan proje numaralı (Yatırımcı Adı Soyadı/Unvanı) tarafından Projesine ait hibe başvuru dosyasında ayni katkı ile karşılanacağı belirtilen inşaat işlerinin Tebliğ, uygulama rehberi, hibe sözleşmesi ve teknik şartnameye uygun olarak tamamlandığı il proje yürütme birimi personeline tarihinde yerinde yapılan incelemeler sonucunda tespit edilmiştir. .../.../20...

İL PROJE YÜRÜTME BİRİMİ PERSONELİ

(Ad Soyad-İmza)

Not 1: İl proje yürütme biriminde görevlendirilen proje kontrol görevlilerinin sayısının fazla olması durumunda tamamının imza zorunluluğu yoktur. İşin niteliğine göre uzmanlık alanı ile ilgili en az üç teknik personelin imzasının tutanakta yer alması yeterlidir.

Not 2: Tebliğ ve ilgili mevzuat kapsamında yapı kullanma izin belgesi alma zorunluluğu olmayan yapılar hariç, nihai ödemede yapı kullanma izin belgesi alındığında sorumluluk ruhsat veren kurumda olduğundan il proje yürütme birimi yatırımın sadece fiziki olarak gerçekleştirildiğini belirlemiş olacaktır.

ÖDEK-5/D**İNŞAAT TESPİT TUTANAĞI****(Ayni Katkı ile Gerçekleştirilecek İnşaat İşlerinde Nihai Rapor/Son Ödeme İçin)**

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2024/43) kapsamında hibe desteği almaya hak kazanan proje numaralı (Yatırımcı Adı Soyadı/Unvanı) tarafından Projesine ait hibe başvuru dosyasında ayni katkı ile karşılanacağı belirtilen inşaat işlerinin tamamlandığı ve yapı kullanım izin belgesinin alındığı/muaf olduğu il proje yürütme birimi personeline tarihinde yerinde yapılan incelemeler sonucunda tespit edilmiştir. .../.../20...

İL PROJE YÜRÜTME BİRİMİ PERSONELİ

(Ad Soyad-İmza)

Not 1: İl proje yürütme biriminde görevlendirilen proje kontrol görevlilerinin sayısının fazla olması durumunda tamamının imza zorunluluğu yoktur. İşin niteliğine göre uzmanlık alanı ile ilgili en az üç teknik personelin imzasının tutanakta yer alması yeterlidir.

ÖDEK-6**HAYVAN VARLIĞI TESPİT TUTANAĞI**

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2024/43) kapsamında hibe desteği almaya hak kazanan proje numaralı (Yatırımcı Adı Soyadı/Unvanı) tarafından Projesi için almayı taahhüt ettiği baş/adet cinsi hayvan varlığının/arılı kovanın mevcut olduğu/satın alındığı il proje yürütme birimi personeline tarihinde yerinde yapılan incelemeler sonucunda tespit edilmiştir. .../.../20...

İL PROJE YÜRÜTME BİRİMİ PERSONELİ

(Ad Soyad-İmza)

Not: İl proje yürütme biriminde görevlendirilen proje kontrol görevlilerinin sayısının fazla olması durumunda tamamının imza zorunluluğu yoktur. İşin niteliğine göre uzmanlık alanı ile ilgili en az üç teknik personelin imzasının tutanakta yer alması yeterlidir.

ÖDEK-7**YATIRIMCI-YÜKLENİCİ/TEDARİKÇİ TUTANAĞI**

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2024/43) kapsamında hibe desteği almaya hak kazanan proje numaralı Projesi tamamlanmış olup yatırımcı ile yüklenici/tedarikçi arasında bu projeye ait herhangi bir alacak-verecek ilişkisi kalmamıştır. .../.../20...

YATIRIMCI**YÜKLENİCİLER/TEDARİKÇİLER (İnşaat/Makine ve Ekipman)**

4. PROJE RAPORLARI

1. İLERLEME RAPORU

2. NİHAİ RAPOR

NOT: Yatırımcı tarafından verilen raporların her sayfasında yatırımcının kaşe ve imzası bulunacaktır.

T.C.
..... VALİLİĞİ
KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI
İLERLEME RAPORU

Projenin Adı :
 Projenin Konusu :
 Başvuru Sahibi :
 Proje Numarası :
 Proje Süresi :
 Proje Başlama Tarihi* :
 Proje Bitiş Tarihi** :
 Rapor Dönemi :
 Rapor Tarihi :
 Hibe Esas Proje Tutarı :
 Toplam Proje Tutarı :

*Hibe sözleşmesi tarihi

**Tebliğde belirtilen yatırımın son tamamlanma tarihine uygun olarak yatırımcının hibe sözleşmesinde projesini tamamlayacağını taahhüt ettiği tarih

A- RAPOR DÖNEMİ İÇİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJE FAALİYETLERİ

Bu bölüm şu alt başlıklar halinde hazırlanabilecektir:

1. Rapor dönemi içerisinde gerçekleştirilen satın alımlar
2. Rapor dönemi içerisinde sözleşmeye bağlanan satın alımlar
3. Fiziki gerçekleştirmeler (Planlama ve gerçekleştirme karşılaştırılacak.)

B- PROJE BÜTÇESİ (Dönemsel ve Kümülatif olarak)

Raporun kapsadığı dönem içerisinde ve projenin başlangıcından itibaren proje kapsamında gerçekleşmiş harcamaları (Bütçe/gerçekleşme/sapma/sapma oranı) kapsayan tablolar ve açıklamaları şeklinde hazırlanacaktır. Tablo formatı olarak hibe sözleşmesi ekinde yer alan bütçe tablo formatları kullanılabilir.

Proje bütçesindeki gerçekleştirmeye ait özet bir tablo verilecektir.

Hibe Esas Proje Tutarı	Harcamalar (TL)			Bakiye (TL)	Hibe Miktarı (TL)		
	Önceki Dönem(ler)	Rapor Dönemi	Toplam		Önceki Dönem(ler)	Rapor Dönemi	Toplam

C- SORUNLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde, projenin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri belirtilecektir.

D- HİBE SÖZLEŞMESİNDE (VARSA) YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Bu bölümde, projenin uygulama aşamasında hibe sözleşmesinde zorunlu olarak yapılan değişiklikler belirtilecektir (Süre uzatımı, bütçe revizyonu vb.).

E- KALAN İŞ VE GELECEK DÖNEMDE GERÇEKLEŞTİRİLMESİ PLANLANAN FAALİYETLER

Bu bölümde, rapor dönemi içerisinde ve/veya öncesinde başlanmış olup rapor tarihi itibarıyla henüz tamamlanamayan ve/veya rapor dönemi sonuna kadar yapılması planlanan işler belirtilecektir. Bu işlere ait “İş Takvimi” eğer değişiklik varsa güncellenerek sunulacaktır.

F- SONUÇ

Kapsadığı dönem içerisinde, proje tanımında belirtilen amaçlar, sağlanan imkânlar, beklenen sonuçlar, proje bütçesi ayrıntıları ile sağlanan imkânların kullanımı, yapılan harcamalar ve başarı göstergelerinin sonuçları en fazla bir sayfa olacak şekilde özetlenecektir.

G- EKLER

1. Proje Bütçe Tablosu

NİHAİ RAPOR

Projenin Adı :
 Projenin Konusu :
 Başvuru Sahibi :
 Proje Numarası :
 Proje Süresi :
 Proje Başlama Tarihi* :
 Proje Bitiş Tarihi ** :
 Rapor Dönemi :
 Rapor Tarihi :
 Hibe Esas Proje Tutarı :
 Toplam Proje Tutarı :

*Hibe sözleşmesi tarihi

**Tebliğde belirtilen yatırımın son tamamlanma tarihine uygun olarak yatırımcının projesini tamamladığı tarih.

A- RAPOR DÖNEMİ İÇİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJE FAALİYETLERİ

Bu bölüm şu alt başlıklar halinde hazırlanabilecektir.

- 1.Rapor dönemi içerisinde gerçekleştirilen satın alımlar
- 2.Rapor dönemi içerisinde sözleşmeye bağlanan satın alımlar
3. Fiziki gerçekleştirmeler (Planlama ve gerçekleştirme karşılaştırılacak.)

B- PROJE BÜTÇESİ (Dönemsel ve kümülatif olarak)

Raporun kapsadığı dönem içerisindeki ve projenin başlangıcından itibaren proje kapsamında gerçekleşmiş harcamaları (Bütçe/gerçekleşme/sapma/sapma oranı) kapsayan tablolar ve açıklamaları şeklinde hazırlanacaktır. Tablo formatı olarak, hibe sözleşmesi ekinde yer alan bütçe tablo formatları kullanılabilir.

Proje bütçesindeki gerçeklemeye ait özet bir tablo verilecektir.

Hibeye Esas Proje Tutarı	Harcamalar (TL)			Bakiye (TL)	Hibe Miktarı (TL)		
	Önceki Dönem(ler)	Rapor Dönemi	Toplam		Önceki Dönem(ler)	Rapor Dönemi	Toplam

C- HİBE SÖZLEŞMESİNDE (VARSA) YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Bu bölümde, projenin uygulama aşamasında hibe sözleşmesinde zorunlu olarak yapılan değişiklikler belirtilecektir. (Süre uzatımı, bütçe revizyonu vb.)

D- SONUÇ

Kapsadığı dönem içerisinde, proje tanımında belirtilen amaçlar, sağlanan imkânlar, beklenen sonuçlar, proje bütçesi ayrıntıları ile sağlanan imkânların kullanımı, yapılan harcamalar ve başarı göstergelerinin sonuçları en fazla bir sayfa olacak şekilde özetlenecektir.

E- EKLER:

- 1- Proje bütçe tablosu
- 2- İnşaat işleri ile makine ve ekipman alımına ait tespit tutanakları
- 3- Yapı kullanma izin belgesi
- 4- Demirbaş kaydı
- 5- İşyeri açma ve çalışma ruhsatı
- 6-Aynı katkının son ödeme talebinden önce tamamlandığına dair il proje yürütme birimi tarafından hazırlanan tespit tutanağı
- 7- İnşaat ve montajı yapılmış makinelerle ait fotoğraflar
- 8- Hayvancılık konularında yapılacak yatırımlar için:
 - a) Hayvan tespit tutanağı,
 - b) İşletme tescil belgesi,
 - c) Süt sağım ünitesi deney raporu
- 9- Taahhütname (Tüzel kişiler için)
- 10- ÇED raporu veya muafiyet belgesi
- 11- Yatırım yeri kiralık ise üst hakkı veya kiralamanın tapuya şerh edildiğine dair belge
- 12- YEÜ tesisi içeren projeler için ilgili kurumdan alınacak sistem kullanım anlaşması
- 13- Organik ürün üretimi amaçlı başvurularda:
 - a) Organik tarım müteşebbis sertifikası
 - b) Ürün sertifikası

İL :
RAPOR TARİHİ :
DÖNEMİ :

A- PROJE GENEL BİLGİLERİ

PROJE NO	YATIRIMCININ ADI SOYADI/UNVANI	PROJENİN ADI	PROJENİN KONUSU

B- RAPOR DÖNEMİ İÇİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJE FAALİYETLERİ

PROJE NO	DÖNEM İÇİNDE SÖZLEŞMEYE BAĞLANAN SATIN ALIMLAR		
	İNŞAAT İŞLERİ	MAKİNE VE EKİPMAN ALIM	AÇIKLAMA
TOPLAM			

C- DÖNEMSEL BÜTÇE VE PROJE BÜTÇESİ

Her projeye ait başlangıçtan itibaren ve raporun kapsadığı dönem içerisinde gerçekleşmiş harcamaları kapsayan tablo aşağıdaki örnek tablo gibi hazırlanacaktır.

Proje Toplam Tutarı (TL)	Hibeye Esas Proje Tutarı (TL)	Harcamalar			Hibe Miktarı		
		Önceki Dönem(ler)	Rapor Dönemi	Toplam	Önceki Dönem(ler)	Rapor Dönemi	Toplam

D- HİBE SÖZLEŞMESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİLER

(Bütçe Revizyonu, Süre Uzatımı vb.)

Her proje için rapor dönemi içerisinde yapılan değişiklikler aşağıdaki örnek tabloya göre hazırlanacaktır.

Hibe Sözleşmesinde Yapılan Değişiklikler ile İlgili Açıklamalar

E- KALAN VE İZLEYEN DÖNEMDE GERÇEKLEŞTİRİLMESİ PLANLANAN İŞLER

1. Kalan İşler: Her proje için rapor dönemi öncesinde veveya içerisinde başlanmış olup rapor tarihi itibarıyla henüz tamamlanamayan işler belirtilecektir.

2. İzleyen Dönemde Gerçekleştirilmesi Planlanan İşler: Her proje için rapor dönemi sonuna kadar yapılması planlanan işleri kapsamaktadır. Bu işlere ait iş planında eğer değişiklik varsa güncellenerek son durum belirtilecektir.

KALAN İŞLER	İZLEYEN DÖNEMDE YAPILMASI PLANLANAN İŞLER

F- SORUNLAR VE ÖNERİLER

SORUNLAR VE ÖNERİLER

G- SONUÇ

Projenin rapor dönemi sonundaki durumu ayrıntılı olarak (Devam edip etmediği, tamamlanıp tamamlanmadığı, varsa fesih durumu vb.) belirtilecektir.

AÇIKLAMA

Düzenleyenler (İPYB)

....../....../20...

Ad Soyad

Unvan

İmza

Kontrol Eden

....../....../20...

Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürü

İmza

HAK EDİŞ RAPORU
“Örnek Belgedir”
(HAK EDİŞ KAPAĞI)*

Hak Ediş Tarihi :

Hak Ediş Numarası :

Hibe Sözleşmesi Numarası :

Yapılan İşin/Hizmetin Adı :

Yüklenicinin Adı Soyadı/Ticari Unvanı :

Hibe Sözleşmesi Tarihi :

Sözleşme Bedeli :

Satın Alma Tarihi :

KDV İçeriyor/İçermiyor :

Sözleşmeye Göre İşin Süresi :

Sözleşmeye Göre İşin Bitiş Tarihi :

Önceki Dönemlerde Ödemesi Yapılan Hak Edişler :

TOPLAM :

Toplam Hibe Ödemesi Tutarı :
 (İnşaat, makine ve ekipman bedeli toplamı)

Yatırımcı

Yüklenici

İPYB Personeli

İl Müdür Yardımcısı

İl Müdürü

*İnşaat işleri ile makine ve ekipman alımları için doldurulacak.

HAK EDİŞ RAPORU** "Örnek Belgedir"		Ek-7
HAK EDİŞ NO:		
PROJENİN ADI:		
..... TARİHİNE KADAR YAPILAN İŞE AİT		
A	Sözleşme Fiyatlarıyla Yapılan İş Tutarı	
B	Fiyat Farkı Tutarı	
C	Toplam Tutar (A+B)	
D	Bir Önceki Hak Edişin Toplam Tutarı	
E	Bu Hak Edişin Tutarı (C-D)	
F	KDV (%18)	
G	Tahakkuk Tutarı	
KESİNTİLER VE MAHSUPLAR	a) Gelir/Kurumlar Vergisi (Ex%...)	
	b) Damga Vergisi (Fx...)	
	c) KDV Tevkifatı (Fx...)	
	d) Sosyal Sigortalar Kurumu Kesintisi	
	e) İdare Makinesi Kiraları	
	f) Gecikme Cezası	
	g) Avans Mahsubu	
	h) Bu Hak Edişle Ödenen Fiyat Farkı Teminat Kesintisi	
	Yükleniciye Ödenecek Tutar	
Yatırımcı /...../20... Yüklenici /...../20... <u>İPYB Personeli</u> /...../20... İl Müdür Yardımcısı /...../20... İl Müdürü /...../20...		
**Sadece inşaat hak edişlerinde düzenlenecektir.		

HAK EDİŞ METRAJ LİSTESİ
“Örnek Belgedir”
İNŞAAT İMALATLARI

Hak Ediş No :

Hak Ediş Tarihi :

Proje Adı :

Proje Sahibi :

Sıra No	Poz No	Yapılan İşin Cinsi	İdari Bina Metrajı	Foseptik Çukuru Metrajı	Silo Temel Metrajı	Kantar Metrajı	Dezenfektan Havuzu Metrajı	Silo ve Kantar Metrajı	Toplam Metraj	Uygulama Metraj	Birimi	Birim Fiyatı TL	Tutarı TL	% Gerçekleşme
1														
2														
3														
4														
T O P L A M														

HAZIRLAYAN
(Yüklenici)

KONTROL EDENLER

ONAYLAYAN
(Yatırımcı)

MÜZAKERE TUTANAĞI ÖRNEĞİ	
Proje Numarası	
Projenin Adı	
Projenin Konusu	
Projenin Bütçesi	
T.C. Kimlik No/Vergi No	
Yatırımcının Adı Soyadı/Unvanı	
Yatırımcının Adresi	
İl Müdürlüğü Yetkilisi	
Müzakere Edilen Konu	
Müzakere Özeti:	
Müzakerenin Yapıldığı Yer	
Müzakere Tarihi	
Taraflar müzakere sonucu anlaşmaya vararak hibe sözleşmesinin karşılıklı olarak imzalanmasına karar vermiştir.	
Yatırımcı Ad-Soyad İmza	İl Müdürlüğü Yetkilisi Ad-Soyad İmza

ÖRNEK İZLEME TUTANAĞI

İZLEME TUTANAĞI		
Proje Numarası		
Projenin Adı		
Projenin Konusu		
Yatırımcının Adı Soyadı/Unvanı		
T.C. Kimlik No/Vergi No		
Yatırımcının Adresi		
..... İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ile arasında tarihinde imzalanan numaralı hibe sözleşmesi kapsamında satın alınan makine ve ekipman ile inşa edilen taşınmaz nihai ödemenin yapıldığı tarihten itibaren 5 (beş) yıl süreyle izlemeye tabidir. Bu kapsamda, yatırımın yerinde kontrolü yapılmıştır.		
	Evet	Hayır
Yatırımın mülkiyeti değişmemiştir.		
Yatırımcının unvanı değişmemiştir.		
Tüzel kişilerde hisse oranları değişmemiştir/Tebliğ hükümlerinde belirtilen kısıtlara uygundur.		
Tesis veya hibe kapsamında sağlanan makine ve ekipman başkalarına kiralanmamıştır/devredilmemiştir, sağlam, çalışır vaziyettedir ve faal olarak kullanılmaktadır.		
Yatırımın yeri değişmemiştir.		
Yatırımın konusu, amacı, niteliği ve niceliği değişmemiştir.		
Tesis faal durumda olup işletme planına uygun olarak faaliyetlerine devam etmektedir.		
Tesis, kayyum yönetiminde değildir, hakkında icra/iflas işlemi yapılmamıştır.		
Tesinde, başvuru aşamasında taahhüt edilen proje kapasitesine izleme süresi sonunda ulaşılmıştır.*		
İl proje yürütme birimimizce tarihinde yapılan kontrolde tespit edilen hususlar yukarıda belirtilmiş olup varsa aksaklıkların Tebliğ ve bağlı mevzuat hükümleri doğrultusunda giderilmesi gerekmektedir. Aksi taktirde hibe sözleşmesi feshedilerek hibe kapsamında yapılan ödemeler gecikme zammı ile birlikte 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilecektir./...../20...		
İl Proje Birimi Personeli** Ad-Soyad Unvan İmza	Yatırımcı Ad-Soyad Unvan Kaşe/İmza	
*İzleme süresi bitiminden önceki son denetimde doldurulacaktır. ** Tutanak, denetimi yapan personelin tamamı tarafından imzalanacaktır. İl Proje Yürütme Birimi ihtiyaç duyması halinde tutanağa yatırım konusuna göre ekleme yapabilir.		

5. DEĞİŞİKLİK YAPILMASI İLE İLGİLİ FORMLAR

EK-10.A
Değişiklik Talep Formu (DTF)

..... İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜNE

Tarih:

Proje Numarası:

Yatırımın Adı:

Yatırımcının Adı Soyadı/Unvanı ve Adresi:

Yukarıda bahsedilen sözleşmede, aşağıdaki tabloda belirtilen değişikliğin yapılmasını talep etmekteyim.

DEĞİŞİKLİK TALEPLERİ				
DEĞİŞİKLİĞİN TÜRÜ	MEVCUT DURUM	TALEP EDİLEN DEĞİŞİKLİK	GEREKÇE	GEREKÇEYE İLİŞKİN DOKÜMAN
Tedarikçi/yüklenici değişikliği				
Tüzel kişi ortaklarının sermaye payı oranı değişikliği				
İş planında sunulan herhangi bir faaliyet döneminin başlangıç tarihi/süresi (Uzatma veya kısaltma)				
Bütçe kısıtlarına uygun olması koşulu ile herhangi bir harcama kaleminde değişiklik (Harcama kaleminin adı, miktarı, menşei ile ilgili değişiklikler)				
Yatırımın teknik özelliklerinde ya da çizimlerde değişiklik				
Yatırım yeri değişikliği				
Diğer değişiklik talepleri				

Talep edilen değişiklik için destekleyici dokümanlar ekte sunulmuştur ve aşağıdaki açıklamaları içermektedir.

.....

Açıklamalar (Teknik ve/veya mali gerekçeler)

.....

[Ad Soyad/Unvan ve İmza]

EK-10.B
Poz Değişikliği Talep Formu (PDTF)

Ek-7

Yatırımcının Adı Soyadı/Unvanı:
Proje Numarası:
Talep Tarihi:

GENEL KURALLAR:

Sözleşmedeki inşaat işleri için uygun harcama olarak kabul edilen pozlara ilişkin değişiklik taleplerinde aşağıdaki hususlar dikkate alınacaktır:

1. Poz değişikliği talebi inşaat faaliyeti başlamadan yapılabilir.
2. Yatırımın amacı gözetilerek yeni pozun, eski pozun işlevini yerine getirecek nitelikte olduğu Genel Müdürlüğün onayı sonrası il müdürlüğü tarafından gerçekleştirilir. Onaylanmaması halinde değişiklik talebi reddedilir ve değişiklik uygulanmaz (Bir pozun, farklı amaçla kullanılacak bir pozla değiştirilmesi kabul edilmez).
3. Bir yapıdaki bir pozun yerine başka bir yapıya yeni bir poz eklenemez.
4. 2 nci madde gözetilerek çıkarılmak istenen bir pozun yerine aynı amaçlı birden fazla pozun yatırıma dâhil edilmesi ya da birden fazla pozun çıkarılarak yerine aynı amaçlı bir pozun yatırıma dâhil edilmesi talep edilebilir.
5. İl müdürlüğü tarafından değişiklik talepleri değerlendirilirken teknik analiz kapsamında değerlendirilen minimum kriterler, kapasite kriterleri, ulusal mevzuata uygunluk ve benzer hususlar gözetilir.
6. Yatırımcı, faaliyet dönemi içerisinde il müdürlüğü tarafından uygun bulunmuş poz değişikliği talepleri için inşaat tamamlanmadan önce zeyilname imzalamalıdır.
7. Yatırımcı poz değişikliği talebinde bulunurken aşağıdaki belgeleri sunacaktır:
 - a. Değişiklik ile ilgili yapının/yapıların karşılaştırmalı metraj değişim tablosu
 - b. Değişiklik söz konusu olan yapının/yapıların değişiklikleri içerir nihai metraji
 - c. Gerekliyse yetkili idarece onaylı yapı ruhsatı ve/veya proje çizimleri ya da projelerin ve/veya yapı ruhsatının yenilenmesine gerek olmadığına dair yetkili idareden alınan yazı

DEĞİŞİKLİK TABLOSU

DEĞİŞİKLİK SAYISI								
YAPI İSMİ								
ESKİ POZ NO	ESKİ POZUN TANIMI	ESKİ BİRİM	ESKİ MİKTAR	YENİ POZ NO	YENİ POZUN TANIMI	YENİ BİRİM	YENİ MİKTAR	GEREKÇE

Sözleşmenin uygun inşaat işleri kısmında yukarıda yazılı poz değişikliklerini yapmak istiyorum/istiyoruz. Yapılacak değişikliğin teknik anlamda uygun olup olmadığının bildirilmesini talep ediyorum/ediyoruz. Değişikliğin uygun bulunduğuna dair kararın sözleşmeye zeyilname düzenlendiği anlamına gelmediğini; ödeme işlemlerinde dikkate alınması için inşaat tamamlanmadan önce taraflarca bir zeyilnamenin imza altına alınması gerektiğini; söz konusu zeyilname imzalanmadıkça sözleşmedeki mevcut durumun geçerliliğini koruyacağını ve zeyilnamede yeni pozlar için il müdürlüğü tarafından belirlenecek ve uygun kabul edilecek miktar ve birim fiyatları kabul edeceğimi/edeceğimizi beyan ediyorum/ediyoruz.

Yatırımcı/Temsil ve İlzama Yetkili Kişi (Tüzel Kişilerde)		
Adı Soyadı/Unvanı		
İmza	Tarih	Tüzel Kişilerde Kaşe

EK-10.C
POZ DEĞİŞİKLİĞİ KARAR BİLDİRİM FORMU

Ek-7

Yatırımcının Adı Soyadı/Unvanı:
Proje Numarası:
Talep Tarihi:

GENEL KURALLAR

Sözleşmedeki inşaat işleri için uygun harcama olarak kabul edilen pozlara ilişkin değişiklik taleplerinde aşağıdaki hususlar dikkate alınacaktır:

1. Poz değişikliği talebi inşaat faaliyeti başlamadan yapılabilir.
2. Yatırım amacı gözetilerek yeni pozun, eski pozun işlevini yerine getirecek nitelikte olduğu Genel Müdürlüğün onayı sonrası il müdürlüğü tarafından gerçekleştirilir. Onaylanmaması halinde değişiklik talebi reddedilir ve değişiklik uygulanmaz (Bir pozun, farklı amaçla kullanılacak bir pozla değiştirilmesi kabul edilmez).
3. Bir yapıdaki bir pozun yerine başka bir yapıya yeni bir poz eklenemez.
4. 2 nci madde gözetilerek çıkarılmak istenen bir pozun yerine aynı amaçlı birden fazla pozun yatırıma dâhil edilmesi ya da birden fazla pozun çıkarılarak yerine aynı amaçlı bir pozun yatırıma dâhil edilmesi talep edilebilir.
5. İl müdürlüğü tarafından değişiklik talepleri değerlendirilirken teknik analiz kapsamında değerlendirilen minimum kriterler, kapasite kriterleri, ulusal mevzuata uygunluk ve benzer hususlar gözetilir.
6. Yatırımcı, faaliyet dönemi içerisinde il müdürlüğü tarafından uygun bulunmuş poz değişikliği talepleri için inşaat tamamlanmadan önce zeyilname imzalamalıdır.
7. Yatırımcı poz değişikliği talebinde bulunurken aşağıdaki belgeleri sunmuş olmalıdır:
 - a. Değişiklik ile ilgili yapının/yapıların karşılaştırmalı metraj değişim tablosu
 - b. Değişiklik söz konusu olan yapının/yapıların yapılacak değişiklikleri içeren nihai metraji
 - c. Gerekliyse yetkili idarece onaylı yapı ruhsatı ve/veya proje çizimleri ya da projelerin ve/veya yapı ruhsatının yenilenmesine gerek olmadığına dair yetkili idareden alınan yazı

İL MÜDÜRLÜĞÜ KARAR BÖLÜMÜ:

Bu form onaydan sonra yatırımcıya gönderilir/teslim edilir.

DEĞİŞİKLİK SAYISI								
YAPI İSMİ								
ESKİ POZ NO	ESKİ POZUN TANIMI	ESKİ BİRİM	ESKİ MİKTAR	YENİ POZ NO	YENİ POZUN TANIMI	YENİ BİRİM	YENİ MİKTAR	KARAR (Talep Uygun/Uygun Değil)

Sözleşmenin uygun inşaat işleri kısmında, yukarıdaki tabloda belirtilen poz değişikliklerinin yapılması talebi değerlendirilmiş ve il müdürlüğünün kararı tabloda gösterilmiştir. Değişikliği uygun bulunan pozlar için verilen karar, sözleşmeye zeyilname düzenlendiği anlamına gelmeyip ödeme işlemlerinde dikkate alınması için inşaat tamamlanmadan önce bir zeyilnamenin taraflarca karşılıklı imza altına alınması gerekmektedir.

Söz konusu zeyilname taraflarca imzalanmadıkça sözleşmedeki mevcut durum geçerliliğini koruyacaktır.

Ayrıca miktar olarak yukarıda gösterilen değer, sadece teknik anlamda öngörülen miktar anlamındadır. Yeni pozlar için hibe kapsamında değerlendirilecek miktar ve birim fiyatlar; mevcut sözleşmede önceki poza tahsis edilmiş bütçe ve önceki pozun birim fiyatı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının poz listelerinde yer alan poz birim fiyatlarına, bu Bakanlığın poz listelerinde yer almayan poz ve birim fiyatlar için ise gerekçe belirtilerek diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından belirlenen poz birim fiyatlarına göre belirlenecektir.

İL Müdürlüğü Adına

Adı Soyadı:
Unvanı:
Tarih:
İmza

Yatırımcı Adına

Adı Soyadı:
Unvanı:
Tarih:
İmza

ZEYİLNAME

BÖLÜM-1 SÖZLEŞME BİLGİLERİ

Proje Numarası	
Zeyilname Numarası	Sözleşme no/Kaçıncı zeyilname olduğu
Yatırımın Adı	
Yatırımcının Adı Soyadı/Unvanı	

BÖLÜM-2 SÖZLEŞMEDE DEĞİŞİKLİK

TARAFLAR

Bir tarafta İl Müdürü tarafından temsil edilen İl Tarım ve Orman Müdürlüğü (Bundan sonra “İl Müdürlüğü” olarak anılacaktır.) ile

GERÇEK KİŞİLER İÇİN

diğer tarafta, yasal ikametgahı olan, T.C. kimlik numaralı, (Yatırımcının adı soyadı/unvanı) (Bundan sonra “Yatırımcı” olarak anılacaktır) Bölüm-1’de tanımlanan Sözleşmede aşağıda belirtilen değişikliklerin yapılması hususunda anlaşmışlardır. Sözleşmedeki diğer hükümler değişmeden kalmıştır. Bu Zeyilname taraflara ait imzaların tamamlandığı tarihte yürürlüğe girer.

TÜZEL KİŞİLER İÇİN

diğer tarafta (Temsile ve İlzama Yetkili Kişinin Adı Soyadı/Unvanı) tarafından temsil edilen, kayıtlı ofisi (Ticaret Sicilinde Kayıtlı Ofis Adresi) adresinde olan, vergi kimlik numaralı (Yatırımcının adı soyadı/unvanı) (Bundan sonra “Yatırımcı” olarak anılacaktır) Bölüm-1’de tanımlanan Sözleşmede aşağıda belirtilen değişikliklerin yapılması hususunda anlaşmışlardır. Hibe sözleşmesindeki diğer hükümler değişmeden kalmıştır. Bu Zeyilname taraflara ait imzaların tamamlandığı tarihte yürürlüğe girer.

SÖZLEŞMEDE YER ALAN ESKİ (GEÇERSİZ) DURUM:

MADDE (ya da Ek-.....)

.....

SÖZLEŞMEDE YER ALACAK YENİ (GEÇERLİ) DURUM:

MADDE (ya da Ek-.....)

.....

BÖLÜM-3 TARAFLARA AİT İMZALAR

Bu Zeyilname, biri il müdürlüğünde kalmak ve biri de yatırımcıya verilmek üzere 2 (iki) nüsha halinde hazırlanmış ve taraflar adına aşağıda isimleri ve unvanları yazılı kişilerce aşağıda belirtilen tarihlerde imzalanmıştır.¹

İl Müdürlüğü Adına

Yatırımcı Adına²

Adı Soyadı:

Adı Soyadı:

Unvanı:

Unvanı:

Tarih:

Tarih:

İmza

İmza

1- İmza sayfası imzalanmalıdır ve diğer tüm sayfalar taraflarca paraflanmalıdır.

2- Yatırımcının gerçek kişi olması durumunda adı soyadı, tüzel kişilik olması durumunda yatırımcının temsil ve ilzama yetkili kişinin adı, soyadı ve unvanı yazılmalıdır. Gerçek kişiler için sadece imza, tüzel kişiler için imza yanında tüzel kişiliğin kaşesi gereklidir.